281 වන කාණ්ඩය - 13 වන කලාපය தொகுதி 281 - இல. 13 Volume 281 - No. 13 2021 පෙබරවාරි 25වන බුහස්පතින්දා 2021 பெப்ருவரி 25, வியாழக்கிழமை Thursday, 25th February, 2021

පාර්ලිමේන්තු විවාද (හැන්සාඩ්)

பாராளுமன்ற விவாதங்கள்

(ஹன்சாட்)

PARLIAMENTARY DEBATES (HANSARD)

නිල වාර්තාව அதிகார அறிக்கை OFFICIAL REPORT

අන්තර්ගත පුධාන කරුණු

ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මහතා

பிரதான உள்ளடக்கம்

அனுதாபத் தீர்மானம்:

மாண்புமிகு டபிள்யூ.ஜே.எம். லொக்குபண்டார

PRINCIPAL CONTENTS

VOTE OF CONDOLENCE:

Hon. W.J.M. Lokubandara

පාර්ලිමේන්තුව பாராளுமன்றம் PARLIAMENT

2021 මපබරවාරි 25වන බුහස්පතින්දා

2021 பெப்ருவரி 25, வியாழக்கிழமை Thursday, 25th February, 2021

පූ. හා. 10.00ට පාර්ලිමේන්තුව රැස් විය. කථානායකතුමා [ගරු මහින්ද යාපා අබේවර්ධන මහතා] මූලාසනාරූඪ විය.

பாராளுமன்றம் மு.ப. 10.00 மணிக்குக் கூடியது. சபாநாயகர் அவர்கள் [மாண்புமிகு மஹிந்த யாப்பா அபேவர்தன] தலைமை வகித்தார்கள். The Parliament met at 10.00 a.m., MR. SPEAKER [THE HON. MAHINDA YAPA ABEYWARDANA] in the Chair.

ලිපි ලේඛනාදිය පිළිගැන්වීම

சமர்ப்பிக்கப்பட்ட பத்திரங்கள் PAPERS PRESENTED

2019 වර්ෂය සඳහා අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභාවේ වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තාව.-[ගරු අගුාමාකා: සහ මුදල් අමාකාඃ, බුද්ධශාසන, ආගමික හා සංස්කෘතික කටයුතු අමාතෲතුමා වෙනුවට ගරු ජොන්ස්ටන් පුනාන්දු මහතා]

සහාමේසය මත තිබිය යුතුයයි නිමයෘගි කරන ලදී. சபாபீடத்தில் இருக்கக் கட்டளையிடப்பட்டது. Ordered to lie upon the Table.

ගරු ජොන්ස්ටන් පුනාන්දු මහතා (මහාමාර්ග අමාතා සහ ආණ්ඩු පාර්ශ්වයේ පුධාන සංවිධායකතුමා)

(மாண்புமிகு ஜோன்ஸ்டன் பர்னாந்து - நெடுஞ்சாலைகள் அமைச்சரும் அரசாங்கக் கட்சியின் முதற்கோலாசானும்)

(The Hon. Johnston Fernando - Minister of Highways and Chief Government Whip)

ගරු කථානායකතුමනි, ගරු අගුාමාතා සහ මුදල් අමාතා, බුද්ධශාසන, ආගමික හා සංස්කෘතික කටයුතු අමාතා සහ නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාතාෘතුමා වෙනුවෙන් රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තාවේ හම්බන්තොට දිස්තුික් ලේකම් කාර්යාලය සම්බන්ධ කරුණු පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තුවේ ස්ථාවර නියෝග 119(4) පුකාරව නිරීක්ෂණ සහ ගනු ලැබූ කියා මාර්ග පිළිබඳ වාර්තාව මම ඉදිරිපත් කරමි.

එම වාර්තාව රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාව වෙත යොමු කළ යුතු යැයි මම යෝජනා කරමි.

පුශ්තය විමසන ලදින්, සභා සම්මත විය.

வினா விடுக்கப்பட்டு ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டது. Question put, and agreed to.

ගරු ජොන්ස්ටන් පුනාන්දු මහතා

(மாண்புமிகு ஜோன்ஸ்டன் பர்னாந்து) (The Hon. Johnston Fernando)

ගරු කථානායකතුමනි, ගරු අගුාමාතා සහ මුදල් අමාතා, බුද්ධශාසන, ආගමික හා සංස්කෘතික කටයුතු අමාතා සහ නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාතානුමා වෙනුවෙන් පොදු වාහපාර පිළිබඳ කාරක සභාව විසින් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තාවේ මුදල් අමාතාාංශය සම්බන්ධ කරුණු පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තුවේ ස්ථාවර නියෝග 120 (4) පුකාරව නිරීක්ෂණ සහ ගනු ලැබූ කිුිියා මාර්ග පිළිබඳ වාර්තාව මම ඉදිරිපත් කරමි.

එම වාර්තාව පොදු වහාපාර පිළිබඳ කාරක සභාව වෙත යොමු කළ යුතු යැයි මම යෝජනා කරමි.

පුශ්තය විමසන ලදින්, සභා සම්මත විය.

வினா விடுக்கப்பட்டு ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டது. Question put, and agreed to.

2019 අපේල් 21 දින සිදු වූ බෝම්බ පුහාරය සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂා කර විමර්ශනය කර වාර්තා කිරීම හා අවශා කියා මාර්ග ගැනීම සම්බන්ධයෙන් පත් කරන ලද ජනාධිපති පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාවේ අවසන් වාර්තාව (සභාවේ විශේෂ අවසරය ඇතිව සිංහල සහ ඉංග්‍රීසි භාෂාවලින් පමණක්.) - [ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා.]

සභාමේසය මත තිබිය යුතුයයි නියෝග කරන ලදී.

சபாபீடத்தில் இருக்கக் கட்டளையிடப்பட்டது. Ordered to lie upon the Table.

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා (විදේශ අමාතා සහ පාර්ලිමේන්තුවේ සභානායකතුමා)

(மாண்புமிகு தினேஷ் குணவர்தன - வெளிநாட்டு அலுவல்கள் அமைச்சரும் பாராளுமன்றச் சபை முதல்வரும்)

(The Hon. Dinesh Gunawardena - Minister of Foreign and the Leader of the House of Parliament)

ගරු කථානායකතුමනි, පාර්ලිමේන්තුවත් රටත් මේ වාර්තාව ඉදිරිපත් වනතෙක් බලාපොරොත්තුවෙන් සිටියා.

අපේ රට තැති ගත්වමින් පාස්කු ඉරිදා සිදු වූ මහා විපත පිළිබඳ පරීක්ෂා කරන ලද කොමිෂන් සභාවේ වාර්තාව මෙම ගරු සභාවට ගරු කථානායකතුමා මහින් රටේම ජනතාවගේ දැන ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලෙස ඉල්ලා සිටිනවා.

ගරු ලක්ෂ්මන් කිරිඇල්ල මහතා

(மாண்புமிகு லக்ஷ்மன் கிரிஎல்ல)

(The Hon. Lakshman Kiriella)

ගරු කථානායකතුමනි, මේ වාර්තාව ගැන සාකච්ඡා කරන්න අපට දින තුනක විවාදයක් ඕනෑ.

ගරු කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Speaker)

ඒ ගැන පක්ෂනායක රැස්වීමේදී සාකච්ඡා කරමු.

ගරු ලක්ෂ්මන් කිරිඇල්ල මහතා

(மாண்புமிகு லக்ஷ்மன் கிரிஎல்ல)

(The Hon. Lakshman Kiriella)

අපේ ගරු සභානායකතුමා මෙම වාර්තාව ගැන යම් යම් කරුණු කිව්වා. ඇත්ත වශයෙන්ම අතපසුවීම් ගැන විතරයි මේ වාර්තාවේ තිබෙන්නේ. බෝම්බ ගැහුවේ කවුද කියලා නැහැ.

ගරු කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Speaker)

ඒ ගැන විවාදයේදී සාකච්ඡා කරමු.

ගරු ලක්ෂ්මන් කිරිඇල්ල මහතා

(மாண்புமிகு லக்ஷ்மன் கிரிஎல்ல)

(The Hon. Lakshman Kiriella)

ඒක තමයි. පාර්ලිමේන්තුව ඒ ගැන දැන ගන්න ඕනෑ නේ. අතපසුවීම් ගැන විතරයි එහි තිබෙන්නේ.

ගරු කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Speaker)

පක්ෂනායක රැස්වීමේදී සාකච්ඡා කරලා ඒ ගැන විවාදයක් ගනිමු.

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு தினேஷ் குணவர்தன)

(The Hon. Dinesh Gunawardena)

ගරු කථානායකතුමනි, මේ පිළිබඳ විවාදයක් ලබා දීම සඳහා අපි කලින් එකහතාව පළ කර තිබෙනවා. ඒ නිසා අලුතින් විවාදයක් ඉල්ලන්න දෙයක් නැහැ, අපි ඒ විවාදය දෙන්න සූදානම්. මේ අවස්ථාවේ ගරු අගුාමාතානුමා සඳහන් කළා, කථානායකතුමාට යළිත් ඒ ගැන සිහිපත් කරන්න කියලා. ඒ සම්බන්ධ විවාදයක් ලබා දීම ගැන අපේ කිසිදු ගැටලුක් නැහැ. ගරු කථානායකතුමනි, ඔබතුමා සමහ සාකච්ඡා කර අපි ඒ විවාදයට දින නියම කර ගන්නවා.

1978 අංක 16 දරන විශ්වවිදාහල පනතේ 21 වගන්තිය සහ 139 වගන්තිය සමහ කියවිය යුතු 27(1) වගන්තිය යටතේ විශ්වවිදහාල පුතිපාදන කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශය සහිතව, ශීු ලංකා පේරාදෙණිය විශ්වවිදාාලයේ වෛදා අධාාපන අධායන අංශයක් පිහිටුවීම සම්බන්ධයෙන් උසස් අධාාපන, තාක්ෂණ සහ නවෝත්පාදන අමාතා2වරයා විසින් සාදන ලදුව, 2020 ජනවාරි 30 දිනැති අංක 2160/40 දරන අති විශේෂ ගැසට පතුයේ පළ කරන ලද නියමය.- [ගරු (මහාචාර්ය) ජී.එල්. පීරිස් මහතා වෙනුවට ගරු ජොන්ස්ටන් පුනාන්දු මහතා]

සභාමේසය මත තිබිය යුතුයයි නිමයා්ග කරන ලදී. சபாபீடத்தில் இருக்கக் கட்டளையிடப்பட்டது. Ordered to lie upon the Table.

පෙත්සම් மனுக்கள் PETITIONS

ගරු ඩලස් අලහප්පෙරුම මහතා (වීදුලිබල අමාතයතුමා)

(மாண்புமிகு டலஸ் அழஹப்பெரும - மின்சக்தி அமைச்சர்) (The Hon. Dullas Alahapperuma - Minister of Power)

ගරු කථානායකතුමනි, කඹුරුපිටිය, මාපලාන, "ගාමිණී" යන ලිපිනයෙහි පදිංචි ජේ.කේ. ගාමිණී සීතා රංජනී මහත්මියගෙන් ලැබුණු පෙත්සමක් මම පිළිගන්වමි.

ගරු කේ. සුජිත් සංජය පෙරේරා මහතා

(மாண்புமிகு கே. சுஜித் சஞ்ஜய பெரேரா)

(The Hon.K. Sujith Sanjaya Perera)

ගරු කථානායකතුමනි, මම පහත සඳහන් පෙත්සම් දෙක පිළිගන්වමි.

- (1) යටියන්තොට, සීපොත් යන ලිපිනයෙහි පදිංචි අයි.ජී. රංජිත් විකුමරත්න මහතාගෙන් ලැබුණු පෙත්සම; සහ
- ඇල්කඩුව, මාතලේ පාර, අංක 58 දරන ස්ථානයෙහි පදිංචි ඩබ්.බී.ඩබ්.එම්.ආර්.යූ.එන්.ටී.බී. අලුවිහාරේ මහතාගෙන් ලැබුණු පෙත්සම.

ගරු සංජීව එදිරිමාන්න මහතා

(மாண்புமிகு சஞ்ஜீவ எதிரிமான்ன)

(The Hon. Sanjeeva Edirimanna)

ගරු කථානායකතුමනි, කළුතර දකුණ, මහහීනටියන්ගල, සුවසේවා මාවත, කන්දේ වත්ත, අංක 153/4 දරන ස්ථානයෙහි පදිංචි බී.එච්.ඩී. එච්. තිලකරත්න මහතාගෙන් ලැබුණු පෙත්සමක් මම පිළිගත්වමි.

ඉදිරිපත් කරන ලද මෙන්සම් මහජන මෙන්සම් පිළිබඳ කාරක සභාවට පැවරිය යුතු යයි නිලයා්ග කරන ලදී.

சமர்ப்பிக்கப்பட்ட மனுக்களைப் பொதுமனுக் குழுவுக்குச் சாட்டக் கட்டளையிடப்பட்டது.

Petitions ordered to be referred to the Committee on Public Petitions.

ගරු කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Speaker)

ගරු මන්තීුවරුනි, 2021 පෙබරවාරි 18 වන දින පවත්වන ලද පාර්ලිමේන්තු කටයුතු පිළිබඳ කාරක සහා රැස්වීමේදී තීරණය කළ පරිදි අද දිනට නියමිත වාචික පිළිතුරු අපේක්ෂා කරන පුශ්න වෙනත් දිනයකට යොමු කරනු ලැබේ.

පුධාන වැඩකටයුතු ආරම්භයේදී යෝජනා පිළිබඳ දැනුම්දීම, ගරු සභානායකතුමා.

පාර්ලිමේන්තුවේ රැස්වීම්

பாராளுமன்ற அமர்வு SITTINGS OF THE PARLIAMENT

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා (மாண்புமிகு தினேஷ் குணவர்தன)

(The Hon. Dinesh Gunawardena)

"පාර්ලිමේන්තුවේ ස්ථාවර නියෝග 8හි විධිවිධානවල සහ 2020 ඔක්තෝබර් 06 දින පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කරන ලද යෝජනාවෙහි කුමක් සඳහන්ව තිබුණ ද, අද දින රැස්වීම් පැවැත්වෙන කාල වේලාව පූ.හා. 10.00 සිට අ.හා. 12.30 දක්වා ද, අ.හා. 1.30 සිට අ.හා. 4.30 දක්වා ද විය යුතු ය. අ.භා. 4.30ට කථානායකතුමා පුශ්නය නොවීමසා පාර්ලිමේන්තුව කල් තැබිය යුතු ය."

පුශ්තය විමසන ලදින්, සහා සම්මත විය.

வினா விடுக்கப்பட்டு ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டது. Question put, and agreed to.

II

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு தினேஷ் குணவர்தன)

(The Hon. Dinesh Gunawardena)

ගරු කථානායකතුමනි, මා පහත සඳහන් යෝජනාව ඉදිරිපත් කරනවා:

"අද දින විසිර යැමේදී මෙම පාර්ලිමේන්තුව 2021 මාර්තු 09 අහහරුවාදා පූ.හා. 10.00 වන තෙක් කල් තැබිය යුතු ය."

පුශ්තය විමසන ලදින්, සභා සම්මත විය.

_ வினா விடுக்கப்பட்டு ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டது. Question put, and agreed to.

ශෝක පුකාශය: ගරු වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මහතා

அனுதாபத் தீர்மானம்: மாண்புமிகு டபிள்யூ.ஜே.எம். லொக்குபண்டார VOTE OF CONDOLENCE: HON. W.J.M. LOKUBANDARA

[පූ.භා. 10.08]

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා (වීදේශ අමාතා සහ පාර්ලිමේන්තුවේ සභානායකතුමා)

(மாண்புமிகு தினேஷ் குணவர்தன - வெளிநாட்டு அலுவல்கள் அமைச்சரும் பாராளுமன்றச் சபை முதல்வரும்)

(The Hon. Dinesh Gunawardena - Minister of Foreign and the Leader of the House of Parliament)

ගරු කථානායකතුමනි, ශුී ලංකාවේ දේශපාලන ඉතිහාසය තුළ අප දුටු ජනහිතකාමී, පුජාතන්තුවාදී නායකයකු සේම, මානවවාදී ශේෂ්ඨ ගුණාංග රැසකින් පරිපූර්ණව, පාර්ලිමේන්තු මන්තීවරයකු, අමාතාවරයකු හා කථාතායකවරයකු වශයෙන් මේ ගරු සභාව පුභාවත් කළ ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය පිළිබඳ ශෝකය පළ කිරීමේ යෝජතාව මා මේ අවස්ථාවේදී මෙම ගරු සභාවට ඉදිරිපත් කරනවා.

ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා මෙලොව එළිය දුටුවේ 1940 අගෝස්තු 03වත දා බදුල්ල දිස්තුික්කයේ හපුතලේගම යන ඌව වෙල්ලස්සේ ගුාමීය පරිසරයේයි. එතුමා විජේසිංහ ජයවීර මුදියන්සේලාගේ ගුණසේකර බණ්ඩාර මහතාගේ හා රත්තායක මුදියන්සේලාගේ ලොකු මැණිකා මහත්මීයගේ දයාබර පුතු රත්තයයි. එතුමා බණ්ඩාරවෙල මධා මහා විදාහලයෙන් මූලික අධාාපනය ලබා පසුව උසස් අධාාපන කටයුතුවලට පිවිස, ජේරාදෙණිය විශ්වවිදාහලයෙන් දර්ශනපති - MPhil - උපාධිය ද, කැලණිය විශ්වවිදාහලයෙන් සාහිතා වකුවර්ති ආචාර්ය උපාධිය ද ලබා ගත්තා. එතුමා, "සීගිරි ගී සිරි" වැනි කෘති රාශියක් අපේ සාහිතායටත්, ඉතිහාසයටත්, කලාව හා සංස්කෘතියටත් දායාද කළා.

එතුමා ශී ලංකා නීති විදාහලයෙන් නීතියද හදාරා, නීතිඥවරයකු වශයෙන් දිවුරුම් දී, රජයේ සහකාර නීති කෙටුම්පත් සම්පාදකවරයකු වශයෙන් සිය වෘත්තීය ජීවිතය ආරම්භ කළා.

1977දී පැවති පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණය සදහා තරග කළ එතුමා එක්සත් ජාතික පක්ෂයෙන් හපුතලේ ආසනයේ මන්තීවරයා ලෙස පාර්ලිමේන්තුවට තේරී පත් වුණා. එදා සිට තිස්දෙවසරක් නොකඩවා පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කරමින් එතුමා දීර්ඝතම කාලයක් ආණ්ඩු පක්ෂයේ රැඳී සිටියා. එම කාල පරිච්ඡේදය තුළ බුද්ධ ශාසන අමාතාවරයා ලෙසත්, අධ්‍යාපන හා උසස් අධ්‍යාපන අමාතාවරයා ලෙසත්, අධ්‍යාපන හා උසස් අධ්‍යාපන අමාතාවරයා ලෙසත්, සංස්කෘතික කටයුතු අමාතාවරයා ලෙසත්, දේශීය වෛදා අමාතාවරයා ලෙසත්, අධිකරණ හා නීති පතිසංස්කරණ අමාතාවරයා ලෙසත් අමාතා ධුර රාශියක වගකීම දරමින් හා එම කටයුතු ඉතා දක්ෂ අන්දමින් හසුරුවමින් කාර්යක්ෂම සේවයක් ඉටු කළා. මේ ගරු සභාවේ සභාතායක තනතුරද, උත්තරීතර කථානායක තනතුරද හෙබවීමට තරම් එතුමා භාගාවන්ත වුණා. විපක්ෂයේ සංවිධායක ධුරයටද එතුමාගේ දායකත්වය ලබා දුන්නා.

ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ 16වන කථානායකවරයා වශයෙන් පත් වූයේ 2004 අපේල් 22වන දායි. ගරු කථානායකවරයෙකු වශයෙන් කැපී පෙනෙන පුතිරූපයක් ගොඩනගා ගත් එතුමා මධා‍යස්ථ යුග මෙහෙවරකට දායකත්වය දී, ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තු ඉතිහාසයේ වැදගත් තැනක් හිමි කරගනු ලැබුවා. එතුමා පාර්ලිමේන්තුවේ උන්නතිය උදෙසා කැපවීමෙන් කටයුතු කළා. ගරු මන්තීතුමන්ලාගේ කියවීමේ රුවිය ඉහළ නැංවීම සඳහා පාර්ලිමේන්තු පුස්තකාලය "දැනුම් ගබඩාවක්" බවට පත් කිරීමට කැප වුණා. ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව පිළිබඳ "සිහිවටන ශුන්ථය", coffee-table book එක සම්පාදනය කිරීමට පුරෝගාමී වූයේ ද එතුමාය.

එතුමා මේ පාර්ලිමේන්තුව ශෝභාවත් කරමින්, සිංහල බසින් අලුතින්ම, "සභාව නිශ්ශබ්ද වන්න" යන වචන කථානායක අසුනේ සිට පුකාශ කරමින් මෙම සභාව තැන්පත් කරවීමට කටයුතු කළ ආකාරය අප කාටත් අමතක කළ නොහැකියි. වත්මන් අගාමාතාs, එවකට ජනාධිපති ගරු මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමා සමහ එක්ව, මෙම පාර්ලිමේන්තු භූමියේත්, කථානායක නිල නිවස පිහිටි භූමියේත් අනුරාධපුර ජය ශී මහා බෝධින් වහන්සේගේ අංකුර දෙකක් රෝපණය කරන්නට එතුමා කටයුතු කළා.

කෘතහස්ත පරිපාලකයකු මෙන්ම සිංහල භාෂා සාහිතාා ක්ෂේතුයේ විද්වතකු ද වු එතුමා බුදු දහම පිළිබඳ බහුශුත පඩිවරයෙක්. අතීත ශ්‍රී විභූතිය අනාගත පරපුරට තවදුරටත් රැක දෙමින්, දේශීයත්වය හදවතින්ම ආරක්ෂා කර ගනිමින්, ජාතියේ අනනාහාව සුරකෙන ලෙසින් එතුමා නිරතුරුව කටයුතු කළා. අනුකරණවාදයෙන් තොරව අලුතින් හිතන්න පුළුවන් ශක්තිය අපේ රට වැසියා තුළ ඇති කිරීමට එතුමා කටයුතු කළා. සිංහල බස මෙන්ම සංස්කෘතික හා පාලි බස ද පුගුණ කළ එතුමා, හෙළ හවුලේ සාමාජිකයකු වෙමින් රට වෙනුවෙන් විශාල සේවාවක් ඉටු කළා.

ජාතින් අතර සමඟිය ගොඩ නැඟීමේ කර්තවායේදී එතුමා විශාල මෙහෙවරක් ඉටු කළා. ගරු කථාතායකතුමනි, සිංහල හා ඉංගුීසි භාෂා විශාරදයකු වූ ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය අප රටට බලවත් පාඩුවක්.

උපතින්ම බෞද්ධයකු වූ එතුමා, සම්බුද්ධ ශාසනයේත්, බෞද්ධ ජනතාවගේත් පැවැත්ම උදෙසා කැපවීමෙන් කටයුතු කළ බව සියල්ලන්ම දන්නා සතා කාරණාවක්.

ඊට අමතරව සබරගමුව පළාත් ආණ්ඩුකාරවරයා වශයෙන්ද එතුමා වසර 5ක් කටයුතු කළා. අනාෘ ආගම්වලටද නිසි තැන ලබා දෙමින්, එම ආගම් හදාරමින්, ආගමික සහජීවනය නංවාලීමට එතුමා ඉතා උත්සාහවන්ත වුණා.

මානව හිතවාදියකු ලෙස උතුම මිනිස් ගුණධර්මවලින් පෝෂණය වූ එතුමා, උපහාසයත්, හාසායත් අගය කරමින් ජනතාව අතර හොඳ රසවතෙක්ද වුණා. දේශපාලනඥයන් අතර අගය කළ යුතු ගති පැවතුම ඇති නිහතමානි, ආදර්ශවත් මිනිසක් වුණා; සිය හිතවතුන්ගේ මෙන්ම පුතිවාදීන්ගේද ආදරය දිනූ පුද්ගලයෙක් වුණා. වාම එහෙත් උදාර ගති ගුණවලින් පිරිපුත් එතුමා, සිය සහෝදර ජනතාව පිළිබඳව අවංක ඇල්මකින් කටයුතු කළා.

ගරු ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා සමහ පාර්ලිමේන්තුවේදී බොහෝ කාලයක් ඇසුරු කිරීමට මටද අවස්ථාව ලැබුණා. එතුමා පක්ෂ විපක්ෂ භේදයකින් තොරව ඉතාම සාධාරණව කටයුතු කළා. අපට ඉතා හිතවත්ව, මොන තරම් ළෙන්ගතුකමකින් කටයුතු කළාද කියන කාරණය සිහි ගත්වන්නට කැමැතියි. සියලුදෙනා සමහ සිනා මුසු මුහුණින්, සුහදතාවෙන් කටයුතු කරන්නට පුළුවන් ආත්ම ශක්තියක් තිබූ පුද්ගලයකු හැටියට අපි එතුමා දැක්කා. එතුමාගේ හිතේ වෛරයක් තිබුණේ නැහැ, කෝධයක් තිබුණේ නැහැ, කෝපයක් තිබුණේ නැහැ. අපත් සමහ වාගේම සැමදෙනා සමහ බොහොම මිතුත්වයෙන්, මිතුශීලි වචන පාවිච්චි කරමින් නිතර හමුවන අවස්ථාවල කටයුතු කළ ආකාරය, එතුමාගේ ඒ උදාර භූමිකාව අද දේශපාලනය කරන සියලුදෙනාට ආදර්ශවත් වෙනවා නොඅනුමානයි.

වෘත්තියෙන් සංගීත ගුරුවරියක් වූ මාලතී පිුයදර්ශනී වීරසේකර එතුමාගේ මැතිනියයි. ඇය ඉතාම නිහතමානි කාන්තාවක්, අප ඉතා හොදින් දන්නා නුගේගොඩ පුදේශයේ වැදගත් මැතිනියක්. උගත්, බුද්ධිමත් දරුවන් තිදෙනෙක් -රශ්මින්, අපේ හිටපු පාර්ලිමේන්තු මන්තුී උදිත් හා දමිත්- රටටත්, ජාතියටත් දායාද කළ එතුමා වචනාර්ථයෙන්ම ආදර්ශවත් පියෙකි. උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා පාර්ලිමේන්තු මන්තුීවරයකු වශයෙන් කටයුතු කරනවා දැකීමෙන් එතුමා සතුටු වුණා.

ගරු කථානායකතුමනි, වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා මෙම මස 14වන දින අවසන් හුස්ම හෙළන තුරුම රටටත්, ජාතියටත්, සම්බුද්ධ ශාසනයටත්, අපේ මාතෘ භූමියේ වෙසෙන සියලු ජනතාවටත් අනුස්මරණීය සේවයක් ඉටු කරනු ලැබුවා. [ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා]

ජීවිතයේ අතියත බව ලොවට තවදුරටත් සනාථ කරමින් අපගෙන් සදහටම සමුගත් ආචාර්ය වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර නම් වූ ඒ උත්තරීතර යුග පුරුෂයාට අජරාමර නිවත් සුව අත්වේවායි පුාර්ථනා කරන අතර මේ සභාවේ ශෝකය එතුමාගේ මැතිනිය, දරුවන් තිදෙනා ඇතුළු පවුලේ සියලු ඥාතින් වෙත දන්වා යවන ලෙස මෙම ගරු සභාවට යෝජනා කර සිටිනවා.

[පූ.භා. 10.17]

ගරු සජිත් ජුේමදාස මහතා (විරුද්ධ පාර්ශ්වයේ නායකතුමා)

(மாண்புமிகு சஜித் பிரேமதாஸ - எதிர்க்கட்சி முதல்வர்) (The Hon. Sajith Premadasa - Leader of the Opposition)

ගරු කථානායකතුමනි, වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා අප රටේ ප්රාතන්තුවාදී දේශපාලන ඉතිහාසයේ කෘතහස්ත, අසම සම, විශිෂ්ට ජනතා සේවකයකු හැටියට අපට හඳුන්වන්නට පුළුවන්. මේ රටේ පොඩිම තැනක ඉඳලා මහජනතාවගේ හිත දිනාගෙන, පොදු ජනතාවගේ ආදරයට, දයාවට, කරුණාවට, අනුකම්පාවට පාතු වූ එතුමා, එතුමාගේ සමය තුළ අතිවිශිෂ්ට ජනතා සේවාවක් ඉෂ්ට කළ වීර ජනතා පුතුයකු හැටියට අපට හඳුන්වන්නට පුළුවන්. බහුතරයක් ශාමීය ජන ප්රාව ජීවත් වන බදුලු දිස්තික්කයේ, හපුතලේ මැතිවරණ කොට්ඨාසයෙන් එතුමා ජනතා සේවක ගමන ආරම්භ කළා. මහජන සේවය තුළ මහජන නියෝජිතයකු, මන්තීවරයකු, ඇමතිවරයකු, කථානායකවරයකු හැටියට කටයුතු කළ එතුමා ප්රාතන්තුවාදී දේශපාලන සේවාව මැනවින් ඉෂ්ට කළ ජනතා නායකයෙක්.

එතුමා තුළ සුවිශේෂි ලක්ෂණ ගණනාවක් තිබෙනවා. එතුමා හැමවිටම අපේකම, ගමේකම, සභාගත්වය, සංස්කෘතිය, ආගම ධර්මය ආරක්ෂා කරන්න දැවැන්ත කැපකිරීම කළා. එතුමා උත්තුංග ආගමික සේවාවක් ඉෂ්ට සිද්ධ කළා. අප රටේ බෞද්ධාගමික සිද්ධස්ථාන වැඩි දියුණු කරන්න බෙහෙවින් මැදිහත් වුණා. අපේ රටේ විවිධ පන්සල් නියෝජනය කරන මහා සංසරත්නය ශාසනය තුළ තිබෙන අඩුපාඩුකම් පෙන්වා දීමට දිනපතා එතුමා හමුවන්නට කටයුතු කළ බව අපි අසා තිබෙනවා. නායක ස්වාමීන්දුයාණන් වහන්සේ නමක් ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කළොත්, එයට ක්ෂණික විසඳුම් ලබා දීම අතින් එතුමා පුචලිත වුණා. එතුමා බුද්ධ ශාසනය තුළ තිබෙන යම් යම් ඌනතා, සම්පත් හිහතා මහ හරවා ගැනීම සඳහා දැවැන්ත කියාදාම රැසක් ඉෂ්ට සිද්ධ කළා.

වචනයේ පරිසමාප්ත අර්ථයෙන්ම එතුමා සුපිරිසිදු සිංහල බෞද්ධයෙක්; නිර්වාහජ බෞද්ධයෙක්. බෞද්ධ පුතිපත්ති අකුරටම අනුගමනය කරමින් සම්බුද්ධ ශාසනයේ උන්නතිය තකා කටයුතු කරන්නට එතුමා උනන්දු වුණා.

ගරු රණසිංහ ජේමදාස මැතිතුමා මේ රටේ පුථම වතාවට බුද්ධ ශාසන අමාතාහංශය ඇති කරලා බුද්ධ ශාසන අරමුදල ස්ථාපනය කළ අවස්ථාවේ, ඒ වැඩ පිළිවෙළට පූර්ණ ආශීර්වාදය ලබා දීලා වැදගත් අදහස් රැසක් එකතු කළ සැබෑ බෞද්ධ නායකයකු හැටියට අපට ගරු ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා හදුන්වන්න පුළුවන්. මට මතක් වන තවත් අවස්ථාවක් තමයි දළදා හාමුදුරුවන්ට 'රන්වියන' නිර්මාණය කළ අවස්ථාව. එයට විවිධ බාධා, අභියෝග එල්ල වුණු අවස්ථාවේ ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා එතුමාගේ අදහස්, යෝජනා ඉදිරිපත් කරලා රන්වියන නිර්මාණය කිරීමේ කාර්යය ශක්තිමත් කරන්නට පූර්ණ දායකත්වය ලබා දුන්නා.

ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා රණසිංහ ජුේමදාස මැතිතුමාගේ ජනාධිපති මැතිවරණ ව්‍යාපාරයේ සෑම රැස්වීමක්ම අමතපු, රණසිංහ ජුේමදාස මැතිතුමාගේ ජනාධිපතිවරණ ජයගුහණය තහවුරු කරන්නට වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉෂ්ට කරපු ජන නායකයෙක්. එතුමා කථානායකවරයා හැටියට කටයුතු කළ කාලය තුළ ආදර්ශවත් ආකාරයෙන් ඒ කාර්යභාරය ඉෂ්ට කළා. පක්ෂ විපක්ෂ දෙකොට්ඨාසයටම සාධාරණව කටයුතු කළා. කථානායකවරයා හැටියට හැම අදහසකටම ඉඩක් ලබා දූන්නා. කිසිදු දවසක එතුමා පක්ෂගාහි වුණේ නැහැ. කිසිම දවසක පාර්ලිමේන්තුවේ නියෝජනය වන එක පාර්ශ්වයක ගැත්තෙක් වන්නට කටයුතු කළේ නැහැ. කථානායකවරයා හැටියට කිසිම දේශපාලන මතයකට එතුමා වහල් ଧୂତଙ୍ଗ කථානායකවරයකුගේ කාර්යභාරය අපක්ෂපාතිව, නිර්වාාජව, සමබරව කියාත්මක කරමින්, පුජාතන්තුවාදී කුමවේදයේ වැදගත්ම කුලුනක් වන වාාවස්ථාදායකයේ ගෞරවය ආරක්ෂා කරන්නට ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා සෑම අවස්ථාවකදීම මැනවින් කටයුතු කළා.

දේශපාලන ගමන තුළ දැඩි ලෙස ජනතාවට සංවේදී වූ චරිතයක් තමයි වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ චරිතය. අපේ මතකයේ හැටියට, 90 දශකයේ මැද පෙරදිග ගල්ෆ් යුද්ධය කිුයාත්මක වූ අවස්ථාවේ විදේශගතව සිටි අපේ රටේ ලක්ෂ සංඛාහත ශුමික පුජාව ගල්ෆ් යුද්ධය නිසා අතර මං වුණා. ඒ අවස්ථාවේ "කුවේට් වන්දි අරමුදල" නිර්මාණය කරන්නටත්, යුද්ධයෙන් අවතැන් වූ විදේශගතව සිටි අපේ රටේ ශුමිකයන්ට සහන ලබා දෙන්නටත්, ඒ සහන ලබා දීමේදී එම ශුමික පුජාවගේ ආර්ථික, සමාජයීය අයිතිවාසිකම් සුරක්ෂා කරන්නටත් ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ලොකු කාර්යභාරයක් කළා. එවකට පැවැති රජයේ සාමාජිකයකු හැටියට සිටිමින් විදේශගතව සිටි අපේ ශුමිකයන්ට ගල්ෆ් යුද්ධය නිසා ඇති වූ විවිධ පීඩාකාරී තත්ත්වය මහ හරවා ගැනීමට එතුමා දැවැන්ත බලපෑම් රැසක් එල්ල කළා. ඒ සහන ලබා දීමේ කිුයාවලියේ පුමුඛයකු හැටියට එතුමා කටයුතු කළා. එතුමා ජනතා පුශ්නවලට සංවේදී වුණා. සැබැවින්ම වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා මනුස්සකම දන්නා මහජන සේවකයෙක්; හිතක් පපුවක් ඇති මහජන සේවකයෙක්. ජනතා දුක ඉදිරියේ හැම විටම එතුමාගේ හදවත උණු වුණා. ඒ උණු වූ හදවත ජනතා සේවාවට පරිවර්තනය කරන්න එතුමා හැම විටම උත්සුක වුණා. වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර චරිතය මහජන මන්තීුවරයකු හැටියටත්, කථානායකවරයකු ඇමතිවරයකු හැටියටත් පරමාදර්ශී චරිතයක්. දේශපාලන ක්ෂේතුයේ අපි හැමෝටම එතුමාගෙන් ඉගෙන ගත හැකි පාඩම් රැසක් තිබෙනවා. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ හදිසි වියෝව අප හැමෝටම කනගාටුවට තුඩු දෙන කාරණාවක්. එතුමාගේ අභාවය පිළිබඳ අපගේ සාතිශය සංවේගය -දැඩි ශෝකය- සහ කනගාටුව එතුමාගේ පවුලේ එම මැතිනියටත්, දු දරුවන්ටත්, දොති හිත මිතාදින්ටත් මා මේ අවස්ථාවේ පූද කරනවා. ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාට නිවන් සුව අත් පත් වේවායි කියා මා පුාර්ථනා කරනවා.

[පූ.භා. 10.29]

ගරු මහින්ද රාජපක්ෂ මහතා (අගුාමාතා, මුදල් අමාතාා, බුද්ධශාසන, ආගමික හා සංස්කෘතික කටයුතු අමාතාා සහ නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාතාාතුමා)

(மாண்புமிகு மஹிந்த ராஜபக்ஷ - பிரதம அமைச்சரும் நிதி அமைச்சரும் புத்தசாசன, சமய மற்றும் கலாசார அலுவல்கள் அமைச்சரும் நகர அபிவிருத்தி மற்றும் வீடமைப்பு அமைச்சரும்)

(The Hon. Mahinda Rajapaksa - Prime Minister, Minister of Finance, Minister of Buddhasasana, Religious and Cultural Affairs and Minister of Urban Development and Housing)

ගරු කථානායකතුමනි, මෙම උත්තරීතර පාර්ලිමේන්තුව ශෝභාවත් කළ ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය පිළිබඳ ශෝක පුකාශ යෝජනාව හා මා එක් වන්නේ ඉතාම සංවේගයෙන්. 1940 අගෝස්තු 03වන දා උපත ලැබූ ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා යහලබැද්ද විදාහලයෙන් සහ බණ්ඩාරවෙල මධා මහා විදහාලයෙන් මූලික අධාහපනය ලබාගත්තා. එතුමා පේරාදෙණිය විශ්වවිදහාලයේ සහ ලන්ඩන් විශ්වවිදහාලයේ විදහාර්ථයෙක්.

නීති විදාහලයෙන් නීතිය හැදෑරූ වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා දේශපාලනයට පිවිසෙන්නේ අධිනීතිඥවරයකු ලෙසයි.

ගරු කථානායකතුමනි, එතුමා දේශපාලනයට පිවිසීමටත් පෙර සිට සිංහල භාෂාවට, සංස්කෘතියට සහ ආගම දහමට ඉතාම ගැඹුරින් බැදී සිටියා. එතුමාට ඒ ආහාසය ලැබුණේ පාසල් කාලයේදීම යි.

එතුමා තරුණ විශේදී හෙළ හවුලේ සහරාවලට ලිපි ලිව්වා. කුමාරතුංග මුණිදාස ශූරිත්ගේ මහ යමිත් එතුමා හෙළ භාෂා සාහිතාසය පෝෂණය කිරීමට විශාල මෙහෙවරක තිරත වුණා; වාද විවාදවල යෙදුණා. එවැනි වාද ඒ කාලයේ රටේ ජාතික පුවත් පත්වලත් පළ වුණා. ඒ විතරක් තොවෙයි, වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාරයත් අතිත් ජාතියට දායාද වූ විශිෂ්ට කෘති කිහිපයක් තිබෙනවා. "සීගිරි ගී සිරි" කියන විචාරාත්මක රසාස්වාදාත්මක කෘතිය භාෂා හා සංස්කෘතික ජුමිත් අතර ඉතා ඉහළින් කථා බහට ලක් වුණා.

1977දී හපුතලේ ආසනය ජය ගනිමින් එක්සත් ජාතික පක්ෂයෙන් දේශපාලනයට පිවිසුණු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා දේශපාලනඥයකු ලෙසත්, සිය දේශීය ලැදියාව අත් නොහැරි විශිෂ්ටයෙක්. අමාතා ධුර, තනතුරු, වරදාන ලැබෙන විට ඇතමෙක් වෙනස් වෙනවා, ගරු කථානායකතුමනි. එහෙත්, වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා එහෙම වෙනස් වුණේ නැහැ. වාද විවාදවල යෙදෙද්දී පවා තමන්ගේ භාෂා, සාහිතා දැනුම දේශපාලන වේදිකාවට ගෙන එන්න එතුමා සමත් වුණා. විරුද්ධ මතවාදීන්ගේ හිත් තොරිදා මතයක් ජනගත කිරීමේ සුවිශේෂී හැකියාවක් වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාට තිබුණා. මේ නිසා ජනතාව ඉදිරියේ එතුමා දක්ෂ දේශකයකු විධියටත් ඇගයීමට ලක් වුණා. ආණ්ඩුවේ දේශීය වෛදාs, අධාාපත, සංස්කෘතික, පුවෘත්ති වාගේ ක්ෂේතු එදා භාර වුණේ වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාටයි. එතුමා ඒ සෑම අමාතාහාංශයකින්ම මතක තියෙන දෙයක් රටට දායාද කරන්නට සමත් වුණා. මට මතකයි, සිංහල-හින්දු අලුත් අවුරුද්දට හිස තෙල් ගැමේ චාරිතුයට රාජා අනුගුහය දීලා ඒ චාරිතුය ජනගත කරන්න එතුමා විශාල කාර්යභාරයක් කළ බව.

ගරු කථානායකතුමනි, පාර්ලිමේන්තුවේ කොළ කැඳ වීදුරුවෙන් පටන්ගෙන, ජනතාව අතරට ඔසුපැන් ගෙන යන්න ආරම්භය තැබුවේ වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමායි. ඒ විතරක් නොවෙයි, දුරකථන ඇමතුමකට "ආයුඛෝවන්" කියලා ආමන්තුණය කරන්න පටන් ගත්තේ එතුමාගේ මැදිභත්වීමෙන්. මට මතකයි, අපි ඇතැම් වෙලාවට වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගෙන් ඇතැම් වචනවල අර්ථය විමසනවා. ඒ වෙලාවට වචනයේ අර්ථය විතරක් නොවෙයි, ඊට අදාළ පාලි, සංස්කෘත භා ඉංගීසි වචනය පවා කියලා දෙන්න වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා සතුව විශාල දැනුමක් තිබුණා.

අලුත් පරම්පරාවට දේශීය සංස්කෘතිය පිළිබඳ දැනුම ලබා දෙනවා පමණක් නොවෙයි, ඔවුන් ලවා දේශීයත්වය ආරක්ෂා කරගත යුතු යැයි එතුමා කල්පනා කළා. අමාතෲංශ වගකීම පැවරුණු අවස්ථාවල තුිපිටක ධර්මය සිංහලයට පරිවර්තනය කර නැවත මුදුණය කරන්නත්, වීර චරිත පිළිබඳ "පූජිත ජීවිත" ගුන්ථ හඳුන්වා දෙන්නත්, සුභාෂිතය, ලෝකෝපකාරය, අමාවතුර, වදන් කවි පොත සහ සකස්කඩ වැනි ගුන්ථ නැවත මුදුණය කිරීමටත් ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා මූලිකත්වය ගත්තා.

ගරු කථානායකතුමනි, මෙම උත්තරීතර පාර්ලිමේන්තුවේ 16වැනි කථානායක ධූරය හෙබවීමට තරම් ගරු වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා වාසනාවන්ත වුණා. එදා විපක්ෂය නියෝජනය කළත් කථානායක ධුරයට පත් වූ දා සිට එම ධුරයේ ගෞරවය වෙනුවෙන් එතුමා කටයුතු කළා. ජාතික ඇඳුමේ ඇති වටිනාකම ගැන එතුමා නිතර මා සමහ පවසා තිබෙනවා. දේශපාලනඥයන් ජාතික ඇඳුම ඇඳිය යුතු බවත්, ලොව හමුවේ ඉන් දේශීයත්වය පිළිබිඹු වන බවත් එතුමා නිතර කියපු කරුණක්. එතුමාගේ හදවතේ තිබු දේශීය චින්තනය අපගේ දේශපාලන පුතිපත්ති හා බැඳී තිබීම ගැන ගරු වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා සෑම විටම සතුටට පත් වුණා. ඒ වෙනුවෙන් උපරිම සහයෝගයක් ලබා දුන්නා. ආණ්ඩු බලය නොමැති කාලය තුළ එතුමාගේ පුතා වන උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා අපගේ දේශපාලන කටයුතු වෙනුවෙන් සහාය ලබා දීමට යොමු කළා. ඒ විතරක් නොවෙයි. අවශා සෑම අවස්ථාවකම අප පවුල සමහ සමීපව කටයුතු කළා.

මේ පාර්ලිමේන්තුවේ එතුමා පිළිබද අතීත මතකය ආවර්ජනය කරනවා නම් අද දවසත් මදි කියලායි මා විශ්වාස කරන්නේ. ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ගැන ගුණ කථනය කරන්න එතරම් දේවල් තිබෙනවා. ඒ වුණත්, මම තව බොහෝ දෑ කියන්න යන්නේ නැහැ.

දැන් අපට එතුමා වෙනුවෙන් කළ හැකි විශිෂ්ටම යුතුකම වන්නේ, එතුමා පුාර්ථනා කළ දේශීය වින්තනය ඇතුළත් සෞභාගාාමත් දේශයක් නිර්මාණය කිරීමයි. සාහිතාංකරුවකු, වියතකු හා දේශකයකු මෙන්ම ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා මන්තීුවරයකු, අමාතාංවරයකු, ආණ්ඩුකාරවරයකු සහ කථානායකවරයකු ලෙස මේ රට වෙනුවෙන් කළ සේවය අතිවිශිෂ්ටයි.

එතුමාට නිවන්සුව අත්වේවා කියා පුාර්ථනා කරන ගමන්, එතුමාගේ වියෝවෙන් ශෝකයට පත් ආදරණීය භාර්යාව, දරුවන් ඇතුළු පවුලේ සියලු සාමාජිකයන්ටත්, ඥාති හිතමිතුාදින්ටත්, ඒ පුදේශවාසින් සැමටත් අපගේ බලවත් සංවේගය පුද කර සිටිතවා. අපගේ ශෝකය ඔවුන් වෙත දන්වා යවන ලෙසත් ඉල්ලා සිටිනවා.

[පූ.භා. 10.37]

ගරු ලක්ෂ්මන් කිරිඇල්ල මහතා

(மாண்புமிகு லக்ஷ்மன் கிரிஎல்ல) (The Hon. Lakshman Kiriella)

ගරු කථානායකතුමනි, මේ අවස්ථාවේ ගරු අගුාමාතාෘතුමාත්, විපක්ෂ නායකතුමාත්, සභානායකතුමාත් ඉදිරිපත් කළ අදහස් අපි හදවතින්ම සනාථ කරනවා. මේ අවස්ථාවේ මට මතක් වෙනවා, 1970 ගණන්වල අපි නීතිවිදාහලයේ සිටි කාලය. අපි නීති විදාහාලයේ පළමුවැනි වසරේ සිටි කාලයේ දැක තිබෙනවා, ආර්ය සිංහල ඇඳුමෙන් සැරසුණු නීතීඥ මහත්මයෙක් බෑග් එකකුත් උස්සා ගෙන අලුත් කඩේ පැත්තේ ඇවිදිනවා. අපේ ගරු අගමැතිතුමාටත් එය මතක ඇති. ඊට පසුව 1977 දී එතුමා අපේක්ෂකයකු හැටියට ඉදිරිපත්වෙලා පාර්ලිමේන්තුවට පැමිණියා. අපි ඒ විධියට තමයි ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා හඳුනා ගත්තේ. ඇත්ත වශයෙන්ම හැටියට නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක අධිනීතීඥවරයකු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් කටයුතු ආරම්භ කරලා, මැතිවරණයට ඉදිරිපත් වෙලා එතුමාගේ දිස්තික්කය අවුරුදු 33ක් අඛණ්ඩව නියෝජනය කළා.

[ගරු ලක්ෂ්මන් කිරිඇල්ල මහතා]

එතුමාගේ චරිතයේ වැදගත්ම ලක්ෂණය තමයි සිංහලකමට, බෞද්ධකමට, දේශීයත්වයට හැම අවස්ථාවකදීම තැන දීම. ඒ වාගේම උඩරට පළාත්වල ජීවත්වන සිංහල ජනතාව ගැන විශාල කැක්කුමකින් එතුමා නිතර කථා කළා. ඒ ජනතාවගේ පාරම්පරික ඉඩම අහිමිවීම වැනි අසාධාරණකම ගැන නිතර පාර්ලිමේන්තුවේ කථා කළා. එතුමා ඇමතිවරයකු හැටියට කටයුතු කළ කාලයේ අභණ්ඩු පක්ෂයේ වේවා, විපක්ෂයේ වේවා- සෑම මන්ත්වරයෙකුටම උදව කළ බව මට මතකයි. එය එතුමාගේ වැදගත් චරිත ලක්ෂණයක්. විශේෂයෙන්ම මන්ත්වරයකු හැටියට, කැබිනට අමාතාවරයකු, සහානායකවරයකු, කථානායකවරයකු සහ ආණ්ඩුකාරවරයකු හැටියට මුළු ජීවිතයම එතුමා උපන් දිස්තුක්කය වෙනුවෙන් කැප කළා. එතුමාගෙන් එවැනි සේවයක් ඉටු නොවුණා නම්, එතුමාට අවුරුදු 33ක් අඛණ්ඩව පාර්ලිමේන්තුවට එන්න බැහැ.

මට විශේෂයෙන් මතක් වෙනවා, එදා එතුමා කථානායක ධුරයට ඉදිරිපත් වූ දවස. අපි විපක්ෂයෙන් තමයි එතුමා ඉදිරිපත් කළේ. විපක්ෂයට අඩු ඡන්ද සංඛාාවක් තිබුණේ. නමුත් විපක්ෂයේ අය බොහොම උනන්දුවෙන් හිටියේ එතුමා කථානායක ධුරයට පත් කර ගන්න. අපි කලින් දවසේ ජොාත්ෂාාවේදියෙක් හමු වෙන්න ගියා, එතුමා දිනයි ද කියලා දැන ගන්න. ජොාත්ෂාවේදියා අපට කිව්වා, දහවල් 12.00න් පසුව ඡන්දය ගත්තොත් එතුමා දිනනවා කියලා. කොහොම හරි උදේ 10.00ට පාර්ලිමේන්තුව රැස් වුණා; නීති තර්ක ආවා; පාර්ලිමේන්තුව කල් දැම්මා. අන්තිමට දවල් 1.00න් පසුව තමයි ඡන්ද විමසීම ගත්තේ. ආණ්ඩු පක්ෂයේ කණ්ඩායමකුත් අපිත් එක්ක එකතුවෙලා ඡන්දය දුන්නා. ඒ කෙසේ වෙතත්, එතුමා කථානායක ධුරයේ ඉතාම සාධාරණව සමබරව කටයුතු කළා.

මේ අවස්ථාවේ එතුමාගේ මැතිතිය වෙත මගේ ශෝකය පුකාශ කරනවා. එතුමාට අවරුදු 33ක් දේශපාලනය කරන්න බැහැ, මැතිතියගේ සහයෝගය නැතිව. එතුමාට ඒ සහයෝගය ලැබුණා. උදිත ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා කලක් මේ පාර්ලිමේන්තුව තියෝජනය කළා. ඒ දරුවන්ටත්, මගේ ශෝකය පුද කරමින් මගේ වචන ස්වල්පය අවසන් කරනවා.

[පූ.භා. 10.41]

ගරු වමල් රාජපක්ෂ මහතා (වාරිමාර්ග අමාතාා, රාජාා ආරක්ෂක හා ආපදා කළමනාකරණ රාජාා අමාතාා සහ ස්වලේශ කටයුතු රාජාා අමාතාාතුමා)

(மாண்புமிகு சமல் ராஜபக்ஷ - நீர்ப்பாசன அமைச்சரும் அரச பாதுகாப்பு மற்றும் அனர்த்த முகாமைத்துவ இராஜாங்க அமைச்சரும் உள்நாட்டலுவல்கள் இராஜாங்க அமைச்சரும்)

(The Hon. Chamal Rajapaksa - Minister of Irrigation, State Minister of National Security and Disaster Management and State Minister of Home Affairs)

ගරු කථානායකතුමනි, හිටපු කථානායක වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව ශෝක පුකාශ කරන මේ මොහොතේ, එතුමා වෙනුවෙන් අදහස් පුකාශ කරන්නට මටත් අවස්ථාවක් ලබා දීම පිළිබඳව පළමුවෙන්ම මා ස්තුතිවන්ත වෙනවා.

දශක 5කට අධික කාලයක් ලාංකීය දේශපාලන ක්ෂේතුයේ කැපී පෙනෙන භූමිකා ගණනාවක් නිරූපණය කළ වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මහතා ජාතික දේශපාලනය තුළ සංස්කෘතික මුහුණුවර ඉස්මතු කර ගැනීම සඳහා පුායෝගිකවම කැප වූ නායකයෙක්. ඒ වාගේම එතුමා පිළිබඳව අදහස් පුකාශ

කරනකොට මා ඉතාම කෙටියෙන් එතුමා පිළිබඳව, එතුමාගේ ගුණාංග කිහිපයක් පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන්න කැමැතියි. එතුමාගේ දේශපාලන දැක්ම තුළ එතුමා රටට, අපට පුදර්ශනය කළ පුජාතාන්තුික මානවීය ගුණය අද දවසේ අප රටට අවශා ගුණාංගයක් බව මා පළමුවෙන්ම සඳහන් කරන්න කැමැතියි.

පක්ෂ-විපක්ෂ අප කා තුළත් ගොඩ නඟා ගත යුතු බොහෝ ගුණාංග වී.ජ.මු වරිතය තුළ ගැබ්ව තිබුණා. එතුමා සැබැවින්ම රටට ආදරය කළ, දෙස-බස-රැස වෙනුවෙන් අවංකව පෙනී සිටි ජාති හිතෙෂියෙක්; පුගතිශීලි දේශපාලනඥයෙක්; කෘතහස්ත ජන නායකයෙක්; ආදර්ශවත් මහජන සේවකයෙක්; අප කා අතරත් අමරණීය මතක සටහත් තැබූ සුන්දර මිනිසෙක්. එතුමා කොතරම සුන්දර මිනිසෙකු ලෙස අපගේ හදවත් තුළ ජීවත් වූයේද යන්න කිරා බැලීමට හැකි අකුරු තුනක් එතුමා රටට ඉතිරි කර ගොස් තිබෙනවා. ඒ, "වී.ජ.මු." යන්නයි. එතුමා පුඳොවෙන් ජීවිතය අවබෝධ කරගෙන අර්ථවත්ව, ආදර්ශවත්ව දිවිය ගත කළ ඉතා උතුම් පුද්ගලයෙක්.

අපේ හිත මිතු, ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව, එතුමාගේ බිරිඳ වන සංගීත ගුරුවරියක වූ මාලතී ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතියටත්, රශ්මිත්, උදිත් හා දමිත් යන දරුවන් තිදෙනාටත්, පවුලේ අනෙකුත් ඥාතින්ටත් පෞද්ගලිකව මගේ ශෝකයත්, හම්බන්තොට දිස්තික්කයේ එතුමාගේ හිතවත් ජනතාවගේ ශෝකයත් පළ කර සිටිනවා.

එතුමාට අජරාමර නිවන් සුව ලැබේවායි මා පුාර්ථනා කරනවා.

[10.44 a.m.]

ගරු රාජවරෝදියම් සම්පන්දන් මහතා

(மாண்புமிகு ராஜவரோதயம் சம்பந்தன்) (The Hon. Rajavarothiam Sampanthan)

Hon. Speaker, I am thankful that you have given me an opportunity to say a few words on the Vote of Condolence on the death of the former Speaker of this august Assembly, the Hon. W.J.M. Lokubandara.

The Hon. Lokubandara and I entered Parliament together in 1977 for the first time. He was a young Member of Parliament from Haputale area in the Badulla District and I represented Trincomalee in the Eastern Province. He must have been just married. I remember his coming to Parliament quite frequently. In the old Parliament, in the evenings when we had tea at the restaurant, his young wife used to be there. He was very keen that his wife should be acquainted with all the Members of Parliament and he used to very frequently invite me to his table. He was a simple man, a very good man and was a clean man.

I remember the occasion when he was elected as the Speaker. As the Hon. Lakshman Kiriella pointed out, he was then in the Opposition, not in the Government. The Government had the majority in Parliament. The Government had a formidable candidate for the post of Speaker in the Hon. D.E.W. Gunasekara, a highly respected person fully deserving of becoming the Speaker of this august Assembly. But, we were angry with President Madam Chandrika Bandaranaike Kumaratunga because she had dissolved Parliament abusing the Constitutional provision enabling the President to dissolve Parliament. When the Prime Minister had the majority in Parliament, she dissolved Parliament. We

were angry with her for that reason and decided that we must support democracy and good governance by ensuring the verdict of the people and that the sovereignty of the people of this country must be respected. As the Prime Minister had the majority in Parliament, he should not have been unseated and the election should not have been held and therefore, to demonstrate our opposition to that position, we decided that we should vote and defeat the Government's candidate for the post of Speaker. And all of us jointly voted for the Hon. Lokubandara; he won by one vote.

I liked him very much; I respected him very much. He was a very religious person. To the religious ceremonies in his house, he invited me, for which I always went. He was a scholarly person interested in scholarly work and activity. He was a nationalist, but not a nationalist who ever offended anyone else. He was a nationalist in his own humble way, in his own simple way, respecting his people, respecting his country, respecting his religion, but he never hurt anyone else.

I join the Hon. Members, Sir, in expressing our deep condolences at the passing away of the Hon. Lokubandara. We pray that his soul rests in peace and we convey to Madam Lokubandara and the children our very sincere condolences and sympathies.

Thank you.

[පූ.භා. 10.49]

ගරු නිමල් සිරිපාල ද සිල්වා මහතා (කම්කරු අමාතාතුමා) (மாண்புமிகு நிமல் சிறிபால த சில்வா - தொழில் அமைச்சர்) (The Hon. Nimal Siripala de Silva - Minister of Labour)

ගරු කථානායකතුමනි, මන්තීවරයෙකු, අමාතාවරයෙකු මෙන්ම ගරු කථානායකවරයකු ලෙස මෙම උත්තරීතර සභාව ශෝභාවත් කළ ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය පිළිබද ශෝක යෝජනාව මෙම සභාවට ඉදිරිපත් කර ඇති මොහොතේ, එතුමා පිළිබදව වචන ස්වල්පයක් කථා කිරීමට අවස්ථාව ලැබීම මා ලද භාගායක් කොට සලකනවා.

මා නියෝජනය කරන බදුල්ල දිස්තුික්කයෙන් -ඌව වෙල්ලස්සෙන්- බිහි වූ ජනහිතකාමී නායකයෙකු වූ ගරු වි.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා, බදුල්ල දිස්තුික්කයේ ජනතාවගේ ආදරය දිනාගෙන සැම විටම ආදර්ශවත්ව ඉතා විශිෂ්ට දේශපාලනයක යෙදුණා. එතුමා අවාාාජ ගැමියෙක්; නිහතමානී දේශපාලනඥයෙක්. එතුමා සෑම විටම මේ රටේ ගැමි ජනතාව නියෝජනය කරමින්, අපේ සංස්කෘතියට හා සභාාත්වයට ඉහළින්ම ගරු කළා.

එතුමා තරුණ පරපුරට, නවක මන්තීවරුන්ට විශාල ආදර්ශයක් ලබා දුන්නා. මට මතකයි, මා නීති ශිෂායෙකු වශයෙන් සිටි කාලයේ, නීතිඥයෙකු වශයෙන් කටයුතු කළ අවධියේ එතුමා ජාතික ඇඳුමක් ඇද, බෑග් එකක් අතින් එල්ලා ගෙන එවකට අලුත්කඩේ උසාවියේ තිබුණු නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක කාර්යාලයට එතුමාගේ රාජකාරි කටයුතු සඳහා නිරතුරුව ආව-ගිය ආකාරය. ගරු කථානායකතුමනි, එතුමා අපට ලබා දුන් සුවිශේෂ වූ ආදර්ශයක් තිබෙනවා.

අද ජාතිකත්වය ගැන කථා කරන බොහෝ දෙනා ගැන බලන විට, එතුමා තරම් ජාතිකත්වය ගැන කථා කළ, සිංහල භාෂාවට ආදරය කළ කෙනෙකු තවත් නැති තරම, ගරු කථානායකතුමනි. නමුත් එතුමා, තමන්ගේ ජීවිතය හා අධාාපනය සිංහල භාෂාවට සීමා කළේ නැහැ. එතුමා කඩුව අතට ගත්තා. එතුමා ඉංග්‍රීසි භාෂාව ඉතා හොඳින් පුගුණ කළා. එතුමා සිංහල භාෂාවත් අමතක කළේ නැහැ. එදා කුමාරතුංග මුනිදාසයන් සමහ එක්ව හෙළ හවුලේ සාමාජිකයකු හැටියට එතුමා විශිෂ්ට වූ ජාතික සේවාවකට නැඹුරු වුණා. එය අපේ පාර්ලිමේන්තුවට මෙන්ම රටේ තරුණ පරපුරටත් සුවිශේෂී වූ ආදර්ශයක් වුණා. බොහෝ අය ජාතිකත්වය පිළිබඳව තම මතයේ හිදිමිත්, ඉංග්‍රීසි භාෂාව පුතික්ෂේප කරමින්, දුවිඩ ඇතුළු අනෙක් භාෂා ඉගෙනීම පුතික්ෂේප කරමින් හිතනවා, තමන් අතිවිශිෂ්ට වූ ජාතිවාදී නායකයකු කියා. එයට භොදම පිළිතුර ලබා දුන්නේ, ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමායි.

එතුමා මේ රටේ ආයුර්වේද වෛදා විදාහව සහ ආයුර්වේද වෛදා කුමය පුවලිත කිරීම සඳහා ඉමහත් වෙහෙසක් දැරුවා. එතුමා එදා ඒ අමාතාහංශය හාරව කටයුතු කළ කාලයේ අමාතාහංශය ඉදිරිපිට කුඩා කොළ කැඳ කඩයක් දැම්මා. අපි හුහක්දෙනා එතුමාට කොළ කැඳ නාමයත් එකතු කළා. එතුමා ආරම්භ කළ කොළ කැඳ වාහපාරය අද ලංකාවේ පමණක් නොවෙයි, ලෝකය පුරා, විශේෂයෙන්ම සංචාරක හෝටල්වල ආහාර වට්ටෝරුවේ ඉතා ජනපුිය කොටසක් බවට පත් වී තිබෙනවා. මේ විධියට ශුී ලාංකික සන්නාමයක් ඇති කිරීමට පවා එතුමා පුරෝගාමී වූ බව අප අමතක කළ යුතු නැහැ.

එතුමා කථානායකවරයා වශයෙන් කටයුතු කළ කාලයේ මම එතුමාත් සමහ ජාතාන්තර සමුළු ගණනාවකට සහභාගි වුණා. ඒ අවස්ථාවල එතුමා තුළ වූ සුවිශේෂී ගුණයක් මා දැක්කා. එතුමා ජාතාන්තර සමුළුවලදී කිසි විටෙක තමන් නියෝජනය කරන දේශපාලන පක්ෂය හෝ ලංකාවේ මතය බෙදීමට ඉඩ දුන්නේ නැහැ. එතුමා හැම විටම ශී ලංකාව වෙනුවෙන් පෙනී සිටියා; ලංකාව වෙනුවෙන් කථා කළා; අපේ රට ඉහළින් ඔසවා නැබුවා. එතුමා රාජා නොවන සංවිධාන සමහ එකතුවෙලා කුමන්තුණකාරී වැඩ කළ කථානායකවරයෙක් නොවෙයි. තමන්ගේ මුළු මහත් කථානායක ජීවිතය පුරාවටම කිසි විටෙකත් එතුමා එවැනි කියාවල යෙදුණේ නැහැ. වචනයේ පරිසමාප්තාර්ථයෙන්ම, එතුමාගේ හදවත පුරාම තිබුණේ ශී ලාංකීය අනනාහතාව ශක්තිමත් කිරීමේ සිතුවිල්ලයි.

බදුල්ල දිස්තික්කය ගත්තොත්, එතුමා එම දිස්තික්කය තුළ ඔසු උයන් හැදුවා, ජාතික පාසල් ස්ථාපනය කළා, අධාාපනය සඳහා සුවිශේෂී වූ ස්ථානයක් ලබා දුන්නා. බදුල්ල කියන්නේ, සිංහල, දමිළ, මුස්ලිම් කියන ජාතීන් තුනම සමහියෙන්, සමාදානයෙන් ජීවත් වන දිස්තික්කයක්. එතුමා තමන්ගේ සේවය ඒ සෑම ජන කොට්ඨාසයකටම බෙදා දුන්නා. එම නිසා එතුමා බදුලු දිස්තික්කයේ සියලු ජන කොටස්වල ආදරය දිනාගත් දේශපාලනඥයෙක් බවට පත් වුණා. ඒක අපට ඉමහත් වූ ආදර්ශයක් වුණා.

එතුමා මගේ දේශපාලන පුතිවාදියා. නමුත් ගරු කථානායකතුමනි, අපි පෞද්ගලික කරුණු මත සටන් කළේ නැහැ. දේශපාලන පුතිපත්ති අනුව, මතිමතාන්තර අනුව, අපි ගරු කරන දේශපාලන දර්ශන අනුව දේශපාලන පිටිය තුළ අපි හැම විටම සටන් කළා. පහත් තත්ත්වයකට ඇවිල්ලා, පෞද්ගලික අපහාස, බැණ වැදීම තුළින් දේශපාලනයෙන් ඉදිරියට ඒමට උත්සාහ කළ පුද්ගලයෙක් නොවෙයි, එතුමා. ඒ පරමාදර්ශය එතුමා මේ රටේ දේශපාලනඥයන්ට ලබා දී තිබෙනවා. එම නිසා එතුමා විශිෂ්ට දේශපාලනඥයෙක්.

උගත්කම පමණක් නොව, මේ රටේ භික්ෂුන් වහන්සේලා -සංඝරත්නය- සමහ ඉතාම ළබැදි සබැදියාවක්ද එතුමාගේ තිබුණා. [ගරු නිමල් සිරිපාල ද සිල්වා මහතා]

එතුමා බදුලු දිස්තුික්කයේ නොගිය පන්සලක් නැති තරම්. මොන දුෂ්කරතා තිබුණත් එතුමා ඒ හැම තැනකටම ගියා. පන්සලක උත්සවයකට ආරාධනා කළොත්, තමන්ගේ තනතුර නියෝජනය කරමින් එතුමා කෙසේ හෝ ඒ කාර්යය සඳහා කැප වුණා. මා හිතනවා, එය අපේ තරුණ දේශපාලනඥයන්ට ඉතා හොඳ ආදර්ශයක් කියලා. එතුමා පිළිබඳව ගුණ කථනය කරන මේ අවස්ථාවේදී, එතුමාගේ චරිතාපදානය තුළින්, එතුමාගේ දේශපාලන ජීවිතය තුළින් මීළහ පරපුරට දායාද කරන ලද කාරණා පිළිබඳව ගැඹුරින් කල්පනා කර, ඒවා උකහා ගැනීමයි අප කළ යුත්තේ.

ගරු කථානායකතුමනි, එතුමා දක්ෂ රචකයෙක් බව මට මතකයි. මගේ තිස්වන දේශපාලන වසර පිරෙන අවස්ථාවේදී මා වෙනුවෙන් මුදුණය කරන ලද ගුන්ථයකට එතුමා ලියපු දෙයක් මට තවම මතකයි. එතුමා කිව්වා, "මෙවැනි ගුන්ථ මුදුණය කිරීමේදී බොහෝ විට ඇපෙන් ගැලවීමට පුකාශ ලබාදීම සිරිතක් වෙලා තිබෙනවා. නමුත් මේ පුකාශය මම ලබා දෙන්නේ ඇපෙන් ගැළවීමට නොව ඔබ කරන ලද කියාවලීන් හදවතින්ම අගය කළ නිසා" කියලා. එතුමා අවාහජ ගැමියකු, දේශපාලනඥයකු ලෙස කළ කියාවන් අපිත් හදවතින්ම අගය කරනවා.

අපට එක කනගාටුවක් තිබෙනවා, ගරු කථානායකතුමනි. මේ රටේ ජනතාව වෙනුවෙන්, බදුලු දිස්තුික්කයේ ජනතාව වෙනුවෙන්, දැවැන්ත සේවයක් කළ එතුමා කොරෝනා වසංගත රෝගය වැලදී වියෝ වූ නිසා එතුමාට අවසන් ගෞරව දැක්වීමට අපට අවස්ථාවක් ලැබුණේ නැහැ. එතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව කනගාටු වෙනවා වාගේම, බදුලු දිස්තිුක්කයේ ජනතාවටත්, මේ රටේ අනිකුත් දිස්තුික්කවල ජනතාවටත් එතුමාට ගෞරව දැක්වීමට අවස්ථාවක් නොලැබීම ගැනත් අපි ඉතාම කනගාටු වෙනවා. එතුමාගේ චරිතාපදානය තුළින් එතුමා අප වෙත දායාද කරන ලද හා අප වෙත පෙන්වා දෙන ලද ඒ ගමන් මහ මේ අවස්ථාවේදී සිහිපත් කරමින්, එතුමාගේ වියෝවෙන් ශෝකයට පත් එතුමාගේ ආදරණීය භාර්යාව ඇතුළු දරු පිරිසටත්, ඥාති මිතුාදින්ටත් ශුී ලංකා නිදහස් පක්ෂය වෙනුවෙනුත්, බදුලු දිස්තුික්කයේ ජනතාව වෙනුවෙනුත් අපගේ ශෝකය පුකාශ කරමින්, ගරු කථානායකතුමනි, මට මේ අවස්ථාව ලබාදීම පිළිබඳව ඔබතුමාටත් ස්තුතිවන්ත වෙමින්, මගේ වචන ස්වල්පය අවසන් කරනවා.

[පූ.භා. 11.00]

ගරු ගයන්ත කරුණාතිලක මහතා (மாண்புமிகு கயந்த கருணாதிலக்க) (The Hon. Gayantha Karunatilleka)

ගරු කථානායකතුමනි, නම ඇසූ පමණින්, දුටු පමණින් මුළු රටක් හඳුනන, මේ සභාව ශෝභාවත් කළ අපූරු පුද්ගලයකුගේ අභාවය පිළිබඳවයි අද අපට සංවේගය පළ කරන්න සිදු වී තිබෙන්නේ.

ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා අපේ රටේ පහළ වුණු බොහොම පරමාදර්ශී චරිතයක්. එතුමා නිදහස් අධාාපනයෙන් ඔපමට්ටම චෙලා ජීවිතය ජය ගත් කෙනෙක්. එතුමා ගමේ පාසලෙන් මූලික අධාාපනය ලබා ශිෂාත්ව විභාගය සමත් වුණා. පසුව බණ්ඩාරවෙල මධා මහා විදාාලයට ඇතුළත් වෙලා ඉංග්‍රීසි මාධාායෙන් උසස් අධාාපනය හැදෑරුවා. පේරාදෙණිය විශ්වවිදාාලයෙන් කලා උපාධිය සමත් වුණා. ශ්‍රී ලංකා නීති විදාාලයෙන් නීතිය හදාරා නීතිඥයකු වුණා. ඉන්පසු නීති කෙටුම්පත් සම්පාදකවරයකු ලෙස එතුමා ජීවිතයේ ඉදිරි ගමන ආරම්භ කළා. එතුමා ඒ කාලයේ සිටම "වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර" නමින් විවිධ පුවත් පත්වලට හරවත් ලිපි ලිව්වා. ඒ ලිපි ජනතාව බොහොම ආශාවෙන් කියෙව්වා. අධාාපනය නිසාම එතුමාට බොහෝ දේවල් උරුම වුණා. අපි අසා තිබෙනවා, ගරු ලලිත් ඇතුලත්මුදලි හිටපු ඇමතිතුමා නීති විදාහලයේ එතුමාගේ ගුරුවරයකු වූ බව.

1977 මැතිවරණයට ආසන්න කාලයේදී එක්සත් ජාතික පක්ෂයට හපුතලේ ආසනයට හොඳ සංවිධායකවරයකු අවශා වී තිබුණා. ඒ වෙලාවේ ලලිත් ඇතුලත්මුදලි මැතිතුමා, ගරු ජේ.ආර්. ජයවර්ධන නායකතුමාට කිව්වා, "හපුතලේට ගැළපෙන හොඳ චරිතයක් මා ළහ ඉන්නවා" කියලා. "එතුමා නීති විදාාාලයේ මගේ ගෝලයෙක්, පත්තරවලටත් හොඳ ලිපි ලියන කෙනෙක්, දක්ෂ තරුණයෙක්, උගත් කෙනෙක්" කියලාත් කිව්වා. ඒ අනුව ගරු ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මැතිතුමා, වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා කොළඹට කැදෙව්වා. ඒ වෙලාවේ, ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා විසින් ඛණ්ඩාරනායක අගමැතිතුමා ගැන ලියපු ලිපියකුත් තම මේසය උඩ තියාගෙනයි ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මැතිතුමා, වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා සමහ කථා කළේ. ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මහත්මයා ඇහුවා, "ලොකුඛණ්ඩාර, මොකක්ද ඛණ්ඩාරනායක අගමැතිතුමා ගැන හිතන්නේ?" කියලා. එතකොට එතුමා උත්තර දූන්නා, "සර්, ඛණ්ඩාරනායක මහත්මයා කියන්නේ හොද උගතෙක්, බුද්ධිමතෙක්, දේශීය චින්තනය අගය කළ කෙනෙක්" කියලා. "ලොකුබණ්ඩාර හිතන විධිය හරියට හරි" කියලා ගරු ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මැතිතුමා පෙරළා උත්තර දූන්නා. එහෙම ටික වේලාවක් කථා කරලා ඡේ.ආර්. ජයවර්ධන මැතිතුමා, එතුමාට කිව්වා, "ලොකුබණ්ඩාර, දැන් ඉතින් හපුතලේට ගිහිල්ලා ඉක්මනින් සංවිධාන වැඩ ආරම්භ කරන්න" කියලා. .

එතුමා හපුතලේ ආසනය විශිෂ්ට ලෙස ජයගුහණය කරමින් 1977දී පාර්ලිමේන්තුවට තේරී පත් වුණා. ඉතා හරවත්, රසවත්, අර්ථවත් කථාවලින් හැන්සාඩ් වාර්තා පුරවන්න තරුණ වි.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මන්තීතුමා සමත් වුණා. එපමණක් නොවෙයි, එතුමා විවිධ පුවත් පත්වලට විවිධ දේ ගැන අර්ථවත්, රසවත් ලිපි ලියා, "වි.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර" කියන නම ලංකාව පුරා කථා කරන තත්ත්වයට පත් කළා. කෙටි කාලයක් තුළ, "වි.ජ.මූ." කියන නම ලංකාව පුරා පුවලිත වුණා.

එතුමාගේ කථාවලින් නිතරම සිංහලකම, බෞද්ධකම, අපේකම ඉස්මතු වුණා. 1977 සිට 1984 වනතෙක් සාමානා මන්තීවරයකු ලෙසයි ඒ උගත්, බුද්ධිමත් මන්තීතුමා කටයුතු කළේ. "මම තවමත් පසුපෙළ මන්තීුවරයකු හැටියටයි ඉන්නේ, මගේ දිස්තුික්කයේ සමහර අය 1977දී පාර්ලිමේන්තුවට ඇවිත් නියෝජා ඇමති තනතුරුවලට පවා පත් වෙලා ඉන්නවා, මම වැඩිපුර සිංහලකම, බෞද්ධකම, අපේකම ගැන කථා කරන නිසා ඒක පුශ්නයක් වෙලාද දන්නේ නැහැ, ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මහත්මයා හමුවෙලා මාත් එක්ක අමනාපයක් එහෙම තිබෙනවාද කියලා විමසීමක් කළොත් හොඳයි" කියලා එක් අවස්ථාවක එතුමා සිතුවා. එහෙම හිතලා, එතුමා ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මහත්මයා හමුවෙලා ඇහුවා, "සර්, මට මෙහෙම ඉන්න වෙලා තිබෙන්නේ මම කරන කථා පුශ්නයක් වෙලා තිබෙන නිසාද, මා එක්ක අමනාපයක් තිබෙනවාද?" කියලා. ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මැතිතුමා කිව්වා, "ඔබතුමා කරන කථා මට ආණ්ඩුව ගෙනයන්න ලොකු ශක්තියක් වෙලා තිබෙනවා, මම ඉක්මනින් ලොකුබණ්ඩාරට ඉණිමගක් දෙනවා" කියලා. ටික කලකදී එතුමා දේශීය වෛදාා අමාතාාවරයා හැටියට පත් කළා. එදා සිට ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මැතිතුමා ලබා දුන් ඉණිමග හරියට පාවිච්චි කරමින්, දේශීය වෛදා ඇමතිකමින් පටන් ගෙන අධානපත, සංස්කෘතික, පුවෘත්ති, උසස් අධානපත, බුද්ධ ශාසත වැනි අමාතා ධූර ගණනාවක් දරමින් එම අමාතාහාංශ ඉතා දක්ෂ ලෙස මෙහෙයවුවා.

එතුමා පාර්ලිමේන්තුවේ විවිධ තනතුරු දැරුවා. එතුමා වීපක්ෂයේ පුධාන සංවිධායක හැටියට කටයුතු කළා. එතුමා සභානායකවරයා හැටියටත් කටයුතු කරලා. පසුව මේ උත්තරීතර සභාවේ කථානායකවරයා වශයෙන් පත් වුණා. ඉන් පසු එතුමා තවත් වගකිව යුතු තනතුරක් වන ආණ්ඩුකාර ධුරය දැරූ හැටි අපට කවදාවත් අමතක වෙන්නේ නැහැ.

ගරු කථානායකතුමනි, රාජාා ආයතනවලට දුරකථන ඇමතුමක් ලැබුණාම, "ආයුබෝවන්" කියා කථා කරන සංකල්පය ඇති කළේ ගරු වි.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමායි. ඇත්ත වශයෙන් ආතර් වී. දියෙස් මැතිතුමා නොසිටින්න, වර්තමාන පරම්පරාවේ අපට කොස් ආහාර පිණිස ගන්නා පුරුද්ද නොතිබෙන්න තිබුණා. ගරු වි.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා නොසිටින්න, අපේ ජනතාවට කොළ කැඳ වැනි වටිනා දේවල අගය නොදැනෙන්න තිබුණා. ඒ තරමටම එතුමා බොහෝ දේවල් අපට හඳුන්වා දුන්නා.

එතුමා බදුල්ල දිස්තික්කයේ පමණක් ඔසු උයන් 5කට වඩා ආරම්භ කළා. එමහින් තමන්ගේ ඡන්ද දායකයන්ට රැකියාවක්, ආදායම් මාර්ගයක් ලබා දීමත් එතුමාගේ පරමාර්ථයක් වෙලා තිබුණා. රැකියා සොයාගෙන පැමිණි බොහෝ දෙනෙකුගෙන්, "තූන්සූතුය දන්නවාද?" කියලා අහන පුරුද්දක් එතුමා තුළ තිබුණා. සමහර අය, "දන්නේ නැහැ" කිව්වාම පිරිත් පොතක් අතට දීලා සති දෙකකින් විතර මේක පාඩම් කරගෙන එන්න කියලා, ඒක පාඩම්ද කියලා එතුමා විසින්ම සොයා බලන සිරිතක් තිබුණා.

එතුමා දිනපතාම බොහෝ රැ බෝ වනතුරු පොත් කියෙව්වා. ඒ විතරක් නොවෙයි, එතුමා වටිනා පොත් මුදුණය කරවා ඒවා ජනතාවට කියවීමට සැලැස්සුවා. ඇමතිවරයකු විධියට කටයුතු කරන කාලයේ හපුතලේ යනකොට එතුමා පුරුද්දක් විධියට වාහනයේ ඉස්සරහා සීව එකේ තමයි යන්නේ. ඒ අවස්ථාවල එතුමා ඒ සීව එක පස්සට දමලා, කකුල් දෙකත් නවාගෙන බොහොම සැහැල්ලුවෙන් ඉඳගෙන පොතක් අතට ගන්නවා. පුරුද්දක් හැටියට, හපුතලේට යනතුරුම පොත් කියවන එකයි එතුමා කළේ. පොත් රසිකයෙකු මෙන්ම පොත් රවකයකු ලෙසත් එතුමා කැපී පෙනුණා.

"සීගිරි ගී සිරි" පොත රචනා කළේත් එතුමායි. ගරු අගුාමාතානුමා සභාවේ ඉන්න මේ වෙලාවේ මට මතක් වෙනවා, එදා විපක්ෂ නායකතුමා හැටියට එතුමා ජයවර්ධන කේන්දුයේ තිබුණු ඒ පොත එළිදක්වන උත්සවයට ගිය අවස්ථාව. අපේ ගරු අගමැතිතුමා එදා බොහොම වටිනා කථාවක් කළා. එතුමා කිව්වා, "මම කැමැතිම ඇමතිවරයකු කවුද කියලා ඇහුවොත්, 'වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර' කියන නම මට කියන්න පුළුවත්, ඒ වාගේම වඩාත්ම බැට කන්න අකැමති ඇමති කවුද කියලා ඇහුවත් මම කියන්නේ 'වී.ජ.මු'. කියලායි, මොකද, එතුමා උපහාසයෙන්, හාසායෙන් කියන දේ තදින් වදින නිසා" කියලා.

එතුමා හැම විටම ආගම දහමට ළැදිව, මත් පැන්, දුම් වැටිවලින් තොරව ජීවිතය ගත කළ කෙතෙක්. බණ භාවනා කරමින් බොහොම සරල ජීවිතයක් තමයි එතුමා ගත කළේ. තමන්ගේ ආසනයේ තැබෑරුම් සහ මස් කඩ ඇති කිරීමට එතුමා කිසි දවසක අනුමැතියක් දුන්නේ නැහැ. තමන්ට භාර වුණු හැම අමාතාහාංශයකම එතුමා කැපී පෙනෙන වැඩක් කළා. එතුමා අධාහපන විෂයය භාර ඇමති කාලයේ බදුල්ලට ලොකු සේවයක් කළා. ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන ඇමතිතුමනි, මම දන්නා තරමට එතුමා බදුල්ලට ජාතික පාසල් රාශියක් ලබා දුන්නා. එතුමා අධිකරණ විෂයය භාර ඇමති කාලයේ නීතිය සම්බන්ධව ඉංගීසි භාෂාවෙන් තිබුණු බොහෝ අණ පනත් සිංහලට පරිවර්තනය කර, ඒවා බොහෝ දෙනාගේ පුයෝජනය සඳහා ගැනීමට අවස්ථාව ලබා

දුන්නා. දේශීය වෛදා විෂයය භාර ඇමතිවරයා හැටියට කටයුතු කළ කාලයේ එතුමා පාරම්පරික වෛදාවරු ලියා පදිංචි කර, ඔවුන්ගේ දැනුම වැඩි කර, වෛදා ශිෂායන්ට පවා ඒ පාරම්පරික වෙද මහත්වරුන්ගේ දේශනවලට සවන්දීමට අවස්ථාව සලසා දුන්නා. සංස්කෘතික විෂයය භාර ඇමතිවරයා විධියට කටයුතු කළ කාලයේ එතුමා සංස්කෘතික මධාස්ථාන සංකල්පය ගෙනාවා.

එතුමා කථානායකවරයා ලෙස කටයුතු කළ කාලයේ ජය ශුී මහා බෝධීන් වහන්සේගේ අංකුර වැඩමවා පාර්ලිමේන්තු පරිශුයේ සහ කථානායක නිල නිවස පිහිටි භූමියේ ඒවා රෝපණය කළා. අදටත් මේ පාර්ලිමේන්තු සභා ගර්හයටත්, මේ භූමියටත් ආශිර්වාදයක් වෙමින් ඒ බෝධීන් වහන්සේ වැඩ සිටිනවා. එතුමා තමන්ගේ නම පවතින විධියට ඒ වැඩ කටයුතු කළා. පාර්ලිමේන්තු භෝජනාගාරයට හරක් මස් ගෙන ඒම නතර කරන්නත් එතුමාට පුළුවන් වුණා.

ගරු ලක්ෂ්මන් කිරිඇල්ල මැතිතුමාත් සඳහන් කළ පරිදි, එතුමා කථානායක ධුරයට පත් වුණු අවස්ථාව මට මතක් වෙනවා. ඒ කාර්යය අවසන් කරන්න පැය ගණනක් ගත වුණා. ඊට කලින් දවසේ ජොන්තිර්වේදින් දීපු උපදේශ ඔළුවේ තියාගෙන එතුමා මේ සභා ගර්භයේ වාඩි වෙලා සිටි ආකාරය ගැන අපි හම්බ වුණාම බොහොම රසවත් විධියට කියනවා. රාහු කාලය පනිතතුරු එතුමාට ඉන්න කිව්වා ලු. "දම්සක් පැවතුම් සූනුය මෙනෙහි කරමින් රාහු කාලය ඉවරවෙනකම් හිටියා, අන්තිමට වැඩේ හරි ගියා" කියලා සිනාසෙමින් එතුමා කියූ හැටි මට අදටත් මතක් වෙනවා.

ගරු කථානායකතුමනි, එතුමා කෙනෙකු සමහ කථා කරනකොට තරාතිරම, වයස් මට්ටම ආදී කිසි දෙයක් සැලකුවේ නැහැ. "මචං", "මචෝ" වැනි බොහොම ළෙන්ගතු, මිනුශීලී වචනවලින් තමයි එතුමා බොහෝ අයට ආමන්තුණය කළේ. දවසක් රණසිංහ ජුෙමදාස මැතිතුමා විනෝදයට වාගේ එතුමාගෙන් අහලා තිබෙනවා, "වී.ජ.මු. ඔය මචං කියන එක කවදාද නතර වෙන්නේ?" කියලා. "මම මචං කියන අය, මට මචං කියපු දාට තමයි සර් ඒක නතර වෙන්නේ" කියලා එතුමා විහිළුවෙන්ම උත්තර දුන්නා ලු. යම් පුද්ගලයෙක් උපයා ගත් වියත් බව, -පාණ්ඩිතාෳය- භාෂා ඥානය කියන කිසිවක් ගමේකමට; අපේකමට; සරලකමට බාධාවක් නොවන බව මැනවින් පුගුණ කළ, ඔප්පු කළ චරිතය තමයි "වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර" චරිතය. එතුමාට ඉංගුීසි භාෂාව සම්බන්ධයෙන් හොඳ දැනුමක් තිබුණා; එම භාෂාව චතුර ලෙස හසුරුවන්න පුළුවන්කම තිබුණා. නමුත්, තමන්ගේ මව් බසට එතුමා තුළ තිබුණු ගරුත්වය එලෙසම තිබුණා. සමහරුන්ට මව් බස කථා කිරීම මදිකමක් වුණු අවස්ථා අප දැක තිබෙනවා. නමුත්, එතුමා එය තමන්ට ආභරණයක් කර ගත්තා. තමන්ට කොපමණ ඉංගුීසි පුළුවන් වුණක්, අනෙක් භාෂා පිළිබඳ කොයි තරම් දැනුමක් තිබුණත්, එතුමා හැම විටම මව්බස කථා කළේ ඉතා ආඩම්බරයෙන්.

තිටපු කථානායකවරයෙකු වූ ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට බොහෝ විෂයන් ගැන පරිණත දැනුමක් තිබුණා. ඒ හැම දෙයකටම වඩා එතුමා තුළ තිබූ අද්විතීය බව තමයි, එතුමාට පරිසරය සම්බන්ධයෙන් තිබුණු දැනුම. මම මුලින්ම එතුමාව හඳුනා ගත්තේ එතුමාගේ සම්කාලීනයෙක් වුණු, මගේ බාප්පා වන, හිටපු අමාතා, රූපා කරුණාතිලක මැතිතුමා සමහ අපේ ගෙදර ආපු අවස්ථාවකයි. මම තරුණ වයසේදී කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරියේ සභාපති හැටියට සිටිනකොට, නියං ආධාර බෙදන්න දියතලාවේ ගියාම එතුමා වතුර කථාවක් කරලා අපව දිරිමත් කළා. ඊට පසුව එතුමා හමුවුණු හැම වෙලාවකම මගෙන් ඇහුවේ, "ඔයා කවදාද පාර්ලිමේන්තුවට එන්නේ?" කියලායි. පාර්ලිමේන්තුවට එන්නේ?" කියලායි. පාර්ලිමේන්තුවට එන්නේ ඕනෑ කෙනෙක් කියලා එතුමා මාව දිරිමත් කළා. ඒ වාගේම

[ගරු ගයන්ත කරුණාතිලක මහතා]

මම පාර්ලිමේන්තුවේ නවක මන්තීවරයකු හැටියට සිටිනකොට එතුමා නොයෙක් වේලාවට කථානායකතුමාගේ කාර්යාලයට එන්න කියලා මට පණිවීඩයක් එවනවා. ගරු සභාවේ කථා කරන වීධිය ගැන, පාර්ලිමේන්තුවේ හැසිරෙන වීධිය ගැන එතුමා අපට බොහෝ දැනමුතුකම් දුන්නා. ගරු අගමැතිතුමා කිව්වා වාගේ, හැම දාම ජාතික ඇඳුම අදින්න කියන අවවාදය දෙමින් එතුමා අපව දිරිමත් කළා. එවන් වටිනා පුද්ගලයකුගේ අභාවය පිළිබඳවයි අද අපි ශෝකය පළ කරන්නේ.

ගරු කථානායකතුමනි, වටිනා පුද්ගලයකු අහිමි වුණාම අපි කියනවා, "මේ හිඩැස ලෙහෙසියෙන් පුරවන්න පුළුවන් එකක් නොවෙයි" කියලා. ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාත් එවැනි වටිනා පුද්ගලයෙක්. ඒ උදාර වරිතය අහිමි වීමෙන් එතුමාගේ කුලකයට අයත්, එහෙම නැත්නම් වී.ජ.මු කියන brand එකට ගැළපෙන කෙනෙක්, එවැනි විශිෂ්ටයෙක් නැවත කවදා මේ සභාවේ දකින්න ලැබෙයිද කියන එක තමයි අපට තිබෙන පුශ්නය. එතුමා වියතෙක් විධියට මේ ගරු සභාව වියත් සභාවක් බවට පත් කළා. එතුමා කථා කළ හැම වචනයකම ගත යුතු යමක් තිබුණා. ගරු කථානායකතුමනි, එතුමන්ලා එදා ගොඩනහපු ඒ වියත් සම්පුදායයි, වර්තමාන අපේ පාර්ලිමේන්තුවේ ඇති වන කථා බහයි දකිනකොට අපිට ඇති වන්නේ සංවේගයක්.

බොහොම ආදර්ශවත්, දැහැම් දිවි පෙවෙතක් ගත කළ, අවුරුදු ගණනක් ගියත් අපට අමතක නොවන බොහොම රසවත් චරිතයක් වුණු ඒ වාගේම, බුදු දහම සනාථ වන විධියට අවසාන හුස්ම හෙළපු ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවයෙන් සංවේගයට පත් වී සිටින එතුමාගේ ආදරණීය මැතිනියටත්, පුතුත් තිදෙනාටත්, පවුලේ සියලු දොතින්ටත් මේ අවස්ථාවේදී සමහි ජන බලවේගයේ අප සියලු දෙනාගේ සංවේගය පළ කර සිටිනවා.

එතුමා රට පුරා ජනතාවට සේවය කරද්දී ගාලු දිස්තික්කයටත් අපරිමිත සේවාවක් ඉටු කළා. එතුමාගේ අභාවය වෙනුවෙන්, ගාලු දිස්තික්කයේ ජනතාවගේ සංවේගයත්, පෞද්ගලිකව මගේ සංවේගයත් මේ අවස්ථාවේදී පළ කරනවා. අපෙන් සදහටම සමුගත් ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට අමා මහ නිවන් සුව ලැබේවායි මම පුාර්ථනා කරනවා.

ගරු කථානායකතුමා (மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்) (The Hon. Speaker) මීළහට, ගරු වාමර සම්පත් දසනායක මන්තීතුමා.

[පූ.භා. 11.13]

ගරු චාමර සම්පත් දසනායක මහතා (மாண்புமிகு சாமர சம்பத் தசநாயக்க)

(The Hon. Chamara Sampath Dasanayake)

ගරු කථානායකතුමනි, බිදුල්ල දිස්තුික්කය නියෝජනය කරන පාර්ලිමේන්තු මන්තීවරයෙකු හැටියටයි මා මේ අවස්ථාවට සම්බන්ධ වන්නේ. බදුල්ල දිස්තුික්කයේ දියතලාව කියන්නේ, ඉංග්‍රීසින්ගේ පාලන කාලයේ පිහිටුවපු ඓතිහාසික යුද හමුදා කඳවුරක් තිබෙන පුදේශයක්. උඩරට හොඳ දේශගුණයක් සහිත පුදේශයක් වන බදුල්ල දිස්තුික්කයේ හපුතලේ මැතිවරණ කොට්ඨාසයේ දියතලාව හපුතලේගම කියන සුන්දර ගමෙන් බිහි වුණු දේශපාලනඥයෙක් තමයි, ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා.

ඌව පළාත, පහළ ඌව සහ ඉහළ ඌව යන කොටස් දෙකෙන් යුක්තයි. ඌව-වෙල්ලස්ස සටනින් විනාශයට පත් වූ, දරුණු විධියට පහර වැදුණු දිස්තුික්කයක් තමයි අප ජීවත් වන බදුල්ල දිස්තුික්කය. 1818දී අධිරාජාවාදින්ගේ පහර කෑමට ලක් වූ බදුල්ල දිස්තුික්කයෙන් බිහි වුණු කෙනෙක් වුණු ගරු වි.ජ.මු. ලොකු බණ්ඩාර මැතිතුමා, මේ පාර්ලිමේන්තුවේ ගරු කථානායක ධුරය, අධාභාපන හා උසස් අධාභාපන අමාතා ධුරය, අධිකරණ හා නීති පුතිසංස්කරණ අමාතා ධුරය ආදි තනතුරු රැසක් දැරුවා.

දිස්තුික්කයෙන් ගරු කථානායකතුමනි, බදුල්ල දේශපාලනඥයෝ ගොඩක් බිහි වුණා. අද බදුල්ල දිස්තිුක්කය නියෝජනය කරමින් බණ්ඩලා, අප්පුහාමිලා පාර්ලිමේන්තුවේ දකින්න ලැබෙනවා අඩුයි. නමුත් 70 දශකයේ බණ්ඩලා, අප්පුහාමිලා හුහදෙනෙක් මේ පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කළා. මට මතකයි, ආර්.එම්. අප්පුහාමිලා දෙදෙනකු මේ පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කළ බව. එයින් එක් අප්පුහාමි කෙනෙකු 1970දීත්, අනෙක් එක්කෙනා 1977 අවුරුද්දේත් පාර්ලිමේන්තුවට ආවා. උඩරටින් බිහි වුණු කැප්ටන් සෙනෙවිරත්න, එඩ්වින් විකුමරත්න, එස්.ඒ.ආර්. මද්දුමඛණ්ඩාර, විජයරත්ත ඛණ්ඩා, සෝමපාල සෙනෙවිරත්න ආදි විශාල පිරිසක් නිදහසින් පසුව පක්ෂ විපක්ෂ වශයෙන් මේ පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කළ බව අපි කවුරුත් දන්නවා. උඩ රටින් බිහි වූ දේශපාලනඥයන් අතර, සමරවීර වීරවන්නි වැනි දක්ෂ දේශපාලනඥයෝ බදුල්ල දිස්තුික්කයෙන් මේ පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කළා. හැබැයි, බදුල්ල දිස්තිුක්කය කෙනෙකුට කළ කිසිම නියෝජනය පාර්ලිමේන්තුවේ අගමැතිවරයා හෝ ජනාධිපතිවරයා වීමට මේ වනතෙක් වරම් ලැබී නැහැ.

ලංකාවේ වැඩි වශයෙන් අසාධාරණයට ලක් වූ පළාතක් තිබෙනවා නම් ඒ ඌව වෙල්ලස්ස හෙවත් ඌව පළාතයි. එයිනුත් වැඩියෙන්ම අසාධාරණයට ලක් වුණේ බදුල්ල දිස්තික්කයයි. ඌව පළාතන් බිහි වූ දේශපාලනඥයෙකු වූ ගරු වි.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා එතුමාගේ දේශපාලන ගමන යද්දී අධාාපන ඇමති ධුරය, අධිකරණ ඇමති ධුරය ඇතුළු තවත් ඇමති ධුර ගණනාවක් දරලා, අවසානයේ මේ පාර්ලිමේන්තුවේ ගරු කථානායකවරයා වශයෙන් පත් වුණා. එතුමා ආණ්ඩුකාරවරයෙකු හැටියටත් කටයුතු කළා. බදුල්ල දිස්තික්කය නියෝජනය කරමින් ලංකාවේ තුන්වන පුරවැසියා හැටියට මේ පාර්ලිමේන්තුවේ කථානායක අසුනේ වාඩි වූ පළමුවන පුද්ගලයා තමයි, ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා.

ගරු කථානායකතුමති, එතුමා සහ අපි දේශපාලන පක්ෂ දෙකක සිටියා. කාලයක් එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ බදුල්ල දිස්තික් නායකයා හැටියට තමයි ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා කටයුතු කළේ. ඒ කාලයේ අපි ශී ලංකා නිදහස් පක්ෂය නියෝජනය කරමිත් තමයි පළාත් සභාවේ සහ පුාදේශීය සභාවල සිටියේ. වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර කියන චරිතය අපට කවදාවත් අමතක කරන්න බැහැ.

අද රටේ ජාතික පාසල් අතරින් වැඩිම ජාතික පාසල් සංඛාාවක් තිබෙන්නේ බදුල්ල සහ මොනරාගල දිස්තුික්කවලයි. මෙරට ජාතික පාසල් සංකල්පය බිහි කළේ 1992 වර්ෂයේ අධාාපන ඇමතිවරයා හැටියට කටයුතු කළ ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමායි. එතුමා එවක අධාාපන ඇමතිවරයා වනකොට පර්සි සමරවීර මැතිතුමා තමයි ඌව පළාතේ මහ ඇමති වුණේ. පර්සි සමරවීර මැතිතුමා තමයි ඌව පළාතේ මහ ඇමති වුණේ. පර්සි සමරවීර මැතිතුමා වැලිමඩ ආසනය නියෝජනය කළා. වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා හසුතලේ ආසනය නියෝජනය කළා. වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා ජාතික පාසල් සංකල්පය ගෙන ආ කාලයේ ඌව පළාතේ පාසල්වල බලය තිබුණේ පර්සි සමරවීර මැතිතුමාටයි. මොකද, ඌව පළාතේ අධාාපන ඇමතිවරයා හැටියට එවකට කටයුතු කළේත් පර්සි

සමරවීර මැතිතුමායි. ජාතික පාසල් සංකල්පය යටතේ බදුල්ල දිස්තුික්කයේ වැඩිම ජාතික පාසල් සංඛ්‍යාවක් පිහිටුවූ නායකයා ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමායි.

ගරු කථානායකතුමනි, දේශීය වෙදකම අතින් පුසිද්ධියට පත් දියතලාව ආයුර්වේද රෝහල අද ලංකාවේ පිළිගත් ආයුර්වේද රෝහලක්. එහි නිර්මාතෘවරයාත් ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමායි.

දැන් මේ ගරු සභාවේ ගරු අගමැතිතුමා ඉන්නවා, තවත් ජොෂ්ඨ දේශපාලනඥයෝ ඉන්නවා. විපක්ෂ නායකතුමාත් මීට සුළු මොහොතකට පෙර සභාවේ සිටියා. දේශපාලනයේ පක්ෂ, පාට භේදවලින් තොරව, උඩරට බදුල්ලේ මිනිසුන් හැටියට ඒ කාලයේ අපේත්, බදුල්ල දිස්තුික්කයේ ජනතාවගේත් හදවත් තුළ බලාපොරොත්තුවක් තිබුණා, වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා මේ රටේ අගුාමාතාඃ ධුරයට හෝ ඉන් එහාට යන චරිතයක් බවට පත් වෙයි කියලා; එතුමා මේ රටේ ඉහළටම යයි කියලා. එසේ බලාපොරොත්තු තබන්න හේතුව තමයි, 1977 වර්ෂයේදී පාර්ලිමේන්තුවට පැමිණි වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ දේශපාලන ගමන ඉතාම සුවිශේෂි එකක් වීම. එතුමා දැවැන්ත දේශපාලන ගමනක් ආවා. ඒ නිසා බදුල්ල දිස්නිුක්කයේ මිනිසුන් හැටියට, උඩරට ජනතාව හැටියට අපි බලාගෙන සිටියා, වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා මේ රටේ දේශපාලන ක්ෂේතුයේ ඉහළටම යයි කියා. නිමල් සිරිපාල ද සිල්වා මහත්මයා අද බදුල්ල දිස්තික්කය නියෝජනය කරන ජොෂ්ඨ දේශපාලනඥයෙක්. වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා තමයි අපේ බදුල්ල දිස්තු්ක්කයෙන් බිහි වී කථානායක ධුරය දක්වා ආ පළමුවැනි දේශපාලනඥයා.

අද බණ්ඩලා එක්කෙනෙකු පමණයි මේ පාර්ලිමේන්තුවේ ඉන්නේ. ඒ, බිබිල ආසනය නියෝජනය කරන, විපක්ෂයේ ගරු රංජිත් මද්දුම බණ්ඩාර මැතිතුමායි. දැන් උඩරට අප්පුහාමිලා පාර්ලිමේන්තුවේ නැහැ. අප්පුහාමිලා එක්කෙනෙක් ඉන්නවා. ඒ, හෙක්ටර් අප්පුහාමි මැතිතුමායි. හැබැයි, උඩරට අප්පුහාමිලා පාර්ලිමේන්තුවේ දැන් නැහැ. ඒකත් මම මේ වෙලාවේ මතක් කරන්න ඕනෑ.

ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවයෙන් බදුල්ල දිස්තික්කයට සිදු වුණු පාඩුව අපට මකාගන්න බැහැ. මොකද, අපි දන්නවා, එතුමා අපේ පළාතට කොයි තරම් සේවයක් කළාද කියලා. ඒ නිසා අප කාටවත් වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර චරිතය අමතක කරන්න බැහැ. කුමන දේශපාලන නාහය පතුවල සිටියත්, ඌව පළාත, බදුල්ල දිස්තික්කය නියෝජනය කරන දේශපාලනඥයන් හැටියට, ඌව පළාතට ආදරය කරන මිනිසුන් හැටියට අපි වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර චරිතයට අදත් ගරු කරනවා, සලකනවා. එදාත් එහෙමයි.

ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ පුතු රත්නයක් වන උදිත් සංජය ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා කාලයක් මේ පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කළා. මෙවර පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයේ මනාප ලැයිස්තුවේ ඊළහට ඉන්නේ, උදිත් සංජය ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමායි. මේ වෙලාවේ එතුමා ගැනත් මම මතක් කරනවා. ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය වෙනුවෙන්, එතුමාගේ බිරිඳ, දරුවන්, දොතින් ඇතුළු සියලුදෙනාට බදුල්ල දිස්තුික් පාර්ලිමේන්තු මන්තුීවරයෙකු හැටියට මගේ ශෝකයත්, බදුල්ල දිස්තුික්කයේ ජනතාවගේ ශෝකයත් පළ කරනවා. පාර්ලිමේන්තුවේ උත්තරීතර කථානායක අසුතට ආ, බදුල්ල දිස්තිුක්කයට ඉමහත් සේවයක් කළ සදා අමරණීය

නායකයෙකු ලෙස සැලකෙන, අප අතරින් සදහට සමුගත් ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට නිවන් සුව අත් වේවා කියා පුාර්ථනා කරමින් මා නිහඩ වෙනවා.

[පූ.භා. 11.21]

ගරු චමින්ද විජේසිරි මහතා

(மாண்புமிகு சமிந்த விஜேசிறி) (The Hon. Chaminda Wijesiri)

ගරු කථානායකතුමනි, අමාතාහංශ ගණනාවක අමාතාවරයකු හැටියටත්, මේ පාර්ලිමේන්තුවේ ගරු කථානායකවරයා හැටියටත්, අවසානයේ සබරගමුව පළාතේ ආණ්ඩුකාරවරයා හැටියටත් කටයුතු කර දැයෙන් සමුගත් ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය පිළිබඳ ශෝක යෝජනාවට අද දිනයේ මම සම්බන්ධ වන්නේ එතුමා කෙරෙහි වූ ඉමහත් ගෞරවයකින්.

ගරු කථානායකතුමනි, එතුමාගේ අභාවය පිළිබඳ ශෝක යෝජනාව ඉතා ඉක්මනින්ම පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමට අවකාශ සැලසීම පිළිබඳව පෞද්ගලිකව ඔබතුමාට මගේ කෘතවේදිත්වය පළ කරන්න මා මෙය අවස්ථාවක් කර ගන්නවා.

ගරු කථානායකතුමනි, සිරුරින් කුඩා පුද්ගලයෙකු වුණන්, ඉතා කඩවසම්, ඒ වාගේම දොනයෙන්, බුද්ධියෙන් හා දැනුමෙන් යෝධයෙක් හා සමානව කටයුතු කළ චරිතයක් තමයි වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා. එතුමා මේ රටේ සිටි ඉතා නිහතමානී දේශපාලන නායකයෙක්. විශේෂයෙන්ම එතුමා තමන්ගේ චතුර කථිකත්වය පුයෝජනයට ගත්තේ දේශපාලන ක්ෂේතුයට පමණක් නොවෙයි. එතුමා මේ සමාජයේ ජීවත් වන සෑම ජන කොට්ඨාසයකටම විශාල ආදර්ශයක් වුණා. ඒ නිසා තමයි මට හැඟෙන විධියට, අදටත් යම් හෙයකින් අපේ රට තුළ, මේ පාර්ලිමේන්තුව තුළ යම් සම්පුදායක්, නීතියක් තිබෙනවා නම්, එය ආරක්ෂා කර ගත යුතුයි කියන මහ පෙන්වීම වර්තමාන සමාජය තුළ තිබෙන්නේ, ගරු කථානායකතුමනි.

වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා පිළිබඳව මා පෞද්ගලිකව දන්නවා. මන්තීුවරයකු විධියට මම මේ පාර්ලිමේන්තුවට එන්න කලින් පාර්ලිමේන්තුව තිබෙන ස්ථානය පිළිබඳ අවබෝධයක් තිබුණත්, පාසල් යන කාලයේදීවත් පාර්ලිමේන්තුව නරඹන්න එන්න මට හැකියාවක් තිබුණේ නැහැ. 2004දී මගේ පියාට දේශපාලන පළිගැනීම්වලට මුහුණ දීමට සිදු වුණා. ඒ අවස්ථාවේ කිුයාකාරී දේශපාලන කණ්ඩායමක් හැටියට අප පවුලේ සියලුදෙනාම එකට හිටියා. එදා අපට හව්හරණට හිටියේ ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමායි. මට මතකයි, මගේ තාත්තා එදා ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට දුරකථන ඇමතුමක් දීලා, "සර්, මට ඔබතුමා මුණ ගැහෙන්න ඕනෑ" කියලා කියපු ආකාරය. එතුමා ඒ වෙලාවේම දිනයක් සහ වේලාවක් වෙන් කරලා "එන්න, මගේ නිල නිවසට" කියලා මගේ පියාට කිව්වා. ගරු කථානායකතුමනි, මම දේශපාලන නායකයන් පිළිබඳව අධාායනයක් කළේ නැහැ. මගේ පාසල් ජීවිතයෙන් පස්සේ මම වාාාපාර අධාායනය කරලා වෙනත් ක්ෂේතුයකට යොමු වෙන්නයි බලාපොරොත්තු වුණේ. වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා එදා මා පළමු වතාවට දැක්කේ එතුමාගේ නිල නිවසේදීයි, ගරු කථානායකතුමනි. හැබැයි, අපට එදා පොඩි පුමාදයක් වුණා. ඒ පුමාදය පිළිබඳව එතුමා කෝප වුණේ නැහැ. මගේ පියාගේ නම ලයනල්. "ලයනල්, මගේ වාහනයට නහින්න" කියලා මගේ පියාව එදා එතුමාගේම නිල රථයට නංවා ගත්තා. එදා සභා වාරය පටන් ගන්න කලින් එතුමා පාර්ලිමේන්තුවට පැමිණියා. තාත්තාටත්, මටත් එතුමාගේ නිල කාමරය තුළ ඉන්න කියලා එතුමා තමන්ගේ කාර්ය භාරය අවසන් කරලා නැවතත් නිල කාමරයට ආවා. ඊට පස්සේ එතුමා අපේ පුශ්නය අහලා, එයට එවෙලේම විසඳුම් දෙන්න පුළුවන් වැඩ පිළිවෙළක් එදා සකස් කළා.

[ගරු චමින්ද විජේසිරි මහතා]

අගතියට පත් වුණු පාර්ශ්වයන්ගේ ගැටලුවලට ඇහුම්කන් දීලා, ඒවා මනාව අවබෝධ කරගෙන, ඒ සඳහා විසඳුම් දෙන්න එතුමා කටයුතු කළා. ගැටලු විසදීමට කිුයාත්මක වීම මම ඉගෙන ගත්තේ ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර කථානායකතුමාගෙන්. එදා අපේ පුශ්තය පමණක් තොවෙයි, රටේම දුක් විඳින ජනතාවගේ පුශ්න විසඳන්න තමන් ලද නිදහස් අධාාපනය මනා ලෙස යෙදවූ දේශපාලන නායකයෙක් හැටියටයි ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා මම දකින්නේ. එදා අන්තිමට එතුමා මගේ නම අහලා, ඉගෙන ගන්නවාද අහලා, දෙන්න ඕනෑ ඔවදන් මට දීලා, බෞද්ධ දර්ශනය පිළිබඳව එතුමා රචනා කළ පොතකුත් මට දුන්නා. ඒක දීලා එතුමා කිව්වා, "පුතේ, ඔබේ තාත්තා ඉතා පොඩි තැනක ඉඳලායි ඔය තැනට ඇවිත් තිබෙන්නේ, අන්න ඒ ආකාරයෙන් ඉදිරියට යන්න" කියලා. දරුවෙක් තම දෙමව්පියන් වෙනුවෙන් කළ යුතු යුතුකම් කොටසත් උගන්වලා තමයි එදා ගරු වි.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර කථානායකතුමා අපට පාර්ලිමේන්තුවෙන් පිට වෙන්න දුන්නේ, ගරු කථානායකතුමනි.

ගරු කථානායකතුමනි, ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා කළ සේවය පිළිබඳ කෙළෙහි ගුණය අපේ පළාතේ ජනතාව තුළ තිබුණා. එතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව දැනගත් මොහොතේ සිටම අපේ පළාතේ සියලු දෙනා ජාති, ආගම්, කුල භේදයකින් තොරව, පක්ෂ, පාට භේදයකින් තොරව හැඬු කඳුළින් සිටි බව අපි දන්නවා. එපමණක් නොවෙයි, එතුමාගේ ආදාහන කටයුත්තෙන් පසුව සෑම පන්සලකම එතුමා වෙනුවෙන් දානමය කටයුතු සිදු වුණා. එසේ සිදු කළේ, එතුමා පුද්ගලයෙක් හැටියට සහ දේශපාලනඥයෙක් හැටියට පළාතේ ජනතාවටත්, ආගම දහමටත් කළ ඒ කැප කිරීම වෙනුවෙන් ඉටු කළ යුතු වගකීම, යුතුකම ඉෂ්ට සිද්ධ කරන්නයි, ගරු කථානායකතුමනි. විශේෂයෙන්ම අපේ පළාතේ බහු ආගම නියෝජනය වෙනවා. සිංහල, දෙමළ, මුස්ලිම්, බර්ගර් කියන සියලු ජනතාව එකට අත්වැල් බැඳගෙන, සංහිඳියාවෙන් ජීවත් විය යුතු බව එතුමා පෙන්වා දුන්නා. එය පළාත තුළ, රට තුළ තිර්මාණය කරන්න මහත් වෑයමක්, ශක්තියක් දරමින් කටයුතු කළ උත්තමයෙක් තමයි ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා.

ගරු කථානායකතුමනි, ලොකුබණ්ඩාර මැතිනිය මම මේ අවස්ථාවේ විශේෂයෙන් මතක් කරන්න ඕනෑ. එතුමාගේ දේශපාලන කටයුතුවලට එතුමිය විශාල හයියක් වුණා. ඒ බව පුදේශයේ ජනතාව අදටත් කථා කරනවා. එතුමා කාර්ය බහුල වුණු සෑම වෙලාවකම එතුමිය ඒ කටයුතුවලට සම්බන්ධ වෙලා තමන්ගේ සහයෝගය ලබා දුන්නා. එන සෑම පුද්ගලයෙකුටම ඉතා කරුණාවෙන් ආමන්තුණය කරලා, කටයුතු ඉටු කර දීමේ හැකියාව එතුමියට තිබෙන බව මම කියන්න ඕනෑ. අපේ හිටපු පාර්ලිමේන්තු මන්තී, ගරු උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාත් ඒ වාගේම තමයි. එතුමාත් තම පියා දේශපාලන වශයෙන් ගෙන ගිය ඒ වැඩ පිළිවෙළ ඉදිරියට ගෙන යන්න යම් උත්සාහයක යෙදෙනවා. එතුමාගේ පියාගේ ඒ දේශපාලන ගමන් මහ යන්න එතුමාට හැකිවෙවායි කියා අපි පුාර්ථනා කරනවා. ඒ වෙනුවෙන් අපි එතුමාට ආශිර්වාද කරනවා.

අපේ ගරු වාමර සම්පත් දසනායක මන්තීතුමා කිව්වා වාගේ, ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා නැවත ඡන්දය ඉල්ලුවා නම්, එතුමාට මීය යන මොහොත දක්වාම පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කරන්න අවස්ථාව ලැබෙන බව බව අපි දන්නවා. මොකද, එතුමාට ඒ තරම් ජන පුසාදයක් තිබුණා; ජනතාවගේ කැමැත්ත තිබුණා. ඒ වෙන මොනවත් නිසා නොවෙයි. අද අපි දකින දේශපාලනය නොවෙයි, එතුමා කළේ. 'දේශපාලනය' කියන එක වචනයේ පරිසමාජන අර්ථයෙන්ම සමාජගත කරන්න එතුමා උත්සාහ කළා. උපයන්න නොවෙයි, මේ රටේ අනාගත පරපුරට ලබා දියයුතු

දේවල් ලබා දීම වෙනුවෙන් පෙනී සිටි නීති ගරුක දේශපාලන නායකයෙක් තමයි ගරු වි.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා. එවන් නායකයෙක්, එවන් වැඩ පිළිවෙළක් සහ එවන් දේශපාලන ගමනක් නතර වීම, අප පළාතටත්, අපේ රටටත් පිරිමැසිය නොහැකි මහත් පාඩුවක්, ගරු කථානායකතුමනි. ගරු වි.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව, එතුමාගේ ආදරණීය බිරිඳ ඇතුළු පවුලේ සියලු දෙනාවෙම මගේත්, මගේ පියාණන් ඇතුළු පවුලේ සියලු දෙනාගේත් ශෝකය පුකාශ කරමින්, මා නිහඩ වනවා. ස්තූතියි.

[පූ.භා. 11.28]

ගරු වාසුලද්ව නානායක්කාර මහතා (ජල සම්පාදන අමාතාතුමා)

(மாண்புமிகு வாசுதேவ நாணாயக்கார - நீர் வழங்கல் அமைச்சர்)

(The Hon. Vasudeva Nanayakkara - Minister of Water Supply)

ගරු කථානායකතුමනි, අද මේ සංචේදී යෝජනාව ඉදිරිපත් වන්නේ, මේ සභාවේ ගරු කථානායක ධුරය ද හෙබ වූ අභාවපාප්ත, අපේ ආදරණීය, සොදුරු නායකයෙක් වුණු ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා පිළිබඳවයි. "වී.ජ.මු" කියන අක්ෂර මේ රටේ දේශීයත්වයේ සන්නාමය බවට පත් වුණා. එතුමා තමන්ගේ නම හඳුන්වා දීමේදී, "වී.ජ.මු" වශයෙන් සිංහල අක්ෂර මහින් තමන්ගේ මුල අකුරු රට ඉදිරියේ තැබීමෙන් තවත් විධියක සම්පුදායක් මතු කළා. සැබැවින්ම එතුමාගේ ඒ දේශීයත්වයේ හැඟීම, සිංහල භාෂාව හා සිංහලකම, බෞද්ධ භක්තිකයකු වීම යනාදිය කිසිසේත් අනා ජාතික, අනා ආගමික අයත් සමහ පරස්පරයකට හේතුවක් හැටියට එතුමා දැක්කේ නැහැ.

බොහෝ අය තම තමන්ගේ ආගම, තම තමන්ගේ සම්පුදායන්, ජනවාර්ගික හැඟීම් යනාදී දේවල් ඉස්මතු කරගෙන කටයුතු කරනවා. ඒ වෙනුවට, තම තමන් විසින් උද්දීපනය කළ යුතු තමන්ගේ පරිවය හා තමන්ගේ කියාකාරිත්වය පෙරට ගත යුතු බව එතුමා ආදර්ශයෙන් අපිට පෙන්වා දුන්නා. විශිෂ්ට වරිතයක් වූ එතුමා සමාජයේ එම තලයේ සිටි පුද්ගලයන් අතර සාමානායෙන් දැකිය නොහැකි සුවිශේෂී ගුණාංගවලින් යුක්ත වූ කෙනෙක්. එතුමා ගැන තොරතුරු වෙන් වෙන් වශයෙන් බොහෝ ලෙස දැනටමත් කියැවී තිබෙන නිසා මම ඒවා නැවත කියන්න යන්නේ නැහැ. බුද්ධියත්, හාසායත්, විනිවිද දක්නා දොනයත්, පුඳාවත් එතුමා තුළින් විදහමාන වුණා. එතුමා සීමිත ලෙස වුවද ඇසුරු කරන්න ලැබීම මා ලද හාගායෙක් ලෙස සලකනවා.

මට මතක විධියට, එතුමා ගැන මේ ගරු සභාව තුළ නොකියැවුණු එක් දෙයක් තිබෙනවා. එතුමා, සිංහල බසින් තිබෙන ධම්මපදය දමීළ බසටත්, ඉංගීසි බසටත් පරිවර්තනය කර එය පළ කරන්න යෙදුණු බව මට දැන ගන්න ලැබුණා. බොහෝ ගෙවල්වල අය කොළ කැඳ නම් බිව්වා. නමුත්, මේ කොළ කැඳ කියන දෙය පිළිබඳ ඇගයීමක් ඇති වෙලා, එක්තරා විධියකට ඒවා පිළිබඳව සමාජය පිළිගත්, පුළුල් විශ්වාසයක් ඇති වුණේ එතුමාගේ කාලයේදීයි. තත්කාලීන මේ සමාජයේ වැඩි දෙනා තම දේශීය ස්වරූපය - ආවේණික ස්වරූපය- ටයි, කෝට්වලින් වසා ගනිද්දී එතුමා සිය ගැමිකම, ජන සම්පුදාය, දේශීයත්වය ඇගයීම වඩාත් තීවු ලෙස නිරාවරණය කළා.

ගරු කථානායකතුමනි, ඇත්තටම මම කල්පනා කළා, කාටුන් ශිල්පීන් බොහෝ විට දේශපාලනඥයන්ගේ පින්තූරය අදින්නේ කෙරාටික මුහුණක් එක්ක, එහෙම නැත්නම් බඩ මහත ආකාරයෙන් නේද කියලා. ඇයි, මේ කාටුන් ශිල්පීන් වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා නොදැක්කේ කියා මට සමහර වෙලාවට මතක් වෙනවා. දේශපාලනඥයෙක් හැටියට එතුමා ඉතාම ආදර්ශවත් ආකාරයට, කාන්තිමත් ආකාරයට කටයුතු කළ බව අපි කවුරුත් දන්නවා. එතුමා ව්‍යාපාරිකයෙක් නොවෙයි. මම දන්නා හැටියට එතුමාට වෙන ආදායම් මාර්ග තිබුණේ නැහැ. එතුමාට වෙනත් ව්‍යාපාරික වුවමනාවක් තිබුණෙන් නැහැ. තම ජීවිත කාලය තුළ එතුමා කැප වී සිටියේ ජනතාවගේ දියුණුව සඳහා සේවය කිරීමටත්, භාෂාව හා අපේ සම්පුදායන් දියුණු කිරීමත් වෙනුවෙනුයි.

ඇත්තටම මේ ගරු සභාවට එන අය දිහා බැලුවාම, දේශපාලනය වෙනුවෙන් සම්පූර්ණයෙන් කැප වුණු පුද්ගලයන් අතර එතුමා සුවිශේෂී කෙනෙක් වුණා. එය මේ ගරු සභාවේ සම්පුදාය බවට පත් වේවී යැයි මගේ ලොකු බලාපොරොත්තුවක් තිබෙනවා. රටක පාලකයන් විය යුත්තේ කවුද කියා එදා ප්ලේටෝ විශුහ කළා. තමන්ගේ කැපවීම රටටත්, ජනතාවටත් හැර වෙන දෙයකට නැති අය තමයි දේශපාලනයේ වග කීම භාර ගත යුත්තේ කියා ප්ලේටෝ විසින් පෙන්වා දුන්නා. තමන්ගේ පවුලේ කටයුතු හැරුණාම, තමන්ගේ වෙනත් වාාපාරික අභිලාෂ තබාගෙන මේ කටයුත්තට එනකොට, ඇත්තටම තමන්ගේ උනන්දුව, හැකියාව යෙදැවීමේ දෙබෑවීමක් තිබෙනවා.

සමාජයේ බොල් වටිතාකම්වලට ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා තියුණු උපහාසයක් එල්ල කළා. එහෙත්, නවීතත්වයේ අගය ද එතුමා ඒ තුළ ඇතුළත් කළා. එතුමා කුමාරතුංගයන්ගේ වටිතා වචන ඉතා ඉහළින් අගය කළා. නවීන දේවල් නොතනන ජාතිය ලෝකයේ ඉහළට යන්නේ නැහැ කියන කියමන එතුමා ඉතා හොදින් අවබෝධ කරගෙන සිටියා. එතුමා වැනි වූ රාශියක් දෙනා මම දැක නැහැ. මම එතුමාට ඇත්තෙන්ම ආදරය කළා. මමත්, එතුමා දැකපු, නොදැකපු, එතුමා ගැන ඇසූ රාශියක් ජනතාවත් එතුමාට ආදරය කළා.

එතුමා දේශපාලන මතිමතාන්තර අතින් දකුණු ඉවුරේ සිටි කෙනෙක්. එසේ වුවත්, එතුමාගේ චර්යාව සහ දේශපාලන සිතුවිලි, සමාජ දර්ශනය, අභිලාෂයන් වම් ඉවුරට නෑකම් කිව්වා.

එතුමා ගැන මම තව එක් කාරණයක් මතක් කරන්න කැමැතියි. පාසල්වල පළමු වසරට සිසුන් ඇතුළත් කිරීමේ කටයුත්තේදී අර්බුදයක් මතු වුණු වෙලාවේ එතුමා අධානපන ඇමති හැටියටයි කටයුතු කළේ. ඒ වෙලාවේ එතුමා ඉතාම සරල පිළිතුරක් දුන්නා, පළමු වසරට සිසුන් ඇතුළත් කිරීමේ පොරය නවත්වන්න. එතුමා කිව්වා, "සියලුම ජනපුිය පාසල්වල 1 සිට 5 වසර දක්වා පන්ති නවත්වමු" කියලා. එතකොට ඒ සිසුන් ඔක්කෝටම යන්න වෙන්නේ වෙනත් පාසල්වලට නේ. ඒකෙන් අනෙක් පාසල් දියුණුවකුත් ලබනවා, මේ පොරයත් නවතිනවා. පළමු වසරට දරුවන් ඇතුළත් කිරීමේ අර්බුදය බලු පොරයක් බවට පත් වෙලා නේ, තිබෙන්නේ. හැබැයි එතුමාගේ ඒ යෝජනාවට මොකද වුණේ? ඉතාම ජනපිය, ඉහළ පන්තියේ උදවිය ආදි ශිෂායන් හැටියට ඉන්න පාසල්වල ඒ ආදි ශිෂායෙන් එම පන්තියේ බලය පාවිච්චි කරලා වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මහතාගේ ඒ වම් ඉවුරට නැකම් කියූ යෝජනාව පරාජය කළා. ඒ විතරක් නොවෙයි, එය එතුමාගේ අමාතා ධූරයටත් බලපෑවා. මම එතුමාට දවසක් අපේ අවත්හලේදී කිව්වා, "ඒ යෝජනාව අපිත් බොහෝ සෙයින් අනුමත කරනවා, නමුත් ඔය යෝජනාව නිසා ඔබතුමා ඔය ධුරයේ නොසිටින්නත් පුළුවන්" කියලා. පසුව එතුමා ඒ ධුරයෙනුත් වෙනස් වුණා.

ගරු කථානායකතුමනි, එතුමා ඉතා ගැඹුරු චරිතයක්. එතුමා හා සැසඳිය හැකි වෙනත් අයෙක් මට නම් හමු වී නැහැ. එතුමා රටට පරමාදර්ශයක් දුන් කෙනෙක්; අප විසින් අනුගමනය කළ යුතු ආදර්ශවත් චරිතයක්. එතුමා අධාාත්මික සුවය අනත්තවත් විදපු කෙනෙක්. එතුමාගේ එම ගති ගුණය පිළිබඳවත් විමසා බලා අපට පුයෝජනයට ගත හැකියි. අධාාත්මික සුවයක් විදින්න නම්, හැකි තරම් දුරට අපේ භෞතික, ලෞකික ආශාවත් අඩු කර ගත යුතුයි කියන කාරණයත් එතුමා පෙන්වා දුන්නා. එතුමාගේ නාමය හැම දාමත් දිනේවා! කියා මම පතනවා. එතුමාගේ අභාවය වෙනුවෙන්, රත්නපුර දිස්තික්කයේ සියලු ජනතාවගේ සංවේගය එතුමාගේ පවුලේ අයට පළ කරමින්, මා නිහඬ වෙනවා. ස්තූතියි.

[மு.ப. 11.37]

ගරු ධර්මලිංගම් සිද්ධාර්ථන් මහතා (மாண்புமிகு தருமலிங்கம் சித்தார்த்தன்)

(The Hon. Dharmalingam Sithadthan)

கௌரவ சபாநாயகர் அவர்களே, திரு. டபிள்யூ.ஜே.எம். லொக்குபண்டார அல்லது වී.ජ.இ. அவர்கள் 1977ஆம் ஆண்டு முதன்முதலாக பாராளுமன்றத்துக்குத் தெரிவாகியிருந்தார். அப்போது எனது தந்தையாரும் பாராளுமன்ற உறுப்பினராக இருந்தார். அக்காலப்பகுதியில் எனது தந்தையாருடன் அவர் மிக நெருக்கமாகப் பழகியிருந்தார். அவரைப்பற்றிப் பல விடயங்களை எனது தந்தையார் சிலாகித்துக் கூறியிருக்கிறார். நான் 1994ஆம் ஆண்டு பாராளுமன்றத்துக்குத் தெரிவாகி வந்தபோதும் அவர் பாராளுமன்ற உறுப்பினராக இருந்தார். அவருடைய நற்பண்புகள் பற்றி நேரடியாக அறியக்கூடியதாக இருந்தது.

சிறந்த கல்விமானாக, சிறந்த அவர் ஒரு மிகச் பண்பாளனாக, மதப் பற்றாளராக இருந்தார். தன்னுடைய பௌத்த மதத்திலே அவர் மிகவும் பற்று வைத்திருந்தார். அவர் என்றுமே மத வெறியனாக இருந்ததில்லை. மிகச் சிறந்த பௌத்தர்கள் எனச் சிலரை எடுத்துக்கொண்டால், அவர்களில் ஒருவராக அவரும் நிச்சயமாக இருப்பாரென நான் நம்புகின்றேன். அந்தளவுக்கு மதப்பற்றாளராக இருந்தார். பௌத்த மதத்தை, பௌத்த மத சிந்தனைகளை, கௌதம புத்தருடைய போதனைகளை நன்றாகக் கற்று, அதன்படி ஒழுகிய ஒரு மனிதராகவே நான் அவரைப் பார்க்கின்றேன். அவர் சிங்கள மொழியிலும் ஆங்கில மொழியிலும் பாண்டித்தியம் பெற்றவர். அவ்விரு மொழிகளிலும் சரளமாகக் கதைக்கக்கூடியவராக மாத்திரமல்லாது, சிந்தித்துச் செயற்படக்கூடியவராகவும் இருந்தார். அவர் ஒரு சிங்களத் தேசியவாதியாக இருந்தாலும், எந்தச் சந்தர்ப்பத்திலும் வேறெந்த மொழிக்கெதிராகவும் செயற்பட்டிருக்கவில்லை. அதேபோல், தன்னுடைய மதத்தை எவ்வளவுதூரம் மதித்தாரோ, அவ்வளவுதூரம் மற்ற மதங்களையும் மதிக்கின்ற ஒரு பெருமனிதனாகவே நான் அவரைப் பார்த்தேன். அவருடன் கதைக்கின்ற ஒவ்வொரு சந்தர்ப்பத்திலும் சமஸ்கிருத சுலோகம்மூலம் ஏதோவோர் தத்துவத்தை எனக்குச் சொல்வார். அவர் என்னுடன் மிக அன்பாகவே அதற்கான மிக முக்கியமான காரணம் பழகியிருந்தார். என்னுடைய பெயர்தான் என நான் நம்புகின்றேன். ஏனெனில், என்னுடைய பெயர் அவருக்கு மிக நன்றாகப் பிடித்திருந்தது. அவர் எப்போதும் சித்தார்த்தன் என்று கூப்பிடுகின்றபோது அதன் அர்த்தத்தைச் சொல்லிக் கூப்பிடுவதுபோன்றுதான் எனக்குத் தோன்றும். அவ்வளவுதூரம் பௌத்த மதத்திலே அக்கறை கொண்டிருந்தார்.

அவர் பல அமைச்சுப் பொறுப்புக்களை வகித்திருக்கிறார். சுதேசிய வைத்திய அமைச்சராக, சுகாதார அமைச்சராக, கல்வி அமைச்சராக, பௌத்த சாசன அமைச்சராக எனப் பல அமைச்சுக்களுக்குப் பொறுப்பாக இருந்திருக்கின்றார். ஒவ்வோர் அமைச்சிலும் இருக்கின்றபோது, அந்த அமைச்சுக்கு மிகப் பொருத்தமானவர் அவர்தான் என்று சொல்லுமளவுக்குச் செயற்பட்டார். ஆளுநராகவும் இருந்திருக்கின்றார். இப்படியாக இலங்கையிலே பல முக்கியமான பதவிகளில் அவர் இருந்திருக்கின்றார். தலைசிறந்த கல்விமானாக இருந்தும், சாதாரண மக்களுடன் மிக எளிமையாகப் பழகுகின்ற ஒரு அவர்களுடைய மனிதராக, கருத்துக்களுக்கு மதிப்புக் கொடுக்கின்ற ஒரு மனிதராக, அவர்களுடன் அன்பாகப் பழகுகின்ற ஒரு மனிதராக அவர் இருந்ததை பார்த்திருக்கிறேன்.

1994ஆம் ஆண்டு பாராளுமன்றத்திலே நான் இருந்த காலத்திலே தேசிய இனப் பிரச்சினை சம்பந்தமாகப் பல கருத்தரங்குகள் வெளிநாடுகளிலே நடந்தன. அந்தக் காலத்தில் யாரோ, எங்கேயோ கருத்தரங்குகளை நடத்திக்கொண்டிருப் கௌரவ பிரதம அமைச்சர் அவர்கள்கூட கருத்தரங்குகளில் கலந்துகொண்டிருக்கிறார். அப்படியான திரு. லொக்குபண்டார அவர்களுடன் சேர்ந்து நானும் அவற்றிலே கலந்துகொண்ட பெருமை எனக்கிருக்கின்றது. கருத்தரங்குகளிலே, இந்த ஒற்றுமையை ஏற்படுத்த வேண்டும்; நியாயமான முறையிலே மக்களனைவரும் நடத்தப்பட வேண்டும் என்ற கருத்துக்களை உடையவராக திரு. லொக்குபண்டார அவர்கள் மிகத் தெளிவாக இருந்திருக்கின்றார். அவருடைய எண்ணங்கள், அவருடைய சிந்தனைகள் எல்லாம் இந்த நாட்டிலே இருக்கக்கூடிய தலைவர்கள் மத்தியிலே மிக ஆதிக்கத்தைச் செலுத்திக்கொண்டே இருந்திருக்கின்றன. இருந்தாலும், இன்று அவடைய இழப்பை அனைவரும் உணரக்கூடியதாக இருக்கின்றது. செயற்றிறன்கொண்ட, மொழிகளிலே ஆற்றல்கொண்ட, எல்லோரையும் சமமாக மதிக்கக்கூடிய ஒரு மாமனிதர் இன்று எங்கள் மத்தியில் இல்லாதது நாட்டுக்குப் பாரிய நஷ்டமாகும். இதனை ஈடுசெய்வதற்கு யாராவது வரவேண்டும். ஒவ்வொரு வருவார்கள்; மனிதனும் இறக்கின்றபோது, "இந்த வெற்றிடத்தை நிரப்புவதற்கு எவருமே இல்லை" என்று நாங்கள் சொல்கின்றோம். ஆனால், லொக்குபண்டார அவர்களைப் பொறுத்தமட்டிலே அந்த உண்மையானதென்றே நான் கருதுகின்றேன். அவருடன் மிக நீண்டகாலம் நான் பழகியிருக்கின்றேன். நான் பாராளுமன்றத்தில் இல்லாதகாலத்திலும் அல்லது அவர் பாராளுமன்றத்தில் இல்லாதகாலத்திலும் சந்திக்கின்ற நேரமெல்லாம் என்னைப் பற்றி மிக அன்பாக விசாரித்துக்கொள்வார். அத்துடன், நாட்டு நிலைமைகளை, கிழக்கு நிலைமைகளை விசாரித்துக்கொள்வார். இப்படியாக மிகக் கரிசனைகொண்ட ஒரு மனிதராக அவர் இருந்தார். அவருடைய இழப்பினால் துயருற்றிருக்கின்ற அவருடைய குடும்பத்தாருக்கு என்னுடைய அனுதாபங்களைத் தெரிவித்துக்கொண்டு முடித்துக்கொள்கின்றேன். நன்றி. வணக்கம்.

[පූ.භා. 11.43]

ගරු ඩලස් අලහප්පෙරුම මහතා (විදුලිබල අමාතානුමා) (மாண்புமிகு டலஸ் அழஹப்பெரும - மின்சக்தி அமைச்சர்) (The Hon. Dullas Alahapperuma - Minister of Power)

ගරු කථානායකතුමනි, අද අපේ කථානායකයා ව්ජේසිංහ ජයවීර මුදියන්සේලාගේ ලොකුබණ්ඩාර, එහෙම නැත්නම් වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර රටම දන්නා, වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර යන නමින් එතුමා ශී ලාංකීය දේශපාලන සංස්කෘතියේ වෙනම ලකුණක්, වෙනම වානකරණයක් සනිටුහන් කර තිබෙනවා. අපේ ගරු අගමැතිතුමා ඉතාම කෙටි වෙලාවකදී ඒ ලොකුබණ්ඩාර සාරය

ඉතිහාසය මත තැන්පත් කළා. අපේ සහෝදර මන්තීවරු විවිධ මානවලින් එතුමා පිළිබඳව අදහස් පළ කළා. ගරු කථානායකතුමනි, විජේසිංහ ජයවීර මුදියන්සේලාගේ -විජමු-කියන ඒ පාරම්පරික නාමය, ඒ අක්ෂර මම අර්ථ ගන්වන්නේ මෙහෙමයි. විජමු කියන්නේ විශද ජනසම්මතවාදයේ මුදුාව; නිකැළැල් ජනසම්මතවාදයේ මුදාව.

වී.ජ.මු. ශ්‍රී ලංකීය පාර්ලිමේන්තු දේශපාලන ඉතිහාසයේත් නොමැකෙන සටහන් රාශියක් තැන්පත් කර තිබෙනවා. විශේෂයෙන්ම බදුල්ල දිස්තුික්කය නියෝජනය කරන නිමල් සිරිපාල ද සිල්වා ඇමතිතුමා, චාමර සම්පත් දසනායක හිටපු මහ ඇමතිතුමා සහ වමින්ද විජේසිරි මන්තුිතුමා එය අර්ථවත් වන ලෙස ඉතා මැනවින් මේ ගරු සභාවේ කථා කළා. ගරු කථානායකතුමති, එතුමා උත්තම පංචශීල පුතිපත්තිය තමන්ගේ පැවැත්ම, දේශපාලනය, සමාජ සංස්කෘතික භාවිතාව වෙනුවෙන් කැප කළ නායකයෙක්. ඒ නිසා එතුමාට ගෞරවයක් විධියට, පංචශීල පුතිපත්තිය වෙනුවෙන් කැප වුණු එතුමා ගැන කරුණු පහක් විතරක් මා ඉතාම කෙටියෙන් සඳහන් කරනවා.

පළමුවන කාරණාව, එතුමාගේ නිහතමානිකම. එතුමා ජන සම්මතවාදී මන්තීවරයෙක්. කියාශීලී ඇමතිවරයෙක්. ඒ වාගේම එතුමා ගෞරවනීය කථානායකවරයෙක් සහ විශිෂ්ට ආණ්ඩුකාරවරයෙක් වුණා. ගරු කථානායකතුමනි, ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ඒ තනතුරේ වගකීම ලොකුවට ගත්තත්, කිසිම තනතුරක ලොකුකම ලොකුවට ගත්තේ නැහැ. ඒක තමයි, එතුමාගේ නිහතමානිකම. එයයි, මම එතුමාගේ චරිතය තුළින් ගන්නා පළමුවැනි ආදර්ශය.

එතුමාගේ සංස්කෘතිකභාවය. දෙවැන්න, කථානායකතුමනි, වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා සංස්කෘතික මිනිසෙක්. එතුමාට සංස්කෘතික පවුල් ජීවිතයක් තිබුණා. මේ අවස්ථාවේදී අපි විශේෂයෙන්ම මාලතී ලොකුඛණ්ඩාර මැතිනිය ඉතාම ගෞරවයෙන්, කෘතවේදීව සිහිපත් කරන්න ඕනෑ. එතුමිය තමයි ඒ චරිතය පිටුපස තිබුණු දැවැත්තම රහස. පාර්ලිමේන්තු ජීවිතයේ ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා කථානායක වශයෙන් සිටියදී අපි පසු පෙළ මන්තීුවරු විධියට හිටියා. මම එතුමා සමහ විදේශ කිහිපයකට සහභාගි ස∘චාර වෙලා තිබෙනවා. කථානායකතුමනි, මගේ පියා දේශපාලන පළිගැනීම්වලට ලක් වෙලා, 1965දී ඇත හපුතලේ ආසනයේ හොරදොරොව්ව විදාහලයේ විදුහල්පතිවරයා වශයෙන් ඈතට විසි කරද්දි, අපේ ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ සහෝදරයා ඒ විදුහලේ ගුරුවරයෙකු විධියට කටයුතු කළා. එම නිසා ඒ චරිතයේ දිග, පළල, ගැඹුර, පරිමාව පිළිබඳව ලොකු අවබෝධයක් මම ඒ හරහා උකහාගෙන තිබෙනවා. සංස්කෘතික මිනිසෙකු වුණු එතුමා සමහ එම මැතිනිය යහපත් පවුල් ජීවිතයක් ගත කළා. එතුමාගේ ලොකු පුතා රශ්මිත්. එතුමාගේ දෙවැනි පූතුයා වන උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ඉතාම දූෂ්කර පැගේ පවා මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමා සමීපයේ ඉදගෙන අපේ රටේ දේශපාලන භාවිතාව වෙනුවෙන් විශාල කැප කිරීමක් කළා. එතුමා වරෙක පාර්ලිමේන්තුවත් නියෝජනය කළා. ලොකුඛණ්ඩාර පවුලට ඒක විශිෂ්ට සිහිවටනයක් වෙයි කියා මා හිතනවා. ඒ වාගේම එතුමාගේ පොඩි පුතා දමිත්. මේ පවුල -කුටුම්භය- කියන සංකල්පය ඇතුළේ එතුමා අප සියලුදෙනාටම විශිෂ්ට ආදර්ශයක් දීලා තිබෙනවා. ගරු කථානායකතුමනි, තුන්වැනි කාරණය, එතුමාගේ දේශජ බවයි. විනයධර, ධර්මධර, ශික්ෂාකාමී මිනිසෙකුගේ, දේශපාලනඥයෙකුගේ ලොකුම මුදාව "ලොකුඛණ්ඩාර" විධියට තමයි මා තේරුම් ගන්නේ.

හතරවැනි කාරණය මේකයි. එතුමා මේ රටේ පැරණිම දේශපාලන පක්ෂය වන එක්සත් ජාතික පක්ෂය නියෝජනය කරමින් මන්තීවරයෙකු, ඇමතිවරයෙකු විධියට කටයුතු කළා. එතුමා එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ දේශපාලනය වෙනුවෙන් පෙනී සිටින අතරේ, වාසුදේව නානායක්කාර ඇමතිතුමා කිව්වා වාගේ, රටේ දේශපාලනයේ මධා ලක්ෂාය හැම වෙලාවේම එතුමා අත්පත් කර ගත්තා. එතුමා, තමන්ගේ දේශපාලන නාාය පනුයට වඩා ජාතික නාාය පනුය වෙනුවෙන් පෙනී සිටියා; එයට පුමුඛත්වය දුන්නා. එතුමා අප සියලුදෙනා සමහ, විශේෂයෙන්ම කලාකරුවන් සමහ, සාහිතායටරයන් සමග ඉතා සමීප මිතුරු ඇසුරක් පවත්වාගෙන ගියා. එතුමා පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කළ හැම අවස්ථාවකම පාර්ලිමේන්තුවට අරගෙන ආවේ සභාාත්වය සහ ශිෂ්ට සම්පන්නභාවයයි. එතුමා කවදාවත් පාර්ලිමේන්තුවට අසභාාත්වය, කුණුහරුප අරගෙන ආවේ නැහැ, ගරු කථානායකතුමනි. ඌව වෙල්ලස්සේ අවාාජ ගැමි සුවද, ඒ පළාතේ කටකාර බස් වහර තමයි ඒ ශිෂ්ට සම්පන්න මිනිසා මේ පාර්ලිමේන්තුවට අරගෙන ආවේ. වෙල්ලස්සේ හැඩකාර රැස් දහර තුළින් එතුමා මේ සභාව පෝෂණය කළා.

ඊළහ කාරණය මේකයි, ගරු කථානායකතුමනි. එතුමා මානවවාදයෙන් දේශපාලන සංස්කෘතිය පෝෂණය කළා. මානවවාදයෙන් දේශපාලන සංස්කෘතිය පෝෂණය කළ චරිත අතරේ එතුමාගේ නම කිසිවෙකුට අමතක කළ නොහැකියි. අපි පාසලේ උසස් පෙළ ශිෂායෝ විධියට සිටින කාලයේයි එතුමා පාර්ලිමේන්තුවට තේරී පත් වූණේ. ගරු කථානායකතුමනි, ඒ කාලයේ එතුමා "රිව්රැස" පත්තරයට, "ඡන්ද දායකයා වෙතටයි" කියලා column එකක් ලිව්වා මට මතකයි. අපි උසස් පෙළ ශිෂායෝ විධියට ඉතාම ආශාවෙන් එය කියෙව්වා.

එතුමාගේ නිර්මල බොදු පිළිවෙත් පිළිබඳවත් මම සඳහන් කළ යුතුයි. එතුමාගේ චිත්තනය ගොඩ නැතුණේ නිර්මල පංචශීල පුතිපත්තිය තුළයි. ගරු කථානායකතුමනි, එතුමාගේ ජීවිතයේ අවසන් මොහොතේත් එය දක්නට ලැබුණා. එතුමා කවදාවත් බලයට කෑදර වුණු දේශපාලනඥයෙක් නොවෙයි. එතුමාගේ ජීවිතයේ අවසන් මොහොතේවත් එතුමා ජීවිතයට කෑදර වුණේ නැහැ. ගරු අගමැතිතුමා මට කිව්වා, වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට යන්තු සූතු ආධාරයෙන් ජීවිතය තවදුරටත් පවත්වා ගෙන යන්න පුළුවන්කම තිබියදීත් එතුමා "ඒක අවශා නැහැ" කිව්වා කියලා. ඒ ආකාරයට එතුමා ජීවිතයටවත් කෑදර වුණු කෙනෙක් නොවෙයි. එය, එතුමා තුළ තිබු විශේෂ ලක්ෂණයක්.

එතුමා ගුන්ථ දෙකක් රචනා කළා. ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාරයන් තැබූ ඒ විශද ජන සම්මතවාදයේ මුදුාව යළි යළිත් අපේ රටේ දේශපාලනයේත්, පාර්ලිමේන්තුවෙත් සටහන් කරන්න කියා ඡන්දදායකයාට මම ඇරයුම් කරනවා. ස්තුතියි, ගරු කථානායකතුමනි.

[පූ.භා. 11.52]

ගරු හරින් පුනාන්දු මහතා (மாண்புமிகு ஹரின் பர்னாந்து) (The Hon. Harin Fernando)

ගරු කථානායකතුමනි, මේ පාර්ලිමේන්තුවටත්, අප පළාතටත්, මුළු රටටත් විශාල සේවාවක් කළ ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා පිළිබදව තමයි මේ මොහොතේ අපි කථා කරන්නේ. එතුමාගේ අභාවය පිළිබඳ ශෝක යෝජනාව අද මේ ගරු සභාවට ඉදිරිපත් කර තිබෙනවා. ශ්‍රී ලංකා දේශපාලන ඉතිහාසයේ නොමැකෙන නාමයක් තැබූ එතුමා පිළිබඳව අපේ ගරු ඩලස් අලහප්පෙරුම මැතිතුමා අර්ථවත් කථාවක් කළා. එතුමාගේ කථාවෙන් පසුව මට කථා කරන්න ලැබීම මම අගය කොට සලකනවා. මේ අවස්ථාවේ මේ ගරු සහාවේ රැස් වෙලා ඉන්න අප සියලු දෙනාටම ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ගැන විශේෂ මතකයක් තිබෙනවා. එතුමා තමයි "ආයුබෝවන්" කියන වචනය හැම මොහොතකම අප අතරට ගෙනාවේ. එතුමා ගමකට ගියත්, දුරකථනයට ඇමතුවත් "ආයුබෝවන්" කියන වචනය කියනවා. මම හිතන විධියට බොහොම හොඳින් ලංකාවට ආයුබෝ වේවා! කියන ආශීර්වාදය දුන් කෙනෙක් තමයි ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා. බෞද්ධ දර්ශනය පිළිබඳව එතුමා තුළ තිබුණු දැනුම ගැනත් අපි දන්නවා. ඒ ගැන ගොඩක් මන්තීවරුන්, ඇමතිවරුන් කථා කළා. ඒ වාගේම එතුමා තුළ හින්දු හක්තිකයන් පිළිබඳව සහ එම ආගම පිළිබඳව තිබුණු ගෞරවය ගැනත් මේ අවස්ථාවේදී සිහිපත් කිරීම වටිනවා කියලා මා විශ්වාස කරනවා.

අපේ ගරු ගයන්ත කරුණාතිලක මැතිතුමා කථා කරද්දී, එතුමාගේ දේශපාලන පුවිෂ්ටය ගැන කථා කළා. හපුතලේ තමයි ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ දෙමව්පියන්ගේ නිවස තිබෙන්නේ. එය, ඉතාම වාම නිවසක්. ඒ නිවස කවදාවත් මහ ලොකු මන්දිරයක් වුණේ නැහැ. හපුතලේ ගමේ ගෙදර තවම තිබෙන්නේ එදා තිබුණු විධියටමයි. ඒ අනුව, එතුමා බොහොම නිහතමානී ජීවිතයක් ගත කළා කියන එක අප සියලු දෙනාටම පැහැදිලි වෙනවා.

ගරු කථානායකතුමනි, එතුමා ගැන මටත් බොහෝ මතකයන් තිබෙනවා. මගේ විවාහයේ සාක්ෂියට අත්සන් කළේත්, ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා සහ ගරු ගාමිණී ලොකුගේ මැතිතුමායි. එක් අවස්ථාවක උඩවලවේ පුදේශයේ එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ සමුළුවක් තිබුණු වෙලාවකදී අපිත් එයට සහභාගි වුණා. ඒ අවස්ථාවේදී අපි නවාතැන් ගත් ස්ථානයේ, මා සිටි කාමරයට යාබද කාමරයේ තමයි ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා සිටියේ. එක් අවස්ථාවක එතුමා නානවා මට ඇසුණා. එතුමා හයියෙන් ශ්ලෝක කියමිනුයි නෑවේ. මට එතුමා හමු වුණු පළමුවැනි දවසේ මතකය එයයි. මම එතුමා ළහට ගිහින් ඇහුවා, "සර්, ඒ කියාපු එකේ තේරුම මොකක්ද?" කියලා. එතුමා දේශපාලන වශයෙන් තැනකට ගියත්, මනුෂාායෙක් එක්ක කථා කළත් එක්කෝ මහාවංශයේ සඳහන් කරුණු ගැන කියනවා. එහෙම නැත්නම් ශ්ලෝකයක් කියලා ඒකෙන් දෙන පණිවුඩය මොකක්ද කියලා කියනවා. එතුමාගේ කථා තුළ ලොකු අර්ථයක් තිබුණා. අද බොහෝ දේශපාලනඥයන් කථා කරද්දී අර්ථයක් නැති විධියට දේශපාලනය ගැන කථා කරනවා. නමුත්, ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා කියන්නේ සෑම විටම අර්ථවත් දේවල් කථා කළ දේශපාලනඥයෙක්. පෞද්ගලික දේවල් නොවෙයි, එතුමා රටට වැදගත් වන දේවල් ගැන කථා කළ දේශපාලනඥයෙක්. මහාවංශයේ, පන්සියපණස් ජාතක පොතෙහි කරුණුත් සාක්ෂි හැටියට අරගෙන එතුමා ඒවා අද සමාජයට ගැළපෙන්නේ කොහොමද කියන එක ඉතා හොඳින් පැහැදිලි කළා.

ගරු කථානායකතුමනි, ඔබතුමා කිව්වා වාගේ අද ගොඩක් කථිකයෝ කථා කරන්න බලාපොරොත්තුවෙන් ඉන්නවා. ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා පෞද්ගලිකව මගේ පියාගේත් මිතුරෙක්. ඒ වාගේම, බදුල්ලේ වින්සන්ට් ඩයස් මැතිතුමාගේත් කලාාණ මිතුයෙක්. ඒ දෙදෙනා එකටයි දේශපාලනය කළේ. මට තවම මතකයි, මම පළමුවරට ඡන්දය ඉල්ලන්න ඕනෑයි කියලා එතුමාට call එකක් දීලා ඇහුවාම එතුමා කිව්වා, "ඔයා ඉස්සෙල්ලා පහළ ඉඳලා උඩට එන්න, එකපාරට පාර්ලිමේන්තුවට ඉල්ලන්න හිතන්න එපා" කියලා. ඒක තමයි ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා මට දීපු පළමුවැනි අවවාදය. ඊට පස්සේ එතුමා කිව්වා, "මම නම් කැමැතියි, ඔයා නගර සභාවෙන් ඉල්ලලා එනවා නම්. නගර සභාවෙන් පළාත් සභාවට ඇවිල්ලා, පාර්ලිමේන්තුවට එන්න. එතකොට ඔයාට දේශපාලනය පිළිබද ලොකු අත්දැකීමක් ලැබෙයි" කියලා.

[ගරු හරින් පුනාන්දු මහතා]

ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාට හොඳ පුතුන් තිදෙනෙකු ඉන්නවා. ඔවුන් අතරින් රශ්මින් මහත්මයා ජාතාන්තර බැංකුවක ඉතා හොඳ රැකියාවක් කරනවා. ඊළහ පුතණුවන් වන උදිත් අපිත් එක්ක සමකාලීනව දේශපාලනය කරනවා. එතුමාටත් පියාගේ අඩි පාරේ යන්න ශක්තිය ලැබෙන්න කියලා මා පුාර්ථනා කරනවා. ඊළහට, එතුමන්ලා දෙදෙනාගේම මල්ලී වන දමිත් දැන් තරුණ කටයුතු අමාතාහංශයත් එක්ක සම්බන්ධ වෙලා කටයුතු කරනවා. ඒ සියලු දෙනාට ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ ජීවිතය ශක්තියක් වෙනවා. විශේෂයෙන් එතුමා දීපු ආදර්ශ එතුමන්ලාට ඉතා වටිනවා.

ගරු කථානායකතුමනි, අපි කාටත් එතුමා ගැන ගුණකථන කරන්න පුළුවන් වුණත්, එතුමාගේ පවුලේ උදවියට තමයි ඒ පියා, ඒ ස්වාමියා නැති අඩුව දැනෙන්නේ. ඒ අයට ශක්තියක් හැටියටයි අද පාර්ලිමේන්තුවේ කථා කරන අපි හැමදෙනාම මේ අදහස් ඉදිරිපත් කරන්නේ. එතුමාගේ අඩි පාරේ යමින් ගරු වි.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර කියන ඒ නොමැකෙන නාමය ඉදිරියට ගෙන යන්න එතුමාගේ දරුවන්ටත්, ඒ දරුවන්ගේ දරුවන්ටත් ශක්තිය ලැබේවා කියා අපි පුාර්ථනා කරනවා. ගරු වි.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගෙන් ඉගෙන ගත් දෙයින් එතුමන්ලාට සහයෝගයක්, ශක්තියක් වෙමින් එතුමන්ලාගේ දුක තුනී කර ගැනීමට අපිත් සම්බන්ධ වන බව මම මේ අවස්ථාවේ මතක් කරනවා.

එක්සත් ජාතික පක්ෂය නියෝජනය කරමින් බදුල්ල දිස්තික්කයෙන් ඡන්දය ඉල්ලන්න ඉස්සෙල්ලාම මට ආශිර්වාදය ලැබුණේ, ගරු වි.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගෙනුයි. 1977දී එතුමා පාර්ලිමේන්තුවට ආපු කාලයේ එතුමාගේ රස කථා මම අහලා තිබෙනවා. බදුල්ලෙන් ඔක්කෝම කෝච්චියේ නැහලා එනකොට කොළඹ ශුාවස්තියට එනතුරු විහිඑ කරමින්, එතුමා කියපු කතන්දර අනන්ත අපුමාණ මම අහලා තිබෙනවා. එම නිසා මේ පාර්ලිමේන්තුවෙ සිටින අපි සියලු දෙනා ඒ සොදුරු, නිහතමානී මනුෂායාගේ ජීවිතයෙන් යමක් ඉගෙන ගත්තොත් අපට මේ රටට දේශපාලන වශයෙන් ගරුත්වයක් ලබා දෙන්න පුළුවන් වෙයි කියා මා විශ්වාස කරනවා. ඒකයි පාර්ලිමේන්තුවට අවශා වන්නේ.

මේ ගරු සභාවේ කථානායකතුමාගේ පුටුවේ ඉඳගෙන එතුමා කියු හැම වචනයකින්ම අපට අදර්ශයක් ගන්න පුළුවන්. "ඇයි, සර් ආයෙත් දේශපාලනය කරන්නේ නැත්තේ?" කියලා එතුමාගෙන් ඇහුවාම, එතුමා කිව්වා, "කථානායක පුටුවේ ඉඳලා මම එක්කෝ අගමැති, නැත්නම් ජනාධිපති වෙන්න ඕනෑ. මම ආයෙත් ඒ පුටුවෙන් පල්ලෙහාට යන්න හොද නැහැ" කියලා. ඒ විධියට, එතුමා ඉතා ගෞරවාන්විත දේශපාලන ගමනක් ගිය, පුතිපත්ති අනුව දේශපාලනය කළ කෙනෙක්. එතුමා අපිට සදා අමරණීයයි. අපි එතුමාගේ නාමයට ගරු කරනවා. බදුල්ල දිස්තුික්කයේ ජනතාවටත්, මුළු රටේම ජනතාවටත්. එතුමා කළ ඉස්වය අතිවිශාලයි. එක්සත් ජාතික පක්ෂය සහ සමඟි ජන බලවේගයේ අපි සියලුදෙනා එම මැතිනිය, දරුවන් ඇතුළු පවුලේ සියලු දෙනාට අවශා ශක්තිය, සහයෝගය ලබා දෙන්නත්, ඒ අයගේ දුක තුනී කිරීම සඳහාත් අපිට පුළුවන් අයුරින් සම්බන්ධ වන බව මතක් කරමින්, එම පවුලේ සියලු දෙනාට අපේ ආශීර්වාදයත් එක් කරමින්, අවසාන වශයෙන් ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට තිවත් සුව පුාර්ථතා කරමින් මා නිහඬ වෙනවා. ස්තූතියි, ගරු කථානායකතුමනි.

ගරු කථානායකතුමා (மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்) (The Hon. Speaker) ස්තූතියි, ගරු මන්තීතුමනි. මේ අවස්ථාවේදී, කවුරුන් හෝ ගරු මන්තුී්වරයෙක් මූලාසනය සඳහා ගරු අජිත් රාජපක්ෂ මන්තුීතුමාගේ නම යෝජනා කරන්න.

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு தினேஷ் குணவர்தன) (The Hon. Dinesh Gunawardena)

ගරු කථානායකතුමනි, "ගරු අජිත් රාජපක්ෂ මන්නීතුමා දැන් මූලාසනය ගත යුතුය" යි මා යෝජනා කරනවා.

ഋര്മാය විමසන ලදින්, සභා සම්මත විය. வினா விடுக்கப்பட்டு ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டது. Question put, and agreed to.

අනතුරුව ගරු කථානායකතුමා මූලාසනමයන් ඉවත් වූමයන්, ගරු අජිත් රාජපක්ෂ මහතා මූලාසනාරූඪ විය.

அதன்பிறகு, மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள் அக்கிராசனத்தினின்று அகலவே, மாண்புமிகு அஜித் ராஜபக்ஷ அவர்கள் தலைமை வகித்தார்கள்.

Whereupon THE HON. SPEAKER left the Chair, and THE HON. AJITH RAJAPAKSE took the Chair.

[මධාාහ්ත 12.00]

ගරු මෛතීපාල සිරිසේන මහතා

(மாண்புமிகு மைத்திரிபால சிறிசேன) (The Hon. Maithreepala Sirisena)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමති, මේ රටේ පාර්ලිමේන්තු ඉතිහාසයේ 1947 සිට මේ දක්වා සෑම සභාවක්ම නියෝජනය කළ වරිත අතර ගරු වී.ජ.මු ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා පුධාන චරිතයක්. එතුමා අපේ යුගයේ පරමාදර්ශී චරිතයක්. අවංකව, පව්තුව, හෘදය සාක්ෂියට එකහව අපට ඒ බව පුකාශ කරන්න පුළුවන්. පරමාදර්ශී චරිත අපේ සමාජයේ ඉතාම අඩුයි. විශේෂයෙන්ම බෞද්ධ දර්ශනය තුළත්, අනෙකුත් ආගමික දර්ශන තුළත් දක්වන පරිදි, පරමාදර්ශී චරිත කියලා කියන්නේ, පුධාන වශයෙන්ම යහපත් බව, විනය, හික්මීම, මිනිසුන්ට ඇති ආදරය, කරුණාව, දැහැමි බව ආදී සියල්ලෙන් පරිපූර්ණ වූ චරිතවලටයි. කිසිම කෙනෙකුට, පරමාදර්ශී චරිතවලට ඇහිල්ල දිගු කරන්න පුළුවන්කමක් නැහැ. වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මහත්මයා කියන්නේ, ජාතික වශයෙන්, ආගමික වශයෙන්, සමාජයීය වශයෙන් මේ රටට පුළුල් යුග මෙහෙවරක් කළ උගතෙක්, බුද්ධිමතෙක්, පරිණතයෙක්, බහුගුතයෙක්.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, 1947 සිට මේ රටේ පාර්ලිමේන්තු ඉතිහාසය ගත් විට සැබෑ ලෙසම "බහුශුතයෙක්" කියන හැඳින්වීම කරන්න පුළුවන් අය පාර්ලිමේන්තුවේ ඉතාම අඩුයි. පාණ්ඩිතාය, බහුශුතභාවය, දැනුම, උගත්කම, පුඥාව කියන සියල්ල බෞද්ධ දර්ශනය තුළ පුගුණ කළ කෙනෙක්, වී.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා. ඒ සියල්ල පුගුණ කළා විතරක් නොවෙයි. පුධාන වශයෙන්ම සාහිතාවරයෙකු, ලේඛකයෙකු, දේශපාලනඥයෙකු විධියට එතුමා මුළු මහත් සමාජයටම ආදර්ශයක් වුණා.

අපේ පාර්ලිමේන්තුව නියෝජිතයන් 225දෙනකුගෙන් සමන්විතයි. දීර්ඝ කාලයක සිට අප ලබා ඇති අත් දැකීම අනුව, මේ රටේ ඇති වී තිබෙන තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගත් විට අපට පෙනෙනවා, මේ රට අද තිබෙන තැනින් ඉදිරියට ගෙන යමින් ලෝකයේ පුබුද්ධ රාජායක් බවට පත් කරන්න නම් වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මහත්මයා වැනි පරමාදර්ශී වරිත 50ක් වත් මේ පාර්ලිමේන්තුවට ආ යුතු බව. එය ජාතියේ අනාගතය සඳහා අතාවගා දෙයක් හැටියටයි මම විශ්වාස කරන්නේ.

ඇමතිවරයෙකු, කථානායකවරයයෙකු, ආණ්ඩුකාරවරයෙකු විධියට එතුමා තුළ තිබූ හැකියාව, නිර්මාණශීලිභාවය, විවිධ ක්ෂේතු පිළිබඳ එතුමා පෙන්නුම් කළ පුළුල් අවබෝධය සහ දැනුම ඇතුළු එතුමා තුළ තිබූ දක්ෂතා සියල්ල ගත් විට එතුමා මේ යුගයේ තවත් වරිත කීයක් හා සැසඳිය හැකිද කියන පුශ්නය අපට ඉතාම පැහැදිලිව අසන්න වෙනවා.

පිරිත් කියන තැනකට ගියත්, බණ කියන තැනකට ගියත්, ධර්ම සාකච්ඡාවක් පැවැත්වෙන තැනකට ගියත්, ගෞරවනීය මහා සංසයා වහන්සේලා හමුවට ගියත්, කිතුනු, ඉස්ලාම්, හින්දු ආදි ඕනෑම ආගමික පූජක සමාජයකට සම්බන්ධ වුණත්, ඒ සෑම තැනකදීම එතුමා එම ක්ෂේතු පිළිබඳ මහා දැනුමක් පෙන්නුම් කළා. එතුමා තමාට තිබූ දැනුම, බුද්ධිය, පරිණතභාවය, පුදොව, බහුශුතභාවය ජාතියේ අනාගතය සඳහා කැප කළා. සැබෑ ලෙසම ආදර්ශවත්, පරමාදර්ශී සිංහල බෞද්ධ නායකයෙකු විධියට සැම විටම ජාතික ඇඳුමින් සැරසුණු, සිනහ මුසු මුහුණින් යුතුව සිටි, කිසිම කෙනෙකුට හිත රිදෙන්න කථා නොකළ චරිතයක් හිමි පුද්ගලයෙක් තමයි, වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මහත්මයා.

අපේ රටේ මෑත භාගයේ පුධාන වශයෙන් තිබෙන දේශපාලන පුශ්න, ආර්ථික පුශ්න, සමාජ පුශ්න විසඳන්න අවශා මූලික දෙයක් තමයි ජාතින් අතර සමහිය පවත්වා ගැනීම; සංහිදියාව ඇති කිරීම. රට ගොඩනැහීමට නම් සිංහල, දමිළ, මුස්ලිම්, මැලේ, බර්ගර් යන සියලු ජන කොටස්වල සමහියේ -ජාතික සමහියේශක්තිමත්භාවය තිබිය යුතුයි. වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මහත්මයා ඒ සියලු ජන කොටස්වල සිත් දිනාගත් දේශපාලනඥයෙක්. ඒ වාගේම එතුමා සමාජයේ සියලු කොටස්වල සිත් දිනාගත් සාහිතාවරයෙක්; ලේඛකයෙක්. ගුන්ථකරණයේදී එතුමා සමාජයට දුන් දැනුම සහ අවබෝධය පුධාන වශයෙන්ම මේ රටේ ඉතිහාසය තුළ සටහන් වෙනවා.

මම මුලින් කිව්වා වාගේ, 1947 වර්ෂයේ සිට මේ දක්වා පාර්ලිමේන්තු ඉතිහාසය ගත් විට පුධාන වශයෙන්ම මේ සුවිශේෂි වරිතය මේ යුගයේ සියලු දේශපාලනඥයන්ට පරමාදර්ශී වරිතයක්. එතුමා තම පරමාදර්ශී වරිතයෙන්, තම භාවිතයෙන් සමාජයට දුන් ආදර්ශය සැලකිල්ලට ගත් විට එතුමාගේ අභාවය වි.ජ.මූ. මැතිනියට, දරුවන්ට, පවුලේ ඥාතින්ට පමණක් නොවෙයි, ජාතියක් වශයෙන් අපටත් විශාල පාඩුවක්; මේ රටේ දේශපාලන ක්ෂේතුයටත් පාඩුවක්. එතුමාගේ අභාවය නිසා මේ රටේ උගතුන්, බහුශුතයන්, පඩිවරයන්, විද්වතුන්, පරිණතයන් අතර ඇති වූ ඒ පුරජ්පාඩුව, හිදැස පුරවන්න ඉතාම අසීරුයි, අමාරුයි කියලායි මට තම හිතෙන්නේ.

මා එතුමා ගැන දන්නේ, එතුමා හඳුනන්නේ 1977 වර්ෂයේ ඉදන්මයි. 1977 වර්ෂයේ සිට මම එතුමා සමහ කථා බහ කර තිබෙනවා; එතුමා ඇසුරු කර තිබෙනවා. අප අතරේ ඉතාම හොඳ මිතුත්වයක්, හිතවත්කමක් තිබුණා. මට අවසාන වරට එතුමා සමහ කථා කරන්න හම්බ වුණේ දැනට මාස දෙකකට පමණ පෙර මා අනුරාධපුරයේ රුවන්වැලි සෑය වදින්න ගිය වෙලාවෙයි. වන්දනා කරන්නට එතුමාත් ඒ ස්ථානයට පැමිණ සිටියා. එදා තමයි මට අවසාන වරට එතුමා හමු වුණේ.

එතුමා තුළ තිබූ ගුණ කදම්බය, විශේෂයෙන්ම මිනිසෙකු විධියට එතුමා තුළ තිබූ මනුෂාත්වයේ රශ්ම මාලාව, මානව සමාජයට දැක්වූ දයාව, ආදරය, කරුණාව, සෙනෙහස සුවිශේෂි වුණා. ඒ පුබුද්ධ, ශේෂ්ඨ, විශිෂ්ට පරමාදර්ශී චරිතය අපට අහිමි වීම ජාතියේ අභාගායක්. එතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව විශේෂයෙන්ම වී.ජ.මූ. මැතිනියට, දරුවන්, ඥාතින් ඇතුළු සියලුදෙනාට මගේත්, අප සියලු දෙනාගේත් කනගාටුව පුකාශ කර සිටිනවා. බෞද්ධයකු විධියට එතුමාට නිවත් සුව අත් වේවායි පුාර්ථනා කරමින්, මා නිහඬ වෙනවා. ඔබ සියලුදෙනාට තෙරුවන් සරණයි. [අ.භා. 12.08]

ගරු (පූජාහ) අතුරලියේ රතන හිමි (மாண்புமிகு (வண.) அத்துரலியே ரதன தேரர்) (The Hon. (Ven.) Athuraliye Rathana Thero)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, හිටපු කථානායකවරයකු, හිටපු ආණ්ඩුකාරවරයකු, හිටපු පුකට අමාතාවරයකු, මෙන්ම ජන හිතකාමී පුරවැසියකු වූ වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා කොවීඩ් - 19 වසංගතයට ගොදුරු වීමෙන් අවාසනාවන්ත ලෙස අප අතරින් වියෝ වුණා. එතුමාගේ අභාවය පිළිබඳ ශෝක යෝජනාවටයි අද අපි මේ සම්බන්ධ වී සිටින්නේ.

විශේෂයෙන්ම මා මේ අවස්ථාවේදී කියන්න ඕනෑ කාරණයක් තිබෙනවා. මම හිතනවා, වි.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා පිළිබඳ කථා කරන්න මට විශේෂ අයිතියක් තිබෙන බව. එයට හේතුවක් තිබෙනවා. මොකද, වි.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා කථානායක ධුරයට පත් වුණේ මා සහ ගෞරවනීය ආචාර්ය ඕමල්පේ සෝහිත ස්වාමීන් වහන්සේ දුන් ඡන්ද නිසායි. කථානායකවරයා තෝරා පත් කිරීමේ තරගය පැවැති ඒ දවසේ මේ පාර්ලිමේන්තුව එකම කාල ගෝට්ටියක් බවට පත් වුණා. ජාතික හෙළ උරුමය හැටියට ආසන ඉක් ලබාගෙන අපි එදා පාර්ලිමේන්තුවට පැමිණියා. ඒ චෙලාවේ බහුතර ආසන පුමාණයක් දිනාගත් ආණ්ඩු පක්ෂයේ අය අපේ ආසන දෙකක් සදාචාර විරෝධිව යොදාගත්තා. එය දේශපාලන සංස්කෘතියේ අලුත් පෙරළියක් ඇති වුණු අවස්ථාවක් හැටියට සලකන්න පුළුවන්.

වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ගැන, එතුමාගේ චරිතයේ වැදගත්කම ගැන, එතුමාගේ කාර්යශූර දේශපාලන ජීවිතය ගැන, කථානායකවරයකු හැටියට එතුමා කළ කාර්ය භාරය ගැන අද බොහෝ දෙනෙකු කථා කළා. ඒ වාගේම ශ්‍රේෂ්ඨ පුරවැසියකු හැටියට එතුමාගේ හැසිරීම ගැන, හොඳ පියෙකු, හොඳ ස්වාමි පුරුෂයකු හැටියට එතුමාගේ සංස්කෘතික පවුල් ජීවිතය පිළිබඳව, භාෂාවේදියකු හැටියට එතුමාගේ භාෂා දොනය පිළිබඳව, විශේෂයෙන්ම නීතිඥයකු හැටියට නීති ක්ෂේතුය පිළිබඳව භා ඉතිහාසය ගැන බහුගැන පඩිවරයකු හැටියට එතුමා තුළ ඇති දැනුම පිළිබඳවත් මේ ගරු සභාවේදී බොහෝ සේ කථා කළා. ඒ කාරණා සියල්ලම මම මේ අවස්ථාවේදී අනුමත කරනවා. එතුමාත්, මමත් අතර පෞද්ගලිකව ඉතාම හොඳ මිතුත්වයක් තිබුණා.

සාමානායෙන්, ලංකාවේ දේශපාලන බෙදීම අනුව වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා යූඑන්පීකාරයෙක් කියලා තමයි අපි දන්නේ. ඇත්ත වශයෙන්ම එතුමා යුඑන්පීකාරයෙක් නොවෙයි. එතුමා අයිති වන්නේ ශීු ලංකා දේශපාලන පවුලටයි. හැබැයි, එතුමා පාර්ලිමේන්තු මන්තීුවරයකු වන්නේ එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ හපුතලේ ආසනයේ පාර්ලිමේන්තු නියෝජිතයා හැටියටයි. මම එතුමාගේ දේශපාලන ඉතිහාසය සොයා බැලුවා. ඇත්තටම එතුමා දේශපාලනය පටන්ගෙන තිබෙන්නේ ශී ලංකා නිදහස් පාක්ෂිකයකු හැටියටයි. වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ලංකාවේ දේශපාලන ගමන් මහේ තීරණාත්මක සන්ධිස්ථානයක් කිව්වොත් එය නිවැරැදියි. වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා ලංකාවේ ඓතිහාසික දේශපාලනයේ ජාතිකවාදය හා ලිබරල්වාදය අතර ඇතිවුණු ගැටුමේ සහ ජාතික කතිකාවතේ මූර්තියක් ලෙස සඳහන් කරන්න පුළුවන්. ශුී ලංකා නිදහස් පක්ෂයට ජාතිකවාදී දේශපාලන නැඹුරුවක් තිබුණත්, පසුකාලීනව -චන්දිකා ඛණ්ඩාරතායක මැතිතියගේ කාලයේ- එය වඩාත් ලිබරල් ලක්ෂණ සහිත, ජාතිකවාද යෙන් ඔබ්බට ගිය පක්ෂයක් බවට පරිණාමය වෙමින් තිබුණා.

අපි සාමානාෳයෙන් කියනවා, එක්සත් ජාතික පක්ෂය ජාතිකවාදයක් සහිත කොන්සර්වේටීව් පක්ෂයක් කියලා. මේ [ගරු (පූජාঃ) අතුරලියේ රතන හිමි]

ජාතිකවාදී කොන්සර්වේට්ව පක්ෂය එක්තරා දුරකට විජාතික සමාජ බලවේගයක් හැටියට බලයට ආවේ 1977දීයි. ඒ නිසා පරණ යූඑන්පීයක්, නව යූඑන්පීයක් හැටියට තමයි ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මහත්මයාගේ ඉතිහාසයේ භූමිකාව පාර්ලිමේන්තුව තුළ දේශපාලන අර්ථයෙන් ලියැවෙන්නේ. ශී ලංකා නිදහස් පක්ෂය තුළ ඉතිහාසයේම තද ජාතිකවාදින් වැඩිපුර සිටියා. ඒ වාගේම යූඑන්පීය තුළත් ජාතිකවාදින් ඉන්නවා. යූඑන්පීය තුළ ජාතිකවාදින් සහ ලිබරල්වාදින් -ජාතිකත්වයෙන් සහමුලින් ගැලවුණු ලිබරල්වාදී ලක්ෂණ ඇති අය- අතර ඓතිහාසික ගැටුමක් තිබුණා. ඒ ඓතිහාසික ගැටුම පසුගිය මැතිවරණයේදී ඇටකටු ගොඩක් බවට පත් කර තිබෙනවා, ලිබරල්වාදී කණ්ඩායම විසින්. මෙන්න මේ භූමිකාව ඇතුළේ තමයි මම වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා පිළිබඳව දේශපාලන විචාරයක් කරන්නේ.

ලංකාවේ ජාතිකවාදී දේශපාලනයට පැති මුහුණත් දෙකක් තිබුණා. ශුී ලංකා නිදහස් පක්ෂය එක පැත්තකින් ජාතිකවාදී වෙනකොට තව පැත්තකින් ඒකට වාමවාදී හැඩයක් ලැබෙනවා. එක්සත් ජාතික පක්ෂය ජාතිකවාදී, නැත්නම් කොන්සර්වේටිව් පැත්තට බර වුණා. කොන්සර්වේටීව් කියන එකේ තේරුම ඒ රටේ ජාතික සංස්කෘතිය සමහ පුතිබද්ධ වූ යන්නයි. නමුත් ඓතිහාසිකව, තුන්වැනි ලෝකයේ රටවල කොන්සර්වේටිව් පක්ෂ බැඳුණේ බුතානාෳයත් සමහයි. එහෙම නැතිව, රටේ ජාතික සංස්කෘතියත් සමහ නොවෙයි. ඒ ඝට්ටනය හැම දාම ලංකාවේ කොන්සර්වේටීව් පක්ෂයක් හැටියට යුඑන්පීයට තිබුණා. මම දකින්නේ, වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා එක පැත්තකින් එතුමාගේ දේශපාලන ශරීරය සහ අනික් පැත්තෙන් ඔහුගේ දේශපාලන විඥානය අතර ගැටුමක් ඇති පුද්ගලයකු හැටියට ජීවත් වුණා කියලායි. එතුමාගේ දේශපාලන විඥානය තිබිය යුත්තේ ශී ලංකා නිදහස් පක්ෂය පුමුඛ දේශපාලන භූමිකාව තුළ වුවත්, එතුමා ජීවත් වුණේ එක්සත් ජාතික පක්ෂ භූමිකාව තුළයි. ඒ අනුව එක්සත් ජාතික පක්ෂ භූමිකාව තුළ ජාතිකවාදින්ට යම්කිසි පුජාතන්තුවාදි ඉඩක් තිබුණු බව මේ අවස්ථාවේදී මම මතක් කරන්න ඕනෑ. නමාාශීලී, පුභුවාදී, රදලවාදී අංග ලක්ෂණවලින් ගැලවුණු යමකිසි පොදු ගුණයක් එක්සත් ජාතික පක්ෂය තුළ තිබුණා. ඒක තමයි එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ අතිදක්ෂිණාංශික පුවේශ තුළ මම දකින ඒ පුජාතාන්තීය ලක්ෂණය. හැබැයි, පසුගිය කාලය තුළ ඒ ලක්ෂණය සම්පූර්ණයෙන් මැරිලා තිබුණා. වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා තමන්ගේ දේශපාලන විඥානයට නොගැළපෙන දේශපාලන ශරීරයක් තුළ ජීවත් වුණු පුද්ගලයෙක්. ඒක තමයි මගේ දේශපාලන විගුහය. ඒ අනුව, ජාතිකවාදියෙක් හැටියට එතුමා එකහ නොවන දේශපාලනයක් සමහ එතුමාට යම් කිසි ආකාරයකට ජීවත් වෙන්න සිදු වෙනවා. එතුමාගේ දේශපාලන කය හා එතුමාගේ දේශපාලන විඥානය අතර පරස්පරය විසඳුවේ අපි විසින් කියලා මම ආඩම්බරයෙන් කියනවා. ලංකාවේ ජාතික මතවාදයට වාාාපාරයක් සොයලා, එය මේ පාර්ලිමේන්තුව තුළ තීරක බලයක් බවට පත් වීමෙන් තමයි වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ ජාතිකවාදි විඥානයට, ජාතිකවාදි ශරීරයක් ලැබෙන්නේ. ඒ කියන්නේ කයයි, මනසයි දෙපැත්තක තිබුණු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මහත්මයා නිවැරදි තැන පිහිටෙව්වේ අපි විසින්. ඒ ගැන මම අඩම්බර වෙනවා. මම හිතන විධියට වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා ඒක දැනගෙන හිටියා.

එදා කථානායකවරයෙක් තෝරා පත් කර ගැනීමට ඡන්දය වීමසූ අවස්ථාවේ අපේක්ෂකයන් දෙදෙනාම සමානව ඡන්ද ලබා ගත්තා. ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන ඇමතිතුමාට එය මතක ඇති. දෙදෙනා සමානව ඡන්ද ලබා ගත්තාට පසු ලොකු අර්බුදයක් ඇති වුණා. එක්කෙනෙක් ඡන්දය කුරුටු ගෑමක් සිදු කරන ආකාරය කැමරාවක සටහන් වෙලා තිබුණා. ඒ නිසා තමයි ඡන්ද පුමාණ සමාන වුණේ. නැත්නම්, එදා ඩිව් ගුණසේකර මැතිතුමා තමයි කථානායක වෙන්නේ.

රනිල් විකුමසිංහ මැතිතුමා විසින් වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර කියන නම කථානායක ධුරයට යෝජනා කරන්නේ ඇයි? අපි එතකොට ජාතිකවාදය උඩට ගෙනැවිත් තිබුණු නිසායි. එහෙම නැත්නම, රනිල් විකුමසිංහ මැතිතුමාගේ යුඑන්පීය තුළ කථානායකවරයෙක් ලෙස කිසි ලෙසකින්වත් ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා නම් කරන්නේ නැහැ. අපේ ඡන්ද ලබා ගැනීම සඳහා තමයි එතුමා වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මහත්මයා ඉදිරිපත් කළේ. හැබැයි, අපි ඡන්දය දුන්නේ වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මහත්මයා ඉදිරිපත් කළ නිසා නොවෙයි. එවකට බලයේ සිටි ආණ්ඩුව අපේ පුජාතන්තීය දේශපාලනය අභියෝගයට ලක් කර තිබුණා. අපි යටි සිතින් වී.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ ජයගුහණය පුාර්ථනා කළා. හැබැයි, එතුමාගේ දේශපාලන කය තිබුණේ වෙනත් තැනකයි. රනිල් විකුමසිංහ මහතා පුමුඛ දේශපාලන කය තුළ සිටින ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ මේ ජාතිකවාදි විඥානය එළියට ගන්නේ කොහොමද කියලා අපට ගැටලුවක් තිබුණා. එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ ලිබරල්වාදී දේශපාලන කයෙන් වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ විඥානමය කය -මානසික කය-එළියට අරගෙන නිවැරැදි තැන පිහිටුවලා, තුස්තවාදය පරාජය කිරීමේ තීරණාත්මක අරගළය පැවති ඒ යුගයේ රටේ තීරණාත්මක ආසනය වුණු කථානායක ආසනය තුළ වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ඓතිහාසිකව තැබීමට අපට පුළුවන් වුණා. එතුමා ඓතිහාසිකව කථානායකවරයෙක් කරන්න පුළුවන් වීම ගැන මේ අවස්ථාවේ දී මා අතිශයෙන් ආඩම්බර වෙනවා; සතුටු වෙනවා. එතුමාට කථානායකවරයා යන අභිධානය ලැබීමේ ගෞරවයෙන් කොටසක් මාහටත් අයිතිවෙනවා. මොකද, අපි එදා ඡන්දය නොදුන්නා නම්, එතුමාට කවදාවත් කථානායකවරයෙක් වෙන්න ලැබෙන්නේ නැහැ.

වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාමේ පාර්ලිමේන්තුවේ ශුස්තීය වශයෙන් අපට යමක් ඉගෙන ගන්න හිටපු පඩිවරයෙක්. අපි එතුමා සමහ විදේශ ගමන්වල යෙදෙද්දී, වාහනයේ යද්දී ධර්ම සංවාද කරලා තිබෙනවා. බෞද්ධ දර්ශනයේ විපස්සනා භාවනාව ගැන එතුමා මා සමහ ගොඩක් සංවාද කර තිබෙනවා. මම විපස්සනා භාවනාව ගැන, සතිපට්ඨානය ගැන ලියූ පොතක් එතුමාට දුන්නාම, එතුමා මට කඩදාසියක විවරණයක් ලියා එවා තිබුණා. මම මේ පාර්ලිමේන්තුවේ 50දෙනෙකුට පමණ ඒ පොත ලබා දුන්නා. එයට විවරණ ලබා දුන් පුද්ගලයන් දෙදෙනෙක් හිටියා. ඉන් එක්කෙනෙක් තමයි, කරු ජයසූරිය මැතිතුමා. අනෙක් එක්කෙනා තමයි, වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා. ඒ දෙදෙනාම කථානායකවරු.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, කටුකුරුන්දේ ඥාණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ බෞද්ධ දර්ශනය, විපස්සනා ධර්මය පිළිබඳව ඉතා ගැඹුරින් දන්නා, මේ රටේ සිටි ඉතා හොඳ භාවනා ගුරුවරයෙක්. අවසානයේ ලොකුබණ්ඩාර උන්වහන්සේගේ ශිෂායෙක් වුණා. කටුකුරුන්දේ හාමුදුරුවන් අපවත් වුණත්, උන්වහන්සේගේ පොත්වලින් එතුමාගේ මනස හැදුණු බව එතුමා අසුරු කිරීමෙන් මම හොඳටම වටහාගෙන හිටියා. එතුමා තමන්ගේ ජාතිකවාදී විඥානයට පණ දූන්නේ යුඑන්පීය තුළ ඉඳගෙනයි. තමන්ට ගැළපෙන්නේ නැති කයක් තුළ ඉඳගෙන ජාතිකවාදය යුඑන්පීය තුළට ගෙන ආ නායකයා එතුමායි. එක්සත් ජාතික පක්ෂයට ගොඩ එන්න නම් වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා වැනි ගොඩක් අය අවශා වෙයි කියලායි මම හිතන්නේ. මොකද, වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා වැනි අය තමයි එදා ගම්වලින් ඡන්ද අරගෙන ඒ මහා බලය එක්සත් ජාතික පක්ෂයට ලබා දුන්නේ.

වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා භාෂා විශාරදයෙක්. නූතන යුගයේ ලංකාවේ බිහිවුණු භාෂා පුබෝධයේ නියමුවෙක්, නව දාර්ශනිකයෙක් හැටියට හැදින්විය හැකි කුමාරතුංග මුනිදාස මැතිතුමා අනුගමනය කළ සුවිශේෂ පුරුකක් තමයි, වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා. එතුමා ශාස්තීය පොත්පත් ලියූ කෙනෙක්.

ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව, විශේෂයෙන්ම මාලතී ලොකුබණ්ඩාර මැතිනියටත්, රශ්මීන්, උදිත් සහ දමිත් පුතුන්ටත් මේ අවස්ථාවේදී මගේ සාතිශය සංවේගය පළ කර සිටිනවා. කීර්තිමත් දේශපාලනඥයෙකු, බහුශුත, සබුද්ධික නායකයෙකු වූ ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිඳුන්ට, තමන් පුාර්ථනා කරන බෝධියකින් නිවත් සැප අත්කර ගන්නට හැකිවේවායි පුාර්ථනා කරමින්, මගේ වචන ස්වල්පය අවසන් කරනවා. ස්තුතියි, මූලාසනාරුඪ ගරු මන්තීතුමනි.

[අ.භා. 12.21]

ගරු කනක හේරත් මහතා (සමාගම් වතු පුතිසංස්කරණ, තේ හා රබර් වතු ආශිත භෝග වගා සහ කර්මාන්තශාලා නවීකරණය හා තේ හා රබර් අපනයන පුවර්ධන රාජා අමාතාතුමා)

(மாண்புமிகு கனக ஹேரத் - கம்பனித் தோட்டங்களை மறுசீரமைத்தல், தேயிலை மற்றும் இறப்பர் தோட்டங்கள் சார்ந்த பயிர்ச்செய்கை, தொழிற்சாலைகளை நவீனமயப்படுத்தல் மற்றும் தேயிலை மற்றும் இறப்பர் ஏற்றுமதி மேம்பாட்டு இராஜாங்க அமைச்சர்)

(The Hon. Kanaka Herath - State Minister of Company Estate Reforms, Tea and Rubber Estates Related Crops Cultivation and Factories Modernization and Tea and Rubber Export Promotion)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය පිළිබඳ ශෝක යෝජනාව මේ ගරු සභාවට ඉදිරිපත් කර තිබෙන මොහොතේ, එතුමා ගැන වචන කිහිපයක් කථා කරන්න මම බලාපොරොත්තු වෙනවා.

ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා, මත්තීවරයෙක්, රාජා අමාතාවරයෙක්, කැබිනට අමාතාවරයෙක් මෙන්ම පාර්ලිමේන්තුවේ ගරු කථානායක ධුරයද හොබවමින් විශාල සේවාවක් කළා. එතුමා සබරගමුව පළාතේ ආණ්ඩුකාරවරයා හැටියටත් කටයුතු කළා. එතුමා කළ සේවය අප අගය කරනවා. එතුමා මෑත කාලීන දේශපාලන ඉතිහාසයේ සිටි උගතෙක්; බුද්ධිමතෙක්. එතුමා බොහොම විනයගරුක දේශපාලනඥයෙක්. අපි හැම කෙනෙකුටම අවවාද, උපදෙස් ලබාගත හැකි නායකයෙකු හැටියටයි මම එතුමා දකින්නේ. තමන් දැරූ සියලු තානාන්තරවලදී එතුමා හැම අංශයකින්ම විශිෂ්ට දක්ෂතා පෙන්වා තිබෙනවා. එතුමා තමන් යටතේ තිබුණු හැම ආයතනයකම ලොකු වෙනසක් ඇති කළා.

අපේ ගරු රතන ස්වාමීන් වහන්සේ කියූ ආකාරයට, ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිදුන්ට බෞද්ධ දර්ශනය පිළිබඳ මනා දැනුමක් තිබුණා. එතුමා එවැනි දේශපාලන නායකයෙක්. එතුමා සබරගමුව පළාත් ආණ්ඩුකාරවරයා වශයෙන් සිටි කාලයේ කටයුතු කළේ ඉතාම පරිණත දේශපාලන නායකයෙකු හැටියටයි. එතුමා හමු වුණු සෑම අවස්ථාවකම, එතුමා සමහ සංවාදයක් ඇති කර ගත් හැම අවස්ථාවකම එතුමා අපට අවවාද, උපදෙස් ලබා දුන්නා. විශේෂයෙන්ම, එතුමා හමු වුණු බොහෝ අවස්ථාවලදී එතුමාගේ ගුන්ථයක් අපට ලබා දීලා, ඒ පිළිබඳව හොඳ දැනුමක් අපිට ලබා දෙන්නත් එතුමා අමතක කළේ නැහැ. විශේෂයෙන්ම එතුමා අපේ පළාතේ ආණ්ඩුකාරවරයා හැටියට කටයුතු කළ කාලයේ ආගමික හා සංස්කෘතික වශයෙන් එම පළාතට විශාල සේවාවක් කළා.

ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට මේ රටේ දේශීය වෛදා කුමවේද පිළිබඳව මතා දැනුමක් තිබුණා. අපේ පළාතේ දේශීය වෛදා ආයතන ඇති කිරීමටත්, ඖෂධ පැළ තවාත් ඇති කරන්නත් එතුමා කටයුතු කළා.

අපේ රටේ අධානපන ක්ෂේතුයටත් එතුමා විශාල සේවාවක් කළා. ඉරිදා උදේ වරුවේ දහම් පාසල් පැවැත්වීම අනිවාර්ය කිරීම සඳහා එතුමා එදා ආණ්ඩුකාරවරයා හැටියට විශාල වැඩකොටසක් කළා. එතකොට මගේ පියා තමයි සබරගමුව පළාතේ පුධාන ඇමතිවරයා හැටියට කටයුතු කළේ. ඉරිදා දින උදය වරුව දහම අධානපනය සඳහා වෙන් කරන්න කටයුතු කිරීම ඉතාම වැදගත් කාර්යයක් හැටියට මම දකිනවා.

ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ගැන මේ සභාවේ කථා කළ ගරු මත්තීතුමන්ලාගේ කථා අනුව මට පෙනී ගියේ, දේශපාලනඥයන් හැටියට අපි හැම කෙනෙකුටම, -නවකයන්ටත්, පරිණත දේශපාලනඥයන්ටත්- එතුමාගේ අවවාද අනුශාසනා තුළින්, එතුමාගේ වරිතය තුළින් ආදර්ශයට ගැනීමට බොහෝ කාරණා තිබෙන බවයි. එම නිසා, මේ පාර්ලිමේන්තුවේ ඉන්න සියලු දෙනා මේ ආදර්ශවත් චරිතය පිළිබඳව කරුණු කාරණා සොයා බලා, ඒ ආදර්ශයන් ලබා ගන්න කටයුතු කළ යුතුයි කියා මම හිතනවා.

අද මේ අවස්ථාවට සහභාගි වී සිටින වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිනියටත්, ඒ වාගේම 2010දී අපිත් සමහ පාර්ලිමේන්තුවේ සිටි අපේ සගයෙකු වන උදිත් ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාටත්, රශ්මින් හා දමිත් සහෝදරයන් ඇතුළු අනෙක් සියලු දෙනාටත් එතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව අප දිස්තික්කයේ ජනතාවගේ සහ මගේ පියා ඇතුළු පවුලේ සියලුදෙනාගේ ශෝකය පුකාශ කර සිටිනවා.

අවසාන වශයෙන්, බෞද්ධයකු හැටියට එතුමාට අජරාමර නිවන් සුව ලැබේවායි මා පුාර්ථනා කරනවා. ස්තුතියි.

[අ.භා. 12.25]

ගරු මයන්ත දිසානායක මහතා (மாண்புமிகு மயந்த திசாநாயக்க) (The Hon. Mayantha Dissanayake)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය පිළිබඳ ශෝක යෝජනාවට සම්බන්ධ වෙලා, එතුමා ගැන වචන ස්වල්පයක් කථා කරන්න මම බලාපොරොත්තු වෙනවා.

එතුමා මගේ පියා වන ගාමිණි දිසානායක මැතිතුමාගේ කලාහණ මිතුයෙක් කිව්වොත් එය නිවැරැදියි. මම එතුමාගේ ජීවිතය පිළිබඳව දීර්ඝව කථා දේශපාලන බලාපොරොත්තු වන්නේ නැහැ. මොකද, මේ ගරු සභාවේ අනෙකුත් මන්තීුවරු එතුමාගේ දේශපාලන ජීවිතය පිළිබඳව කථා කළා; විශේෂයෙන්ම දේශපාලන නායකයකු හැටියට එතුමාගේ ශ්ෂ්ඨත්වය ගැන කථා කළා. මම එතුමා දැන හඳුනා ගත්තේ ඉත<mark>ා</mark> පුංචි කාලයේදීයි. "අන්කල් වි.ජ.මු." කියලායි මම එතුමාට කථා කළේ. මම එතුමා පෞද්ගලිකව දැන හඳුනා ගත්තේ මීට අවුරුදු 26කට පමණ පෙර, මගේ පියා වන ගාමිණි දිසානායක මැතිතුමාගේ අභාවයෙන් පසුවයි. මේ අවස්ථාවේදී මම මතක් කරන්න ඕනෑ, ගාමිණි දිසානායක මැතිතුමා නැවත වරක් එක්සත් ජාතික පක්ෂයට බඳවා ගන්න වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා විශාල කර්තවායක් එදා කළ බව. ඒ වාගේම, 1994දී පැවති මහ මැතිවරණයෙන් පසුව, ගාමිණි දිසානායක මැතිතුමාට විපක්ෂ නායක ධූරය අරගෙන දෙන්නත් එතුමා විශාල කර්තවාඃයක් කළා. මට මතක විධියට, එතුමා කළ ඒ කර්තවාය නිසා ගාමිණි දිසානායක මැතිතුමාගෙන් අභාවයෙන් පස්සේ, එවකට සිටි

[ගරු මයන්ත දිසානායක මහතා]

එක්සත් ජාතික පක්ෂ නායකත්වය ලොකුබණ්ඩාර මැතිදුන් සමහ යමිකිසි තරහකින් ද සිටියා. නමුත්, පක්ෂයට අවශා නායකත්වය ලබාදීමට සහ ගාමිණි දිසානායක මැතිතුමා වෙනුවෙන් පෙනී සිටින්නයි එතුමා එදා කල්පනා කළේ.

මගේ පියාගේ අභාවයෙන් පසුව, විශේෂයෙන්ම "ගාමිණි දිසානායක පදනම" ස්ථාපනය කරන්නත් ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා බොහෝ සෙයින් උදව් කළා. මගේ මව වන ශීමතී දිසානායක මැතිනියත් සමහ සම්බන්ධ වෙලා එතුමා නිතරම ඒ කටයුතුවලට තමන්ගේ සම්පූර්ණ සහයෝගය ලබා දුන්නා. ඒ වාගේම, ගාමිණි දිසානායක ගුණානුස්මරණ කමිටුවේ වැඩවලටත් එතුමා ගොඩාක් උදවු කළා. එතුමාට කථානායක ධුරය ලැබුණාට පසුව අපේ උත්සවයකට පැමිණ එතුමා කළ කථාව මට අදත් මතක් වෙනවා. ගාමිණි දිසානායක මැතිතුමා සහ එම පවුල ගැන විශාල උනන්දුවක් දක්වපු, මගේ පියාට මේ රටේ දේශපාලන ක්ෂේතුය තුළ ඒ කීර්ති නාමය ලබා ගන්න බොහෝ උදව් කළ නායකයෙක් තමයි, ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, අවසාන වශයෙන් මා සඳහන් කළ යුතු තවත් කාරණයක් තිබෙනවා. ගරු වී.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා තමයි මූලින්ම මට දේශපාලනයට එන්න කියලා ආරාධනා කළේ. එතුමා එක්සත් ජාතික පක්ෂ නායකත්වයට කථා කරලා, ඌව පළාතේ බදුල්ල දිස්තික්කයෙන් -එතුමාගේ දිස්තික්කයෙන් - තරග කරන්න කියලා මට ආරාධනා කළා. මම ඒ ආරාධනාව පිළිගත්තා. එතුමා පක්ෂ නායකත්වය සමහ ඒ ගැන කථා කළා. නමුත්, එතුමා කළ ඉල්ලීම ඒ කාලයේ පක්ෂ නායකත්වය පුතික්ෂේප කළා. ඒ නිසා තමයි මගේ තරුණ වයසේදී එදා එක්සත් ජාතික පක්ෂයෙන් තරග කරන්න බැරි වුණේ. වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා තමයි මුලින්ම මට දේශපාලනයට එන්න කියලා ආරාධනා කළේ. ඒ වාගේම, පක්ෂයේ වැඩසටහන්වලට අපව එකතු කරගනු ලැබුවෙත් එතුමායි.

එතුමාගේ අභාවය ගැන අහලා මම ගොඩක් කනගාටු වුණා. ඒ සිදුවීම ඇත්තටම මට "ෂොක්" එකක් වුණා. මේ පාර්ලිමේන්තුවේදී මම එතුමා මුණ ගැසිලා තිබෙනවා. අය වැය විවාදය පැවති දවසක එතුමා පාර්ලිමේන්තුවට ආපු වෙලාවේ එතුමා හමුවෙලා කථා කරන්න කියලා මට ආරාධනා කළා. හැබැයි, මට ඒ අවස්ථාව ලබා ගන්න බැරි වුණා. එතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව, ලොකුඛණ්ඩාර මැතිනිය, දරුවන් තුන් දෙනා ඇතුළු පවුලේ අනෙක් සියලු දෙනාටම ගාමිණී දිසානායක මැතිතුමාගේ පවුල වෙනුවෙන් මගේ කනගාටුව පුකාශ කරනවා. එතුමා වැනි නායකයන් නැවත බිහි වෙලා අපට එතුමන්ලාගේ නායකත්වය ලැබෙන්න ඕනෑ. අවසාන වශයෙන්, එතුමාට නිවන් සුව අත් වේවායි පාර්ථනා කරනවා. ස්තූතියි.

ගරු මූලාසතාරූඪ මන්තීතුමා (மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்) (The Hon. Presiding Member) ස්තූතියි, ගරු මන්තීතුමනි.

දිවා හෝජනය සදහා පස්වරු 1.30 දක්වා සභාවේ වැඩ කටයුතු තාවකාලිකව අත්හිටුවනු ලබනවා.

රැස්වීම ඊට අනුකූලව තාවකාලිකව අත් හිටුවන ලදින්, අ.භා 1.30ට ගරු කථානායකතුමාගේ සභාපතිත්වයෙන් නැවත පවත්වන ලදී.

அதன்படி, அமர்வு பி.ப.1.30 மணிவரை இடைநிறுத்தப்பட்டு மீண்டுந் தொடங்கிற்று. மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள் தலைமை வகிக்கார்கள்

Sitting accordingly suspended till 1.30 p.m. and then resumed, HON. SPEAKER in the Chair.

[අ.භා. 1.30]

ගරු ගෙවිඳු කුමාරතුංග මහතා (மாண்புமிகு கெவிந்து குமாரதுங்க)

(The Hon. Gevindu Cumaratunga)

ගරු කථානායකතුමනි, අද ගරු කටයුතු කථානායකවරයෙකුගේ ගුණ සිහිපත් කරන දවසක්. ගරු වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා, 1977 සිට 2010 දක්වා මහජන නියෝජිතයෙකු ලෙස මේ පාර්ලිමේන්තුවේ කටයුතු කළා.

දේශීය වෛදා වාාාපෘති අමාතානුමා ලෙසත්, 1989 සිට අධාාපන, සංස්කෘතික කටයුතු හා පුවෘත්ති අමාතානුමා ලෙසත්, 1994 සිට 2001 දක්වා විපක්ෂයේ පුධාන සංවිධායක ලෙසත්, ඉන් පසුව අධිකරණ, නීති පුතිසංස්කරණ සහ ජාතික ඒකාබද්ධතා අමාතා සහ බුද්ධ ශාසන අමාතානුමා සහ පාර්ලිමේන්තුවේ සභානායකතුමා වශයෙනුත්, අවසාන වශයෙන් පාර්ලිමේන්තුවේ කථානායකතුමා ලෙසත් වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා කළ සේවය අද අපි අනුස්මරණය කරනවා.

විජේසිංහ ජයවීර මුදියන්සේලාගේ ලොකුබණ්ඩාර දරුවා 1940 අගෝස්තු 03වන දින හපුකලේදී උපත ලැබුවා. යහලබැද්ද විදුහල හා ඛණ්ඩාරවෙල මධා මහා විදාහලයෙන් මූලික අධාහපනය ලද බවත්, "ලංකා" හෙවත් පේරාදෙනිය සරසවියෙන් හා ලන්ඩන් සරසවියෙන් කලා උපාධි ලද බවත්, 1977දී මහජන නියෝජිතයෙකු වීමට පෙර වෘත්තීයෙන් නීතිඥයෙකු, සහකාර නීති කෙටුම්පත් සම්පාදකවරයෙකු ලෙස එතුමා කටයුතු කළ බවත් අපි කවුරුත් දන්නා කරුණුයි. 2010 වසරේදී සිය පාර්ලිමේන්තු දිවියට සමු දීමෙන් පසුව එතුමා 2015 වසර වනතුරු සබරගමුව පළාතේ ආණ්ඩුකාරතුමා ලෙස සේවය කළා.

එහෙත් එතුමා වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර වූයේ සිංහල භාෂාව පිළිබඳව ගැඹුරු දැනීමක් ඇති භාෂාතුයෙකු වූ නිසායි. එමෙන්ම එතුමා අපේකම පිළිබඳව ගැඹුරු ඇල්මක්, ආදරයක් දැක්වූවා පමණක් නොව ඒ සම්බන්ධයෙන් ගැඹුරු අවබෝධයක් ද ඇති පඩිරුවනක් වුණා. ඒ සඳහා මහ පෑදුණේ දො.ඩ. ඩයස් හා පී.සී. රත්නායක යන ගුරුවරුන්ගේ ඇසුර ලැබුණු නිසා බව අප මෙහිදී සිහිපත් කළ යුතුයි. ලොකුඛණ්ඩාරයන්ට සිංහල භාෂාව පිළිබඳ ඒ ගැඹුරු අවබෝධය හිමි වූයේ කුමරතුභු මහෙහිත්, කුමාරතුංග මුනිදාසයන්ගේ චීත්තනයේත් නොමඳ ආභාසය ලැබුණු නිසායි. ඒ අවස්ථාව එතුමාට හිමි වූයේ හෙළ හවුලේ පුමුඛ ක්‍රියාකාරීන් වූ එම ගුරුවරුන්ගේ ඇසුර නිසා බව අප කෘතවේදීව මේ අවස්ථාවේදී සිහිපත් කළ යුතුයි. එතුමාගෙන් වූ සේවාව මූලික තේමා හතරක් ඔස්සේ ගොනු කළ හැකි බව අපගේ අදහසයි.

සිංහල භාෂාව පිළිබඳව පුාමාණික ව්යතක් ලෙස හා හෙළ හවුලේ සාමාජිකයෙකු ලෙස එතුමා කළ මෙහෙය පිළිබඳව අපි කථා කළ යුතුයි. එමෙන්ම දේශීය වෛදා ව්‍යාපෘති ඇමතිවරයා ලෙස, අධ්‍යාපන, සංස්කෘතික කටයුතු හා පුවෘත්ති අමාතාවරයා ලෙස, අධිකරණ, නීති පුතිසංස්කරණ සහ ජාතික ඒකාබද්ධතා අමාතා සහ බුද්ධ ශාසන අමාතාවරයා ලෙසත්, අවසාන වශයෙන් ගරු කථානායකතුමා වශයෙන් එතුමාගෙන් සිදු වූ මෙහෙය පිළිබඳවත් අපි සිහිපත් කළ යුතුයි.

එතුමා සිංහල භාෂාව පිළිබඳ පුාමාණික වියතෙක්. හෙළ හවුලේ සාමාජිකයෙකු ලෙස එතුමා කළ මෙහෙය ගැනත් මම සඳහන් කරන්න ඕනැ. එතුමා ඉතා දක්ෂ ලේඛකයෙක්, කරීකයෙක් බව කවුරුත් පිළිගන්නා කරුණක්. එතුමා සිංහල භාෂාව හා සම්බන්ධ විවිධ වාද විවාදයන්ට දායක වෙමින්, ශාස්තීය මතවාද අප හමුවේ තැබීමට කියා කළ පඩිවරයෙක්. දක්ෂ ලේඛකයෙක්, කරීකයෙක් හා වාදයේදී ඉතා රසවත් ලෙස

විවාදාත්මක කරුණු ඉදිරිපත් කරන්නෙකු ලෙස කීර්තියක් දිනා ගැනීමට එතුමාට බලපෑ කරුණු පිළිබඳව එතුමාගේ "සංවාද ලිපි සරණිය" නමැති කෘතිය ආරම්භයේදීම මේ ආකාරයට සඳහන්කොට තිබෙනවා:

"යම්තම් අකුරු කියවන්නට පටන් ගත් කාලයේ පටන් ම්්පියාණන් ගේ අණ පරිදි ගෙදරට ම ඇහෙන්නට ශබද නහා කියවන්නට නියම වූ පොත් කිහිපයකි. දිනපතා උදේ සවස කිය වූ පිරිත් පොත ගත්තේ මුල් තැන ය. ශතක පොත් හා ශීමත් ඩී.බී. ජයතිලක චරිතය හා අනෙකුත් පොත් අතරින් මුල්තැන ගත්තේ පානදුරාවාදය යි. ගුණානන්ද හිමියන්ට පිංසිදු වේ වා! වාදකළ හැම දිනයක ම පුදර්ශනය වූයේ මාගේ වාග් ශක්තිය යි. බෞද්ධ පුනරුදයට පානදුරාවාදය යම සේ බලපැවේ ද එසේ ම සව සත්දම්වාදයෙන් මේ පිට සිංහල භාෂා සානිතා පුබෝධයට මුල් වූවකි, කුකච්චාදය. ගතානුගතිකත්වයට එරෙහි වූ මුන්දාස කුමාරතුංග දර්ශනයට පෙරවදනක් වන් කුකච්චාදය, නිර්වාහජ සිංහල කච්ත්වය ඇගයීමේ සිංහල විචාර කලාවේ නව මං ගවේෂණයට පෙළඹීම කළා පමණක් නොව වෙසෙසින් ම විදුහුරු චින්තනයට ද මහපැවේය. අත්පොතක් මෙන් කුකච්චාදය සතනයෙන් භාවිත කළෙමි. ඕජෝ ගුණයෙන් යුත් රචනා ආරක් කෙරෙහි ඇල්ම බැදිණි. නිරාකූල චින්තනයට මනස යොමු විය."

අපි දන්නවා, එතුමා භාෂා සාහිතාය පිළිබඳ හසළ විද්වතෙක් වූ බව. කුමාරතුංග මුනිදාස වීරවරයාගේ ජන්ම ශත සංවත්සරය මුල් කර ගෙන කුමාරතුංග මුනිදාස මහතාගේ දරුවන් -විශේෂයෙන්ම මගේ පියා- දායක කර ගනිමින්, ඒ වාගේම මහාචාර්ය විනී විතාරණ වැනි සරසව් උගතුන්, හෙළ හවුලේ පඩිවරුන් දායක කර ගතිමින් කුමාරතුංග මුනිදාස පදනම පිහිටුවීමට මුල් වූයේත් එතුමායි. එමෙන්ම එතුමා කුමාරතුංග මුනිදාසයන්ගේ උපත් සමරුව පදනම් කර ගෙන පැවැත් වූ ඒ සියවස් සමරු වැඩසටහන තුළ "හොඳ සිංහල පත්තිය" නමින් පැවැත්වූ සිංහල භාෂා පත්තිය අප බොහෝදෙනෙකුට සෙන සැලසූ බව මේ අවස්ථාවේදී මා මතක් කළ යුතුයි.

අද හෙළ හවුලේ නයුවාණන් -නායකයන්- වන ශීනාත් ගණේවත්ත මැතිතුමාත් තමන්ගේ උසස් පෙළ විභාගය ලිවීමෙන් පසු මේ පන්තිවලට සහභාගි වී එයින් ආභාසය ලැබූ තරුණයෙකු බව අපි කෘතවේදීව සිහිපත් කළ යුතුයි.

සාමානා පෙළ විභාගයෙන් පසු ගණිත අධාාපනයට යොමු වූ මාහටත් අ.දො. චන්දුසේකර වැනි ගුරු විදුහල්පතිවරුන්ගෙන්, අරිසෙන් අහුබුදු වැනි කචීන්ගෙන්, ගුණපාල සේනාධීර වැනි පඩිවරුන්ගෙන්, විනී විතාරණ මහාචාර්යතුමා වැනි වියතුන්ගෙන් සිංහල භාෂාව පිළිබඳව දැනුම ලබා ගැනීමට මේ සත්කාර්යය උපකාරී වූ බව මෙහිදී කෘතවේදීව සිහි කළ යුතුයි.

දේශීය වෙදා ඇමතිවරයා ලෙස කටයුතු කරමින් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා පුරෝගාමී මෙහෙවරක් ඉටු කළේ ය. කොළ කැඳ පානයේ වැදගත්කම අද අවිවාදිතව පිළිගන්නා කරුණකි. මෙය, ආයුර්වේද හා දේශීය වෙදකමේ අගය පිළිබඳව ගැඹුරු සමාජ සංචාදයක් පැන නැතී ඇති මොහොතක්; ඒ වාගේම කොවිඩ් රෝගීන්ට නිසි කුමවේදයකට අනුව පුතිකාර කිරීමේ අවස්ථාව දේශීය වෛදාවරු ඉල්ලා සිටින මොහොතක්. මේ සියල්ලෙහි පෙරගමන්කරුවකු ලෙස අපි වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා සිහිපත් කළ යුතුයි.

සංස්කෘතික, අධාාපන, පුවෘත්ති යන විෂයයන් සම්බන්ධ ඇමති ධුර දරමින් එතුමා කළ සේවය සුවිශේෂයි. අභාවයට යමින් පැවැති, සොයා ගැනීම දුෂ්කර වී තිබුණු පොත පත යළි මුදුණය කර පරිභරණයට මහ පෑදීම එතුමා විසින් ඉටු කළ තවත් මහභු කාර්යයක්. කුමාරතුංග මුනිදාසයන්ගේ ශික්ෂා මාර්ගය පොත් පෙළ, සුබස සහරා, ඒ වාගේම මහාචාර්ය සෙනරත් පරණවිතානයන්ගේ "සීගිරි ගුැෆිටි" වැනි අතිදුර්ලභ කෘති නැවත ජනගත කිරීම උදාහරණ කිහිපයක් පමණයි. සුභාෂිතය, ලෝවැඩ සහරාව වැනි සිංහල උපදේශාත්මක ගුන්ථ පාසල්වල යළි භාවිතයට යෙදවීම, අඩසියවසකටත් වැඩි කාලයක් ගතවුවද නිමාවක් නොදැක තිබුණු සිංහල ශබ්ද කෝෂයේ කටයුතු නිමා කිරීම, බුද්ධ ජයන්ති නිපිටක පරිවර්තන කටයුතු සම්පූර්ණ කරනු පිණිස සියලු පහසුකම් සැලසීම, ගුරු භවතුන්ට බුලත් දී වැදීමේ හෙළ සිරිතට යළි පණ පෙවීම, සිංහල අවුරුදු චාරිතු වාරිතුවලට -විශේෂයෙන්ම හිස තෙල් ගැමේ චාරිතුයට- යළි පණ පෙවීම, දුරකථන සංවාදයක් ආරම්භයේදී මුල් භාෂාවේ පවා අර්ථයක් නොමැති වදන් වෙනුවට "ආයුඛෝවන්" යන ශ්ෂේඨ පුාර්ථනාව ඒ දෙබසේ ආරම්භය සඳහා භාවිතයට ගැනීම, කුමාරතුංග මුනිදාසයන්ගේ සමරු දිනය වූ මාර්තු 02වන දින "සිංහල භාෂා දිනය" ලෙස පුකාශයට පත්කොට, සිංහල භාෂාවේ අගය සහ භාෂාවක් නිවැරැදිව හා රසවත්ව භාවිතයේ වැදගත්කම පිළිබඳව පාසල් පද්ධතිය දැනුම්වත් කිරීම සඳහා මූල පිරීම, තමා අනුදත් හෙළ හවුලේ මහට සීමා නොවී සරසවි ඇදුරන් ඇතුළු සකලවිධ සිංහල උගතුන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් ජාතික අධාාපන ආයතනයේ මුලිකත්වයෙන් සිංහල භාෂාවේ ලේඛන රීතිය පිළිබඳව පොදු සාධු පුකාශයට පත්කරවීම සම්මතයක් යනාදිය මැදිහත්වීමෙන් අපේ බසට, අපේ ජාතියට, රටට වූ සේවාවන්ගෙන් බිදකි. ඒ හා සමහම එතුමාගෙන් අපේ රටට වූ විශාලම මෙහෙය සිදු වූයේ එතුමා කථානායකවරයා ලෙස සිටියදීයි කිවහොත් එහි වරදක් නැතැයි සිතමි. එය අපේ මෑත ඉතිහාසයේ අපුරුතම සිදුවීමකි; රන් අකුරින් ලියවිය යුතු සිද්ධියකි. එතුමා කථානායක වන්නේ විපක්ෂයෙන් යෝජනා වී එවකට පැවති ආණ්ඩු පක්ෂයෙන් ආ යෝජනාව පරාජයට පත් කරමින්ය. එහෙත්, එවකට අගමැතිව සිටි ගරු මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමා ඊළහ වසරේ ජනාධිපති වූ විට, එතුමාට මේ රට වෙළාගෙන පැවැති කුරිරු තුස්තවාදය පරාජය කිරීමට, සහමුලින්ම නිමා කිරීමට හැකි වුයේ විපක්ෂයෙන් තේරී පත් වූ කථානායකතුමා ලබා දුන් සහය නිසා බවත් එය ඉතිහාසයේ අපුරුම සංසිද්ධියක් බවත් නොකියාම බැරිය.

ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර කථානායකතුමා නොසිටින්නට, මහින්ද රාජපක්ෂ ජනාධිපතිතුමාගේ රජය මේ පාර්ලිමේන්තුවේදී පරාජය කර, තුස්තවාදය සහමුලින්ම තුරන් කිරීමේ පුයත්නය පරාජය කිරීමට සිදු කළ කුමන්තුණ වාෘර්ථ කළ හැකි වේද යන්න සැක සහිතය. එම නිසා බටහිර ලෝකයේ බලවත් රාජාාවල බලපෑම පරාජය කරමින්, ඒ කුරිරු තුස්තවාදය පරාජය කිරීමේ මහා ජයගුහණයට ඉඩහසර විවර කර දුන් නිහඩ වීරයෙක් ලෙස ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර කථානායකතුමාද ඉතිහාසගත වනවා නොඅනුමානය.

ගරු කථානායකතුමනි, ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා මෙරටට ආදරය කළ ශ්‍රේෂ්ඨ ජන නායකයෙක් ලෙස යුගයෙන් යුගය සැමරෙනවාට සැකයක් නැත. එහෙත්, ඒ සැමරීම පුමාණවත්ද? එතුමාගේ දැක්මෙන්, එතුමාගේ දේශපාලන භාවිතයෙන් අද අපට ගත හැකි ආදර්ශය හා ආලෝකය කුමක්ද? රජයක් ලෙස, විපක්ෂය ලෙස, පාර්ලිමේන්තුව ලෙස අපට එතුමාගේ ජීවිතයෙන් ගත හැකි පාඩම් මොනවාද?

ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය සම්බන්ධයෙන් අතිගරු ජනාධිපති ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මැතිතුමා, ගරු අගුාමාතා මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමා, ගරු විපක්ෂ නායක සජිත් ජේමදාස මැතිතුමා, එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ නායක හිටපු අගුාමාතා රනිල් විකුමසිංහ මැතිතුමා ආදී අය ශෝක පුකාශ නිකුත් කර තිබුණි. ගරු අගුාමාතානුමා විශේෂයෙන්ම සංවේදී සටහනක් තබා තිබුණි. හිටපු අගුාමාතා රනිල් විකුමසිංහ එක්සත් ජාතික පක්ෂ නායකතුමා සිය ශෝක පුකාශයෙන් කියා තිබුණේ, "වී.ජ.මු. හිඩැස තව දශකයකටවත් මකන්න බැහැ" කියාය. අපි මේ අදහස තේරුම් ගත යුත්තේ කෙසේද? එතුමා අගමැති පදවිය දැරු

[ගරු ගෙවිඳු කුමාරතුංග මහතා]

විවිධ අවස්ථාවල ලොකුබණ්ඩාර විද්වතාණන් භාෂාව සම්බන්ධයෙන්, අපේ සංස්කෘතිය සම්බන්ධයෙන්, අපේකම පිළිබඳව දැරූ මොනම හෝ පුතිපත්තියක් සමස්ත රජයේ පුතිපත්තිය ලෙස කිුියාත්මක වුණාද?

ගරු සජිත් ජුේමදාස විපක්ෂ නායකතුමා කියා තිබුණේ, "වි.ජ.මු පූර්වාදර්ශයක් නොව, පරමාදර්ශයක්" කියාය. ගරු විපක්ෂ නායකතුමනි, සිංහල භාෂාව, සංස්කෘතිය සම්බන්ධයෙන් ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ මතය, නැත්නම පුතිපත්තිය ඔබතුමාගේ නව පක්ෂයේ -නව සන්ධානයේ- භාෂා පුතිපත්තිය, භාෂා සංස්කෘතික පුතිපත්තිය බවට පත් කර ගන්නේද? ගරු අගමැතිතුමනි, ගරු සභානායකතුමනි, මේ ගුණ සැමරීම තුළින් අපේ රජයේ පුතිපත්ති කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමටත්, ස්වයංවිවෙනයක යෙදීමටත් අපි පසුබට නොවිය යුතුය.

ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා අපේ යුගයේ රාජා පාලනය සම්බන්ධ පුධානම, නැත්නම් මූලිකම විසංචාදයක් නිරූපණය කළ පුබල චරිතයක් බව එතුමා ගැන ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කරන විට අපට පෙනී යන කරුණකි. ඔව්, අපි රජයක් ලෙස, නීති සම්පාදකයන් ලෙස, රටක ජනතාවක් ලෙස මුහුණ දෙන පුධානම විසංචාදය, අප විසින් වහා වහා විසදාගත යුතු විසංචාදය වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර කාර්ය සාධනය අධ්‍යයනය කරන විට අපට පෙනී යන පුධානම කාරණයකි.

ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා අද වන විට විජාතික දේශපාලන සංකේත රූප බවට පත්ව ඇති ජේ.ආර්. ජයවර්ධන ජනාධිපතිතුමාගේ රජයේ හා රනිල් විකුමසිංහ හිටපු අගමැතිතුමාගේ රජයේ හා රනිල් විකුමසිංහ හිටපු අගමැතිතුමාගේ රජයේ පුබල ඇමතිවරයෙකි. අපි මීට පෙර කථා කළ, ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා අමාතාවරයකු ලෙස සිදු කළ අගය කළ යුතු කටයුතු සිදු කළේ, මුළු රටම විජාතිකත්වය හමුවේ දණ ගසන රජයත් පවතිද්දීය. අවසාන වශයෙන් සිංහල භාෂාව ආපසු යටත් විජිත යුගයේදී හිමිව තිබූ තැනටම පරිහානියට පත් චෙද්දීය. ජේ.ආර්. ජයවර්ධන ජනාධිපතිතුමා ඉන්දු - ලංකා ගිවිසුම අත්සන් කරද්දීය. රනිල් විකුමසිංහ අගමැතිතුමා ශී ලංකා රාජායේ අනාගතය අපට අහිමි වීමට බොහෝ දුරට ඉඩ තිබූ හිවිසුමක් අත්සන් කරමින් පුහාකරන් නමැති කුරිරු මිලේච්ඡයාට අත අත දෙද්දීය.

දැන් මම මේ මතු කරන්නේ පුතිපත්ති ගරුකභාවය පිළිබඳ පුශ්නයක් නොවෙයි. ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා මහජන නියෝජිතයෙක් විධියට පුතිපත්ති ගරුකභාවය ගැන විශාල ආදර්ශයක් දුන් අයෙකි. එතුමා දශක තුනකට වැඩි කාලයක් පුරාවට සිය ආසනය වූ හපුතලේ ආසනයේ එකදු මත්පැන් හලක් සඳහාවත් බලපතු නොදුන් බව පුකටය. ඒ වාගේම, ඒ ආසන බල පුදේශය තුළ පැවැති මස් කඩ පවා වසා දැමීමට එතුමා මුල් වූ බව පුකටය. එපමණක් නොව, සංස්කෘතික කටයුතු හා පුවෘත්ති ඇමතිතුමා ලෙස මාංස අනුභවය වර්ධනය කරන පුචාරක දැන්වීම්වලට පැනවූ තහනම ඉවත් කිරීමට බලපෑම් එල්ලවූ කළ එතුමා පුතිපත්තිගරුකව අමාතා ධුරය අත හැරීම ශී ලංකා දේශපාලනයේ දුලබ අවස්ථාවකි. විසංවාදයක් යනු පුද්ගල පුතිපත්තිගරුකභාවය පිළිබඳ පුශ්නයක් නොවෙයි. විසංවාදය යනු, අප ජන සමාජයක් ලෙස ජය ගත යුතු අභියෝගයි. හෙගල්ස්, මාක්ස්, එංගල්ස් වැනි චින්තකයන්ගේ පොත පත ඇසුරු කරන අය විසංවාද අපෝහකය තුළ ජය ගැනීම ගැන කියවා ඇති. එංගලන්තයේ ගණිකඥයකු වූ ඇල්ෆුඩ් නෝර්ත් වයිට්හෙඩ මැතිතුමා විසංවාද සම්බන්ධයෙන් දක්වා ඇති පුකට අදහස මෙසේය. "විසංවාදය රූපික තර්කයක අවසානයයි. නැත්නම් පරාජයයි. එහෙත්, සැබෑ ලෙස දැනුම නිර්මාණයේදී විසංවාදය පුගතියේ පළමු පියවරයි."

ගරු කථානායකතුමනි, විසංචාද ජය ගැනීමෙන් තොරව, අපේ භාෂාව පිළිබඳ, සංස්කෘතිය පිළිබඳ, සභාගත්වය පිළිබඳ කරුණු අපේ දේශපාලන තීන්දුවල කේන්දීය දැනුම බවට පත් කර ගැනීමෙන් තොරව අපට සෞභාගාවත් දේශයක් ගොඩ නැහීමට ඉඩ නොලැබෙනු ඇතැයි යන්න අපේ දැනුමයි; අදහසයි. එසේම, සතුටින් පිරි ජනතාවක් මේ පොළොව තුළ අපි අපේක්ෂා කරන්නේ නම් ඒ සඳහා අපේ මව භාෂාවට පුමුඛතාව දීම අනිවාර්යයෙන්ම කළ යුතුයි.

අවසාන වශයෙන්, රජයෙන්, විපක්ෂයෙන් හා සුළු ජනවර්ග නියෝජනය කරන මහජන මන්තීුවරු හමුවේ විසංවාද ජය ගැනීම සඳහා ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගෙන් ලැබිය හැකි ආලෝකය ගැන අදහසක් තබමින් මගේ කථාව අවසන් කිරීමට කැමැතියි. අප රජයේ මූලිකම අභිලාෂය වන්නේ විනයවත්, ගුණගරුක සමාජයක් ගොඩ නැඟීමයි. මව් වාාකරණානුකූලව භාවිත නොකර, නීතියකට, රීතියකට අනුව භාවිත තොකර විනයගරුක සමාජයක් බිහි කළ හැකි ද? මව් භාෂාව නීතියකට අනුව, රීතියකට අනුව රසවත්ව භාවිත කිරීමෙන් ලබන ශික්ෂණය ගැන අද ඕනෑ තරම් පර්යේෂණ පතිකා ඉංගීසි බසින් ලෝකය පුරා පළ වී තිබෙනවා. "තේරෙනවා නම් කොහොම කිව්වත් කමක් නැහැ; තේරෙනවා නම් කොහොම ලිව්වත් කමක් නැහැ." වැනි ආකල්ප මත වැඩෙන දරුවන් නීතියකට අනුව, රීතියකට අනුව වැඩ කිරීමේ අවශානාව වටහා ගන්නේ කෙසේද? එහි පුතිඵලයක් ලෙස අද මහ මග නීති නොරැකීම නිසා දිනපතා සිදුවන රිය අනතුරුවලින් සිදුවන විශාල මරණ සංඛාාව අප සමාජයක් ලෙස ගමන් කරමින් ඇති අභාගාසම්පන්න අඳුරු අනාගතය නොපෙන්වත්ද?

භාෂාවේ බලය ගැන අද බොහෝ පරීක්ෂණ කෙරී තිබෙනවා. රෝමයේ යටත් විජිතයක්ව පැවති එංගලන්තය අවදි වූයේ, දියුණු වූයේ, ලෝකයෙන් පහෙන් එකක් පාලනය කළ අධිරාජායක් බවට පත් වූයේ ලතින් භාෂාවෙන් තිබූ බයිබලය ඉංගුීසි බසට හරවා එංගලන්තයේ පල්ලිවල ආගමික කටයුතු ඉංගුීසි බසින් සිදු කිරීම ආරම්භ කිරීමෙන් පසු බව පෙන්නුම් කරන ඕනෑ තරම් පර්යේෂණ පොත පත අද පළ වී තිබෙනවා. අද ලෝකයේ ඕනෑම දියුණු රටක් අරගෙන බලන්න. ජපානය, චීනය, කොරියාව වැනි රටවල් දෙස බලන්න. කොරියාවේ පවා රැකියා සඳහා අප ඉගෙන ගතයුතු වන්නේ ඉංගුීසි බස නොව කොරියානු බසයි. යුරෝපයේ රටවල් ගත්තත් ඒ වාගේයි. නෙදර්ලන්තය වේවා, ජර්මනිය වේවා, අපට සාමය ගැන පාඩම් කියා දීමට පැමිණි නෝර්වේ වේවා තම රටේ වැඩ කරන්නේ තමන්ගේ මව් බසිනි. ඔබ ඒ රටවලට උසස් අධාාාපනය සඳහා ගියොත් ඒ රටේ මව් භාෂාව ඔබ උගත යුතුයි. මේ නිසා ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ මූලිකත්වයෙන් ජාතික අධාාපන ආයතනය මහින් පළ කර ඇති "සිංහල ලේඛන රීතිය" අප නොපමාව භාවිතයට ගනිමින් රීතියානුකූල භාෂා වාාවහාරයකට අපේ රට යොමු කළ යුතුව ඇති බව මම මේ අවස්ථාවේදී යෝජනා කරන්න කැමැතියි.

අප දෙමළ බස මව බස ලෙස සලකන මිතුරන්ගෙන් ඉතාම බැගෑපත්ව ඉල්ලා සිටින්න කැමැතියි, සිංහල භාෂාව භාවිතයට බාධා නොකරන ලෙස. දෙමළ භාෂාවට නිසි තැන ලබාගත හැක්කේ සිංහල භාෂාවට නිසි තැන ලැබුණු දිනකදී පමණි. ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ම දායක වූ කරුණක් නිදර්ශනයක් ලෙස ගෙන මා මේ ගරු සභාවේ අවධානය ඒ සඳහා යොමු කිරීමට කැමැතියි. ඔබ කවුරුත් දන්නවා ඇති, අපගේ වාහනවල අංක තහඩුවේ යෙදු "ශ්‍රී" අක්ෂරය ගැන. සිංහල භාෂාව රාජා භාෂාව කළ පසු "Ceylon" යන වදනේ තිබූ ඉංග්‍රීසි අක්ෂර වෙනුවට "ශ්‍රී" අකුර භාවිත කළෙමු. ඒ නිසා සිදු වූ අවාසනාවන්ත සිදුවීම ගැන අපි දනිමු. එදා රණසිංහ ජේමදාස ජනාධිපතිතුමාගේ ඉල්ලීම පරිදි, ඉරි කෑල්ලක් යොදා "ශ්‍රී" අකුර විස්ථාපනය කිරීම

සඳහා මුල් වූයේ ද වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමායි. එතුමා සිතුවේ "ශී" අක්ෂරය ඉවත් කිරීම සුදුසු කුියාවක් බවයි. අපේ වැදගත් අක්ෂරයක් මඩ ගැවෙමින්, විවිධ අපදුවා ගැවෙමින්, විවිධ අපහාසවලට ලක් වෙමින් වාහනවල අංක තහඩුවේ තිබිය යුතු ද කියා එතුමා මා ද සිටි සභාවක ඇසූ බව මට මතකයි. හැබැයි, "ශී" අක්ෂරය වෙනුවට යෙදු ඉරි කැල්ලට වසර කීයක් පවතින්න පූඑවන් වුණාද?

ගරු කථානායකතුමනි, අද කුමක්ද සිදු වී ඇත්තේ? අද ඉංගුීසි අක්ෂර තුනක් ඒ සඳහා භාවිත වනවා. නමුත්, එදා තනි "ශී්" අකුර කියවීමේ අවශානාවක් තිබුණේ නැහැ. එදා කුමන ජාතියකට අයත් දරුවකු රිය අනතුරකට ලක් වුණත්, ඒ දරුවාගේ අම්මාට, තාත්තාට ඒ වාහනය හඳුනාගැනීමේ හැකියාව තිබුණා. ඉලක්කම් දන්නවා නම්, මුල් ඉලක්කම මේකයි, ඊළහට සිංහල අකුර, ඉතිරි ඉලක්කම් හතර මේකයි කියා කීම තුළ ඒ වාහනය හඳුනාගැනීමේ හැකියාව එදා ඔවුන්ට තිබුණා. දෙමළ අම්මාටත්, තාත්තාටත් එය කළ හැකිව තිබුණා. ශුී ලංකාවට පැමිණි ඉංගුීසි බස නොදත්තා ඕනෑම විජාතිකයකුටත් එය කළ හැකිව තිබුණා. එහෙත් සිංහල "ශීූ" අකුර විස්ථාපනය කිරීම තුළ අවසාන වශයෙන් අද සිදුවී ඇත්තේ, දෙමළ භාෂාවට තැනක් ලැබීම නොව මෙරට යටත් කරගෙන සිටි අධිරාජාවාදින්ගේ භාෂාවටම තැනක් ලැබීමයි; ඒ භාෂාව නොදන්නා අම්මා කෙනකුට, තාත්තා කෙනකුට තමන්ගේ දරුවා අනතුරට ලක් කළ රථය ගැන දැනුම් දීමට පවා බැරි තත්ත්වයක් උදා වීමයි. මේ කරුණු ගැන ගැඹුරින් සිතන ලෙස මා ඉල්ලා සිටිනවා.

වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා මූලික වශයෙන් එක්සත් ජාතික පාක්ෂිකයෙකු වූ බව ද තුස්තවාදය පරාජය කිරීමට එදා මහින්ද රාජපක්ෂ ජනාධිපතිතුමාට උපකාර කළ කථානායකවරයා බව ද මා සිහිපත් කළ යුතුයි. හෙළ බස, අපේ සංස්කෘතිය, අපේ සභාාත්වය පිළිබඳ එතුමාගේ දැක්ම අපේ පොදු පුතිපත්තිය බවට පත් කරගෙන, එතුමාට උත්තම උපහාරය දක්වමු යැයි ඉල්ලා සිටිමින්, අපේ රට ලෝකයට අපේම සභාාත්වයේ ආලෝකය පතුරවන රටක් බවට පත් කර ගැනීමට කටයුතු කරමු කියන ආයාවනය ඔබ හමුවේ තබමින් මම නිහඩ වීමට කැමැතියි. අපි එතුමාට නිවන් සුව පතමු. සවත් දුන් ඔබ සැමට ස්තූතියි.

ගරු කථානායකතුමා (மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்) (The Hon. Speaker) මීළහට, ගරු ජේ.සී. අලවතුවල මන්නීතුමා.

ඊට පුථම, කවුරුන් හෝ ගරු මන්තුීවරයෙක් මූලාසනය සඳහා ගරු ජුෙමනාත් සී. දොලවත්ත මන්තුීතුමාගේ නම යෝජනා කරන්න.

ගරු (ආචාර්ය) බන්දුල ගුණවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு (கலாநிதி) பந்துல குணவர்தன) (The Hon. (Dr.) Bandula Gunawardana)

ගරු කථානායකතුමනි, "ගරු ජුේම්නාත් සී. දොලවත්ත මහතා දැන් මූලාසනය ගත යුතුය" යි මා යෝජනා කරනවා.

ஐகீறம වීමසන ලදින්, සභා සම්මත වීය. வினா விடுக்கப்பட்டு ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டது. Question put, and agreed to.

අනතුරුව ගරු කථානායකතුමා මූලාසනයෙන් ඉවත් වූයෙන්, ගරු ජේම්නාත් සී. දොලවත්ත මහතා මූලාසනාරූඪ විය.

அதன்பிறகு, மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள் அக்கிராசனத் தினின்று அகலவே, மாண்புமிகு பிரேம்நாத் சி. தொலவத்த அவர்கள் தலைமை வகித்தார்கள்.

Whereupon THE HON. SPEAKER left the Chair, and THE HON. PREMNATH C. DOLAWATTE took the Chair.

[අ.භා. 1.52]

ගරු මජ්.සී. අලවතුවල මහතා (மாண்புமிகු ஜே.சீ. அலவத்துவல) (The Hon. J.C. Alawathuwala)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, පරමාදර්ශී දේශපාලනඥයෙකු සහ නායකයෙකු වූ ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ දේශපාලන ජීවිතය සම්බන්ධයෙන්, එතුමා තම පුදේශයට, මේ රටට කළ සේවාව සම්බන්ධයෙන් වචන ස්වල්පයක් කථා කරන්න අවස්ථාව ලබා දීම ගැන මා ඔබතුමාට ස්තූතිය පුදු කරනවා.

බදුල්ල දිස්තුික්කගේ ඉතා දුර බැහැර ගුාමීය පුදේශයක් වන හපුතලේ පුදේශයේ ඉපදුණු එතුමා, හපුතලේ ආසනය නියෝජනය කරමින් 1977 වසරේදී මන්තුීවරයකු හැටියට මුලින්ම පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කළා. එවකට එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ නායක ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මැතිතුමාගේ විශිෂ්ට සොයාගැනීමක් හැටියට තමයි එතුමා දේශපාලනයට අවතීර්ණ වුණේ.

ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ගැන කථා කිරීමේදී මම කිව යුතුයි, එතුමා හෙළ බස සහ දේශීයත්වය පිළිබඳ ඇල්ම යනාදී කාරණා තම හදවතින්ම ඇති කරගත් අයෙකු මිස ඒවා දේශපාලනය වෙනුවෙන් වාහජව පාවිච්චි කළ නායකයෙකු නොවන බව. එතුමා සැබෑවටම කටයුතු කළේ, තම උරුමය, රටේ උරුමය, භාෂාව හා සංස්කෘතිය ආදී සියල්ල සම්බන්ධයෙන් තමාටම ආවේණික වූ කිුයා පිළිවෙතක් අනුවයි.

1977දී පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කළ එතුමාට අමාතා ධූරයක් හම්බ වෙන්න ටික කාලයක් ගියා. ජේ.ආර්. ජයවර්ධන ජනාධිපතිතුමා එතුමාට දේශීය වෛදා අමාතාහංශය භාර දුන්නා. විශේෂයෙන්ම වාහපෘති අමාතාහාංශයක් හැටියටයි එවකට දේශීය වෛදාා අමාතාහාංශය ඇති කළේ. එතුමා ඒ අලුත්ම අමාතාහාංශය භාරගෙන දේශීය වෛදාඃ කුමය දියුණු කිරීමට විශාල කාර්ය භාරයක් කරමින්, දේශීය වෙදකම කරන රෝහල් රට පුරා වාහප්ත කරන වැඩ පිළිවෙළක් ආරම්භ කළා. අපේ කුරුණෑගල දිස්තික්කයේ මගේ පියා නියෝජනය කළ දොඩම්ගස්ලන්ද ආසනයේ වෙසෙන ජනතාවගේ එකමුතුවෙන් දේශීය වෙදකම කිරීම සඳහා රෝහලක් දොඩම්ගස්ලන්ද නගරයේ හැදුවා මට මතකයි. වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ඒ සඳහා සහාය ලබා දූන්නා. එතුමා එම රෝහලට අවශා වෛදා:තුමන්ලා සහ අනෙකුත් සියලු පහසුකම් ලබා දූන්නා. අද වනවිට එය වයඹ පළාතේ කුරුණෑගල දිස්තිුක්කයේ තිබෙන ආයුර්වේද රෝහලක් හැටියට ඉතාම හොඳ සේවාවක් සපයනවා.

ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා දේශීය වෛදා කුමය පුවලිත කිරීමට විශාල වෙහෙසක් ගත්තා. ඒ විතරක් නොවෙයි, අපේ ජනතාවගෙන් ඇත් වෙමින් තිබූ දේශීය කෑම බීම කෙරෙහිත් එතුමා විශාල උනන්දුවක් ඇති කරවූවා. විශේෂයෙන්ම, "කොළ කැඳ" සම්බන්ධයෙන්. එතුමා කොළ කැඳ ජනපුිය කරන්න විශාල කාර්ය භාරයක් කළා. ඒ දේවල් එතුමා තම දේශීය වෛදා අමාතාහංශය හරහාම කියාත්මක කළා.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්නීතුමනි, මේ රටේ අපි කවුරුත් පාහේ දුරකථන ඇමතුමක් ගත්තාම කථා කළේ "හෙලෝ" කියලා. නමුත් එතුමා තමන්ට ලැබුණු දේශීය වෛදාප අමාතාහංශයේ නිලධාරින්ටත්, එම අමාතාහංශය යටතේ පැවැති ආයතනවලටත් නියෝගයක් දුන්නා, දුරකථනයෙන් කථා කරද්දී "ආයුබෝවන්" කියා කථාව ආරම්භ කරන්න කියලා. මම හිතන විධියට, දුරකථනයෙන් කථා කරද්දී අදටත් බොහෝදෙනෙක් අපේ සංස්කෘතියට අදාළ, "ආයුබෝවන්" කියන වචනයෙන් අමතනවා.

[ගරු ජේ.සී. අලවතුවල මහතා]

මෙවැනි පුරුදු ගණනාවක් එතුමා අපේ සමාජයට හුරු කළා. විශේෂයෙන් සිංහල බස සම්බන්ධයෙන් කථා කිරීමේදීත් එතුමා භාවිතයන් ගණනාවක් අලුතින් එකතු කර තිබෙනවා.

පාර්ලිමේන්තු මන්තීවරයෙකු හැටියට ආ එතුමා මේ රටේ වාහපෘති අමාතාවරයෙකු හැටියට, බුද්ධශාසන අමාතාවරයා හැටියට, අධාහපන හා උසස් අධාහපන අමාතාවරයා හැටියට, තවත් අමාතාහංශ ගණනාවක අමාතාවරයා හැටියට කටයුතු කළා. ඒ හැම අවස්ථාවකම එතුමා දේශීයත්වය අමතක නොකර, අපේ සංස්කෘතියට වටිනාකමක් ලබා දෙමින් තමන්ගේ රාජකාරිය, තම වැඩ පිළිවෙළ රට තුළ කියාත්මක කළා.

එතුමා තනතුරු ගණනාවක් දැරුවා. එතුමා 2004 අවුරුද්දේ කථානායකවරයා විධියට පත් වුණා. මම හිතන විධියට, විපක්ෂයෙන් ආ යෝජනාවකින් කථානායකවරයෙකු පත් වූ පළමු අවස්ථාව එයයි. එතුමා කථානායක ධුරයට පත් වෙලා ඒ රජය ගෙන ගිය වැඩ පිළිවෙළට අවශා සහයෝගය ලබා දුන්නා. කථානායකවරයා හැටියට ස්වාධීනව සිටිමින් එම කටයුතු කියාත්මක කිරීමට එතුමාගේ සහාය ලබා දුන්නා. ඒ වෙලාවේ රටේ යුද්ධයක් පැවතුණා. ඒ සඳහා අවශා සහයෝගය ලබා දුන් කථානායකවරයෙකු හැටියටත්, ඒ වාගේම විශිෂ්ට ආකාරයෙන් තම කටයුතු ඉටු කළ කථානායකවරයෙකු හැටියටත් අපට ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා හඳුන්වන්න පුළුවන්.

මම එතුමා දැන හඳුනාගත්තේ මා තරුණයෙකු හැටියට මුල් වරට පාර්ලිමේන්තුවට ආ 1994 අවුරුද්දේයි. ඒ වනවිට එතුමාත් සිටියේ විපක්ෂයේ. අවුරුදු 17ක් ආණ්ඩුව කළ එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ දීර්ඝ පළපුරුද්දක් තිබෙන නායකයෙකු හැටියට එතුමාත් විපක්ෂයට ආවේ 1994 වර්ෂයේදීයි. ඒ වෙලාවේ අපි එතුමාගේ හොද ගුණයක් දැක්කා. අප පාර්ලිමේන්තුවේ කථා පවත්වා අවසන් කර එළියට ආ බොහෝ අවස්ථාවල එතුමා අපට උපදෙස් ගණනාවක් දුන්නා. ඒකයි අප කියන්නේ එතුමා පරමාදර්ශී නායකයෙක් කියලා. වර්තමානයේ තරුණ දේශපාලනඥයන්ට එතුමාගේ වරිතයෙන් ගන්න තිබෙන ආදර්ශ අපමණයි.

ඕනෑම කෙනෙකුට තමන්ගේ දැනුම, තමන්ගේ සහයෝගය පක්ෂ, පාට භේදයකින් තොරව ලබා දීලා, රටේ ඉදිරිය ගැන හිතලා කටයුතු කළ දේශපාලනඥයෙක් තමයි, ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා. අපි එතුමාගේ සේවාව ගැන විශේෂයෙන්ම සතුටු වෙනවා. දේශපාලන වශයෙන් තනතුරු දැරීම දෙස බැලීමේදී අගමැති හා ජනාධිපති තනතුරු හැරෙන්න එතුමා අනෙකුත් සියලු තනතුරු දරා තිබෙනවා. කථානායකවරයා හැටියට විතරක් නොවෙයි, ආණ්ඩුකාරවරයෙකු හැටියටත් එතුමා අපේ රටට විශේෂ සේවාවක් ඉෂ්ට කළා.

කොවිඩ රෝගයට ගොදුරුවීම නිසා වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා අප අතරින් වෙන් වුණා. විශිෂ්ට ගණයේ දේශපාලනඥයකු, සාහිතාාධරයකු මෙන්ම ක්ෂේතු ගණනාවක වැඩකටයුතු කළ පුවීණයෙකු හැටියට වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා අපට හඳුන්වන්න පුළුවන්. එතුමා නියම බෞද්ධයෙක්. එතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව ලොකුබණ්ඩාර මැතිනිය ඇතුළු එම පවුලේ දරුවන්ට අපේ බලවත් ශෝකය පුකාශ කරනවා. කුරුණෑගල දිස්තික්කය නියෝජනය කරන මන්තීවරයෙක් හැටියට මම එතුමා දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ ආශුය කළා. මොකද, මගේ පියාත් සමහ එතුමා දීර්ඝ කාලයක් දේශපාලනයේ යෙදී සිටියා. සිට මන්තීුවරයෙක්, 1977 ඇමතිවරයෙක්, කථානායකවරයෙක් හැටියට එතුමා කටයුතු කළා.

එතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව එම පවුලේ සියලු දෙනාට අපේ බලවත් ශෝකය පුකාශ කරමින්, එතුමාට නිවන් සුව අත්වේවායි පුාර්ථනා කරමින්, මගේ වචන ස්වල්පය අවසන් කරනවා.

[අ.භා. 2.00]

ගරු (ආචාර්ය) බන්දුල ගුණවර්ධන මහතා (වෙළෙඳ අමාතාතුමා)

(மாண்புமிகு (கலாநிதி) பந்துல குணவர்தன - வர்த்தக அமைச்சர்)

(The Hon. (Dr.) Bandula Gunawardana - Minister of Trade) මූලාසනාරූඪ ගරු මන්නීතුමනි, අපේ රටේ පාර්ලිමේන්තු ඉතිහාසය තුළ සිටි ඉතා වැදගත් බහුවිධ කුසලතා සහිත සිංහල බෞද්ධ ජන නායකයෙක් වූ වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව එම මැතිනියටත්, උදිත් ලොකුබණ්ඩාර ඇතුළු දරුවන්ටත් අපේ ශෝකය ඉතාම ගැඹුරින් සටහන් කරන්නට මා කැමැතියි.

ගුාමීය මධා මහා විදාහල, මහා විදාහලවලින් ඉගෙනුම ලබා කොළඹ නගරයට පැමිණ අධාාපනයේ ඇති වැදගත්කම නිසි ලෙස අවබෝධ කරගෙන, ඒ තුළින් ගොඩයාම සඳහා කටයුතු කරමින් ස්වකීය රට, ජාතිය, ආගම පිළිබඳ කුඩා කාලයේ සිට පෝෂණය කරනු ලැබූ උරුමයක් සමහින් එතුමා ජීවිතයේ බොහෝ දේ ආරම්භ කළා. ඒ අනුව කුමාරතුංග මුනිදාසයන්ගේ මහ ගමන් කරමින්, අරිසෙන් අහුබුදු ශූරීන් වැනි අයගේ සමීප ඇසුර මත ජාතියේ බස පිළිබඳ ඉතාම වියත්, විද්වත් සොඳුරු ආඥාදායකයෙක් ලෙස එතුමා කටයුතු කළා කිව්වොත් එය නිවැරදියි. ද්වි භාෂා උගතෙක් ලෙස ඉංගීසි භාෂාව පිළිබඳවත් ඉතාම පූළුල් පරිචයක් එතුමාට තිබුණත්, එතුමා කිසි විටකත් තමන්ගේ නිල බලය හෝ වෙනත් දේ සඳහා ඒ භාෂාව භාවිත කළේ නැහැ. අධාාපන ඇමතිවරයා වශයෙන්, අධිකරණ ඇමතිවරයා වශයෙන්, කථානායකවරයා වශයෙන් කටයුතු කරද්දි එතුමා සෑම අවස්ථාවකදීම තමන්ගේ මව් බසට අසීමිත ලෙස ඇලුම් කරමින්, අසීමිත ලෙස ගෞරව කරමින් එයට මූලිකත්වය ලබා දුන්නා. එවන් නායකයෙක් ලෙසයි අපි වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා හඳුනාගෙන තිබුණේ.

අපි 1989දී පුථම වරට පාර්ලිමේන්තුවට තේරී පත්වන විට එතුමා අධාාපන සංස්කෘතික හා පුවෘත්ති අමාතාවරයා ලෙසයි කටයුතු කළේ. ඒ කාලය වන විට නිදහස් අධාාපනයට විශාල තර්ජනයක් එල්ල කරමින්, වරපුසාද ලත් සුළු පන්තියකට පමණක් අවස්ථාව ලැබෙන ජාතාන්තර පාසල් ඉංගුීසි මාධායෙන් පටන් ගත්තා. එහිදී එතුමාගේ දරුවන්ට මේ පාසල් සඳහා යන්න වෙන අවස්ථාවේදී රට තුළ විශාල චෝදනාවක් ඇති වුණා. රටේ අධාාපන අමාතාවරයාගේ දරුවන්ටවත් ජාතික අධාාපනය තුළ ඉගෙනුම ලබන්න අවස්ථාව නැත්නම් ඒක ඇමතිවරයා වශයෙන් එතුමාගේ වැරැද්දක් ලෙස සමාජය හුවා දැක්වූවා. එහිදී එතුමා ගත් පියවර තමයි එතුමාගේ නිවස සමීපයේ ගංගොඩවිල ගමසභා හන්දිය කිට්ටුව තිබුණු රේවත විදාහලය, "රාජකීය රේවත විදාහලය" බවට පත් කර එතුමාගේ දරුවන් ඒ පාසලට යවන්න කිුයා කිරීම. එවන් ආදර්ශවත් අමාතාවරයෙක් ලෙස එතුමා තමන්ගේ භූමිකාව තුළ කටයුතු කළා. අපේ දැනීමේ හා විශ්වාසයේ හැටියට හොරකම, වංචාව, දූෂණය, අකුමිකතාව, කොමිස් ගැනීම කියන කිසිම අයථා කියාවකට සම්බන්ධ නොවී, එතුමා එක්සත් ජාතික පක්ෂය තුළ අමාරු භූමිකාවක් නිර්මාණය

විශේෂයෙන්, රණසිංහ ජුේමදාස යුගය අපේ රටේ ඉතිහාසයේ සංස්කෘතිකමය අපගමනයක්, සාදාචාරාත්මක පිරිහීමක්, මනුස්සකමේ දරුණු නායයාමක් සිද්ධ වූ යුගයක්.

1980 ගණන්වල අග භාගයේදී මේ රටේ නිරායුධ, අවිහිංසක මිනිස්සු දහස් ගණනක් මරලා, ඒ අයගේ මිනිය දණහිසෙන් පහළට වන සේ අරගෙන ගිහින් වළලන්න කියු අවස්ථාවලදී ඒ සඳහා දායක වුණු බොහෝ එක්සත් ජාතික පාක්ෂිකයින් හිටියත්, එයින් මිදිලා මානව දයාවෙන් යුත් දේශපාලනයක් කරා යන්න ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා නියම් ආකාරයෙන් හෝ අනියම් ආකාරයෙන් කටයුතු කළා. මේ රටේ තරුණ ජීවිත, මනුෂාා ජීවිත නැති කිරීමට එතුමා සම්බන්ධ වුණේ නැහැ. එයට හේතුව, එතුමා නිර්වාහජ ලෙසම සිංහල, බෞද්ධ ජන නායකයෙකු වීමයි. එතුමා නාමික බෞද්ධයෙකු නොවෙයි. එතුමා බෞද්ධ දර්ශනය ගැඹුරෙන් හදාරා, ඒ දර්ශනයට අනුව තමන්ගේ ජීවිතය හා කිුයා පිළිවෙත හැඩගස්වා ගත්තා. එතුමා දේශපාලන වශයෙන් පෞද්ගලික වෛරයෙන් මුසපත් වෙලා කටයුතු කළ ආකාරයක් මම කිසි දිනෙක පාර්ලිමේන්තුව තුළවත් දැක නැහැ. එම නිසා පාර්ලිමේන්තුවට තේරී පත්වන මහජන නියෝජිතයෙක් කවර ලෙස විය යුතුද යන්නට පූර්වාදර්ශයක් වශයෙන් වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර චරිතය පාවිච්චි කරන්න පුළුවන්.

එතුමාට තිබුණු බහුවිධ කුසලතා අපේ පාර්ලිමේන්තුවටත්, රටටත් දායාද කරන්න එතුමා සමත් වුණා. සමහර අය ඉතා දක්ෂ වේදිකා කථිකයන්. නමුත් ඒ අය හොඳ පාර්ලිමේන්තු කථිකයන් නොවෙයි; පාර්ලිමේන්තු දේශකයන් නොවෙයි. වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාරයන් ඒ දක්ෂතා දෙකම අපුරුවට තුලනය කරගන්න සමත් වුණු අතිදක්ෂ, වාාක්ත කරීකයෙක්. ඕනෑම වේදිකාවක ඕනෑම දෙයක් පැහැදිලි කිරීමට එතුමාට පුළුවන්කම තිබුණා. දහස් ගණන් ජනයාගේ පුසාදය දිනා ගන්නා ආකාරයට වේදිකාව ඉතා හොඳින් හසුරුවන්න, බස හසුරුවන්න මනා දැනුමක් එතුමාට තිබුණා. ඒ වාගේම පාර්ලිමේන්තු කථාවක් කරන විටත් එතුමා පාර්ලිමේන්තුවට උචිත ආකාරයට, බොහොම පුබුද්ධ විධියට කථා කරන්න සමත් වුණු බවටත් හැන්සාඩ් වාර්තා සාක්ෂි දරනවා. ඒ කාලයේ පාර්ලිමේන්තුව තුළ -මීට වඩා පුබුද්ධ පාර්ලිමේන්තුවක් තිබුණු අවධියේදී- එතුමාට පුළුවන් වුණා, විපක්ෂයේ වැදගත් කථා, වැදගත් සංවාදවලට ඉතාම හොඳින් ඇහුම්කන් දීලා, ඒවාට තමන්ගේ දායකත්වය ලබා දෙන්න. එතුමා හොඳ ඉවසීමේ ගුණයක් පුගුණ කර තිබුණා. මහත්මා දේශපාලනයක නිරත හොද පාර්ලිමේන්තුවාදියෙකුට හිමි ලක්ෂණ එතුමා තුළ තිබුණා.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, කථා කරන්න පුළුවන් බොහෝ අයට ලියන්න බැහැ. චීනයේ කියමනක් තිබෙනවා, මිනිසෙකු සම්පූර්ණ වීම සඳහා පොතක් ලියන්න ඕනෑ, ගසක් සිටුවන්න ඕනෑ, පිරිමි දරුවෙකු හදන්න ඕනෑ කියලා. අපේ වී.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර ශූරින් පිරිමි දරුවන් කිහිපදෙනෙකු හදලා, ගස් විශාල සංඛ්‍යාවක් සිටුවලා, පොත් විශාල සංඛ්‍යාවක් ලියලා, ඒ පඩ් වදනට අනුව පූර්ණ මිනිසෙකු ලෙස තමයි අපෙත් වෙන් වුණේ. සීගිරි කුරුටු ගී යනාදිය පිළිබඳව එතුමා පර්යේෂණාත්මක තිබන්ධන ඉදිරිපත් කළා. නිකම අතට අසු වන ගොසිප් ලියන්නෙකු ලෙස නොවෙයි, ශාස්තීය ලේඛකයෙකු ලෙසයි එතුමා කටයුතු කළේ. එතුමා අනාගත පරම්පරාවලට උරුම කරවීමට දැනුම සම්හාරයක් බෙදා හැර තිබෙනවා.

එතුමා හොඳ සාහිතාාධරයෙකු විධියට කටයුතු කළා. අපේ සමහර දේශපාලනඥයන් ගත්තාම, ජීවිත කාලයටම සිංහල නව කථාවක් කියවා නැති, සිංහල කෙටි කථාවක් කියවා නැති, සිංහල කෙටික එාවක් කියවා නැති, සිංහල කවියක් විඳලා නැති, සිංහල ගීතයක් අහලා නැති අය සිටිනවා. මේ සංස්කෘතික අපගමනයෙන් පසුව ඇති වුණු පරම්පරා සමහ සාපේක්ෂව සැසඳීමේදී වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාරයන් වැනි පාර්ලිමේන්තු මන්තීවරු සියදෙනෙකු අපේ පාර්ලිමේන්තුවට තෝරා පත් කරලා එවන්න මහ ජනතාවට පුළුවන් දවසක්

තිබෙනවා නම්, මේ රට මීට වඩා හොඳ තැනක් බවට පරිවර්තනය කරන්න අපිට පුළුවන් වෙයි කියා මම විශ්වාස කරනවා. එතුමා හිතලා මතලා, වෙනත් කෙනෙකුගේ දියුණුව හෝ පුගතිය දැක ඒකට අකුල් හෙළන්න, දේශපාලන වශයෙන් හෝ කැපීම් කෙටීම කරන්න පුරුදු වුණු චරිතයක් නොවෙයි. මොන දේශපාලන මතවාද තිබුණත්, රට පැත්තේ, ජාතිය පැත්තේ, ආගම හා සංස්කෘතිය පැත්තේ කෙළින් හිට ගන්න පුළුවන් පැහැදිලි කශේරුවක් තිබුණු දේශපාලන නායකයෙකු ලෙසයි මම වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාරයන් දකින්නේ.

එතුමා එක්සත් ජාතික පක්ෂයට ලෙන්ගතුව, එම පක්ෂයේ විනය අනුව කටයුතු කරමින් බොහෝ කැප කිරීම් කළා. නමුත්, අවසානයේදී එතුමා ගරු මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමාගේ කටයුතුවලට සහයෝගය දැක්වුවා. අපේ රටේ අදාාතන යුගයේ ජාතික වීරයා වුණු මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමා මේ රට බෙදන්නේ නැතිව සිංහල, දෙමළ, මුස්ලිම්, බර්ගර් කියන සියලු ජන කොටස්වලට අභය දානය ලබා දීමේ මහා පින්කම කරනකොට, එයට සාධුකාර දුන් සහෘදයෙක් ලෙස, ඒ අවස්ථාවේදී කකුලෙන් ඇද්දේ නැති දේශපු්මියෙකු ලෙස තමයි අප එතුමා දකින්නේ. එතුමා තුන් හිතකින්වත් කියා නැහැ, මේ රට නිදහස් කරගන්න තමන්ගේ ඇට, මස්, ලේ, නහර පූජා කළ රණ වීරුවන්, යුධ අපරාධකරුවන් කියලා. ඒ අය මානව හිමිකම් කොමිසමට ගෙනයන්න ඕනෑ, ඒ අයට විරුද්ධව කිුයා කරන්න ඕනෑ කියා එතුමා තුන් හිතකින්වත් හිතුවේ නැහැ. එතුමා එවැනි දේශජුමී ගුණයක් තිබුණු ජන නායකයෙක්. ඒ නිසාම එතුමාට අප ගරු කරනවා

එතුමාට උපහාර වශයෙන් අපට කළ හැකි ලොකුම දෙය වන්නේ, එතුමා රට තුළ තබා ගිය පුබුද්ධ දේශපාලන නායකයාගේ පුතිරූපය ඒ ආකාරයෙන්ම පවත්වා ගෙන යාම සඳහා එතුමාගේ දරුවන් හා එතුමාගේ මැතිනිය සමහ එකතු වෙලා කටයුතු කිරීමයි. එය අප හැමගේ යුතුකමක් ලෙස මා සලකනවා. එතුමාට සදා නිසංසල නිවන් සුව ලැබේවායි පතමින්, මගේ වචන කිහිපය අවසන් කරනවා.

[අ.භා. 2.10]

ගරු ඉරාෂාන් රණසිංහ මහතා (පළාත් සභා හා පළාත් පාලන කටයුතු රාජා අමාතානුමා)

(மாண்புமிகு ரொஷான் ரணசிங்க - மாகாண சபைகள் மற்றும் உள்ளூராட்சி அலுவல்கள் இராஜாங்க அமைச்சர்)

(The Hon. Roshan Ranasinghe - State Minister of Provincial Councils and Local Government)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර නම් වූ ඒ කෘතහස්ත දේශපාලන චරිතය, ශ්‍රේෂ්ඨ නායකත්වය අප අතරින් වෙන් වීම පිළිබඳව අපට තිබෙන්නේ ලොකු සංවේගයක්; කනගාටුවක්. ඒ නිසා, එතුමාගේ අභාවය වෙනුවෙන් ශෝකය පළ කරන මේ අවස්ථාවේ මමත් එතුමා ගැන කරුණු කීපයක් කියන්න ඕනෑ.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, 2010 වසරේ මම පාර්ලිමේන්තුවට තේරී පත්වන විට ලොකුඛණ්ඩාර මැතිදුන්ගේ පුතු රත්නයක් වන උදිත් ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාත් බදුල්ල දිස්තීක්කයේ ජනතාව විසින් මේ උත්තරීතර සභාවට තෝරා පත් කර එව්වා. එදා එතුමාව පාර්ලිමේන්තුවට තෝරා පත් කරන්නත් බදුල්ල දිස්තීක්කයේ ජනතාව මූලික කර ගත්තේ එතුමාගේ පියාණන් සතුව තිබුණු උතුම් ගුණාංගයි කියන එක අපි විශේෂයෙන්ම දන්නවා.

[ගරු රොෂාන් රණසිංහ මහතා]

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීුතුමනි, මම පොළොන්නරුව රාජකීය විදාහලයේ අටවන වසරේ අධාහපනය ලබන කොට, ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා අධාාපන අමාතාවරයා විධියට පොළොන්නරුව රාජකීය විදාහලයේ නිරීක්ෂණයකට, අධාාපනය පිළිබඳව විශේෂ වැඩමුළුවකට සහ දේශනයකට සම්බන්ධ වුණා. එදා තමයි වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර කියන චරිතය මම හඳුනා ගත්තේ. එතුමාට භාෂාව පිළිබඳව වාගේම අනෙක් විෂයන් සම්බන්ධවත් කොච්චර හසළ දැනීමක් තිබුණත් එතුමා ඉතාම සරල ලෙස භාෂාව හැසිරෙව්වා. සමහර අය නම් තමන් භාෂාව දන්නවා කියලා පෙන්වන්න ඉතාම බර වචන පාවිචීච් කරනවා. ඉංගුීසි භාෂාව පැත්තෙන් ගත්තත්, සිංහල භාෂාව පැත්තෙන් ගත්තත් ඒ අය එහෙමයි. හැබැයි, ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා භාෂාවෙන් මොන තරම් පරිණත වුණත්, ඉතාම සරල භාෂාවක් තමයි කොයි වෙලාවෙත් පාවිච්චි කළේ. ඒ නිසාම, එතුමා කරන හැම වැදගත් දේශනයකම, කථාවකම හරය මේ රටේ හැම පන්තියක්ම අවබෝධ කරගත්තා.

එතුමා දේශීය වෛදාඃ, අධාාපත යනාදී අමාතාාංශ ගණනාවකට නායකත්වය ලබා දෙමින් මේ රටේ සියලු ජන කොටස්වලට උපරිම සේවයක් කළා. එතුමා ඒ හැම කාර්යයක්ම කළේ අවංකවයි. එතුමා මේ පාර්ලිමේන්තුවේදීත්, ඒ වාගේම දේශපාලන ක්ෂේතුය තුළත් කටයුතු කළ ආකාරය මීට වසර දහයකට කලින් දේශපාලනයට පැමිණි අපට විශේෂයෙන්ම ලොකු ආදර්ශයක් වුණා. එම ගෞරවය ආරක්ෂා කරමින්, විශේෂයෙන්ම එතුමන්ලා ගිය අඩිපාරේ යමින් කටයුතු කිරීමේදී, කිුියා කිරීමේදී අනිචාර්යයෙන්ම එම අත්දැකීම් අපට වටිනවා.

එතුමා අවශා තැනදී නිවැරදි තීන්දු අරගෙන තිබෙනවා. පුතිපත්තිමය වශයෙන් ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා එක්සත් ජාතික පක්ෂයෙන් දේශපාලනයට ආවත්, රටට අවශාම මොහොතේ, රටේ ජාතික ආරක්ෂාවට, ස්වෛරීත්වයට අවශාම මොහොතේ එතුමා මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමාට සහයෝගය ලබා දෙමින් අප සමඟ අත්වැල් බැදගත්තා. එතුමාගේ පුතාගේ දේශපාලන ගමන ඉදිරියට ගෙනයන්න එදා තීන්දු කළේත් මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමාගේ ආශිර්වාදයෙන්, එක්සත් ජනතා නිදහස් සන්ධානය තුළිතුයි.

පසුගිය අවුරුදු පහ තුළ එතුමා ශුී ලංකා පොදුජන පෙරමුණ තියෝජනය කරමින්, මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමාට ලොකු ශක්තියක් වෙමින් තම පියතුමාගේ පුතිපත්තිය ඉදිරියට ගෙන ගියා. එතුමා අපට ලබා දුන් සහයෝගය විශේෂයෙන්ම අපි මේ වෙලාවේ සිහිපත් කරනවා.

වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ දයාබර බිරිඳ වන මාලතී ලොකුබණ්ඩාර මැතිතිය, රශ්මීන් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා, උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා, උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා යන සියලුදෙනා අද මේ අවස්ථාවට සහභාගි වී සිටිනවා. වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා මේ රටට විශාල සේවයක් කළා. එතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව මගේත්, පොලොත්තරුව දිස්තික් ජනතාවගේත් බලවත් ශෝකය මේ අවස්ථාවේ පුකාශ කරනවා. බෞද්ධයකු විධියට එතුමාට මතු සසරේ නිදුක්, නිරෝගී, දීර්සායුෂ පිරි ආත්ම ලැබිලා මේ රටට වැඩ කරන්න හැකියාව ලැබෙවායි මම පනතවා. එමෙන්ම එතුමාට මතු හවයක නිවත් සුව අත්වේවා යයිද මම පාර්ථනා කරනවා. මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තිතුමන්, ඔබතුමාටත් ස්තුතිවන්ත වෙමින්, මගේ අදහස් දැක්වීම අවසන් කරනවා.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්නීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்) (The Hon. Presiding Member)

ස්තුතියි, ගරු මන්තීුතුමනි. මීළහට, ගරු සුදර්ශන දෙනිපිටිය මන්තීුතුමා. [අ.භා. 2.16]

ගරු (මේජර්) සුදර්ශන දෙනිපිටිය මහතා (மாண்புமிகு (மேஜர்) சுதர்ஷன தெனிபிடிய) (The Hon. (Major) Sudarshana Denipitiya)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, බදුල්ල දිස්තික්කය තියෝජනය කරමින් අපට මහත් ශක්තියක් වුණු, වී.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර නාමය අපේ පළාතේ මෙන්ම ලංකාවේම ජනපීය නාමයක් බවට පත් වෙලා තිබුණා. වී.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා අභාවපුාප්ත වුණා කියලා ඇහුවාම අපට පුදුම කනගාටුවක් ඇති වුණා. එහෙම වුණා කියලා අපිට හිතාගත්තවත් බැරි වුණා. මගේ පාසල වන බණ්ඩාරවෙල මධා මහා විදාහලයේ ආදි ශිෂායකු වන වී.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාරයන් අපිට මහත් ආදර්ශයක් දුන් කෙනෙක්.

සාමානා යෙන් දේශපාලන අයා කියන චරිතයට නොයෙකුත් මඩ පුහාර එල්ල වෙනවා. ඒ චරිතය වටා නොයෙකුත් කථා ගෙතෙනවා. හැබැයි වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාරයන්ට එවැනි දේවල්වලට මුහුණ දෙන්න සිද්ධ වුණේ නැහැ. එතුමා හැම වෙලාවේම නිවැරදි පැත්තේ හිට ගත් කෙනෙක්; ආදර්ශවත් නායකයෙක්.

ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා යහලබැද්ද විදාහලයෙන් මූලික අධාහපනය ලබා, ඛණ්ඩාරවෙල මධා මහා විදාහලයෙන් ද්වීතීයක අධාහපනය ලබා, ඉන් අනතුරුව විශ්වවිදාහල වරම් ලැබුවා. එතුමා අපේ පාසලේ කීර්තිමත් ආදි ශීෂායෙක්. එතුමා අපිට දුන් ආදර්ශයක් තිබෙනවා. එතුමා හැම වෙලාවෙම "අයුබෝවන්" කියලා නොවෙයි "ආයුබෝවන්" කියලා තමයි කථා කළේ. දුරකථනයෙන් කථා කළත්, අපිට හමු වුණත් ඒ විධියට තමයි එතුමා කථා කළේ. එතුමා තමන්ගේ ජාතියට, සිංහල භාෂාවට බොහෝ සෙයින් ආදරය කළා. එතුමා ඉංගීසි භාෂාවත් පුගුණ කළා. එතුමා අපි හැමෝටම ආදර්ශවත් නායකයකු වුණා. එතුමා හැම අවස්ථාවකම එලදායි දේවල් තමයි කථා කළේ. මූලාසනාරුඪ ගරු මන්තීතුමති, එතුමා කොයි වෙලාවකවත් අනම් මනම්, වල්පල් දේවල් කථා කළේ නැහැ. අපිට ඉතා වැදගත්, අපට වැඩක් වෙයි කියා හිතන දේවල් විතරයි එතුමා කථා කළේ.

එතුමා දේශීය වෛදා වෘත්තියට නව පණක් ලබා දුන්නා. බදුල්ල දිස්තික්කයේ ජනතාව පමණක් නොවෙයි, මුළු රටම "වි.ජ.මු", "වි.ජ.මු" කියන නම ගැන කථා කළා. එතුමාගේ සෑම කථාවකම අලුත් දෙයක් ගැබ්ව තිබුණා. දේශපාලන වේදිකාව හෝ එතුමා පැමිණි යම්කිසි රැස්වීමකදී හෝ කුමන තැනකදී වුණත් එතුමා එකම කථාවක් කළේ නැහැ. එතුමා හැම වෙලාවේම වෙනස් කථාවක් තමයි කළේ. රටට, අපේ දරුවන්ට ආදර්ශයක් වෙන දේවල් තමයි එතුමා හැම වෙලාවේම කථා කළේ.

එතුමා කොයි වෙලාවකවත් මඩ දේශපාලනය කළේ නැහැ. අපිට ධම්ම පදය තරම් හස්තසාර වස්තුවක් තවත් නොමැති තරම්. වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා එය සිංහල, ඉංග්‍රීසි, දෙමළ බසින් මුදුණය කර, සමාජයට පිළිගැන්වූවා. එතුමාට පුදුම හැකියාවන් තිබුණා. එතුමා රටේ විරුවන්, ලේඛකයන්ගේ චරිත පිළිබඳව ලියමින් "පූජිත ජීවිත" යනුවෙන් පොත් ඛණ්ඩ 6ක් එළිදැක්වූවා. එවැනි කාර්යයන් කලාතුරකින් තමයි අපට දකින්න ලැබෙන්නේ, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි.

සබරගමුව පළාත් ආණ්ඩුකාරවරයා වශයෙනුත් එතුමා මේ රටට අමතක නොවන සේවයක් කළා. 2600වන ශ්‍රී සම්බුද්ධ ජයන්තිය වෙනුවෙන්, ඉරිදා දින දහම් පාසල් පැවැත්වීම අනිවාර්ය කරලා එතුමා මේ රට හොඳ තැනකට ගෙන යන්න ශක්තිය ලබා දුන්නා. එතුමා බදුල්ල දිස්තික්කයට ජාතික පාසල් විශාල සංඛාාවක් දායාද කළා. සාමානායෙන්, "Order, please!" කියන වචන තමයි පාර්ලිමේන්තුවේදී කථානායකවරයෙකුගෙන් අපි අහන්නේ, දකින්නේ. නමුත්, එතුමා කොයි වෙලාවකවත් ඒ විධියට කථා කළේ නැහැ. "නිශ්ශබ්ද වෙනු" කියන වචන භාවිත කරමින් තමයි එතුමා නිතරම සභාව හැසිරෙව්වේ.

ඒ කාලයේ අපට තිබුණු ලොකුම පුශ්තය තමයි තුස්තවාදී උවදුර. ඒ යුද්ධයේදී අපේ වීරෝදාර රණවිරුවත් 28,000ක් දෙනා මිය ගියා; 68,000ක පිරිසක් තුවාල ලැබුවා; 14,000ක් දෙනා පූර්ණකාලීන ආබාධිත තත්ත්වයට පත් වුණා. එදා, අපේ පස්වන විධායක ජනාධිපතිතුමාට බොහෝ දෙනෙකු ලබා දුන් ශක්තිය නිසා තමයි, තුස්තවාදය පරාජය කරන්න අපට පුළුවන් වුණේ. 2009 මැයි 18වන දා ඒ ජයගුහණය ලබන්න ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාත් එතුමාට විශාල ශක්තියක් ලබාදුන්නා.

මාලනී ලොකුබණ්ඩාර මැතිනියට, උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ඇතුළු ඒ දරුවන්ට, අපිට මේ වෙලාවේ කරන්න පුළුවන් එකම දෙය ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිදුන්ට අජරාමර නිවන් සුව පුාර්ථනා කිරීම පමණයි. එතුමාගේ අභාවය වෙනුවෙන්, එම පවුලේ සියලු දෙනාට බදුල්ල දිස්තුික්කයේ ජනතාවගේ ශෝකය පුකාශ කරමින්, මගේ කථාව අවසන් කරනවා. ස්තුතියි.

[பி.ப. 2.21]

ගරු රිසාඩ් බදියුදීන් මහතා

(மாண்புமிகு றிஸாட் பதியுதீன்) (The Hon. Rishad Bathiudeen) பிஸ்மில்லாஹிர் ரஹ்மானிர் ரஹீம்!

கௌரவ தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்களே, இந்த உயர் சபையிலே வி.ஜே.மு. லொக்குபண்டார அவர்களுடைய இந்த அனுதாபப் பிரேரணையிலே பேசுவதற்குச் சந்தர்ப்பம் நன்றி கூறுகின்றேன். பாராளுமன்ற தந்தமைக்கு அமைச்சராக, உறுப்பினராக, இராஜாங்க அமைச்சராக, நாட்டுக்குச் சபாநாயகராக இந்த இருந்து செய்தவர்தான் மறைந்த எங்களுடைய லொக்குபண்டார அவர்கள். அவர் கல்வியமைச்சராக இருந்தபொழுது நிறைய சேவைகளை ஆற்றினார். அதனுடைய பயனை மாணவ சமூகம் இன்றும் அனுபவித்துக்கொண்டிருக்கின்றது. அவர் பல தேசிய பாடசாலைகளை உருவாக்கினார். கல்வியிலே மாற்றங்களை, நவீன திட்டங்களைக் கொண்டுவருவதற்காக அவர் எடுத்த முயற்சிகளை இன்று நாங்கள் நன்றியோடு பார்க்கின்றோம். நீதியமைச்சராக, சுதேச அமைச்சராக இருந்து அந்தந்தத் துறைகளிலே அவர் ஆற்றிய சேவைகளை இன்றும் இந்த நாடு நன்றியோடு பார்க்கின்றது.

மறைந்த வி.ஜே.மு. லொக்குபண்டார அவர்கள் பதுளை மாவட்டத்திலே வாழுகின்ற தமிழ், சிங்கள, முஸ்லிம் மக்களை அரவணைத்து அரசியல் செய்தார்; இன்று இனவாதத்தை மூலதனமாகக்கொண்டு அரசியல் அரசியல்வாதிகளுக்கு நேர்மாறாக இனவதாமற்ற அரசியலைச் செய்தார். அன்று ஐக்கிய தேசியக் கட்சியின் பதுளை மாவட்டப் பொறுப்பாளராகச் செயற்பட்ட லொக்குபண்டார மாவட்ட அவர்கள், அந்த மக்களுக்குச் தலைமைத்துவத்தை நல்கியதோடு இனங்களுக்கிடையிலான புரிந்துணர்வினையும் கட்டியெழுப்பினார். நாங்கள் அங்கு செல்லுகின்றபொழுது அந்த மக்கள் இன்றும் அவற்றை ஞாபகப்படுத்துகின்றார்கள். பக்கச்சார்பாகச் செயற்பட்ட சபாநாயகர்களை நாங்கள் பார்த்திருக்கின்றோம். மறைந்த லொக்குபண்டார அவர்கள் இந்தச் சபையில் சபாநாயகராக இருந்தபொழுது நடுநிலையாகச் செயற்பட்டு தனது கடமையைச் செய்ததை நாங்கள் பார்த்தோம். அவர் இந்தப் சபாநாயராகவிருந்தபொழுது, பாராளுமன்றத்திலே ஆளும்கட்சி உறுப்பினர்களோடும் எதிர்க்கட்சி உறுப்பினர்களோடும் நேர்மையாக நடந்துகொண்டார். அந்த அவரிடமிருந்து வகையில், தெரிந்துகொள்வதற்கு இருக்கின்றன. விடயங்கள் மறைந்த லொக்குபண்டார அவர்கள் ஆளுநராக இருந்தபொழுது, ஊவா மாகாணத்திற்கு நிறைய நல்ல பணிகளைச் செய்தார்.

அவருடைய இழப்பானது குடும்பத்தாருக்கு மட்டுமல்ல, இழப்பாகவே நாட்டுக்கும் பாரிய இந்த பார்க்கப்படுகின்றது. அவருடைய இழப்பால் துன்பப்படுகின்ற மனைவி மற்றும் மகனான உதித் லொக்குபண்டார மற்றும் குடும்பத்தினர் எல்லோருக்கும் எமது கட்சியான இலங்கை மக்கள் காங்கிரஸ் சார்பிலும் எனது சமூகம் சார்பிலும் இடத்திலே இந்த ஆழ்ந்த அனுதாபத்தைத் தெரிவித்துக்கொள்வதோடு, அவருடைய இழப்பால் ஏற்பட்டிருக்கின்ற தாக்கத்திலிருந்து விடுபட வேண்டுமென்று இறைவனைப் பிரார்த்தித்து விடைபெறுகின்றேன் நன்றி.

[අ.භා. 2.25]

ගරු වීරසුමන වීරසිංහ මහතා

(மாண்புமிகு வீரசுமன வீரசிங்ஹ) (The Hon. Weerasumana Weerasinghe)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, අපේ පාර්ලිමේන්තු සම්පුදාය තුළ වසර ගණනාවක් -දශක තුනකට වැඩි කාලයක්- මහජන තියෝජිතයෙකු ලෙස කටයුතු කරමින්, පාර්ලිමේන්තු මන්තී ධුරයේ ඉදලා පාර්ලිමේන්තුව තුළ යා හැකි ඉහළම තනතුරක් වන කථානායක ධුරය දක්වා ගමන් කළ, මහජන නියෝජන භූමිකාව තුළ තමන්ට සුවිශේෂී වුණු, අනනා වුණු චරිතයක් ගොඩනහා ගත් වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ හදිසි අභාවය වෙනුවෙන් ශෝකය පුකාශ කරන්න අවස්ථාව ලැබීම මා ලද භාගායයක් කොට සලකනවා.

අද මේ සභාව තුළ වෙනදාට වඩා හැඟීම්බර, ශාස්තීුය කාරණාවලින් සමන්විත කථා තමයි ඉදිරිපත් වුණේ. ඒකට පුධාන හේතුව තමයි, වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ දේශපාලන චරිතය සාම්පුදායික දේශපාලනඥයන්ගෙන් ඔබ්බට ගිය චරිතයක් වීම. එතුමා උගත් කෙනෙක්; නීතිඥයෙක්; දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතු කළ කෙතෙක්. දේශපාලනයට පිවිසෙනකොට එතුමා දක්ෂ නීතිඥවරයෙක් විධියට කටයුතු කරමිනුයි සිටියේ. එතැන් සිට තම දේශපාලනය, අධාාපනය ඇතුළු හැම දෙයක්ම තමන්ටම ආවේණික විධියට ගොඩනභාගෙන කටයුතු කරන්න එතුමා සමත් වුණා. විශේෂයෙන්ම 1931 රාජා මන්තුණ සභාවේ ඉඳලා මේ පාර්ලිමේන්තුව දක්වා සිටි සියලු මහජන නියෝජිතයන් අතරින් සිංහල භාෂාව පිළිබඳව ඉහළම පුාමාණික දැනුමක්, බුද්ධියක්, අවබෝධයක් තිබුණු මහජන නියෝජිතයෙක් විධියට අපිට එතුමා හඳුන්වන්න පුළුවන්.

එතුමාගේ අමාතා භූමිකාව සම්බන්ධයෙන් මේ සභාවේ කාරණා රාශියක් කථා වුණු නිසා මම ඒ ගැන නැවත කථා කරන්නේ නැහැ. එතුමා දේශීය වෛදා අමාතාවරයා විධියට කටයුතු කළ කාලයේ අපට වසර 2500කට වැඩි ඉතිහාසයක් තිබුණු දේශීය හෙළ වෙදකම පිළිබඳව රටේ මතයක් ගොඩ නහන්න ඒ අමාතාා භූමිකාව නිවැරැදිව පාවිච්චි කළා. අපේ රටේ සාම්පුදායික මතයක් තිබෙනවා, "කැඳ බොන්නේ දුජ්පත් අයයි. කැඳ බොන අය ශක්තිමත් නැහැ" කියලා. සාමානායෙන් දූර්වල

[ගරු වීරසුමන වීරසිංහ මහතා]

කෙනකුට අපේ භාෂාවෙන් සාම්පුදායිකව "කැඳයා" කියලා කියනවා. හැබැයි, කැඳ බොන එක ගෞරවයක්, අභිමානයක් කියන සංකල්පය මේ රටේ ස්ථාපිත කරන්න පුළුවන් වුණේ, වී.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා කියාත්මක කළ ඒ කියාවලිය නිසායි. පාර්ලිමේන්තුවේ පවා අද වන විට අපට කැඳ ලැබෙන කුමවේදයන් දක්වාම, ඒ වාගේම පාසල් දරුවන්ට කැඳ කෝප්පයක් බොන්න කියන කාරණාව දක්වාම මේ සමාජයේ මනස වෙනස් කරන්න දේශීය වෛදාප අමාතාවරයා විධියට දැවැන්ත කාර්ය භාරයක් කළ කෙනෙක් තමයි, වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා.

එතුමා අධාාපන අමාතාවරයා වශයෙන් සිටි කාලයේ අපි පාසල් ශිෂායන්. එතුමාගේ දේශපාලන මතවාද එදා අපි පිළිගත්තේ නැහැ. එදා 1988, 1989 සහ 1990 දශකයේ මුල් කාල පරිච්ඡේදය තුළ වෙනත් මතවාද නිර්මාණය වෙලා, අපි පාසල් පද්ධතිය තුළ වෙනත් මතවාද නිර්මාණය වෙලා, අපි පාසල් පද්ධතිය තුළ ශිෂා දේශපාලනයේ යෙදී සිටි වෙලාවේ අපට හොඳ කට ගැස්මක් වුණා, වි.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා. අධාාපන ක්ෂේතුය තුළ ජාතික පාසල් කුමවේදය නිර්මාණය කරලා, ජාතික පාසල් තුළට පාසල් පද්ධතියේ අලුත් සංකල්ප ගෙනැවිත් අධාාපන ක්ෂේතුයේ දැවැන්ත පරිවර්තනයන් කරන්න එතුමා කටයුතු කළා.එතුමා අධිකරණ අමාතාවරයා වශයෙන් සිටි කාලයේත් විශාල කාර්ය භාරයක් කළා. හැම අමාතාාංශයකම කටයුතු කිරීමේදී, එතුමා තමන්ගේ දැනුම ඒ ඒ අමාතාාංශ පද්ධතිතුළට, රටට ගෙනෙන්න කටයුතු කළා. එතුමා එවැනි කෘතහස්ත දේශපාලනඥයෙක්.

කථානායකවරයකු තෝරා පත්කර ගැනීමේදී අපේ පාර්ලිමේන්තු ඉතිහාසයේ දීර්ඝතම ඡන්දය තිබුණේ 2004දීයි. කථානායකවරයකු තෝරා ගැනීම සඳහා එදා පැවැත්වූ ඒ ඡන්දයට පැය 9ක් පමණ ගත වුණා. එදා කථානායකවරයකු තෝරා ගැනීම සඳහා වී.ජ.මී. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාත් සමහ ආණ්ඩු පක්ෂය වෙනුවෙන් තරග වැදුණේ, එක්සත් ජනතා නිදහස් සන්ධානයේ අපේක්ෂකයා බවට පත් වුණේ මගේ පක්ෂයේ, එනම් ශී ලංකා කොමියුනිස්ට පක්ෂයේ පුධාන ලේකම්වරයා වශයෙන් සිටි ඩිව ගුණසේකර මැතිතුමායි. අපට ආණ්ඩු බලය තිබුණා. එදා ඒ ඡන්දය පැවැත්වූ වෙලාවේ ඇති වුණු සිද්ධීන් එකින් එක මා දැන් කියන්නේ නැහැ. මම හිතන හැටියට පාර්ලිමේන්තු ඉතිහාසයේ කළු පැල්ලම ලකුණු වුණු සිදුවීම සීමිත පුමාණයක් තිබෙනවා. එවත් එක් සිදුවීමක් තමයි එදා ඒ ඡන්දය පැය 9ක් තිස්සේ පැවැත්වීම.

මට මතකයි, එදා ඒ ඡන්දය අවස්ථා ගණනාවක් තිස්සේ, වරින්-වර ගණන් කළ බව. කෙසේ හෝ අවසානයේදී, විපක්ෂය යෝජනා කළ වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාට ඡන්ද 110කුත් සහ ආණ්ඩු පක්ෂය යෝජනා කළ ඩිව් ගුණසේකර මැතිතුමාට ඡන්ද 109කුත් ලැබී තිබුණා. ඒ අනුව වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා කථානායක ධුරයට පත් වුණා. මගේ පක්ෂයේ ජොෂ්ඨ නායක ඩිව් ගුණසේකර මැතිතුමා මට මේ කාරණය සඳහන් කළා. වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ පාරිභාෂික වචන තුළ සමීපතම, හිතවත්ම, ළෙන්ගතුම වචන තමයි, "මචං" හා "මචෝ" කියන වචන. කථානායකවරයකු තෝරා ගැනීමේ ඡන්දයට කලින් දවසේ වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා ඩිව් ගුණසේකර මැතිතුමාට දුරකථන ඇමතුමක් දීලා කියා තිබෙනවා, "බුදු මචෝ, උඹද ඉල්ලන්නේ? මමක් හෙට ඉල්ලන්න හදනවා. මට කරදර කරන්න එපා" කියලා. එවිට ඩිව් ගුණුසේකර මැතිතුමා කියා තිබෙනවා, "මම ඉල්ලනවාද, නැද්ද කියන කාරණාව තීන්දුවෙලා තිබෙනවා. බලමු" කියලා. නමුත් එදා ඉතාම උණුසුම් ඡන්දයක්, දැවැත්ත ඡන්දයක් පැවැත්වුණා. ආණ්ඩු පක්ෂයත්, විපක්ෂයත් අතර සිදුවීම් ගණනාවක් වුණා. නමුත් එතුමා කථානායක ධුරයට පත් වුණාට පස්සේ ආණ්ඩු පක්ෂය සහ විපක්ෂය සමඟ ඉතාම

හොදින් කටයුතු කළා. අපේ භාෂාවෙන් කියනවා නම්, කථානායක ධුරයේ ඒ දැවැත්ත පුතිරූපය පසෙක ලා එම ධුරය සාමානාඃකරණය කරන්න, එහෙම නැත්නම ජනතාවට කිට්ටු කරන්න එතුමා කටයුතු කළා. මේ සහාවේ දැවැත්ත වාද විවාද යද්දී, ඇතැම් අවස්ථාවල එතුමා පාචිච්චි කළ වචන තුළින් ඒවා බොහොම සරලව පාලනය කරන්න පුළුවන් වුණා. එතුමා අපේ රටේ දහසයවන කථානායකවරයායි. එතුමා කථානායක භූමිකාව ඉතාම හොදින් කියාත්මක කළා.

එතුමා කෙටි කාලයක් සබරගමුව පළාතේ ආණ්ඩුකාරවරයා විධියටත් කටයුතු කළා. එතුමාගේ දේශපාලන භූමිකාව තුළ හැම දාම සිංහලකම, බෞද්ධකම වෙනුවෙන් මැදිහත් වුණා. අද අපේ රටේ පුධාන පුශ්තයක් තිබෙනවා. බෞද්ධ දරුවන්ට විතරක් නොවෙයි, වෙනත් ආගම්වල දරුවන්ටත් දහම් අධාාාපනය හදාරන්න, උපකාරක පන්ති බාධාවක් වෙලා තිබෙනවා. ඉරිදා පෙරවරුවේ පවත්වනු ලබන උපකාරක පන්ති පද්ධතිය පාලනය කරන්න, නියාමනය කරන්න, මෙතෙක් පැවති අපේ ආණ්ඩුවලටත්, කිසිම ආණ්ඩුවකටවත් මේ දක්වාම පුළුවන්කමක් ලැබී නැහැ.

ළමයින් දහම් පාසල් යන්න ඕනෑ කියලා අපි කියනවා. බෞද්ධ වේවා, ඉස්ලාම් වේවා, කතෝලික වේවා ඕනෑම අාගමකට ඒක පොදුයි. හැබැයි, උපකාරක පන්ති නිසාවෙන් දහම් පාසලට යන්න තිබෙන ඉඩකඩ වසා දමනවා. අවස්ථා ගණනාවකදී මේ පාර්ලිමේන්තුවටත්, අපි එදා නියෝජනය කළ පළාත් සභාවලටත් යෝජනා ගණනාවක් ගෙන ආවා, ඉරිදා පෙරවරුවේ උපකාරක පන්ති නවත්වන්න ඕනෑ, තහනම් කරන්න ඕනෑ කියලා. නමුත්, ඒක නීතියක් බවට පත්කරන්න මේ රටේ නීති පද්ධතියට කිසිම අවස්ථාවක් ලැබුණේ නැහැ, ඒ සම්බන්ධයෙන් තිබුණු දැවැන්න සංවාද, මතවාද නිසා. වරෙක කැබිනට මණ්ඩලයට යෝජනාවක් ගෙනැල්ලා, අනුමත කර තිබුණා වුණත් අදටත් එය කියාත්මක නොවී බහා තබන යෝජනාවක් බවට පත්වෙලා තිබෙනවා.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීුතුමනි, කථානායකවරයකු විධියට මෙන්ම ආණ්ඩුකාරවරයකු විධියටත් ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ කාර්ය භාරය -භූමිකාව- සුවිශේෂීයි. සබරගමු පළාතේ ආණ්ඩුකාරවරයා විධියට එතුමා තම බලය පාවිච්චි කර එම පළාතේ ඉරිදා පෙරවරුවේ පෞද්ගලික උපකාරක පන්ති නවත්වන්න නියෝගයක් නිකුත් කළා. නමුත්, නියමිත නෛතික තත්ත්වයක් නොමැති නිසාවෙන් එය නීතියක් නොව, රීතියක් බවටයි පත්වුණේ. හැබැයි, එතුමාගේ ධුර කාලය තුළ වාගේම අදටත් සබරගමු පළාතේ බොහෝ ස්ථානවල ඉරිදා පෙරවරුවේ පෞද්ගලික උපකාරක පන්ති කියාත්මක වන්නේ නැහැ. එතුමා හැම දෙයක් ගැනම හිතපු කෙනෙක්. මේ ගරු සභාවේදී කියැවුණා වාගේම එතුමා සාහිතාාධරයෙක්; ලේඛකයෙක්; හෙළ හවුල තුළ කියාකාරී වෙමින් හෙළ බස පෝෂණය කිරීමට දායක වූ පුද්ගලයෙක්. ඒ නිසා එතුමා අංගසම්පූර්ණ දේශපාලනඥයකු යැයි සඳහන් කරන්න පූළුවන්. එතුමාත් COVID-19 වසංගතයේ ගොදුරක් බවට පත්වුණා. එතුමාගේ මරණය අපට සොබා දහම පිළිබඳව, මරණය පිළිබඳව බොහෝ කාරණා උගන්වා තිබෙනවා. කොවිඩ් මරණ පිළිබඳව සමාජයේ බොහෝ කාරණා කථා වනවා. හැබැයි, ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා නිහඩවම ඒ ගමන ගියා. සෞඛා රෙගුලාසි සියල්ලක්ම අකුරටම පිළිපදිමින් එතුමාගේ අවමංගල කටයුත්ත සිදු කළා. එතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව එතුමාගේ ආදරණීය දරුවන්ට, ආදරණීය බිරිඳට, පවුලේ දොතිවරුන්ට අපේ සංවේගය පළ කරනවා.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීුතුමනි, මම මීට වඩා වේලාව ගන්නේ නැහැ. එතුමාගේ ආදරණීය වැඩිමහල් පුතණුවන් වන උදිත් ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා, අපේ දීර්ඝකාලීන මිතුයකු විධියට කටයුතු කරනවා. විශේෂයෙන් 2015දී අපේ හිටපු ජනාධිපති, මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමා පරාජයට පත්වෙලා එතුමා සමහ අපි විපක්ෂයේ භූමිකාව කරගෙන යන වේලාවේ -ඒ අමාරු කාල පරිචඡේදයේ- එතුමාට දැවැන්ත ශක්තියක් වෙමින්, එතුමාගේ පෞද්ගලික ලේකම්වරයා විධියට ගරු උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා විශාල කාර්ය භාරයක් සිද්ධ කළා. කාලයක් මේ පාර්ලිමේන්තුවෙන් මන්තීවරයකු විධියට කටයුතු කළ ගරු උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා පුධාන ඒ පවුලේ අයට පෞද්ගලිකව මගේ සංවේගයත්, මා නියෝජනය කරන ශ්‍රී ලංකා කොමියුනිස්ට පක්ෂයේ මධාවෙ කාරක සභාවෙත්. මාතර දිස්තික්කයේ ජනතාවගේත් සංවේගය පළ කරමින්, අභාවපුාප්ත ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට අජරාමර නිර්වාණ සම්පත්තිය අත්වේවායි පුාර්ථනා කරමින්, මගේ කථාව අවසන් කරනවා.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්තීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்) (The Hon. Presiding Member) ස්තූතියි, ගරු මන්තීතුමනි.

මේ අවස්ථාවේදී කවුරුන් හෝ ගරු මන්තීවරයකු ගරු (ආචාර්ය) සුරේන් රාසවන් මන්තීුතුමාගේ නම මූලාසනය සඳහා යෝජනා කරන්න.

ගරු ඩිලාන් පෙරේරා මහතා

(மாண்புமிகு டிலான் பெரேரா)

(The Hon. Dilan Perera)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, "ගරු සුරේන් රාසවන් මන්තීතුමා දැන් මූලාසනය ගත යුතුය" යි මා යෝජනා කරනවා..

ගරු සිසිර ජයකොඩි මහතා (දේශීය වෙදකම් පුවර්ධන, ගුාමීය හා ආයුර්වේද රෝහල් සංවර්ධන හා පුජා සෞඛා රාජාා අමාතාතුමා)

(மாண்புமிகு சிசிர ஜயகொடி - சுதேச வைத்திய முறைகளின் மேம்பாடு, கிராமிய மற்றும் ஆயுர்வேத வைத்தியசாலைகள் அபிவிருத்தி மற்றும் சமூக சுகாதார இராஜாங்க அமைச்சர்) (The Hon. Sisira Jayakody - State Minister of Indigenous Medicine Promotion, Rural and Ayurvedic Hospitals Development and Community Health)

විසින් ස්ථිර කරන ලදී. ஆமோதித்தார். Seconded.

පුශ්තය විමසන ලදින්, සභා සම්මන විය. வினா விடுக்கப்பட்டு ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டது. Question put, and agreed to.

අනතුරුව ගරු ලේමනාත් සී. දොලවත්ත මහතා මූලාසනයෙන් ඉවත් වූයෙන්, ගරු (ආචාර්ය) සුරේන් රාසවන් මහතා මූලාසනාරුඪ වීය

அதன்பிறகு, மாண்புமிகு பிரேம்நாத் சி. தொலவத்த அவர்கள் அக்கிராசனத்தினின்று அகலவே, மாண்புமிகு (கலாநிதி) சுரேன் ராகவன் அவர்கள் தலைமை வகித்தார்கள்.

Whereupon THE HON. PREMNATH C. DOLAWATTE left the Chair, and THE HON. (DR.) SUREN RAGHAVAN took the Chair.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්තීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்) (The Hon. Presiding Member)

"ධම්මෝ හවේ රක්ඛති ධම්මචාරී" කියලයි මට කියන්න වෙන්නේ. ශ්‍රේෂ්ඨ කථානායකවරයකුගේ ගුණ සමරු දිනයක මට මේ පුටුවේ වාඩි වෙන්න ලැබීම මා ලැබූ ජයගුහණයක් සහ හාගායයක් කියා මා හිතනවා. මීළහට, ගරු සිසිර ජයකොඩි රාජාා ඇමතිතුමා.

[අ.භා. 2.36]

ගරු සිසිර ජයකොඩි මහතා

(மாண்புமிகு சிசிர ஜயகொடி) (The Hon. Sisira Jayakody)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, අපේකමට, දේශීයත්වයට, දේශීය වෙදකමට පුරෝගාමී යුග මෙහෙවරක් ඉටු කළ දිවංගත ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා දේශීය වෛදා ක්ෂේතුයේ මෑතකාලීන පුනරුදයේ නියමුවා ලෙස හඳුන්වන්න පුළුවන් බව මම මූලින්ම මතක් කරන්න කැමැතියි.

විශේෂයෙන් බටහිර යටත් විජිත පාලනය විසින් තළා පෙළන ලද, විනාශ කරන ලද, මරන ලද අපේ පාරම්පරික දැනුම් පද්ධතිය, හෙළ වෙදකම, ආහාර රටාව, යහ ගුණධර්ම, ජීවන රටා නැවත ඉස්මතු කර, වර්තමාන ලෝකයට තිළිණ කිරීම සඳහා දේශීය වෛදා ක්ෂේතුයට ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා අතින් අතිමහත් සේවාවක් සිදු වුණා. විශේෂයෙන්, ගුාමීය රෝහල් පද්ධතිය, ආයුර්වේද රෝහල් පද්ධතිය නිර්මාණය කිරීම සඳහා එතුමා පුරෝගාමී වුණා. සෑම ගමකම ආයුර්වේද රෝහලක් නිර්මාණය කිරීමට එතුමා කටයුතු කළා. ඒ වාගේම දේශීය වෛදාා ක්ෂේතුයේ පර්යේෂණාත්මක යුගය ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගෙන් ආරම්භ වනවා. නාවින්න ඛණ්ඩාරතායක අනුස්මරණ ආයුර්වේද පර්යේෂණායතනය කේන්දු කරගත් අපේ සාම්පුදායික දැනුම් පද්ධතිය නැවත ඉස්මතු කරලා ආයුර්වේද ක්ෂේතුයේ අලුත් සොයා ගැනීම් සඳහා, ශලාාකර්ම සඳහා අවශා පහසුකම් ලබා දෙමින්, අත දෙමින්, දැනුවත් කිරීම් කරමින්, ඒ සා වූ උසස් අධාාපන අවස්ථා රාශියක් අපේ රටේ වෛදාාවරුන් වෙත ලබා දෙමින්, එතුමා එම ක්ෂේතුයට නොමැකෙන සේවයක් ඉෂ්ට කළා.

ඒ විතරක් නොවෙයි, එතුමා දේශීය වෙදා ක්ෂේතුයේ ශාස්තීය අංශය සම්පූර්ණ කළා. එතුමා කටයුතු කළේ භාෂා ශාස්තුය පිළිබඳ විදත්රී දැනුමක් තිබෙන විශාරදයෙක් විධියට පමණක් නොවෙයි. අපේ හෙළ වෙදකමේ, පාරම්පරික වෙදකමේ පවතින දැනුම් සම්භාරය ලිඛිත සංගුහ බවට පත් කිරීමටත් එතුමා කටයුතු කළා. ආයුර්වේද සමීක්ෂණවලින් ආයුර්වේද වෛදා කුමයේ පැවැති මූලධර්ම සංගුහගත කිරීමේ වාහපාරයේ නියමුවා වූයේ ද එවකට දේශීය වෛදා අමාතාවරයා විධියට කටයුතු කළ ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමායි.

මුළු රටම එක් පැත්තකින් බෝවන රෝගවලින් පෙළෙද්දී, අනෙක් පැත්තෙන් බෝ නොවන රෝග ආසාදිත පුද්ගලයන් දසදහස් ගණනින් වැඩි වෙද්දී, එය හඳුනාගෙන අපේ ආහාර රටාව, අපේ ආහාර වියරණ කුම නිවැරදි ලෙස සකස් කිරීම සඳහා පැරණි ආහාර වර්ග නැවත සමාජයට ගෙන එමින් ඒ තුළින් සමාජය පෝෂණය කිරීමට, දැනුම් පද්ධතිය ගොඩ නැඟීමට ගරු වි.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා සුවිශාල සේවයක් කළා. නියෝජනය කළ සෑම අමාතාහංශයක් තුළින්ම මෙවැනි විජයගුහණ රටට, ජාතියට ලබා දුන්නා. අපේ රටේ පාරම්පරික, සාම්පුදායික දැනුම නව ලෝකයට, අලුත් පරම්පරාවට ගෙන යමින්, අලුතින් හිතන පරම්පරාවක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා එතුමා ගෙන ගිය වාාාපාරය අපි අගය කරනවා. ඒ වාගේම, එතුමා ගොඩ තැහූ, ආරම්භ කළ, පෝෂණය කළ දේශීය වෙදකමත්, හෙළ වෙදකමත්, ආයුර්වේද වෛදා ක්ෂේතුයත්, ඒ දැනුම් පද්ධතියත්, පර්යේෂණත් ඉදිරියට ගෙන යාම සඳහා අපි සියලුදෙනා එක්ව කැපවෙමු කියා මම ඔබතුමන්ලාට මතක් කරනවා.

[ගරු සිසිර ජයකොඩි මහතා]

මා අවසාන වශයෙන් එතුමා දුටුවේ දැනට මාස කිහිපයකට රාතුි කාලයේ කැලණිය රජමහා විහාරයට පැමිණ වන්දනාමාන කළ අවස්ථාවකයි. එතුමා ලොකු ආධාාන්මික සිසිලසකින් හිත නිවාගත්, බොහොම උපේක්ෂාවෙන් ලෝකය දැකපු පුද්ගලයෙක්. ඒ නිසා එතුමාගේ පරලොව ජීවිතය අනිවාර්යයෙන්ම සුගතිගාමි වෙනවා. මම දිවංගත ගරු වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාට අමාමහ නිවන් සුව පුාර්ථනා කරනවා. ස්තුතියි.

[අ.භා. 2.40]

ගරු පුේම්නාත් සී. දොලවත්ත මහතා (மாண்புமிகு பிரேம்நாத் சி. தொலவத்த)

(The Hon. Premnath C. Dolawatte)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර කියන සොදුරු විද්වතාගේ අභාවය පිළිබඳ ශෝකය පළ කරන මේ අවස්ථාවේ මටත් වචන ස්වල්පයක් කථා කිරීමට අවස්ථාව ලැබීම මා ලද භාගායක්.

අධාාපන අමාතාවරයා හැටියට "වි.ජ.මු." කියන නාමය අපි අසා තිබුණේ අපි පාසල් අධාාපනය ලබන කාලයේයි. අපේ පෙළ පොත්වල මුල් පිටුවල සටහන්ව තිබූ එතුමාගේ පණිවිඩය අපි කියවා තිබුණා. ජනතාව එතුමාට කිව්වේ, "විජ්ජාවෙන් ජනතාව මුළා කළ..." කියලයි. සමහර වේලාවට "විහිඑවෙන් ජනතාව මුසපත් කළ.." කියලාත් කිව්වා. එතුමාගේ ඇතුම සම්භාරය තුළ සාහිතාය, දේශපාලනය වැනි ක්ෂේතු ගණනාවකට සුවිශාල දායකත්වයක් ලබා දූන්නා.

මෙහිදී විශේෂයෙන් කිවයුතු කාරණාවක් තිබෙනවා. මම එතුමාව සජීවීව දකින්නේ 1993 වර්ෂයේ ශීු ලංකා පදනම් ආයතනයේදී අමරහේවා මද්දුමගේ මැතිතුමාගේ කෘති හතක් එළි දක්වන අවස්ථාවේදීයි. එතුමා ඒ අවස්ථාවේ කථා කරමින් හිටියේ හඳ ගැනයි. හඳේ ආවාට ගැන නොවෙයි, හඳේ භාවා බිහි වූණේ කොහොමද කියන එක ගැනයි එතුමා කිව්වේ. අද දරුවන්ට කියන්නේ හඳේ හාවෙක් නැහැ; තිබෙන්නේ ආවාට කියලායි. හැබැයි, එතුමා එදා ශී ලංකා පදනම් ආයතනයට රැස්ව සිටි සාහිතා රසවතුන්ට හඳේ හාවෙක් හිටියා කියලා සාහිතාාමය වශයෙන් අපමණ රසයක් ලබා දෙමින් කියා දුන්නා. කුඩා දරුවෙක් විධියට මට එදා දැනුණූ ඒ සාහිතා රසය, ලැබුණු ආභාසය තුළ සාහිතාෳයට, පොත පතට, ගීතයට මා තුළ විශාල ළෙන්ගතුකමක් ඇති වුණා. එතුමාගේ භාෂාමය හැකියාවත් එක්ක හඳේ හාවා ගැන සිදු කළ විචිතු විවරණය මා තුළ තවමත් රැව් පිළිරැව් දෙනවා. ඒ අවස්ථාවේ මම දැක්ක ගරු වී.ජ.මු ලොකුබණ්ඩාරයන් පසුගිය කාලය පුරාවට සුවිශාල, අද්විතීය වෙනසක් ලාංකීය දේශපාලනයට සහ සාහිතායට එක් කළා.

එතුමා, සුවිශේෂි කුසලතා සහ සුවිශේෂි ඥානයක් සහිතව බිහි වූ පුද්ගලයෙක්. එදා කථානායක අසුනේ වාඩි වී සිටි එතුමා අප විශ්වාස කළ දේශපාලන යන්තුණයෙන් එපිටට ගිහින් කටයුතු කළා. එතුමා කථානායක ධුරය ඇරීම එදා මේ පාර්ලිමේන්තුවට වෙස්වලාගත් ආශීර්වාදයක් වුණා. .

එතුමා පසුගිය කාලය පුරා ආධාාත්මික වශයෙන් බෙහෙවින් සතුටින් සිටි කෙනෙක්. එතුමා අසනීප වෙන්න ඉස්සෙල්ලා සාංඝික දානයක් දීලා බොහොම සංතුෂ්ටියෙන් ඉඳලා තිබෙනවා.

ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ පවුලේ සැමට, විශේෂයෙන්ම ලොකුඛණ්ඩාර මැතිනියට, උදිත් ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා ඇතුළු සියලු සහෝදරවරුන්ට අපගේ ශෝකය පළ කරමින්, ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා විසින් පුාර්ථනය කරන ලද බෝධියකින් එතුමාට නිවන් සුව ලැබේවායි පුාර්ථනා කරමින්, මම නිහඩ වෙනවා. ස්තූතියි.

[අ.භා. 2.43]

ගරු ඩිලාන් පෙරේරා මහතා (மாண்புமிகு டிலான் பெரேரா) (The Hon. Dilan Perera)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, අපේ දිස්තික්කය නියෝජනය කළ ආදරණීය වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර ඇමතිතුමාගේ නායකතුමාගේ- හදිසි අභාවය අප කාටත් අදහාගත නොහැකි පුවතක් වුණා. වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට පෙර මා හඳුනා ගත්තේ එතුමාගේ වැඩිමහල් සහෝදර වි.ජ.මු. සමරසේකර ඛණ්ඩාර මැතිතුමායි. ලංකාවේ පළමුවන පළාත් සභාව වන ඌව පළාත් සභාවට 1988 වර්ෂයේදී විපක්ෂයේ මන්තීුවරයෙකු හැටියට මම තේරී පත් වනකොට, අපේ පළාත් සභාවේ ඇමතිවරයෙකු හැටියට තමයි වී.ජ.මු. සමරසේකර ඛණ්ඩාර මැතිතුමා, ඒ කියන්නේ වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ වැඩිමහල් සහෝදරයා පත් වෙලා ආවේ. අපි එතුමාට කිව්වේ, "ලොකු අයියා" කියලා. ඉන් පසුව 1994 වර්ෂයේ පැවති පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයෙන් බදුල්ල දිස්තුික්කයෙන් වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා එක්සත් ජාතික පක්ෂයෙන් පළමුවෙනියා වනකොට මම තමයි පොදුජන එක්සත් පෙරමුණෙන් පළමුවෙනියා වුණේ. ඒ කාලයේ පුටුව ලකුණ තමයි පොදුජන එක්සත් පෙරමුණේ ලාංඡනය වුණේ. එදා මෙදාතුර එතුමාත්, එතුමාගේ වැඩිමහල් සහෝදරයා වූ සමරසේකර ඛණ්ඩාර මැතිතුමාත්, පසු කාලීනව අපේ පක්ෂයට විශාල ශක්තියක් වූ, වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ ආදරණීය පුතකු වන උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාත් සමහ අපේ සම්බන්ධතාව වර්ධනය වෙමින් දිගින් දිගටම පැවතුණා.

වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා ලංකාවේ සුවිශේෂි චරිතයක්. අපි එතුමා හඳුන්වන්නේම "විජමු" කියලායි. ඒකෙන්ම පේනවා, එතුමා සිංහල භාෂාවට කොයි තරම් ළැදියාවක් දැක්වූවා ද කියා. අපි කවදාවත් එතුමාට ඩබ්ලිව්.ජේ.එම්. ලොකුබණ්ඩාර කියලා කියන්නේ නැහැ; අපි කියන්නේ "වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර" කියලා.

අපි ඩබ්ලිව්.ඩී. අමරදේව ශූරින් පාර්ලිමේන්තුවට කැඳවාගෙන ඇවිත්, එතුමාට ගෞරව පුද කළ වෙලාවේ වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා කථානායක පුටුවේ ඉඳගෙන ඩබ්ලිව්.ඩී. අමරදේව මැතිතුමා එක්ක බොහොම කිට්ටුවෙන් ආශුය කළ මොරටුව එගොඩඋයතේ, -මගේ මව්ගේ ගමේ- කු. ජෝ පෙරේරා ගුරුන්නාන්සේව මතක් කළා මට මතකයි. මම පුංචි කාලයේ කු. ජෝ පෙරේරා ගුරුන්නාන්සේ ළහට තමයි සිංහල භාෂාව ඉගෙන ගන්න ගියේ. ඒ නිසා මේ වෙලාවේ මගේ සිහියට නැඟෙනවා කු. ජෝ පෙරේරා ගුරුන්නාන්සේ මොරටුව එගොඩඋයනේ එතුමාගේ නිවසේදී අපට සිංහල භාෂාව කියා දුන් ආකාරය.

බදුල්ල දිස්තුික්කයේ මට, වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා එක්ක තිබුණේ පෞද්ගලික මිතුත්වයක් මිස දේශපාලන සම්බන්ධකමක් නොවෙයි. මොකද, මගේ දේශපාලන ජීවිතයේ බහුතර කාලයක් එතුමා එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ බදුල්ල දිස්තිුක් නායකයා හැටියට කටයුතු කරද්දී, මා එතුමාට විරුද්ධ පක්ෂයෙනුයි හැම දාම බදුල්ල දිස්නික්කයේ කටයුතු කළේ. බදුල්ල දිස්තුික්කයේ දේශපාලන කටයුතු කරන කොට මම එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ විවිධ අයත් එක්ක දේශපාලන ගැටුම්වලට සම්බන්ධ වූ අවස්ථා අනන්තවත් තිබුණා. හැබැයි, වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ බදුල්ල දිස්තික් නායකයා වෙලා සිටියත් මම කවදාවත් එතුමා එක්ක දේශපාලන ගැටුම්වලට මැදිහත් වෙලා නැහැ.

හැම තිස්සේම තමන්ගේ දේශපාලන පක්ෂය වර්ධනය කළා වාගේම, බදුල්ල දිස්තුික්කයේ නැඟී එන තරුණයන් සිටියා නම්, -ඒ අය වෙනත් දේශපාලන පක්ෂයකින් ආවත්- ඒ අයට අවවාද දෙන්න, ඒ අයට දේශපාලනය පිළිබද යම් යම් කාරණා යම් යම් ආකාරයට කියා දෙන්න හැකි අවස්ථා තිබුණා නම්, ඒ හැම අවස්ථාවකම එතුමා ඒ අයට අවවාද අනුශාසනා කළා.

1994 වසරේ පාර්ලිමේන්තුවට ආ මට මතකයි, අපේ දිස්තුික්කයේ එවකට නායිකාව වූ හේමා රත්තායක මැතිනියත් එක්ක එතුමා පාර්ලිමේන්තුව ඇතුළේ නිරන්තරයෙන් ගැටුණු ආකාරය. එතුමා වරක් මේ පාර්ලිමේන්තුවේදී හේමා රත්නායක මැතිනියට කිව්වා මට මතකයි, "පාර්ලිමේන්තුවේ අත් දැකීම් අඩු වුණත්, අලුතින් ආ, වැඩියෙන් මනාප ගත්, පිටුපස ආසනයක ඉන්න අර තරුණයාගෙන් අහගත්තොත් ඔයිට වඩා හොඳ කථාවක් කරන්න පුළුවන් වෙයි" කියලා.

එතුමාගේත්, මගේත් දේශපාලන ජීවිතයේදී එතුමාටත්, මටත් වැඩි කලක් එකම දිස්තික්කයේ කඳවුරු දෙකක ඉන්න සිදු වුණා. එහෙම හිටපු මට හැකියාව ලැබුණා, එතුමාගේ පුතු රත්නය වන හිටපු පාර්ලිමේන්තු මන්තී අපේ උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා සමහ එක පක්ෂයක කටයුතු කිරීමේ අවස්ථාව පසුකාලීනව උදා කරගන්න. මම, හාලිඇල පාදේශීය සම්බන්ධීකරණ කම්ටුවේ සභාපතිවරයා. එහි උප සභාපතිවරයා තමයි උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා. පසුගිය මාසයේ වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට පසුව, එම රැස්වීම්වලට උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ආවේ පරක්කු වෙලා. මම ඇහුවා, "මොකද මල්ලි?" කියලා. "නාත්තා ICU දැම්මා. ඒකයි එන්න පරක්කු වුණේ" කියලා එතුමා කිව්වා. එදාත් අපි හිතුවේ නැහැ, මෙසේ අවාසනාවන්ත විධියට වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාරයන් අපෙන් සමුගනීවී කියා.

අද වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ වියෝව මහිනුත් එතුමා අපට පාඩමක් කියා දෙනවා. කොවිඩ් වසංගත තත්ත්වය තිබුණේ නැත්නම, වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට අප සමු දෙන්නේ, එතුමාගේ දේහය පාර්ලිමේන්තුවට ගෙනැල්ලා අපගේ ගෞරවය දක්වා, මුළු බදුල්ල දිස්තික්කයේම අවමභුල් උත්සවයක් පවත්වායි. නමුත්, කොවිඩ් වසංගත තත්ත්වය ලොකු-කුඩා, බාල-මහලු කාටත් ජාති, ආගම, කුල හේද නැතිව එක විධියට සලකන බව අපට කියා දෙමින් ම තමයි, වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාරයන් තමන්ගේ අවසන් ගමන ගියේ.

ගරු වීරසුමන වීරසිංහ මන්තීතුමා කිව්වා වාගේ, මේ ගරු සභාවේ හිටපු කථානායකවරයකු හැටියට ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා කථානායක ආසනයත්, පාර්ලිමේන්තු මන්තීතුමාත් අතර තිබෙන්නා වූ ඈත් බව බෙහෙවින් අඩු කරගෙන කථානායක තනතුරෙහි ගෞරවය ආරක්ෂා කරගනිමින්, එහෙත් මන්තීතුමන්ලා එක්ක බොහොම ළහ ආශුයක් පවත්වාගෙන යන්නත් විශාල උත්සාහයක් දැරුවා.

එතුමා ගැන ඕනෑ තරම් කථා කරන්න පුළුවන්. නමුත්, මේ වෙලාවේ දීර්ඝව කථා කිරීම ම එතුමාට කරන අගෞරවයක්. මොකද, එතුමා ගැන කථා කරනවා නම්, විවිධ ක්ෂේතු තුළින් කථා කරන්න පුළුවන් අවස්ථා ගණනාවක් අපට තිබෙනවා.

එතුමා නීතිඥ වෘත්තියට එන්න පෙර, නීති ශිෂායකු හැටියට කටයුතු කළ කාලයේ මගේ පියා හමු වෙන්න ඇවිත්, එතුමාගෙන් උපදෙස් ගත් අවස්ථා තිබුණු බව මිය යෑමට පෙර මගේ පියා මට කියා තිබෙනවා. පසුව නීතිඥයෙකු වූ ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා සේවය කිරීම සඳහා තෝරා ගත්තේ නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවවත්, නීතිඥ වෘත්තියවත් නොවෙයි. එතුමා තෝරා ගත්තේ නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක දෙපාර්තමේන්තුවයි.

නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක දෙපාර්තමේන්තුව කියන ස්ථානයේ වැඩ කරන කොට සිංහල සහ ඉංගීසි කියන භාෂා දෙක පිළිබඳව හොඳ දැනුමක් තිබුණේ නැත්නම, ඒ වැඩේ හරියට කරන්න ලැබෙන්නේ නැහැ. සිංහල භාෂාව, එතුමා බොහොම ආදරයෙන් පෝෂණය කළ භාෂාවක්. හැබැයි එයින් හැහෙන්නේ නැහැ, එතුමාට ඉංගීසි භාෂාවක්. හැබැයි එයින් හැහෙන්නේ නැහැ, එතුමාට ඉංගීසි භාෂාවේ බැරිකමක් තිබුණා කියලා. එතුමා ඉංගීසි භාෂාවත් හොඳින් දන්නා කෙනෙක්. මම ඒක පෞද්ගලිකව දන්නවා. එතුමා මට වරක් කිව්වා, "මම ඉංගීසි භාෂාව දන්නවා වුණාට ඉංගීසියෙන් බුරන්න යන්නේ නැහැ, ඩිලාන්. මොකද, මට සිංහල භාෂාවෙන් හොඳට කථා කරන්න පුළුවන්" කියලා. එතුමා ඉංගීසි භාෂාව පිළිබඳ හොඳ දැනුමක් තිබුණු පුද්ගලයෙක්. ඒක එතුමා show එකට පෙන්වන්න ගියේ නැහැ.

මේ වෙලාවේ එතුමාගේ ආදරණීය බිරිඳ වන මාලතී ලොකුබණ්ඩාර මැතිනියටත්, ඒ වාගේම එතුමාගේ පුතු රත්නය වන උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ඇතුළු අනෙක් පුතුන් දෙදෙනාටත් මගේ සහ මගේ මවගේ ශේකය පළ කර සිටිනවා. මොකද, මගේ මව පෞද්ගලිකවම වි.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා හදුනනවා. ඒ නිසා නැවන වරක් මගේ ආදරණීය මවගේත්, බදුල්ල දිස්නික්කයේ සියලුම පුගතිශීලී ජනතාවගේත් ශෝකය එතුමාගේ පවුලේ සියලු දෙනාට පුකාශ කරමින්, එතුමාට නිවත් සුව අත් වේවායි පාර්ථනා කරමින් මා නිහඩ වෙනවා. ස්තුතියි.

[අ.භා. 2.52]

ගරු (ආචාර්ය) විජයදාස රාජපක්ෂ මහතා (மாண்புமிகு (கலாநிதி) விஜயதாஸ ராஜபக்ஷ) (The Hon. (Dr.) Wijeyadasa Rajapakshe)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීුතුමනි, අපි අද මේ ගුණ සිහි කරන්නේ මේ රටේ හිටපු පුාමාණික උගතෙකු, කෘතහස්ත දේශපාලනඥයෙකු, පුවීණ සාහිතාාධරයෙකු වාගේම ගුන්ථ කතුවරයෙකුගේ අභාවය සම්බන්ධවයි. ඔබතුමා මුලාසනයේ සිටින වෙලාවේ මේ වාගේ ශේෂ්ඨ නායකයෙකුගේ ගුණ අනුස්මරණය කරමින් කෙටියෙන් හෝ අදහස් පුකාශ කරන්න අවස්ථාවක් ලැබීම පිළිබඳව මම සතුටු වනවා. වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා එතුමාගේ ජීවිතය ආරම්භ කළේ වෘත්තියෙන් නීතිඥවරයෙක් විධියට බව අපි දන්නවා. හැබැයි, නීතිඥ වෘත්තියේ -අධිකරණවල- කටයුතු කරන්න එතුමා වැඩි කැමැත්තක් දැක්වූයේ නැහැ. එතුමා නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක දෙපාර්තමේන්තුවේ කෙටුම්පත් සම්පාදකවරයෙකු වශයෙන් කටයුතු කරන්න කැමැති වුණා. ඒක ඉතා අමාරු කාර්යයක්. නීතිඥවරයෙකු වුණු පමණින් ඒ කාර්යය ඉටු කිරීම පහසු දෙයක් නොවෙයි. තව වසර පණහක්, සියයක් ඈත අනාගතය දිහා බලලා, වරින් වර සංශෝධන යනාදිය සිදු කිරීම අවම කරගෙන, ලෝකයේ අනිකුත් රටවල නීති පද්ධතිය පිළිබඳව හොඳ අවබෝධයක් ඇතිව, භාෂාව පිළිබඳව පුගුණ දැනීමක් ඇතිව තමයි නීති කෙටුම්පත් සම්පාදනය කිරීමේ කටයුත්ත කරන්න පුළුවන් වන්නේ. එතුමා කාලයක් ඒ වෘත්තීයේ කටයුතු කරමින් සිටියා.

1977දී මේ රටේ දේශපාලන පරිවර්තනයක් සිදු වෙමින් පැවතුණු බව අපි දැක්කා. ඉංගීසි පාලන සමගේ දී අපි දීර්ඝ කාලයක් පරාධීන ජාතියක් විධියට හිටියා. ඒ කාලයේ මේ රටේ පළමු විමුක්ති අරගළය ඇති වුණා. විශේෂයෙන්ම වීර කැප්පෙටිපොළතුමන්ගේ නායකත්වය තුළ ඒ ඇති කරපු විමුක්ති සටන ඌව - වෙල්ලස්ස පුදේශයෙන් ආරම්භ වුණා. ඒ පුදේශයට නායකත්වය ලබා දෙමින් මේ රටට විශාල සේවයක් කරන්න පුළුවන් උගතෙක්, වියතෙක් විධියට ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මැතිතුමා එතුමා හඳුනාගෙන තිබුණා. ඒ නිසා තමයි 1977 මහ මැතිවරණය වෙලාවේ හපුතලේ ආසනය නියෝජනය කරලා, විශිෂ්ට ජයගුහණයක් ලබා ගෙන, එතුමාට මේ පාර්ලිමේන්තුවට එන්න

[ගරු (ආචාර්ය) විජයදාස රාජපක්ෂ මහතා]

අවස්ථාව ලැබුණේ. මේ පාර්ලිමේන්තුව තුළ එතුමා නොයෙකුත් වගකීම දැරුවා. අපේ ගරු අගමැතිතුමාගේ ඉදලා මැති-ඇමතිවරු රාශියක් එතුමා ඉටු කළ වගකීම් පිළිබදව වාගේම එතුමා සිදු කළ ශේෂ්ඨ සේවාවන් පිළිබදව කථා කළ නිසා මම ඒ පිළිබදව කථා කරන්නේ ඉතා කෙටියෙනුයි. හැබැයි, එතුමා පිළිබදව කොතරම කථා කළත්, එතුමා කළ දේවල් පිළිබදව මීට වඩා බොහෝ දේ කථා කළ හැකියි.

එතුමා අමාතාවරයකු විධියට අපේ රටේ තොයෙකුත් ක්ෂේතුවල, තොයෙකුත් විෂයෙන් හාර ව කටයුතු කරද්දි ඒ, ඒ ක්ෂේතුවල ගුණාත්මක දියුණුවක් ඇති වනවා අපි දැක්කා. අධාාපන අමාතාාංශය, බුද්ධ ශාසන අමාතාාංශය, සංස්කෘතික අමාතාාංශය, අධිකරණ අමාතාාංශය කියන එතුමා ඒ දරපු අමාතාාංශ හතරේම අමාතාාවරයා විධියට සේවය කරන්න පසුකාලයක මටත් අවස්ථාව ලැබුණා. අපි ඒ ආයතනවල කටයුතු කරනකොට එතුමා ගැන බොහෝ දේවල් අපට දැනගන්න පුළුවන් වුණා. එතුමා නිර්හීත ලෙස තීන්දු තීරණ අරගෙන, මොන තරම දුරදක්තා දොනයකින් යුතුව කටයුතු කළාද කියා අපට ඒ තුළින් හොදින් අවබෝධ කර ගන්න පුළුවන් වුණා.

එතුමාගේ ජීවිතයේ අමාරුම කාර්යය කරපු කාල සීමාව වත්තේ මේ උත්තරීතර පාර්ලිමේත්තුවේ කථානායක ධුරය දැරූ කාල සීමාවයි කියලා මම නිතනවා. මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තිතුමනි, අපි උත්තරීතරයි කියලා කිව්වාට ඔය පුටුවේ දවසක් විතර ඉන්න කොට තමයි මේ උත්තරීතර සභාව තුළ තිබෙන යථාර්ථය අවබෝධ කර ගන්න හැකි වෙන්නේ. එතුමා කථානායක ධුරය දැරූ කාලය මේ රටේ ඉතා අසීරු කාල සීමාවක් වාගේම මේ පාර්ලිමේන්තුව තුළත් බොහෝ අවිනිශ්චිතතා පැවැති කාල සීමාවක්. ඒ කාල සීමාව තුළ එතුමාගේ පරිණතභාවය කොතෙක්දුරට පුදර්ශනය වුණාද කියලා අපට දැකගන්න පුළුවන් වුණා.

අපේ රටේ තිබෙන්නේ අවලාද නහමින්, එකිනෙකා මරාගෙන ඉදිරියට යෑමේ දේශපාලන සංස්කෘතියක්; පළිගැනීමේ දේශපාලන සංස්කෘතියක්. නමුත්, එතුමා කථානායක විධියට එදා ඉතා පරිණත බුද්ධියකින් හා දුරදක්නා ඥානයකින් යුතුව කටයුතු කරන වෙලාවේ මම අධාsයනය කළ හා අත් දැකපු දෙයක් තිබුණා. කථානායක පුටුවේ වාඩි වූ කිසිම වෙලාවක එතුමාට පක්ෂ භේදයක් තිබුණේ නැහැ. එතුමාට පක්ෂ, පාට භේදයක් දකින්න වුවමනාවක් තිබුණේත් නැහැ. එතුමා ස්වාධීන අපක්ෂපාතී ධුරයක් විධියට කථානායක ධුරයේ ගෞරවය ආරක්ෂා කළාය කියන එක අපි සිහිපත් කළ යුතුමයි. කථානායක ධූරය කියන එක එතුමාට ආහරණයක් වුණේ නැහැ. ඇත්ත වශයෙන්ම එදා මේ පාර්ලිමේන්තුවට තමයි එතුමා ආභරණයක් වුණේ. ඒක නිසා ඒ වාගේ පුාමාණික උගතෙක් -වියතෙක්- මෙන්ම ගුන්ථ කතුවරයෙක් පිළිබඳව අපට ලොකු සතුටක් දැනෙනවා. දශක තුනකට වැඩි කාලයක් තිස්සේ මේ පාර්ලිමේන්තුවටත්, අපේ සමාජයටත් විශාල සේවයක් කරමින්, ඒ හැම ක්ෂේතුයකම උන්නතිය සඳහා එතුමාගේ දායකත්වය ලබා දී තිබෙනවා.

මම දැකපු එතුමාගේ තේමාව තමයි, දෙස රැස බස කියන පුතිපත්තිය මත සිටිමින් කටයුතු කිරීම. 'දෙස' කියන්නේ තමන්ගේ මාතෘ භූමිය කෙරෙහි තිබුණු අපරිමිත ආදරය, එසේ නැත්නම් ඇල්ම. එතුමා සෑම කටයුත්තකදීම තමන්ගේ දේශයට මුල් තැන දීලා තමයි කටයුතු කළේ. 'රැස' කියන්නේ ඒ රටේ ජනතාව. ජනතාව කිව්වාම සිංහල ද, දෙමළ ද, මුස්ලිම ද කියලා අපි පටු ලෙස අර්ථ නිරූපණය කරන්න හොද නැහැ. ශී ලාංකික ජනතාව කෙරෙහි එතුමා තුළ අපරිමිත ස්නේභයක් මෙන්ම කරුණාවක්

තිබුණා. තුන්වන කාරණාව තමයි, 'බස'. බස නැත්නම් ජාතියක් නැහෙනවාය කියන කතන්දරය එතුමා නිරන්තරයෙන් කිව්වා. ජාතියක පැවැත්ම සඳහා භාෂාව අතාාවශායි. භාෂාව විකෘති වුණාම, භාෂාව දුර්වල වුණාම ඒ ජාතියේ ශක්තිය අඩුවනවා; සංස්කෘතිය පිරිහෙනවා; අනනාහතාව නැතිවනවා; අපේකම කියන එක අපේ හිත්වලින් ඇත්වනවා. ඒ නිසා එතුමා භාෂාවට දැක්වූ ඇල්ම අපි දැක්කා.

එදා කුමාරතුංග මුනිදාස ශූරින් මේ රට තුළ පරාධීන තත්ත්වයෙන් පසුව ඇති කළ හාෂා පුවීණතා පුනරුදය ඉදිරියට ගෙන යන්න, හෙළ බස වෙනුවෙන් විශාල සේවාවක් හා කැප කිරීමක් කළ කෘතහස්ත හාෂා ඥානයකින් යුක්ත තැනැත්තකු විධියට අපි එතුමා හඳුනාගෙන තිබුණා. ඒ එක්කම අපේ රටේ ඒ ස්වාධීන අයිතිය හා ස්වෛරීහාවය වෙනුවෙන් එතුමා සැම අවස්ථාවකම පෙනී සිටියා. එදා පානදුරාවාදයෙන් ආරම්භ වූ අපේ නිදහස් අරගළයේදී රට තුළ බෞද්ධ පාසල් ඉදිකරලා, හෙන්රි ස්ටීල් ඕල්කට් මැත්තුමා ඇති කළ පුනරුදය, ඒ වාගේම අනගාරික ධර්මපාලතුමා ගෙන ගිය වැඩ පිළිවෙළ තුළ ඉදිරියට යමිත්, එදා මහාමානාා ඩී.එස්. සේනානායක මැතිතුමා, ඩී.බී. ජයතිලක මැතිතුමා ගෙන ගිය ජාතික වාහපාරවලට පසුකාලීනව පණ පොවන්න ජාතියේ වාසනාවට බිහි වූ නායකයෙක් විධියට තමයි අපි වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා හඳුන්වන්නේ.

ඒ වකවානුවේ සාමානායෙන් කෙනෙක් තමන්ව හඳුන්වා ගත්නවා නම්, ඒ හඳුන්වා ගත්නේ ඩබ්ලිව්.ජේ.එම්. ලොකුඛණ්ඩාර කියලා වෙන්න ඕනෑ. නමුත් එතුමා ඒ සාම්පුදායික ගැතිහාවයට පයින් ගහලා, පළමු වතාවට තමන්ගේ නමට, තමන්ගේ මව භාෂාවේ මුල් අකුරු යොදාගෙන "වී.ජ.මූ." කියලා කියන කොට අපටත් ඒ කාලයේ ටිකක් අමුත්තක් දැනුණා. මොකද, අපේ සංස්කෘතිය තුළ අපට එහෙම දේවල් දකින්න තිබුණේ නැති නිසා. එතුමා තමයි ඒ සංස්කෘතිය නැවත වතාවක් මේ මහ පොළොවේ ඇති කරන්න පුරෝගාමී වුණේ. එවැනි ගුණවත් පුද්ගලයෙක්, සාහිතාාකරුවෙක්, කෘතහස්ත ගුන්ථ කතුවරයෙක් වාගේම පරිණත දේශපාලනඥයෙක් අපට අහිමි වුණා. ඒ ගැන අපි කාගේත් හිත්වල ලොකු කනගාටුවක් තිබෙනවා.

මීට මාස දෙකකට විතර කලින් දිනක එතුමා මගේ නිවසට පැමිණි වෙලාවේ මාත් එක්ක පැයක, දෙකක විතර පිළිසදරක් පැවැත්වූවා. ඒ වෙලාවේ මම හීනෙන්වත් හිතුවේ නැහැ, තව මාස දෙකක්, තුනක් යන කොට එතුමා පිළිබදව ගුණ කථනයක් මේ පාර්ලිමේන්තුව තුළ කරන්න මට සිදු වෙයි කියලා. හැබැයි, මම ඒක නොදැන ගෙන හිටියාට එතුමා ඒක දැන ගෙන හිටියා. එතුමා බුදුදහම ගැන, අෂ්ට ලෝක ධර්මය පිළිබදව, ජීවිතයේ විතරක් නොවෙයි මේ දේශපාලනයේ තිබෙන අනියතභාවය පිළිබදවත් හොද අවබෝධයක්, වැටහීමක් තිබුණු විද්වතෙක්.

කලින් කථා කළ කථිකයනුන් මේ කාරණය කිව්වා. එතුමාට ඕනෑ නම් යන්නු මාර්ගයෙන් තව ටික කලක් ජීවත් වෙන්න තිබුණා. එතුමාට මේ දහම පිළිබදව තිබෙන ගැඹුරු අවබෝධය නිසාම තීන්දු කළා, "නැහැ, කර්මය සහ එලය විශ්වාස කරන මිනිස්සු විධියට අපි ඒ යථාර්ථයට ඒ එන වෙලාවට මුහුණ දෙන්න ඕනෑ" කියලා. එතුමා මේ රට වෙනුවෙන් කළ කාර්ය භාරය මම අමුතුවෙන් සඳහන් කළ යුතු නැහැ. එතුමාගේ අභාවයෙන් ඇති වුණු ඒ හිඩැස අපට තව දශක ගණනකට පුරවන්න ලැබෙන්නේ නැහැ.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීුතුමනි, එතුමාත් එක්තරා දුරකට සමාන කරන්න පුළුවන් අපේ රටේ හිටපු පුාමාණික උගතෙක්, වියතෙක් වූ ශීමත් ඩී.බී. ජයතිලක මැතිතුමාට. ශීමත් ඩී.බී. ජයතිලක මැතිතුමා අභාවපුාප්ත වුණු වෙලාවේ ටිබෙට ජාතික එස්. මහින්ද ස්වාමීන් වහන්සේ බොහෝ දුක් වුණා. උන්වහන්සේ අපේ රටේ සාහිතායට අනුපමේය සේවයක් කළ හික්ෂූන් වහන්සේ නමක්. සිංහල භාෂාවට සිංහලයෙකුට වඩා වැඩි සේවාවක් ඉටු කළ හික්ෂූන් වහන්සේ නමක්. ජයතිලක මැතිතුමා අභාවපුාප්ත වුණු වෙලාවේ ඒ ස්වාමීන් වහන්සේ තමන්ගේ හිතේ තිබුණු ඒ දරා ගන්න බැරි වේදනාව කවියකට නහා තිබෙනවා. මම හිතන විධියට, වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාටත් ඒ කවිය ඒ ආකාරයෙන්ම අනුකූල වෙනවා; අදාළ වෙනවා.

රන් මල් හැලෙන කරුණාබර හිනාවට තැන්පතුකමට රූපෙට වාසනාවට පණ්ඩිතකමට යළි සිහි කල්පනාවට උන් මගේ පුතා අයියෝ! නැති වුණා මට

එදා වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා අපට අහිමි වුණා කියලා පණිවුඩය ලැබෙන කොට අපේ හදවත්වලත් සටහන් වුණේ ඒ වාගේ වේදනාඛරිත හැඟීමක්. කවදා හෝ අපි කාටත් උරුම වෙන දේ එතුමාටත් උරුම වුණා. මේ සංසාරගත දුක කෙළවර කර, එතුමා බලාපොරොත්තු වන බෝධියකින් අමා මහ නිර්වාණ සම්පත්තිය ලබාගනිත්වා කියලා මම මේ අවස්ථාවේ පුාර්ථනා කරනවා. එතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිනියටත්, ඒ දරුවන් තිදෙනාටත් අපගේ කනගාටුව මේ අවස්ථාවේ පුකාශ කරනවා.

මේ අවස්ථාවේ මම එක ඉල්ලීමත් කරනවා. ලොකුබණ්ඩාර මැතිනියනි, අපිත් මේ කටයුත්තට දායක වෙන්නම්. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ ජීවන කථාව -වරිතාපදානය- පොතක් විධියට එළිදක්වත්න කටයුතු කළොත්, අපේ රටේ වර්තමානයේ ඉන්න අයට සහ අනාගතයේ බිහිවන බොහෝ දෙනෙකුට එමහින් ලොකු පාඩමක් ඉගෙන ගන්න අවස්ථාවක් ලැබේවි. මම මේ අවස්ථාවේදී ඉල්ලා සිටිනවා, ඒ පිළිබඳව ඔබතුමියගේ අවධානය යොමු කරන්න කියලා. ස්තූතියි.

[අ.භා. 3.07]

ගරු ජගත් පුෂ්පකුමාර මහතා

(மாண்புமிகு ஜகத் புஷ்பகுமார) (The Hon. Jagath Pushpakumara)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්නීතුමනි, මේ සභාවේ මූලාසනය හෙබ වූ, මේ සභාව වර්ණවත් කළ, මේ මුළු පාර්ලිමේන්තුවටම නායකත්වය ලබා දුන් ආදර්ශවත් නායකයෙක් අප අතරින් වියෝ වෙලා, ඒ වෙනුවෙන් අපේ ශෝකය පුකාශ කරන අවස්ථාවේදී එතුමා ගැන අදහස් පුකාශ කරන්න මටත් අවස්ථාව ලැබීම ඉතාම වටිනවා.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, 1977 වර්ෂයේ ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා හපුතලේ මැතිවරණ කොට්ඨාසයට තරග කරනකොට අපි පුංචි දරුවෝ. ඒ කාලයේ මම ගුරුතලාව ශාන්ත තෝමස් විදාහලයට ඉගෙන ගන්න ගියේ හපුතලේ නගරය හරහායි. එතකොට හපුතලේ ඒ තරම් දියුණුවක් තිබුණේ නැහැ. අපි වැලිමඩ ඉදලා හපුතලේට එන බස් එකේ ඇවිල්ලා, එතැන ඉදලා බෙරගල පාරේ වැල්ලවායට එන බස් එකක තමයි එන්නේ. එ් කාලයේ පොඩි පොඩි bus stops තමයි තිබුණේ. අද වාගේ යකඩෙන් හදපු ලොකු bus stops තමයි තිබුණේ. අද වාගේ යකඩෙන් හදපු ලොකු bus stops ඒ කාලයේ තිබුණේ නැහැ; තිකම් තහඩු ගහපු ඒවා තමයි තිබුණේ. A4 කොළයක පුමාණයේ පුංචි කොළවල තමයි ඒ කාලයේ දේශපාලනඥයන්ගේ පෝස්ටර් ගහලා තිබුණේ. "වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර දිනවමු" කියලා එතුමාගේ පුංචි ෆොටෝ එකක් දමලා ඒ කාලයේ පෝස්ටර් ගහලා තිබුණා. ඒ දවස්වල අපි ඒ දිහා ආසාවෙන් බලනවා. දැන් වාගේ

four-colour posters ඒ කාලයේ තිබුණේ නැහැ. අපි පාසල් යද්දීමේ පෝස්ටර් දැක්කාම කථා වෙනවා, "කවුද මේ ලොකුබණ්ඩාර?" කියලා. මොකද, එතුමා ගමට පුසිද්ධ වුණාට රටට පුසිද්ධ වෙලා තිබුණේ නැහැ. ඒ නිසා ඒ දවස්වල අපි කථා වෙනවා, මෙතුමා කවුද කියලා. එතකොට තමයි අපට දැනගන්න ලැබුණේ, නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ නීතිඥ මහත්මයෙක් තමයි මේ මැතිවරණයට ඉදිරිපත් වෙන්නේ කියලා. මට මතක හැටියට, එතුමාත් එක්ක තරග කළේ හිටපු සෞඛා නියෝජා අමාතා ආරියදාස මැතිතුමායි. ඒ මැතිවරණයෙන් එතුමා විශිෂ්ට ලෙස හපුතලේ මැතිවරණ කොට්ඨාසය ජයගුගණය කළා.

එතුමාගේ ඒ ජයගුහණයෙන් පස්සේ ඒ පුදේශයට පමණක් නොවෙයි, මුළු රටටම සුවිශේෂී කාර්යයන් රැසක්ම ඉටු කරන්න එතුමාට හැකියාව ලැබුණා. දේශීය වෛදාඃ, අධාාාපන, සංස්කෘතික කටයුතු හා පුවෘත්ති යනාදී වශයෙන් එතුමා අමාතා ධුර රැසක් දැරුවා. එතුමා ඉතාම වාසනාවන්තයෙක්. මොකද, එදා එතුමා නියෝජනය කළ පක්ෂය විපක්ෂය හැටියට පත් වුණාට පස්සේ එතුමා මේ උත්තරීතර සභාව මෙහෙයවන ගරු කථානායකතුමා බවට පත් වුණා. ඒක අරුම පුදුම කථාවක් කියලා කිව්වොත් නිවැරැදියි. ඒ පැත්තෙන් එතුමා තවත් වාර්තාවක් තියලා තිබෙනවා. එදා මේ පාර්ලිමේන්තුවේ කථානායකවරයා තේරීම සඳහා සභාවේ වැඩ කටයුතු සවස 2.00ට පටන් අරගෙන රාතී 11.00 දක්වා ගියා. කථානායකතුමා තෝරා ගන්න එදා දවසේ පැය 7ක් ගියා. අපි එක පැත්තක් නියෝජනය කළා; එතුමා අනෙක් පැත්ත නියෝජනය කළා. එතුමා වැඩි ඡන්ද දෙකකින් ජයගුහණය කරලා කථානායක තනතුරට පත් වුණා. එතුමාත්, අපිත් විවේකීව කථා කර කර හිටපු එක අවස්ථාවකදී අපි එතුමාගෙන් ඇහුවා, "කථානායකතුමා පත් කර ගන්න පැය 7ක් විතර ගත කරලා ඡන්දය ගණන් කරද්දී ඔබතුමාට මොනවාද හිතුණේ?" කියලා. එතුමා සුපුරුදු කථාවෙන්ම කිව්වා, "නැහැ මචෝ, මම එතැනදීත් මෛතී භාවනාව කර කර හිටියේ" කියලා.

අපේ ගරු විජයදාස රාජපක්ෂ මැතිතුමා සඳහන් කළා වාගේ, එතුමා මේ සභාවේ මුල් පුටුවට පත් වුණාට පස්සේ අපක්ෂපාතිව කටයුතු කළා. මමත් උසස් අධාාපනය හදාරන්න කාලයක් බණ්ඩාරවෙල මධා මහා විදාහලයට ගියා. එතුමා බණ්ඩාරවෙල මධා මහා විදාහලයේ ඉතා කීර්තිමත් ආදි ශිෂායෙක්. එතුමා අධාහපන අමාතාවරයා ලෙස කටයුතු කළ කාලයේ බණ්ඩාරවෙල මධා මහා විදහලය දියුණු කරන්න සුවිශාල කාර්ය භාරයක් කළා. එදා තීන්දුවක් ගත්තා, බණ්ඩාරවෙල මධා මහා විදහාලයේ ශුවණාගාරය "වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර ශුවණාගාරය" හැටියට නම් කරන්න ඕනෑ කියලා. ඒක එතුමාගේ ඉල්ලීමක් නොවෙයි. ආදි ශිෂායන්ගේ සහ විදුහලේ ඉල්ලීමට තමයි ඒ නම් කිරීම කළේ.

මා නියෝජනය කරන මොනරාගල දිස්නික්කයේන් ජාතික පාසල් ආරම්භ කිරීමේ නියමුවා එතුමායි. මට මතක හැටියට එතුමා මොනරාගල දිස්නික්කයේ ජාතික පාසල් 10ක් ස්ථාපිත කළා. දිස්නික්කයකට ජාතික පාසල් එකක් හෝ දෙකක් නේ තිබෙන්නේ. ඒකත්, පුධාන නගරයට විතරයි ලැබෙන්නේ. එතුමා ඉහළ ඌවට වාගේම, පහළ ඌවටත් සැලකුවා. මම මේ මතක් කරන්නේ ඒ කාරණාවයි. මූලාසනාරූඪ ගරු මන්නිතුමනි, ඌව පළාතේ හොඳම පුතිඵල ලබා ගන්නා පාසල හැටියට බණ්ඩාරවෙල මහා විදහාලය පත් වනකොට, එතුමා ජාතික පාසලක් හැටියට නම් කළ මොනරාගල දිස්නික්කයේ බුත්තල දුටුගැමුණු විදහාලයක් හොඳ පුතිඵල පෙන්වන විදහාලයක් බවට පරිවර්තනය වුණා. එතුමා අද ජීවතුන් අතර සිටියා නම් ඒ ගැන සතුටු වෙයි. එතුමා ඉතාම සතුටෙන් ජීවිතය ගත කළා. මම දන්නා ආකාරයට, හැම පළාතකටම උදවු උපකාරය කරන්න එතුමාට හැකියාව ලැබුණා; ඒ වාසනාව එතුමාට තිබුණා.

[ගරු ජගත් පුෂ්පකුමාර මහතා]

1977 ඉඳලා පැවැති හැම මැතිවරණයකටම එතුමා ඉදිරිපත් වුණා. වඩාත්ම භීෂණ කාලයේ තිබුණු මැතිවරණවලට පවා එතුමා ඉදිරිපත් වුණා. ගරු තිස්ස අත්තනායක, ගරු ඉමිතියාස් බාකීර් මාකාර් මැතිතුමන්ලාට මේ දේවල් මතක ඇති. රණසිංහ ජුේමදාස ජනාධිපතිතුමා රැස්වීමක් තියන්න කියනකොට, හැමෝම වාගේ බැහැ කිව්වා. හැබැයි, එතුමා හපුතලේ රැස්වීමක් තිබ්බා. එතුමාගේ කියා පිළිවෙත ගැන කියන්නයි මම එය කිව්වේ. එතුමා එදා මට ඒ කාරණය ගැන කියද්දි කිව්වා, "මම වගකීම පිළිගත්තා" කියලා. එතුමා ඒ අතරේ කිව්වා, "රණසිංහ පේමදාස ජනාධිපතිතුමාගේ වාහනයේ යනකොට, 'මචෝ' කියලා කියැවුණා" කියලා. එතුමාට සුපුරුදු, "මචෝ" කියන වචනය එතුමා ජුම්දාස ජනාධිපතිතුමාටත් කියලා. එහෙම කියැවුණාම, ජනාධිපතිතුමාට කේන්ති ගිය අවස්ථාත් තිබුණා. සමහර වෙලාවට වැඩක් කරමින් ඉන්න ගමන්, "මචෝ වතුර එකක් ගේන්න" කියලා එතුමා කියනවා. විවේකීව ඉන්නකොට එතුමා අපට කියපු, කරපු දේවල් තමයි මම මේ මතක් කළේ.

දවසක් මම සභා ගර්භයේ මගේ ආසනයේ වාඩි වෙලා ඉන්නකොට, සේවක මහතෙක් මට ඇවිත් කිව්වා, "සර්, කථානායකතුමා පොඩඩක් හම්බ වෙලා යන්න" කියලා. කථානායකතුමා මූලාසනයෙන් ඉවත් වෙලා කාර්යාලයට ගියාම, මම ගියා. මම ඇහුවා, "සර් එන්න කිව්වාද?" කියලා. එතුමා, "ඔව, මවෝ. වරෙන් වරෙන්" කියලා මට කථා කරලා කිව්වා, "මම මේ ලබන සතියේ කොරියාව පැත්තේ යනවා. උඹ අපේ එකා බන්. මගෙත් එක්ක කොරියාවට ගිහින් එමු" කියලා. එදා සිටි මහ ලේකම්තුමාට එතුමා කිව්වා passport එක ගෙනත් දෙන්න කියලා. එතුමාත්, මාලතී මැතිනියත්, උදිත් ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා සහ අනෙක් පුතුන් දෙදෙනාත් සමහ මමත් ඒ පවුලේ සහෝදරයෙක් වාගේ ඒ ගමනට එක් වුණා. යන එන ගමන් වාගේම, විවේකීව ඉන්න අවස්ථාවලදී එතුමා කියපු ඒ පරණ රස කථා ගොඩක් තිබෙනවා.

ගරු විජයදාස රාජපක්ෂ මැතිතුමා සඳහන් කළ ආකාරයට, ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා අපේ හෙළ බස රැස ආරක්ෂා කර ගන්න ලොකු වුවමනාවකින් කටයුතු කළා. එතුමා තුළ ලොකු මිනුශීලිභාවයක් තිබුණා. තවත් දවසක එතුමා මට එදා වාගේ පණිවුඩයක් එව්වා. එදාත් මම ගියා. මට කිව්වා, "මචෝ, ආප්පයක් කාලා යන්න අද හවසට අපේ ගෙදරට එන්න" කියලා. මම හේතුව මොකක්ද කියලා දන්නේ නැහැ. මම කිව්වා, "හොඳයි සර්. මම එන්නම්" කියලා. එතුමාගේ නිවසට ගියාම කිව්වා, "අපේ කොල්ලට දැන් අවුරුදු 21ක් වනවා නේ බන්" කියලා. එතකොට තමයි මම දැන ගත්තේ පුතාගේ උපන් දිනය සමරන්න ඒ ගෙදර පොඩි සාදයක් තිබෙනවා කියලා. පවුලේ අය සහ මිතුයෝ විතරයි එදා හිටියේ. විශාල පිරිසක් හිටියේ නැහැ. එතුමා බොහොම වාම විධියට උපන් දිනය සමරන්න කටයුතු කර තිබුණා.

එදා බොහොම වැදගත් සිදුවීමක් වුණා. මාලතී මැතිනියට මතක ඇති. අපේ හිටපු අමාතා ගරු ඉමිතියාස් බාකීර් මාකර් මැතිතුමාත් එදා හිටියා. අපි කථා කරමින් ඉන්නකොට, ඒ අවස්ථාවට සහභාගි වෙන්න නායකයෙක් ආවා. එතුමා ඇවිත්, අත් දෙක බැදගෙන හිටියා. කවුරු එක්කවත් කථා කළේ නැහැ. මාලතී මැතිනිය මට කිව්වා, "ගිහින් පොඩඩක් කථා කරන්න" කියලා. එතුමා මා එක්ක කථා කරන්නේ නැත්නම් මට කථා කරන්නත් බැහැ නේ. මම බලාගෙන හිටියා එතුමා දැන් කථා කරයි, දැන් කථා කරයි කියලා. නමුත් කථා කළේ නැහැ, පලතුරු වීදුරුවක් බීලා එතුමා යන්න ගියා. මම ඉමිතියාස් බාකීර් මාකාර් මැතිතුමාගෙන් ඇහුවා, "ඉමිති, එතුමා ඔයා එක්කත් කථා කළේ නැහැ නේ?" කියලා. එතුමා කිව්වා, "ඒක තමයි ජගත් අපට වෙලා

තිබෙන පුශ්නය" කියලා. මම කියන්නේ කවුරු ගැනද කියලා ඔබතුමන්ලාට හිතා ගන්න පුළුවන් නේ. ඒ නිසා තමයි නිස්ස අත්තනායක මැතිතුමා, සරත් ෆොන්සේකා මැතිතුමා, බාකීර් මාකාර් මැතිතුමා වැනි අය අවුරුදු දෙකක් විතර නිහඩව හිටියේ. දැන් එතුමන්ලා නැවත දේශපාලනයට පැමිණ තිබෙනවා. ඒ කාරණය තමයි මම මේ මතක් කළේ. ඒ ගෙදරට ගියාට පස්සේ මාලතී මැතිනියත් අසරණයි, අපිත් අසරණයි, ඒ දරුවනුත් අසරණයි. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ඇවිල්ලා එතුමා සමග පොඩ වෙලාවක් කථා කර කර හිටියා. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ඒ කිසිම දෙයක් ගණන් ගත්තේ නැහැ. එතුමා හැම අවස්ථාවකදීම බොහොම නිහතමානීව කටයුතු කළා. එතුමා යම් යම් අවස්ථාවල කටයුතු කළ ආකාරය ගැන මම මේ බොහොම කෙටියෙන් කියන්නේ.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීුතුමනි, එතුමා සබරගමු පළාත් ආණ්ඩුකාරතුමා හැටියට කටයුතු කළ වකවානුවේ, ජනාධිපතිතුමා ඇතුළු මැති ඇමතිවරු රාශියකගේ සහභාගිත්වයෙන් රැස්වීමක් තිබුණා. ඒක අවසන් වුණාම එතුමා වේදිකාවේ සිටි මට කථා කරලා කිව්වා, "ජගත් දැන්ම යන්නේ නැහැ නේ. එන්න මගේ නහින්න" වාහනයට කියලා. ලොකුබණ්ඩාර ආණ්ඩුකාරතුමාගේ වාහනයට නැහලා, ඒ ගෙදරට ගිහිල්ලා තේ ටිකක් බිව්වා. මම දන්නේ නැහැ, එතුමා කුමක් සඳහා මට කථා කළා ද කියලා. මම ඇහුවා, " සර්, මොනවා හරි පුශ්නයක්ද, මොනවා හරි කියන්න තිබෙනවාද?" කියලා. එතුමා කිව්වා, "නැහැ, මචෝ තේ එකක් බීලා යන්නයි කථා කළේ" කියලා. අන්න එවැනි සංගුහශීලී ගතියක්, මිනුශීලීභාවයක්, ළෙන්ගතුකමක් එතුමා තුළ තිබුණා. මම මේ උදාහරණ විධියටයි කියන්නේ. මම සියල්ල මගේ අත් දැකීම්. අනෙක් සියලු මැති ඇමතිවරුන්ට එතුමා සම්බන්ධව මේ වාගේ අත් දැකීම් රාශියක් ඇති කියලා මම හිතනවා.

මම කලින් කිව්වා වාගේ, භීෂණ කාලයේ පැවැති මැතිවරණවලදී එතුමා පළමුවන ස්ථානයට ආවා. එ්කේ රහස එතුමා තුළ පැවති මනුස්සකම කියලායි මම නම් හිතන්නේ. එතුමාට බදුල්ල පුරවරයේ විශාල පිරිසකගේ ලොකු පිළිගැනීමක් තිබුණා. මම හිතන විධියට එතුමා නොගිය විහාරස්ථානයක් බදුල්ලේ නැතිව ඇති. එතුමා නොගිය පල්ලියක් බදුල්ලේ නැතිව ඇති. මම දන්නා පරිදි, කෝවිල්, මුස්ලිම පල්ලි, කතෝලික පල්ලි වැනි හැම ආගමික ස්ථානයකටම එතුමා ගියා. එතුමා නොගිය තැනක් නැහැ. එතුමා බොහොම සුහඳශීලීයි. එතුමා කථානායකවරයා හැටියට කටයුතු කළ කාලයේ හැම කෙනෙකුටම -පාර්ලිමේන්තුවේ සිටි කාර්ය මණ්ඩලවලට පවානිහතමානී නායකත්වයක් දුන්නා කියන එක මම විශේෂයෙන් මතක් කරන්න ඕනෑ.

මේ ගරු සභාවේ අරගළ වෙනවා, ගාලගෝට්ට් වෙනවා. නමුත්, ඒ කිසිම දෙයකින් එතුමා සැලුණේ නැහැ. එතුමා හිනා වෙමින් ඒවා දෙස බොහොම සැහැල්ලුවෙන් බලාගෙන හිටියා. ඒවා බලාගෙන ඉන්න ගමන්ම මේ ගරු සභාව පාලනය කරන්නත් එතුමාට හැකියාව, දක්ෂතාව තිබුණා. එතුමා අවශා වෙලාවට ඉංගීසි භාෂාවෙන්, ඒ වාගේම සිංහල භාෂාවෙන් කථා කරනවා. සමහර අපට තේරෙන්නෙත් නැති වචන කියනවා. අපට තේරෙන්නේ නැතිවාට ඒවා එතුමාට තේරෙනවා. එතුමා ඇවිදින පුස්තකාලයක් වාගෙයි. වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට පාලි, සංස්කෘත වාගේම අපේ සාහිතාය සම්බන්ධවත් දැනුමක් තිබුණා.

අපි කවුරුත් හිතුවේ නැහැ එතුමා මේ වාගේ වසංගතයකට ගොදුරු වෙයි කියලා. එතුමාගේ අවසත් කටයුතු සිද්ධ වෙන මොහොතේ මම හිටියේ මගේ ගම් පළාතේයි. අපේ ගමේ අය කථා වුණා, "අතේ! ලොකුඛණ්ඩාර මහත්තයා මේ වාගේ තත්ත්වයකට පත්වුණේ නැත්තම කොයි තරම සෙනහක් හපුතලේ ගමට යයිද, වාහන කොච්චර යයිද, මේ වාගේ වසංගත තත්ත්වයක් නොතිබුණා නම් කොයි තරම් ජන සහභාගිත්වයකින් එතුමන්ගේ අවමංගල කටයුත්ත සිදු වෙයිද? එතුමා ඒ තරම නිහතමානී නායකයෙක් නේ" කියලා. අපි හැම අවස්ථාවකදීම නිරන්තරයෙන් ඒ ගැන කථා කළා.

අපේ ගරු මන්තීතුමන්ලා රාශියක් එතුමා ගැන කථා කරන්න බලාපොරොත්තුවෙන් ඉන්න නිසා මම තවත් කාලය ගත්තොත්, එය එතුමන්ලාට කරන අසාධාරණයක් වනවා. ගරු වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර ශූරීන් සම්ඛන්ධයෙන් කථා කරන්න අද දවස පුමාණවත් නැහැ. මම උදාහරණ කිහිපයක් විතරයි කිව්වේ. අද දවසම කථා කළත් එතුමා ගැන කථා කරලා අවසන් කරන්න බැහැ. එතුමා ගැන කියන්න නම්, මේ ශෝකය පළ කිරීමේ යෝජනාවට දවස් තුනක්වත් ගන්න ඕනෑ. මොකද, එතුමා එතරම් අත්දැකීම් සහිත; මේ උත්තරීතර සභාවට නායකත්වය දුන්; පහළ ඌවද, ඉහළ ඌවද කියලා බලන්නේ නැතිව මුළු පළාතටම නායකත්වය දුන් නායකයෙක්. පහළ ඌවත්, ඉහළ ඌවත් ගැන කථා කරනකොට මොන පැත්තේ වුණත් පක්ෂ විපක්ෂ භේදයෙන් තොරව අපේ පර්සි සමරවීර මැතිතුමා පිළිබඳවත් මම මතක් කරන්න ඕනෑ. එතුමාත් අද අප අතර නැහැ. පර්සි සමරවීර මැතිතුමාත් ඉතාම කෘතහස්ත දේශපාලන නායකයෙක්.

ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගෙන් පසු අපේ ගරු උදිත් ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා මේ උත්තරීතර සභාව නියෝජනය කළා. එතුමාත් ඒ පළාතට සුවිශාල කාර්ය භාරයක් කළා. මේ උත්තරීතර සභාවේ එතුමා හොඳ අදහස් ඉදිරිපත් කළා. ඒ වාගේම මාලතී ලොකුබණ්ඩාර මැතිනිය වරෙක අපට මැණියන් කෙනෙකු වුණා. තවත් වරෙක සහෝදරියක් වුණා. එතුමිය පෞද්ගලිකව ළඟින් ඇසුරු කළ කෙනෙක් හැටියට මට එය කියන්න පුළුවන්. එතුමිය ඇයගේ දරුවන්ට වාගේම අපටත් එක ලෙස ආදරය දැක්වූවා. මේ අවස්ථාවේදී, මාලතී ලොකුඛණ්ඩාර මැතිනියටත්, උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ඇතුළු අනෙක් පුතුන් දෙදෙනාටත් මගේ ශෝකය පළ කරනවා. එම පවුලේ සියලු දෙනාම පෞද්ගලිකව මා දැන හඳුනාගෙන සිටියා. ඔවුන් සමහ කථාබහ කළා; ගමන් බිමන් යද්දී එකට එකතු වෙලා තිබෙනවා. ඒ පවුලේ සියලු දෙනාටම මගේ පෞද්ගලික ශෝකය මේ අවස්ථාවේදී පළ කරනවා. ඒ වාගේම බණ්ඩාරවෙල මධා මහා විදාහාලයේ ආදි ශිෂා පරපුර වෙනුවෙනුත්, ඒ සිසු පරපුර වෙනුවෙනුත්, ඛණ්ඩාරවෙල මධා මහා විදාහලයේ විදුහල්පති ඇතුළු ආචාර්ය මණ්ඩලය වෙනුවෙනුත්, මොණරාගල දිස්තුික්කයේ අපේ ආදරණීය ජනතාව වෙනුවෙනුත්, සමස්ත ඌව පළාතේම ජනතාව වෙනුවෙනුත් ශෝකය පළ කරන්නට මා මෙය අවස්ථාවක් කර ගන්නවා. ආදර්ශවත් නායකත්වයක් හෙබවූ අපේ ආදරණීය ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර ශූරීන් පුාර්ථනා කළ පරිදි, එතුමාට අමාමහ නිවන් සුව අත්වේවායි පතමින්, මම නිහඬ වෙනවා. ස්තූතියි.

[අ.භා. 3.25]

ගරු තිස්ස අත්තනායක මහතා

(மாண்புமிகு திஸ்ஸ அத்தநாயக்க) (The Hon. Tissa Attanayake)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, අද දවසේ ගුණානුස්මරණය කරන ගරු වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා සැබවින්ම අවාහජත්වයෙන් ජීවත් වුණු හෙළ ගැමියෙක්. මට එතුමා මතක් වෙන්න විශේෂ කාරණා ගණනාවක් තිබෙනවා. මගේ මතකය නිවැරදි නම්, එතුමා 1977 ඉඳලා 2010 වනතුරු වසර තිස්ගණනක් පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කළා. එතුමා මේ පාර්ලිමේන්තුවේ කථානායක ධුරය දක්වාම ඉහළම තනතුරු දැරු අපේ හිතවත් ඇමතිතුමෙක්.

එතුමා මේ රටේ පුසිද්ධ වුණේ හෙළ බසට ආදරය කළ තායකයෙක් වාගේම බෞද්ධ දර්ශනය අනුව ජීවත් වුණු තායකයෙක් වශයෙනුයි. සැබවින්ම එතුමා තුළ තිබුණු අවාහජත්වය, ගැමිකම තමයි එතුමාගේ සංකේත වුණේ. ඕනෑම පුද්ගලයෙකු කෙරෙහි රටේ ජනතාව තුළ යම් යම් ආකාරයේ බැදීම ඇති වෙනවා. හැබැයි, ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට තිබුණු සුවිශේෂීම ගතිය තමයි එතුමාගේ ඒ ගැමිකම සහ හෙළ බස සම්බන්ධයෙන් තිබුණු මනා දැනීම.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීුතුමනි, 1993දී, ගරු ඩී.බී. විජේතුංග ජනාධිපතිතුමාගේ කාලයේ එතුමා අධාාපන හා උසස් අධාාපන ඇමතිවරයා හැටියට පත් වුණා මට මතකයි. ඒ මොහොතේ ගරු ඩී.බී. විජේතුංග ජනාධිපතිතුමා විසින් මා උසස් අධාාපන විෂය භාර ඇමතිවරයා හැටියට පත් කළා. මට වැඩ කරන්න සිදු වුණේ, ගරු වී.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා යටතේයි. එතුමා කැබිනට් ඇමතිතුමා. මම විෂය භාර ඇමතිතුමා. මම දිවුරුම් දීලා ඉවර වෙලා ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ තිවසට ගියා. එතුමා ඉතාම ආදරයෙන් මාව පිළිගෙන මට අවවාදයක් දුන්නා. එතුමා කිව්වා, "හැම විටම හොඳ දෙවැනියෙක් හැටියට වැඩ කරන්න ඉගෙන ගන්න. එතකොට හොඳ පළමුවැනියෙක් වෙන්න පුළුවන්" කියලා. ඇත්තටම එය පරමාදර්ශයක්. වර්තමාන දේශපාලනය තුළ නැත්තේ එයයි. මහන්සි වෙලා වැඩ කරලා, ඉගෙනගෙන යම තැනකට යා යුතුයි කියන පරමාර්ථයෙන් වැඩ කරන අය අද දේශපාලනය තුළ දකින්න නැහැ. ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා එදා දුන් ඒ අවවාදය අදටත් මගේ හිතේ තදින් කා වැදී තිබෙනවා

එතුමා මේ රටට අමතක නොවන සුවිශේෂී කාර්යයන් දෙක තුනක් කර තිබෙනවා. මම පාර්ලිමේන්තුවට ආවේ 1989දී යි. ඒ දවස්වල අපි එතුමන්ලා කථා කරන ආකාරය, වැඩ කරන විධිය දිහා බලලා එතුමන්ලාගෙන් යම් දෙයක් ඉගෙන ගන්න බොහොම ආසාවෙන් හිටියා. මට මතක විධියට, එතුමා දේශීය වෛදා විෂය හාර ඇමතිවරයා හැටියට පත් වුණේ 1988දීයි. ඒ, ජේ.ආර්. ජයවර්ධන ආණ්ඩුවේ අවසන් කාලයේ. එතුමා මේ පාර්ලිමේන්තුවේ අයට කොළ කැද බොන්න හුරු කළා. ඊට පෙර පාර්ලිමේන්තුවේ කොළ කැද හාවිතයක් තිබුණේ නැහැ. ඒ තුළින් ඇත්තටම රටේ ලොකු පරිවර්තනයක් වුණා කිව්වොත් එහි වරදක් නැහැ. ඊට පෙර කොළ කැද නොතිබුණා නොවෙයි. නමුත්, පාර්ලිමේන්තුවේ අයට කොළ කැද බොන්න හුරු කළේ, ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමායි.

එතුමා උසස් අධාාපත ඇමතිවරයා හැටියට වැඩ භාර ගත් පසු -මට මතක විධියට 1989දී- අමාතාාංශයේ දුරකථනයෙන් කථා කරන විට, "ආයුබෝවන්" කියා කථා කරන ලෙසට විශේෂ නියෝගයක් කළා. කලින් එවැනි සිරිතක් තිබුණේ නැහැ. ගරු ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා තමයි එය ඉගැන්වූවේ. ඒ වචනය තමයි අදත් හුහ දෙනෙකු භාවිත කරන්නේ. එවැනි වටිනා භාවිතාවන් එතුමා මේ සමාජයට දායාද කළා.

එතුමා අධාාපන ඇමතිවරයා වශයෙන් සිටි කාලයේ අධාාපන ක්ෂේතුයේ පරිවර්තනයක් ඇති කරන්න බොහොම මහන්සි වෙලා වැඩ කළා. එතුමා හැම විටම කිව්වා, ගමට පහසුකම් යන්න ඕනෑ, ගමේ පහසුකම් වැඩි දියුණු වෙන්න ඕනෑ කියලා. එතුමා අධාාපන ඇමති වෙලා ඉන්නකොට අපි එතුමාගෙන් විශාල සේවාවක් ඉටු කරවා ගත්තා. ඈත පිටිසර ගමක් නම්, ඒ ගමේ පහසුකම් වෙනුවෙන් තම අමාතාාංශයේ සියලු සම්පත් පාවිච්චි කරන්න එතුමා ඉඩ දුන්නා. එතුමා ඒ ආකාරයට බොහොම කැපවීම් කළ නායකයෙක්.

[ගරු තිස්ස අත්තනායක මහතා]

අවසාන වශයෙන් මට එතුමා මුණ ගැසුණේ, පසුගිය ජනවාරි මාසයේ 24වන දායි. මම සාමානෲයෙන් එතුමා බලන්න මාස දෙක තුනකට වතාවක් හෝ යනවා. එතුමා අසනීප වෙන්න සතියකට පමණ පෙර එතුමාට දුරකථනයෙන් කථා කරලා මට මුණ ගැහෙන්න ඕනෑ කියලා කිව්වාම, "එහෙම නම් උදේ එන්න" කියලා එතුමා කිව්වා. එදා එතුමාත් මමත් මුණ ගැහිලා ඉද්ශපාලනය ගැන, රටේ තත්ත්වය ගැන, කොවිඩ වස**ංග**තයේ තිබෙන භයානකකම ගැන ආදී වශයෙන් ගොඩක් දේවල් කථා කළා. ඊට පස්සේ මම එන්න පිටත් වෙනකොට සීගිරි බිතු සිතුවම ගැන ඉංගුීසි භාෂාවෙන් එතුමා ලියපු පොතක් මට දුන්නා. ටික දවසකට කලින් එතුමා ලියපු එම පොතේ පිටපත තියාගෙන ඉඳලා ඒක මට දීලා එතුමා කිව්වා, "මම මේක ඔයාට දෙන්නමයි තියාගෙන හිටියේ" කියලා. ඒක තමයි අපේ අවසාන හමුවීම. දවස් හත අටකට පසුව මට දැන ගන්න ලැබුණා, එතුමා රෝගාතුර වුණා කියලා. අපි හිතුවා ඒක සාමානා තත්ත්වයක් කියලා. අපි මෙවැනි දෙයක් බලාපොරොත්තු වුණේ නැහැ, කොවිඩ් රෝගය වැලදිලා එතුමාට මේ විධියේ අවාසනාවන්ත ඉරණමක් අත් වෙයි කියලා අපි කවුරුත් හිතුවේ නැහැ.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා මේ රටේ දේශපාලනයේ පරමාදර්ශී චරිතයක්. හොරෙක්, වංචාකාරයෙක්, දූෂිතයෙක් කියලා ඇතිල්ල දිගු වුණේ නැති චරිතයක්. එතුමා මේ රටට, හාෂාවට, බෞද්ධ ධර්මයට සුවිශේෂී වැඩ කොටසක් කළා. එතුමා ජනතාව චෙනුවෙන් කළ සේවාවන් බොහොමයක් අදටත් රටේ ජනතාව භුක්ති විදිනවා. එතුමා ජීවත් වුණු හැටි, හැසිරුණු හැටි, බෞද්ධ දර්ශනයත් එක්ක එතුමා ගත කළ ජීවිතය ගැන මම හොඳින් දැනගෙන හිටියා. එතුමාගේ වියෝව අපට දරා ගන්න බැහැ. හැමෝම පුාර්ථනා කරනවා වාගේ, එතුමාට නිවත් සුව අත් වෙවා කියා මම පුාර්ථනා කරනවා. එතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව, ලොකුඛණ්ඩාර මැතිනියටත්, එම දරුවන්ටත් අපේ ශෝකය පුකාශ කරනවා. ස්තූතියි.

[අ.භා. 3.32]

ගරු අරුන්දික පුනාන්දු මහතා (පොල්, කිතුල් හා තල් වගා පුවර්ධනය හා ආශිත කාර්මික භාණ්ඩ නිෂ්පාදන හා අපනයන විවිධාංගිකරණ රාජාා අමාතාතුමා)

(மாண்புமிகு அருந்திக்க பர்னாந்து - தென்னை, கித்துல் மற்றும் பனை செய்கைகள் மேம்பாடு மற்றும் அவை சார்ந்த பொறிமுறை பண்டங்களின் உற்பத்தி மற்றும் ஏற்றுமதி பல்வகைப்படுத்தல் இராஜாங்க அமைச்சர்)

(The Hon. Arundika Fernando - State Minister of Coconut, Kithul and Palmyrah Cultivation Promotion and Related Industrial Product Manufacturing and Export Diversification)

මූලාසනාරූඪ ග්රු මන්තීුතුමනි, මේ රටේ පාර්ලිමේන්තුව තුළ කෘතහස්ත දේශපාලන නායකයෙකු හැටියට කටයුතු කරමින්, පාර්ලිමේන්තුවේ උත්තරීතර කථානායක ධුරය හොබවමින්, විවිධ අමාතාහංශවල අමාතහ ධුර දරමින්, ඒ වාගේම ආණ්ඩුකාර ධුරයක් ද දරමින් කටයුතු කළ ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිදුන්ගේ අභාවය පිළිබඳ ශෝක යෝජනාව අද දින මේ ගරු සභාවට ඉදිරිපත් කර තිබෙනවා. එතුමා සතුව තිබුණු සුවිශේෂී ගුණාංග ගැන කථා කරන්න මමත් මේ අවස්ථාවේ බලාපොරොත්තු වෙනවා.

ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මැතිතුමාගේ පුබල ආණ්ඩුව පැවැති 1977 කාලය මට මතකයි. ඒ, අපි පාසල් ගිය කාලය. මට කලින් කථා කළ ගරු මැති ඇමතිතුමන්ලා ද කියූ ආකාරයට, ඒ රජය තුළ සිටි විවිධ දේශපාලන නායකයෝ මේ රට මෙහෙයවමින් කටයුතු කළා. අපි තරුණ විශේ සිට මේ දක්වා -හැම දාම- වාමාංශික දේශපාලනයත් එක්ක වැඩ කටයුතු කළත්, අනෙක් කඳවුරේ සිටි සමහර අය පිළිබඳවත් විමසිල්ලෙන් සිටියා. ඒ සමහර අය අපට ආදර්ශයක් වුණා. එක්සත් ජාතික පක්ෂ රජය තුළ මම අගය කළ, මම කුඩා කාලයේ ඉඳලාම ආදර්ශයට ගත් දේශපාලන නායකයන් අතරින් පුධාන තැනක් අද අප මේ කථා කරන දිවංගත ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාට හිමි වූ බව කියන්න ඕනෑ. එතුමාගේ දේශපාලන ජීවිතය තුළ එතුමා තම පුදේශයේ ජනතාවට විශාල සේවාවක් කළා; රටටත් විශාල සේවාවක් කළා. අධාපාපන හා උසස් අධාපාපන අමාතාහංශය තුළිනුත් තමා අමාතාහ ධුරය දැරු අනෙකුත් අමාතාහංශ මතින් ද එතුමා විශාල සේවාවක් කළා.

ගරු විජයදාස රාජපක්ෂ මැතිතුමා කියූ ආකාරයටම අප ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා තුළිත් දැකපු එක් පුධාන ගුණාංගයක් තමයි, එතුමා මේ රටේ අපේ භාෂාවට සුවිශේෂි තැනක් ලබා දීම. එතුමාගේ වාග් වාතුර්යය සහ කථා විලාසය, එතුමා කථා කරන කොට ගත් උපහැරණ ඉතා විශිෂ්ටයි. ඉංගීසි භාෂාවෙන් කියනවා, sense of humour කියා. භාෂාව හැසිරවීමේදී එතුමා තුළ එම ලක්ෂණය තිබුණා.

දැන් මේ ගරු සභාව තුළ ඉන්නවා අපේ ගරු ගෙවිදු කුමාරතුංග මැතිතුමා. එතුමා අපේ කුමාරතුංග මුනිදාස මැතිතුමාගේ ඥාති පුතුයෙක්. කුමාරතුංග මුනිදාස මැතිතුමා ආදර්ශයට ගනිමින්, එතුමා පෙන්වූ මහ ඔස්සේ යන බොහෝ පිරිසක් ඉන්නවා. අපේ රටේ ඇතැම් අය සිංහල භාෂාව පැත්තෙන් විවිධ ක්ෂේතු ඔස්සේ දක්ෂතා පෙන්වා තිබෙන බව අපි දන්නවා. ගීත කලාව ගත්තොත්, ගීත රචනය පැත්තෙන් මහගම සේකර, ගායනය පැත්තෙන් ඩබ්ලිව්.ඩී. අමරදේව, සුනිල් ශාන්ත ආදි ශිල්පීන් සිංහල භාෂාව හරියාකාරව හැසිරවූ අයයි. කලා ක්ෂේතුයේ විතරක් තොවෙයි, තවත් විවිධ ක්ෂේතුවල වැඩ කළ අයත් සිංහල භාෂාවට ලබා දුන් තැන නිසා අපේ රටේ අනනාෳතාවට ලොකු වැදගත්කමක් ලැබුණා. දේශපාලනය කරන අයගෙන් සිංහල භාෂාවට විශාලම තැනක් දුන්, සිංහල භාෂාව නිවැරැදිව හසුරවපු නායකයන් සිටියා නම්, ඒ අය අතරින් පුධානම තැන ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාට හිමි වනවා. වර්තමාන තරුණ පරපුර නියෝජනය කරමින් දේශපාලනය කරන අයට එතුමා මහත් ආදර්ශයක්. විශේෂයෙන්ම තමන්ගේ රටේ අනනානාව ආරක්ෂා කරගන්න නම් තමන්ගේ භාෂාවට නිසි තැන දෙමින්, භාෂාව නිවැරැදිව උච්චාරණය කරමින්, නිවැරැදි විධියට එය හසුරුවමින් කටයුතු කරන්න ඕනෑ. ඒ අතින් එතුමා ලබා දුන් ආදර්ශය අපට බෙහෙවින්ම වැදගත් වනවා.

ගරු වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා කථානායක ධුරයට පත්වීම සම්බන්ධයෙන් අප දැකපු විශේෂ දෙයක් තිබෙනවා. ඒ තමයි, විපක්ෂයේ කෙනෙකු පාර්ලිමේන්තුවේ කථානායක ධුරයට පත්වීම. විපක්ෂයේ කෙනෙකු හැටියට පාර්ලිමේන්තුවේ කථානායක ධුරයට පත් වුණත්, ආණ්ඩු පක්ෂයටත්, විපක්ෂයටත් එතුමා සමව සැලකුවා.

එතුමා එක්ක කථා බහ කරන්න අවස්ථාවක් ලබන්න තරම් මම වාසනාවන්ත වුණා. එතුමා ආණ්ඩුකාරවරයකු හැටියට කටයුතු කරද්දී මට වරක් දෙවරක් එතුමා මුණ ගැසුණා. එතුමා එක්ක කථා කරන කොට මට දැනුණා, ආකර්ෂණියව කථා කරන්න පුළුවන්, සිත් ගන්නාසුලු ලෙස කථා කරන්න පුළුවන් පුදුම විධියේ හැකියාවක් එතුමාට තිබෙන බව. එතුමා එක්ක කථා බහ කළ අවස්ථාවල කාලය ගත වනවා අපට දැනුණේ නැහැ. එතුමාගේ අහිමි වීම රටක් හැටියට අපට විශාල පාඩුවක්.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්නීතුමනි, වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ පුතු රත්නයක් වන, අපේ උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා අපත් එක්ක සමකාලීනවයි පාර්ලිමේන්තුවට පැමිණියේ. පාර්ලිමේන්තු මන්තීුවරයකු ලෙස නැවත වතාවක් පාර්ලිමේන්තුවට ඇවිල්ලා, බදුල්ල දිස්තික්කයේ ආදරණීය ජනතාව එක්ක තව තවත් සමීප වෙමින්, තම පියාගේ දේශපාලන ගමන ආදර්ශයට ගනිමින් ඉදිරියට යන්නට එතුමාට වාසනාව ලැබේවා කියා මම පුාර්ථනා කරනවා.

අප කවුරුත් හිතපු නැති ආකාරයට කොවිඩ - 19 වසංගතයට ගොදුරු වී අප අතරින් වියෝ වූ ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ දේහය පිළිබඳ අවසන් කටයුතු නිරෝධායන නීති රීතිවලට අනුවයි කරන්න සිද්ධ වුණේ. ඒක තමයි ලෝක ධර්මතාව. අපි ඒකට මුහුණ දෙන්න ඕනෑ. ඕනෑම වෙලාවක අපි ඒ යථාර්ථයට මුහුණ දෙන්න ඕනෑ. අපේ ජීවිත මොන විධියට අවසන් වෙන්න නියමිතව තිබෙනවා ද කියා අපි දන්නේ නැහැ. නමුත් අප ජීවත්ව සිටින කාලයේදී අපෙන් රටට, සමාජයට ඉටු වෙන්න තිබෙන යුතුකම ඉටු කිරීම තමයි අපට කරන්න තිබෙන්නේ. තමාගෙන් රටට, සමාජයට විය යුතු යුතුකම් ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා අතින් ඉටු වුණා.

එතුමාගේ වියෝවෙන් කම්පාවට පත් වී සිටින ලොකුබණ්ඩාර මැතිනිය, පුතුන් තිදෙනා ඇතුළු ඥාතින් සියලුදෙනාට මගේත්, පුත්තලම දිස්තික්කයේ ජනතාවගේත් ශෝකය මේ වෙලාවේ පුකාශ කරනවා. ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට නිවත් සුව ලැබේවා කියා පුාර්ථනා කරමින්, මම මගේ වචන ස්වල්පය අවසන් කරනවා.

[අ.භා. 3.39]

ගරු ඉමිතියාස් බාකීර් මාකාර් මහතා (மாண்புமிகு இம்தியாஸ் பாகிர் மாகார்)

(The Hon. Imthiaz Bakeer Markar)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, විශේෂයෙන් ඔබතුමා මූලාසනයේ ඉන්න වෙලාවේ මට කථා කරන්න අවස්ථාව ලැබීම ගැන මම සතුටු වෙනවා. හේතුව, ඔබතුමා විශ්වවිදාහල පසු බිමක් සහිත කෙනෙකු වීමයි. මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, අප ඉතා ළෙන්ගතුකමින් ඇසුරු කළ, අපේ ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර හිටපු කථානායකතුමා කථානායක පදවිය දැරූ කාලයේත් පශ්වාත් උපාධියක් හදාරමින් පේරාදෙණිය විශ්වවිදාහලයත් එක්ක පවත්වාගෙන ගිය සමීප සම්බන්ධතාව ඔබතුමා මූලාසනයේ සිටියදී මට මතක් වෙනවා.

එතුමාගේ අභාවය වෙනුවෙන් පාර්ලිමේන්තුවේ ශෝකය පළ කරන මේ අවස්ථාවේ දී එතුමාගේ ආදරණීය බිරිඳ වන මාලතී ලොකුඛණ්ඩාර මැතිනියට, රශ්මීන්, උදිත්, දමිත් යන පුතුන් තිදෙනාට සහ එම පවුලේ සියලුදෙනාට අපගේ ශෝකයක් දන්වා සිටින්න කියා මා ඉල්ලා සිටින්න කැමැතියි.

ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා අවසන් හුස්ම හෙළන්න මාසයකට, දෙකකට ඉස්සර වෙලා එතුමාගේ සුව දුක් බලන්න යන්න මට පුළුවන් වුණා. ගරු තිස්ස අත්තනායක මැතිතුමා ද කියපු විධියට, ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා සීගිරි ගී පිළිබඳ තමා අතින් ලියැවුණු පොත මටත් පිරිනැමුවා. ඒක එතුමාගේ පුරුද්දක්. අප එතුමා හමු වෙන්න ගිය හැම වෙලාවකම එතුමා අපට පොතක් පිරිනැමුවා. ඒ හොඳ පුරුද්ද එතුමාට තිබුණා.

අපේ ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර හිටපු කථානායකතුමා මේ සබා ගැබට ආහාරණයක් වුණු පුද්ගලයෙක්. එතුමා මේ ගරු සභාව බබළවපු කෙනෙක්. එතුමාගේ කථාවල හිස් වචන තිබුණේ නැහැ. එතුමාගේ කථාවලින් යමක් ඉගෙනගන්න පුළුවන්කම තිබුණා. එතුමා හුහක් පොත් පත් කියවපු කෙනෙක්. එම නිසා එතුමා කථා පවත්වන කොට දැනුම තමයි පිටාර ගැලුවේ. ඒක අපි දැක්කා. පොඩි මිනිහාට වාගේම ඉහළ තලයටත් කථා කරන්න පුළුවන් ශක්තිය ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා තුළ තිබුණා. එතුමා පවත්වපු කථාවල හාසාය පිරී තිබුණා. එතුමා මේ පාර්ලිමේන්තුවම හිනා ගස්වපු අවස්ථා පිළිබඳව මගේ මතකය අවදි වෙනවා. ඒ වාගේම, එතුමා ඉතා ගැඹුරින් අදහස් පුකාශ කළ අවස්ථා ගැන මට මතක් වෙනවා. එතුමාගෙන් සිංහල පදයක තේරුම ඇහුවොත්, එතුමා එහි පසු බිම ගැන කියන්නේ එයට පාලි, සංස්කෘත භාෂාවල යෙදෙන සමාන පදත් එක්ක සහ ඉංගුිසි භාෂාවේ ඇති තේරුමත් එක්කයි. එතුමා, ඒ වාගේ දැනුම පිරුණු නායකයෙක්. පෙර අපර දෙදිග භාෂා ගැන එතරම දැනුමක් තිබුණු උදවිය මෙම ගරු සභාවේ දැකීම ඉතාම දුර්ලහ සිද්ධියක්.

මට සිහිපත් වෙනවා, මගේ පියතුමා සමහ එතුමාට තිබුණු සමීප සම්බන්ධය. මගේ පියතුමා සමහ සමීප සම්බන්ධතාවක් පැවැත්වූ ඒ සමීපතමයාත් එක්ක එක කැබිතට් මණ්ඩලයේ කටයුතු කරන්න මට වාසනාව ලැබුණා. වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා මා හමුවූ අවස්ථාවලදී නිතර මතක් කළ දෙයක් තිබුණා. ඒ තමයි, මගේ පියතුමා කථානායක වෙලා සිටි කාලයේ ගව ඝාතනය වැළැක්වීම සම්බන්ධයෙන් එතුමා පාර්ලිමේන්තුවේදී ඉදිරිපත් කළ යෝජනාව. මගේ පියතුමා කථානායක වෙලා සිටියදී වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ගව ඝාතනය ගැන කථා කරන කොට මගේ පියතුමා එතුමාගේ කථාව සීමා කරයි කියා එතුමා සිතූ බව එතුමා මට කිව්වා. මොකද, මගේ පියතුමාත් මමත් ඉස්ලාම් භක්තිකයෝ. නමුත් මගේ පියතුමා එතුමාට ඒ ගැන කථා කරන්න දවස් දෙකකදීම අවස්ථාව දීලා, එතුමාගේ කථාවට හිතා වෙවී ඇහුම් කන් දීගෙන හිටපු හැටි එතුමා මට නිතර මතක් කළා. ඒ ආකාරයට, මගේ පියා සමහ සමීප සම්බන්ධයක් එතුමාගේ තිබුණා.

මම නිවාස රාජාා ඇමතිවරයා වශයෙන් ඉන්නකොට එතුමාගේ වැඩිමහල් සහෝදරයා වන වී.ජ.මු. සමරසේකර ඛණ්ඩා මහත්මයා තමයි ඌව පළාත් නිවාස ඇමතිවරයා වශයෙන් කටයුතු කළේ. ඒ කාලයේ අපේ ඉතාම සමීප සම්බන්ධයක් තිබුණා. මහියංගනය පුදේශයේ ගම් උදාව පැවැත්වූ අවස්ථාවේ අපි පදිංචිවෙලා සිටියේ බදුල්ල දිස්තික්කයේ මහියංගනය ආසනයේ එකම මුස්ලිම ගම්මානය වන පහරගම්මන කියන ගම්මානයේයි. එය උදා ගම්මානයක් කළ වෙලාවේ මගේ ඉල්ලීමට එකහව යුනානි වෛදා කුමය සිහිපත් කරමින් ලංකාවේ පළමුවැනි යුනානි බෙහෙත් ශාලාව පහරගම්මන ගම්මානයට ලබා දෙන්න එතුමා අනුගුහය දක්වපු ආකාරය මට අදත් මතක් වෙනවා. අද එය කොයි තත්ත්වයක තිබෙනවාද කියලා මම දන්නේ නැහැ.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, ගුවන් විදුලියේ එතුමා ඉදිරිපත් කළ "රසදීපනී" වැඩසටහන මගේ මතකයට එනවා. එහිදී ගායකයා, රවකය, සංගීතඥයා කියන තුන්දෙනාම ගෙන්වාගෙන ඉතාම රසවත් වැඩසටහනක් කළා. අපේ සමාජය යහපත් කරන්න, අපේ මිනිස්සු යහපත් කරන්න එතුමා ගීතය, කවිය ආයුධයක් කර ගත්තා. එතුමා බෞද්ධ වටිනාකම්වල පිහිටලා වැඩ කළ කෙනෙක්. එතුමාගේ කථාවලින්, හැසිරීමෙන් අපි ඒ බෞද්ධ වටිනාකම් දැක්කා. දේශපාලනය සඳහා බෞද්ධකම ආයුධයක් කර ගත්නවාට වඩා බෞද්ධ පුතිපත්තිවල පිහිටා වැඩ කළ නායකයකු විධියටයි මම වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා දකින්නේ.

මට තවත් සිද්ධියක් මතක් වෙනවා. එතුමා අධාාපන ඇමතිවරයා වශයෙන් කටයුතු කරද්දී මම කරපු ඉල්ලීමකට එකහ වෙලා ජාතික නිදහස් සටතේ අන්තිම අදියරට නායකත්වය දුන් නායකයෝ අතර සිටි මුස්ලීම නායකයෝ දෙදෙනෙක් සිහිපත් කරන්න ගොඩනැහිලි 2ක් ලබා දුන්නා. ආචාර්ය ටී.බී. ජයා [ගරු ඉමතියාස් බාකීර් මාකාර් මහතා]

මැතිතුමා වෙනුවෙන් දර්ගා නගරයේ සහිරා විදාහලයට, ඒ වාශේම ශීමත් රාසික් ෆරීඩ් මැතිතුමා වෙනුවෙන් කොළඹ මුස්ලිම් බාලිකා විදාහලයට එම ගොඩනැහිලි ලබා දුන්නා. කිසිදු භේදයකින් තොරව, ඒ නායකයන්ට උපහාර දක්වන්න එතුමා කටයුතු කළා.

එතුමා අධාාපන ඇමනිවරයා වශයෙන් සිටියදී "පූජිත ජීවිත" යනුවෙන් පොත් පෙළක් ඉදිරිපත් කළා. ඩී.බී. ජයතිලක මැතිතුමන්, හික්කඩුවේ ශ්‍රී සුමංගල හාමුදුරුවෝ, සේතානායකවරුන්, සර් පොන්නම්බලම් අරුනාවලම්, ශ්‍රීමක් පොන්නලම්බලම් රාමනාදන් මහත්මයා, රාසික් ෆරීඩ් මහත්මයා වැනි උදවිය සම්බන්ධයෙන් අනාගත පරපුරට දැනුම ලබා දෙන්න එතුමා කටයුතු කළ ආකාරය මට මතක් වෙනවා. මේ විධියට එතුමා ගැන අපට පැය ගණනක් වුණත් කථා කරන්න පුළුවන්. මම ඒ සඳහා මේ සභාවේ වටිනා කාලය ගන්න බලාපොරොත්තු වෙන්නේ නැහැ.

වී.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර කියන්නේ, අපේ දේශපාලන ඉතිහාසයේ මේ පාර්ලිමේන්තුව බබලවපු, පාර්ලිමේන්තුවට ගෞරවයක් ලබා දුන්, දැනුම පිරුණු නායකයෙක්. අයි.එම්.ආර්.ඒ. ඊරියගොල්ල මහත්මයාවත් මේ වේලාවේ මට මතක් වෙනවා. වී.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මහත්මයාත් ඒ වගේ නායකයෙක්. දැන් අවසන් ගමන් ගිහින් තිබෙන එතුමාගේ නම අපේ ඉතිහාසයේ ඉතාම වැදගත් විධියට සටහන් වේවී කියන විශ්වාසය ඇතිව මගේ වචන ස්වල්පය මෙතැනින් අවසන් කරනවා. ස්තූතියි, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි.

[අ.භා. 3.45]

ගරු මධුර විතානමග් මහතා (மாண்புமிகு மதுர விதானகே) (The Hon. Madhura Withanage)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්නීතුමනි, අප අතරින් වෙන් වූ ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා පිළිබඳව අද දවස පුරාවටම අපි ආණ්ඩු පක්ෂයේත්, විපක්ෂයේත් ගරු ඇමතිතුමන්ලාගේ සහ මන්නීතුමන්ලාගේ කථා බොහෝ පුමාණයක් ඇහුවා.

විශේෂයෙන්ම කෙනෙක් ජීවත්වෙලා ඉන්නවාට වඩා මිය ගියාට පසුව තමයි ඔහුගේ වටිනාකම අපට තදින් දැනෙන්නේ. හැබැයි, මිය ගිය විට එතුමා ගැන ගුණ ගායනා කරනවාට වඩා, එතුමා ජීවත්ව සිටින කාලයේදී එතුමාගෙන් ලබාගත හැකි දැනුම සම්භාරය අපි ලබාගන්න ඕනෑ. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ ජීවිත කථාවෙන් අපට බොහෝ දේවල් ඉගෙන්න ගන්න පුළුවන්. අද දවස පූරාම කළ කථාවලින් නවක මන්තීවරුන් විධියට අපි විශාල තොරතුරු පුමාණයක් දැනගත්තා. විශේෂයෙන්ම එතුමාගේ ජීවිතයේ අවසාන කාලය තුළ මම එතුමා සමහ ගොඩක් සමීපව ඇසුරු කළා. මොකද, එතුමා කෝට්ටේ නගරයේ ජීවත් වුණු නිසා. එතුමාගේ ජීවිතයෙන්, එතුමා සතු දැනුමෙන් මම බොහෝ දේවල් ඉගෙන ගත්තා. විශේෂයෙන්ම 2018දී මම කෝට්ටේ නගරාධිපතිවරයා වශයෙන් පත් වෙනකොට එතුමා මට එන්න කියලා ඉතාම වටිනා උපදෙස් හා දැනුම් සම්භාරයක් ලබා දූන්නා. ඒ වාගේම අද දවස පුරාවටත් අපි එතුමාගේ ජීවිත කථාවෙන් ඉගෙනගත්, ඇනගත් දේවල් ටික අනාගතයේ මේ පාර්ලිමේන්තුවේ ගුණාත්මක තත්ත්වය දියුණු කරගන්න පාවිච්චි කරන්න කටයුතු කළ යුතුයි කියා මම හිතනවා.

එතුමාගේ ආදාහනය වෙලාවේ මම කොටිකාවත්ත ආදාහනාගාරයට ගියා. ඇත්තටම මගේ ජීවිතයේ ඉතාම තද වේදනාවක් දැනුණු අවස්ථාවක් ඒක. මොකද, එතුමා ඒ විධියට අවසන් ගමන් යා යුතු කෙනෙක් නොවෙයි. නමුත් අපි කාටවත් වළක්වන්න බැරි මේ දරුණු වසංගතය හමුවේ එතුමා ඒ අවාසනාවන්ත ඉරණමට ගොදුරු වුණා.

1977දී පැවති ජේ.ආර්. ජයවර්ධන ජනාධිපතිතුමාගේ ආණ්ඩුවේ හිටපු නවක මන්තීුවරයකු ලෙස පාර්ලිමේන්තුවටත්, රටටත් එතුමා විශාල වැඩ කොටසක් ඉටු කළා. එතුමා ඉතාම ගුණාත්මකව, ඉතාම නිර්මාණශීලීව නවක මන්තීුවරයකුගේ භූමිකාව තුළ කටයුතු කළා. විශේෂයෙන්ම ඉතාම රැඩිකල්, අභියෝගාත්මක තීරණ ගත්, හොඳ පෞරුෂයක් තිබෙන දේශපාලන චරිතයක් විධියට තමයි අපි එතුමාව හඳුනන්නේ. ඒ අපට තිබෙන අවබෝධය අනුවයි. එතුමා දේශපාලන භූමිකාව තුළ සමහර තීරණ ගත්තේ, හුදෙක් මනාප ලබා ගැනීමේ හෝ මන්තීුවරයකු ලෙස නැවත වතාවක් පාර්ලිමේන්තුවට පත්වීමේ අදහසින් නොව, රට වෙනුවෙන්, ආගම වෙනුවෙන් සහ ජාතිය වෙනුවෙනුයි. එතුමා විශාල කැපවීමකින් ඒ කටයුතු කළා.

පසුගිය කාලය පුරාවටම එතුමාගේ ආශුය තුළින් මා දැනගත් දේවල් තිබෙනවා. එතුමා දේශීය වෛදා අමාතාවරයා වශයෙන් කටයුතු කරනකොට මහා දැනුමක් තිබෙන වෙද මහත්මයකු විධියට තමයි වාවස්ථාදායකය තුළ වැඩ කටයුතු කළේ; රට වෙනුවෙන් වැඩ කටයුතු කළේ. ඒ වාගේම එතුමා බුද්ධ ශාසන අමාතාවරයා වශයෙන් කටයුතු කරනකොට මහණදම් පිරුවකු විධියට විශාල කැප වීමකින් රටට, දැයට වැඩ කටයුතු කළා. ඒ විතරක් නොවෙයි, එතුමා අධාාපන අමාතාවරයා වශයෙන් කටයුතු කරනකොට මහා පුාඥයකු විධියට විශාල කාර්ය හාරයක් ඉටු කළා. ඒ වාගේම අධිකරණ අමාතාවරයා වශයෙන් කටයුතු කරනකොට ඉතාම ඉහළ දැනුම් සම්භාරයක් තිබෙන නීති විශාරදයකු විධියට එතුමා වැඩ කටයුතු කළා.

විශේෂයෙන්, රාජා සේවයේ ගුණාත්මකභාවය සඳහා එතුමා විශාල සේවයක් කළා. රාජා සේවයේ තිබුණු, ඉංග්‍රීසි ජාතිකයන් භාවිත කළ වචන වෙනුවට එතුමා හෙළ බස භාවිත කළා. ඒ වාගේම මේ පාර්ලිමේන්තුවට, හැන්සාඩ වාර්තාවට හෙළ බස භාවිත කරමින් අලුත් වචන රාශියක් එතුමා හඳුන්වා දුන්නා. උදෑසන මේ සභාවේදී ඒ පිළිබඳව විවිධ අදහස් ඉදිරිපත් කළා. විශේෂයෙන්ම එතුමා, "ආයුබෝවන්" කියන වචනය භාවිත කළා. "සර්" කියන වචනය චෙනුවට "එතුමා", "ඔබතුමා" කියන වචන භාවිත කළා. අපේ පාර්ලිමේන්තුවටත්, රාජා අංශයටත් එතුමා එවැනි වචන හඳුන්වා දුන්නා. එතුමා, පාරම්පරික දේශීය චෙදකම පිළිබඳව සඳහන්වෙලා තිබුණු පුස්කොළ පොත් සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කළා. විශේෂයෙන්ම සිරිත් මල්දම, සුභාෂිතය, ලෝකෝපකාරය වැනි පැරණි පොත්වල නවතම මුළණයන් පාසල්වල පුස්තකාලවලට ලබාදෙන්න එතුමා කටයුතු කළා.

එතුමාගේ තීරණවලදී මා දැක්ක අභියෝගාත්මක තීරණය මෙයයි. එතුමා අධාාපන ඇමතිවරයා වශයෙන් සිටි කාලයේ නුගේගොඩ, ගංගොඩවිල "රේවත විදාාාලය" කියලා පුංචි පාසලක් තිබුණා. මෙ රේවත විදාාාලය සාමානාායෙන් පුසිද්ධ නැහැ. එහි ළමයින් අඩු පුමාණයක් ඉන්නේ. ඒ කාලයේත් ජනප්‍රිය පාසල්වලට, විශේෂයෙන් කොළඹ නගරයේ පාසල්වලට ළමයින් ඇතුළත් කිරීමට විශාල තරගයක් තිබුණා. පාර්ලිමේන්තු මැති ඇතුළත් කරීමට විශාල තරගයක් තිබුණා. පාර්ලිමේන්තු මැති ඇතළත් කර්වට අතුළත් කරගන්න. නමුත් එතුමා තමන්ගේ පුන්ජිය පාසල්වලට ඇතුළත් කරගන්න. නමුත් එතුමා තමන්ගේ පුන්ණුවන් දෙදෙනකු රේවත විදාාලයට ඇතුළත් කළා. "ශ්‍රී රේවත රාජකීය විදාාලය" කියලායි අද ඒ පාසලේ නම සඳහන් වෙන්නේ. වසර 5ක් යන කල් ඒ දරුවන් ඒ පාසලෙන් ඉගෙනුම ලැබුවා. මා හිතන හැටියට ඒ අවස්ථාව, දේශපාලනඥයකු කියාවෙන්, වචනයේ පරිසමාප්තාර්ථයෙන්ම මේ රටට තමන්ගේ අවංකභාවය, සෘජු බව ඔප්පු කළ අවස්ථාවක්.

2001 වර්ෂයේදී නීති විශාරදකයකු විධියට එතුමා තවත් වැදගත් කාර්යයක් කළා. 2001 වර්ෂය වනතෙක්ම නව නීති වාර්තා - New Law Reports - තිබුණේ ඉංගීසි භාෂාවෙන් පමණයි.

එතුමා එ්වා, "නව නීති වාර්තා" වශයෙන් සිංහල භාෂාවෙනුත් භාවිත කරන්න පුළුවන් විධියට සකස් කළා. එතුමාගේ ඒ කි්යාමාර්ගය නීති අධාාපනයට යොමු වුණු බොහෝ දෙනෙකුට විශාල උපකාරයක් වුණා. එතුමා සෑම වසරකම මාර්තු දෙවැනිදා සිංහල භාෂා දිනය විධියට නම් කළා. මූලාසනාරුඪ ගරු මන්තිුතුමනි, අපේ රටට එවන් සුවිශාල මෙහෙවරක් කළ දිවංගත වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාට නිවන් සුව ලැබේවායි මම පුාර්ථනා කරනවා. ස්තුතියි.

[අ.භා.3.53]

ගරු ජානක වක්කුඹුර මහතා (උක්, බඩඉරිහු, කජු, ගම්මීරිස්, කුරුඳු, කරාබුනැටි, බුලත් ඇතුළු කුඩා වැවිලි බෝග වගා සංවර්ධනය, ආශිුත කර්මාන්ත හා අපනයන පුවර්ධන රාජා අමාතානුමා)

(மாண்புமிகு ஜானக வக்கும்புர - கரும்பு, சோளம், மர முந்திரிகை, மிளகு, கறுவா, கராம்பு, வெற்றிலை உள்ளிட்ட சிறு பெருந்தோட்டப் பயிர்ச்செய்கை அபிவிருத்தி மற்றும் அதுசார்ந்த கைத்தொழில்கள் மற்றும் ஏற்றுமதி மேம்பாட்டு இராஜாங்க அமைச்சர்)

(The Hon. Janaka Wakkumbura -State Minister of Development of Minor Crops including Sugarcane, Maize, Cashew, Pepper, Cinnamon, Cloves, Betel Related Industries and Export Promotion)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීුතුමනි, අභාවපාප්ත ගරු වි.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා, සබරගමුව පළාතේ ආණ්ඩුකාරවරයා හැටියට කටයුතු කළා. ඒ වාගේම එතුම ා දීර්ඝ කාලයක් මේ පාර්ලිමේන්තුවේ කථානායකවරයා හැටියටත් කටයුතු කළා. ඊට පෙර එතුමා අමාතා ධූර ගණනාවක්ද දැරුවා. එතුමා රටට වැඩදායී දරු පරපුරක් හදපු හොඳ නායකයෙක්. එතුමා මීයගිය බව දැනගත් මොහොතේ අපට දුක හිතුණේ එතුමා අපත් සමහ බොහොම ළහින් ඇසුරු කළ පුද්ගලයෙකු වූ නිසායි. එතුමා සබරගමුවේ ආණ්ඩුකාරවරයා හැටියට පත් වෙනකොට මම පළාත් සභාවේ ඇමතිවරයෙකු වශයෙන් ඉඳලා පාර්ලිමේන්තුවට ආවා. එතුමා ආණ්ඩුකාරවරයා වශයෙන් කටයුතු කළ කාලයේ සබරගමුවේ ජනතාවගේ ගැටලු, පුශ්න තමන්ගේ දෙයක් හැටියට සලකා ඒවා විසඳන්න කටයුතු කළා. එතුමා තමන් හමුවෙන්න ආ සෑම කෙතෙකුම සන්තෝෂයෙන් යවන්න අමතක කළේ නැහැ. බොහෝ වේලාවට අපේ පුදේශවල සිටින අහිංසක මිනිසුන්ගේ ගැටලුවක් කියන්න ආණ්ඩුකාරවරයකු ළහට යන්න අපහසුතාවක් තිබුණත්, අපේ වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ළහට ගිහිල්ලා කථා කරලා පුශ්නයක් විසදාගන්න ඒ කාලයේ අපේ ජනතාවට පූළුවන්කම තිබුණා.

මම පාර්ලිමේන්තු එන්නට පෙර පළාත් සභාවේ මහාමාර්ග ඇමතිවරයා වශයෙන් කටයුතු කළා. ඒ කාලයේ ලොකු වැඩ කොටසක් කරලා, එහි බිල්පත් ගණනාවක් ගෙවන්න තිබුණා, අවිච්ඡේද වෙලා. අපේ කිහිපදෙනෙකු ගිහින් ආණ්ඩුකාරතුමාට කියා තිබුණා, "ජානක ගොඩක් වැඩ කරලා තිබෙනවා, හැබැයි ඒවාට සල්ලි ගෙවලා නැහැ" කියලා. අපේ ආණ්ඩුකාරතුමා එවෙලේ කියා තිබුණා, "මම දැකපු හොඳ ඇමතිවරයෙක්, සල්ලි ඉතුරු කරන්න නොවෙයි, වැඩ කරන්නයි ඕනෑ, ඒ නිසා ඒ ගෙවන්න තිබෙන එකක් මම ගෙවනවා" කියලා. අපේ වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා යමක් හිතලා, තමන්ට පුළුවන් උපරිම කැපවීමෙන් ජනතාවට සේවය කළා.

එතුමා අදට අවුරුදු 44කට පෙර, එනම් 1977දී බදුල්ල දිස්තුික්කයේ හපුතලේ ආසනය නියෝජනය කරමින් පාර්ලිමේන්තුවට ආවා. හැබැයි එතුමා බදුල්ලේ කෙනෙකු හැටියට වඩා රටේ සෑම කෙනෙකුම පිළිගත් නායකයකු විධියටයි සිටියේ. මේ පාර්ලිමේන්තුවේ කථානායකවරයා හැටියට රටම එතුමා පිළිගත්තා. එතුමා උත්සවයකට ගියාම එතුමාට ඒ තැන, ගෞරවය දෙන්න මිනිසුන් කටයුතු කළා.

එතුමා සබරගමුව පළාත් ආණ්ඩුකාරවරයා වශයෙන් සිටි කාලයේ තවත් හොඳ වැඩක් කළා. දහම් පාසල් පවත්වන වේලාවේ අමතර පන්ති තියන එක නවත්වත්න එතුමා කටයුතු කළා. මොකද, හැම දරුවෙකුම දහම් අධාාාපනය ලබන්න ඕනෑ. ඒ නිසා සාමානාා පෙළ දක්වා හිටපු දරුවන්ට දහම් අධාාාපනය ලබන්න - අමතර පන්ති තිබුණාම දෙමව්පියන් දරුවන් ඒ අමතර පන්තිවලට යවන නිසා- ඒ කාලය තුළ අමතර පන්ති පවත්වන්න එපා කියලා එතුමා දැනුම් දුන්නා. එසේ කළේ අපේ දරුවන්ට හොඳ දහම් අධාාාපනයක් ලබා දෙන්නයි. එතුමා එවැනි කටයුතු රාශියක් කළා.

මේ පාර්ලිමේන්තුවේ අද උදේ සිට කථා කළ සියලු දෙනාම එතුමාගේ යහපත් ගුණාංග ගැන කථා කළා. එතුමාගේ දරුවකු වන අප සමහ 2010දී පාර්ලිමේන්තුවට පැමිණි උදිත් ලොකුබණ්ඩාර සහෝදරයා මට එහා පැත්තේ සිට එකේ තමයි ඒ දවස්වල සිටියේ. සිය පියාගේ ගති ලක්ෂණ, හැකියාවන්, දක්ෂතා එතුමා තුළත් තිබුණා. එතුමාත් එම දිස්තික්කයේ ජනතාව වෙනුවෙන් උපරිම කැප කිරීම කරලා තමන්ගේ පියා විධියටම කටයුතු කළා. 2015ත් පසුව එතුමා සෙවණැල්ලක් වාගේ අපේ ගරු මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමා ළහින්ම හිටියා. නිතරම එතුමාගේ වැඩකටයුතු ගැන සොයා බැලුවා. මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමාගේ ජයගුහණයේදීත්, පරාජයේදීත් එක ලෙසම හිටපු අය හැටියට අද අපි සතුටු වෙනවා.

වී.ජ.මු ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා මේ රටට ආදර්ශයක් ලබා දීලා තිබෙනවා. මම දවසක් එතුමා හමුවීමට ගිය අවස්ථාවක එතුමා කිව්වා, "පුතා, වැඩක් කරනකොට දෙවරක් හිතලා බලන්න. අපි වැඩේ කරලා පසුතැවිලි වෙනවාට වඩා හොඳයි, දෙපාරක් හිතලා වැඩක් කරන එක. ජනතාවගේ ගෞරවය ලබා ගන්න ගොඩක් අමාරුයි. එක දවසින් රටම දැන ගන්න පුද්ගලයෙක් වෙන්න පුළුවන්. හැබැයි, ඒකෙන් වැඩක් නැහැ. අපි ජනතාවට ළංවෙලා වැඩ කරනවා වාගේම, වැඩ කරනකොට හොඳට සොයා බලා කටයුතු කරන්නත් ඕනෑ" කියලා. ආදර්ශවත් නායකයෙක් හැටියට එතුමා අපට යමක් කියා දීලා තිබෙනවා. එතුමාගේ ජීවිත කථාව අනාගතයේ දේශපාලනඥයෙක් වෙන්නම නොවෙයි, මේ රටේ ඕනෑම කෙනෙකුට හොඳ පුරවැසියෙක් බවට පත් වෙන්න උපකාර කර ගන්න පුළුවන්.

ඒ කාලගේ අපි අපේ ආණ්ඩුකාරතුමා හමුවෙන්න රත්නපුරයට ගියාම, ලොකුබණ්ඩර මැතිනිය හොඳ කුල කාන්තාවක් හැටියට අපට "පුතේ" කියලා කථා කරලා සංගුහ කරනවා. එතුමිය අපට තමන්ගේ දරුවන්ට වාගේම ආදරෙන් සලකනවා. එතුමිය අපේ හිටපු ආණ්ඩුකාරතුමාට, හිටපු කථානායකතුමාට හොඳ ස්වාමි දියණියක් වුණා. වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ සමුගැනීම ඒ පවුලේ සියලුදෙනාට වාගේම මේ රටේ විශාල පිරිසකට දරාගත නොහැකි දුකක් බව අපි දන්නවා. එම මැතිනිය ඇතුළු දරුවන් සියලුදෙනාට, පෞද්ගලිකව බොහොම ළහින් ආශුය කළ කෙනෙක් හැටියට මගේ ශෝකයත්, රත්නපුර දිස්තික්කය ඇතුළු අපේ පළාතේ ජනතාවගේ ශෝකයත් පුකාශ කරමින්, වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට අජරාමර නිවන්සුව අත්වේවායි පුාර්ථනා කරමින් මම නිහඩ වෙනවා.

ගරු මූලාසතාරූඪ මත්තීතුමා (மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்) (The Hon. Presiding Member) ස්තූතියි. මීළහට, ගරු (ආචාර්ය) හර්ෂ ද සිල්වා මැතිතුමා. [අ.භා. 4.00]

ගරු (ආචාර්ය) හර්ෂ ද සිල්වා මහතා (மாண்புமிகு (கலாநிதி) ஹர்ஷ த சில்வா) (The Hon. (Dr.) Harsha de Silva)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීුතුමනි, මට මේ අවස්ථාව ලබා දීම ගැන ඔබතුමාට ස්තුතිවන්ත වෙනවා. අපෙන් වෙන් වුණු වි.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර අපේ හිටපු කථානායකතුමා ගැන වචන කිහිපයක් කථා කරන්න මම බලාපොරොත්තු වෙනවා.

එතුමා අවසාන වශයෙන් මට හමුවුණේ පසුගිය නොවැම්බර් මාසයේ සුහදාරාම පන්සලේ භික්ෂු නේවාසිකාගාරයක් හදන්න මුල්ගල් තියපු උත්සවයේදීයි. කොරෝනා වයිරස් පුශ්නය නිසා එම වැඩ කටයුතු කල් ගිහින් තිබුණේ. එම උත්සවයට මටත් ආරාධනා කර තිබුණා. එතුමා පුධාන ආරාධිත අමුත්තා හැටියට ඇවිත් හිටියා. මට කලින් කථා කළ කෝවීටේ අපේ මන්තීතුමා වන මධුර විතානගේ මැතිතුමාත් එදා ඇවිත් හිටියා. මම ඇතුළු තව කිහිපදෙනෙක් එතැන හිටියා. එදා ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ආ ගිය දේ කථා කරලා, මුල්ගල් තියලා නික්ම ගියා. එදා අපි කවුරුත් බලාපොරොත්තු වුණේ නැහැ, එතුමා මෙවැනි බේදවාවකයකට ගොදුරු වෙයි කියලා. අද ලෝකය පුරා වාහජ්ත වී තිබෙන කොරෝනා වයිරස් විපත්තිය නිසා අද බොහෝදෙනෙකුට මේ ඉරණම අත් වෙලා තිබෙනවා.

අද අපේ මන්තීතුමන්ලා බොහෝ දෙනෙකු එතුමා ගැන කථා කළා. එතුමාගේ නොයෙකුත් ගුණාංග ගැන මේ ගරු සභාවේ කථා වුණා. එතුමා කොයි තරම් විශිෂ්ට පුද්ගලයෙක්ද කියලා මට වඩා එතුමා ගැන දන්න පිරිස මේ සභාවට විස්තර කළා. මම මේ පාර්ලිමේන්තුවට පැමිණෙනකොට වි.ජ.මු ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා මේ ගරු සභාවේ සිටියේ නැහැ. අපට ඇසුණු දේවල්වලින් තමයි මේ අවස්ථාවේ මම එතුමා ගැන කථා කරන්නේ.

එතුමා කෝට්ටේ පුදේශයේ ජීවත් වුණු නිසා කිහිප වතාවක්ම මට එතුමාගේ නිවසට යන්න අවස්ථාව ලැබිලා තිබෙනවා. එතුමාගේ දරුවන් දෙදෙනෙකු මම හඳුනනවා, ඒ අය හමුවෙලා තිබෙනවා. වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගේ පුත් උදිත් ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා මට 2010දී පාර්ලිමේන්තුවේදී හමු වුණා. පසුව ඛණ්ඩාරවෙල ඡන්දය කරන කාලයේ ඛදුල්ලේදී හමුවෙලා මම එතුමා සමහ සාකච්ඡා කළා. පියාගේ හොද ගතිගුණ ඉදිරියට අරගෙන යන දේශපාලනඥයෙකු හැටියට අපිට උදිත් ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා හඳුන්වන්න පුළුවන්.

මම දීර්ඝ වශයෙන් කථා කරන්න බලාපොරොත්තු වෙන්නේ නැහැ. අපි පොඩි කාලයේ විජමු කියන නම සම්බන්ධයෙන් බොහෝ දෙනා නොයෙකුත් කථා කිව්වා. ඒ සම්බන්ධව සමුද වෙත්තසිංහ මාධාාවේදියා "ලංකාදීප" පුවත් පතට ලිපියක් ලියා තිබෙනවා. එහි සඳහන් වෙනවා, ඉස්සර කාලයේ විජමු කියන නමට උපහාසාත්මක නම් පටබදිමින් මිනිස්සු අහිංසක විනෝදයක් ලැබුවා කියලා. අපි පොඩි කාලයේ ඒ කථා අහලා තිබෙනවා. එතුමාට, "විජ්ජාවෙන් ජාතිය මුළා කරන ලොකුඛණ්ඩාර" කියලා කිව්වා ලු. ඉන් පසුව කිව්වා ලු, "විහිඑවෙන් ජනතාව මුසපත් කරන ලොකුබණ්ඩාර" කියලා. මාධාාවේදියා සම්මුඛ සාකච්ඡාව කරන්න ගියාම ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාගෙන් ඇහුවා ලු "මැතිතුමා, මෙහෙම කථාවක් තිබෙනවා. ඒක ගැන ඔබතුමා මොකක්ද කියන්නේ?" කියලා. "උඹ දැනගනින්, 'විජමු' කියන්නේ විනාශයෙන් ජනතාව මුදවාගන්නා ලොකුඛණ්ඩාර" කියලා එතුමා සිනහ නහමින් ඒ වෙලාවේ පැවසුවා කියලා සඳහන් වෙනවා. "ලංකාදීප" පුවත් පතේ සමුදු වෙත්තසිංහ මාධාවේදියා සඳහන් කළ කථාවක් තමයි මම ඒ මතක් කළේ.

එතුමා එක වෙලාවක ඕනෑකමින්, ගැඹුරින් සාකච්ඡා කරනවා; එතුමාගේ මතය ගැඹුරින් ඉදිරිපත් කරනවා. හැබැයි, අනෙක් වෙලාවට එතුමා ඉතාම සිනහමුසු මුහුණින්, විහිඑ කරමින් පිරිසත් සමහ සම්බන්ධවෙලා සිටියා.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, මේ අවස්ථාව ලබා දීම ගැන මම නැවතත් ඔබතුමාට ස්තුතිවන්ත වෙනවා. එතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව අපේ පුදේශයේ සියලු දෙනාගේත්, අපේ පක්ෂයේ සියලු දෙනාගේත් කනගාටුව එතුමාගේ පවුලේ සියලුදෙනා වෙත පුකාශ කරමින්, වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමාට නිවත් සුව ලැබේවායි පුාර්ථනය කරමින්, මගේ වචන ස්වල්පය අවසන් කරනවා. ස්තුතියි.

[අ.භා. 4.05]

ගරු විජිත බේරුගොඩ මහතා (දහම් පාසැල්, පිරිවෙන් හා භික්ෂූ අධාාපන රාජා අමාතාතුමා)

(மாண்புமிகு விஜித பேருகொட - அறநெறிப் பாடசாலைகள், பிரிவேனாக்கள் மற்றும் பிக்குமார் கல்வி இராஜாங்க அமைச்சர்)

(The Hon. Vijitha Berugoda -State Minister of Dhamma Schools, Pirivenas and Bhikkhu Education)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන් නිතුමනි, ඌව පළාතෙන් බිහි වූ ජාතික නායකයෙක් වූ ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා, කථානායක විධියටත්, අමාතා තනතුරු ගණනාවකුත් දරමින් මේ රට, ජාතිය, ආගම වෙනුවෙන් විශාල සේවාවක් කළ ජනතා පුනුයෙක්. එතුමා 1977 වර්ෂයේ බදුලු දිස්නික්කයේ හපුතලේ ආසනය නියෝජනය කරමින් මුලින්ම පාර්ලිමේන්තු මන් නීවරයෙක් වශයෙන් තමයි ජනතා සේවයට ආවේ.

මට මතක විධියට, ඒ කාලයේ "දවස" පුවත් පතේ, "මත්තීතුමාගෙන් අහන්න" නැත්නම්, "මත්තීතුමාට ලියන්න" කියලා ලිපි පෙළක් ගියා. එහිදී එතුමා ඡන්ද දායකයෝ අහන බොහෝ පුශ්නවලට පිළිතුරු සැපයුවා. එතුමා, ජනතාවගේ විශ්වාසය දිනා ගත්, ජනතාවගේ පිළිගැනීම ලබා ගත් ඉතාම ජනපුිය, කෘතහස්ත දේශපාලනඥයෙක්. ඌව පළාතේ දේශපාලනඥයෙකු විධියට, විශේෂයෙන්ම මොනරාගල ආසනය නියෝජනය කරන මහජන නියෝජිතයෙක් විධියට මම එතුමා ගැන හුහක් ආඩම්බරයෙන් කථා කරන්නේ.

1941 වර්ෂයේ උපත ලබා, ඌව පළාතේ ඉතා ජනපුිය පාසලක් වන ඛණ්ඩාරවෙල මධා මහා විදාහාලයෙන් ඉගෙන ගෙන, දියතලාව සුධර්මාලංකාර පිරිවෙනේ ඇසුර ලබාගෙන, අවසානයේදී එතුමා **පේ**රාදෙණිය විශ්වවිදාහලයෙන් උපාධිධාරියෙක් විධියට පිට වුණා. ඒ විතරක් නොවෙයි, එතුමා නීති විදාහලයටත් ඇතුළත් වෙලා නීති උපාධිය ලබාගෙන, නීතිඥයකු විධියට මේ සමාජයට සේවයක් කළා. එතුමා පාර්ලිමේන්තු මන්තීුවරයකු විධියට පත් වුණාට පස්සේ, සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ උපදේශක කාරක සභාවේ සභිකයකු විධියටත් කටයුතු කළා. එතුමා සිංහල ශබ්දකෝෂ, විශ්වකෝෂ හා බුද්ධ ජයන්ති නිපිටක පරිවර්තනය පිළිබඳවත් උනන්දුවක් දැක්වූවා. එතුමාට භාෂාව පිළිබඳ හසළ දැනුමක් තිබුණා. බොහොම ළයාන්විත, ආකර්ෂණීය, සිත් ඇඳගන්නා සුළු භාෂාවක් එතුමා පාවිච්චි කළා. ඒ වාගේම, පහර ගහන්න ඕනෑ තැනටත් එතුමා අවශා විධියට පහර ගැහුවා. එතුමාගේ කථාව තුළ උපහාසය, පරිහාසය යන සියල්ල තිබුණා. එතුමාගේ කථාවක් අහගෙන ඉන්න හරි ආසයි. මා දන්නා විධියට එතුමා මුලින්ම දැරුවේ දේශීය වෛදා රාජා අමාතා ධූරයයි.

අපේ හර්ෂ ද සිල්වා මන්තීතුමා සහ මධුර විතානගේ මන්තීතුමා කියපු විධියට, පෝෂණයෙන් අග තැන්පත් කොළ කැඳ පානය මේ රටේ ජනපුිය කරන්න එතුමා කටයුතු කළා. එතුමා ඒ වාගේ, දේශීයත්වයට ගරු කළ, විශේෂයෙන් අපේ ඌව පළාතේ අහිමානය ලෝකයට ගෙනයන්න වැඩ කළ නායකයෙක්. එතුමා අධාපාපන, සංස්කෘතික, පුවෘත්ති අමාතා ධුර ලබා මේ රටේ අධාපනය වෙනුවෙන්, සංස්කෘතිය වෙනුවෙන් විශාල කාර්ය හාරයක් කළා. ඒ වාගේම, බුද්ධ ශාසන හා අධිකරණ අමාතාවරයා විධියට ජන සමාජය වෙනුවෙන්, ජනතා අහිලාෂ ඉටු කිරීම වෙනුවෙන් එතුමා පෙනී සිටියා. එතුමා 2004 වසරේ මේ උත්තරීතර පාර්ලිමේන්තුවේ කථානායක ධුරයට පත්වෙලා, 2010 වසර වනතුරු ස්වාධීනව ඒ තනතුරේ කටයුතු කළා.

ඉන් පසුව, සබරගමුව පළාත් ආණ්ඩුකාරවරයා ලෙස පත්වෙලා එතුමා සබරගමු පළාතට සේවාවක් කළා. අපේ සුරේන් රාසවත් මැතිතුමාත් ආණ්ඩුකාරවරයෙක් විධියට උතුරු පළාතට විශාල මෙහෙවරක් කළා. ජනතාවත් සමහ බද්ධ වුණු, සියල්ලන්ගේම හොඳ හිත හා විශ්වාසය දිනාගත් අපේ වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා තමන්ගේ ඒ කෘතහස්ත නායකත්වය තුළිත් සබරගමුව පළාත් ආණ්ඩුකාරවරයා විධියට ඉතා වැදගත් තීන්දුවක් ගත්තා. දරුවත් දහම පාසල් අධාාපනය වෙත යොමු කිරීම සඳහා, සබරගමුව පළාතේ ඉරිදා දවසේ පෞද්ගලික උපකාරක පත්ති නතර කරන්න එතුමා කටයුතු කළා. එතුමා එවැනි වැදගත් තීන්දු-තීරණ ගත්තා.

මට මතකයි, ඒ කාලයේ බදුලු දිස්තුික්කයේ යපම්ම විහාරස්ථානයේ නායක හාමුදුරුවන්ට තනතුරක් ලබා දෙන උත්සවයක් නුවර මල්වතු විහාරයේ තිබුණා. බදුලු දිස්තික්කයෙන් වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට තමයි ඒකට ආරාධනා කළේ. මොනරාගල දිස්තුික්කයෙන් මට ආරාධනා කළා. හැබැයි, මම එතැනට යනකොට එතුමා ඒ අවස්ථාවට සහභාගි වෙලා හිටියේ නැහැ. නමුත්, මම ඒ අවස්ථාවේ හිටියා. ඒ නායක පදවිය ලැබුණු හාමුදුරුවන් වහන්සේ වෙනුවෙන් පැවැත්වූ උත්සවයේදී අපේ දිස්තුික්කයත්, පළාතත් නියෝජනය කරමින් මම කථා කළා. ඊට පස්සේ, නායක හාමුදුරුවන්ගේ කථාව වෙලාවේදී අපි වාඩිවෙලා ඉන්නකොට, වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා හනි හනිකට ඇවිල්ලා ඒ ස්ථානයෙන් වාඩි වුණා. ඒ වෙලාවේ බදුලු දිස්තික්කයේ එතැන හිටපු වැඩිහිටියෙක් එතුමාට දොස් කිව්වා. "වෙලාවට එන්න දන්නේ නැහැ, උත්සවය අවසාන වෙන්න යන්නේ. ඇයි පරක්කු වූණේ?" කියලා නොරුස්නා ස්වරූපයෙන් ඔහු කථා කළා. මම පිටුපසින් වාඩි වෙලා තමයි හිටියේ. හැබැයි, ඒ අවස්ථාවේදී අපේ වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට කේන්ති ගියා. "ඇයි යකෝ, මම පරක්කු වෙලා ආපු එකද පුශ්නය? ආපු එක අගය කරන්න බැරිද?" කියලා එතුමා ඇහුවා. "පාරේ එනකොට බාධාවන් ඇති වනවා. පුමාදවීම් සිදු වනවා. හැබැයි, මේ උත්සවය අවසන් වෙන්න කලින් මම ආවා. ඒක අගය කරන්නේ නැහැ, පරක්කු වෙලා ආපු එක ගැන තමයි කථා කරන්නේ" කියලා එතුමා කේන්තියෙන් වාගේ කිව්වා. අර වැඩිහිටියා නිශ්ශබ්ද වුණා. එතුමා කියන්න ඕනෑ දේ නොබියව පුකාශ කළ නායකයෙක්. එතුමා සම්බන්ධයෙන් නම් ගොඩක් දේවල් කථා කරන්න පූළුවන්.

මට මතක විධියට, එතුමා තමයි මාර්තු 02වන දා සිංහල භාෂා දිනය විධියට නම් කළේ. සිංහල භාෂාවට, සාහිතායයට විශාල මෙහෙවරක් කළ ගත් කතුවරයෙකු වුණු කුමාරතුංග මුනිදාසයන්ගේ - එතුමාගේ ජන්ම දිනය මට නිශ්චිතව මතක නැහැ - සමරු දිනය තමයි එතුමා සිංහල භාෂා දිනය හැටියට යොදා ගත්තේ.

පාසල් දූ දරුවන්ගේ දැනුම වැඩිදියුණු කිරීම පමණක් නොව, ඒ අයගේ සිත් සතත් තුළ ආකල්ප හා ගුණ ධර්ම ඇති කරන්නත් එතුමා කටයුතු කළා. ඒ අනුව, අපේ පැරණි ගුන්ථ විධියට හැදින්විය හැකි සිරිත් මල්දම, ලෝකෝපකාරය, සුහාෂිතය ආදී උපදේශක සාහිතා කෘති නැවත මුදුණය කරලා, දරුවන් අතර බෙදා හරින්න එතුමා කටයුතු කළා. එතුමා සිංහල භාෂාවට, බුදු දහමට, සාහිතායට, දේශීය වෙදකමට, හෙළ සංස්කෘතියට අනුපම සේවාවක් ඉටු කළා. අවුරුදු 88ක පමණ කාලයක් ආයුෂ වළදා අප අතරින් සඳහටම සමු ගත්තත් එතුමා මේ රටට, ආගමට, ජාතියට කළ මෙහෙවර මේ රටේ ජනතාවගේ හදවත් තුළ සදාතනිකව පවතිනවා.

වී.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව, එතුමාගේ දයාබර බිරිඳ වන මාලතී ලොකුබණ්ඩාර මැතිතියටත්, 2010 වසරේදී අප සමග පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කළ උදිත් ලොකුබණ්ඩාර ආදරණීය පුතණුවන්ටත්, අනෙක් පුතාලා දෙදෙනාටත් මේ වෙලාවේ ඌව පළාත -මොනරාගල හා බදුල්ල දිස්තික්ක- වෙනුවෙන් මගේ ශෝකය පුකාශ කරනවා. රටට මිණි පහනක් වූ වී.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා මතු උපදින සෑම ආත්මයකදීම අප අතර ඉපදිලා, අවසානයේ එතුමාට අපි කවුරුත් බලාපොරොත්තු වන, දෙව මිනිස් සැප කෙළවර අමා මහ නිර්වාණ සුවය අත්වේවායි කියා මා පුාර්ථනා කරනවා. ස්තුතියි.

[අ.භා. 4.15]

ගරු ජොන්ස්ටන් පුනාන්දු මහතා (මහාමාර්ග අමාතා සහ ආණ්ඩු පාර්ශ්වයේ පුධාන සංවිධායකතුමා)

் (மாண்புமிகு ஜோன்ஸ்டன் பர்னாந்து - நெடுஞ்சாலைகள் அமைச்சரும் அரசாங்கக் கட்சியின் முதற்கோலாசானும்)

(The Hon. Johnston Fernando - Minister of Highways and Chief Government Whip)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, ඔබතුමා මූලාසනයේ සිටියදී වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය පිළිබඳ ශෝක පුකාශ යෝජනාව සම්බන්ධයෙන් කථා කරන්න අවස්ථාව ලැබීම ගැන මා සතුටු වනවා. අද අපි ශ්‍රේෂ්ඨ දේශපාලනඥයෙකු ගැන උදේ ඉදලා කථා කරනවා. අවසාන විනාඩි කීපයේ තමයි මට එතුමා ගැන කථා කරනවා අවස්ථාව ලැබුණේ. වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ ආදරණීය භාර්යාවට, හිටපු පාර්ලිමේන්තු මන්තී උදිත් ලොකු බණ්ඩාර මැතිතුමාට, දමිත්, රශ්මීන් යන අනෙක් පුකණුවන් දෙදෙනාට වාගේම දොතිත්ටත් මගේ බලවත් ශෝකය මේ වෙලාවේදී පුකාශ කරනවා. උදිත් ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාට අනාගතයේ යළිත් මන්තීවරයෙකු ලෙස මේ පාර්ලිමේන්තුවට පැමිණීමට අවස්ථාව උදා වේවායි කියාත් මම මේ අවස්ථාවේදී පුාර්ථනා කරනවා.

වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර දේශපාලනඥයා 1977දී තමයි පාර්ලිමේන්තුවට එන්නේ. ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මැතිතුමා අගමැති ලෙසත් ජනාධිපති ලෙසත් සිටි කාල පරිච්ඡේදය තුළදී වී.ජ.මූ. ලොකුඛණ්ඩාර මන්තීතුමා දේශපාලනඥයෙකු හැටියට එතුමාගේ වගකීම හරියට ඉටු කළාය කියා මම හිතනවා. එතුමා නිසා තනතුර බැබළුණා. ඒකට හේතුව තමයි, එතුමාගේ යුතුකම් එතුමානිසි විධියට ඉටු කිරීම. එතුමාට දේශීය වෛදා ඇමතිකම ලැබුණාම ඒ තනතුර බැබළුණා. ඒකට හේතුව, එතුමා ඒ වෙලාවේ ගත් තීන්දු තීරණයි.

ඊළහට, අධාාපන, සංස්කෘතික, පුවෘත්ති, අධිකරණ යන විෂයයන් සම්බන්ධයෙන්ද එතුමා ඇමති ධුර දැරුවා. එතුමා කථානායක, ආණ්ඩුකාර ඇතුළු ඒ හැම තනතුරක්ම බැබළුවා කියන එක අපි මතක් කරන්න ඕනෑ. ඉහළ පෙළැන්තියේ වේවා, මධාාම පන්තියේ වේවා, ශාමීය වේවා ඒ හැම පුද්ගලයෙකුම [ගරු ජොන්ස්ටන් පුනාන්දු මහතා]

එතුමාගේ වැඩ කටයුතු අගය කළා කියන එක අපි අමතක කරන්න හොඳ නැහැ. එතුමා, දේශපාලනයේ හිණිපෙත්තටම ගිය පුද්ගලයෙක්. එතුමාගේ දක්ෂතා නිසාම එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ නියෝජා නායක ධුරයත් එතුමාට ලැබිය යුතුව තිබුණා. ඒක තමයි, එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ සම්පුදාය වුණේ.

වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා ඉතාම හොඳ බෞද්ධයෙක්. මහා සංස රත්නය සමහ එතුමාගේ බොහොම සමීප සම්බන්ධකම් තිබුණා. අනාා ජාතීන් සමහත් එතුමා ඉතාම සුහදත්වයෙන් කටයුතු කළා. මහා ලොකු දේහ ලක්ෂණ නොතිබුණාට, වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා කොන්ද කෙළින් තියාගෙන වැඩ කළ දේශපාලනඥයෙක්. ඒ නිසාම තමයි එතුමාට එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ ඉහළට එන්න බැරි වුණේ. එතුමා එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ ඉහළට එන්න බැරි වුණේ. එතුමා එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ ඉහළම තැනකට එන්න සිටි දේශපාලනඥයෙක්. නමුත්, එතුමාව වැළැක්වූවා. මට මතකයි, වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ නියෝජා නායකවරයා විධියට පත්වීමට නියමිතව තියෙද්දි තමයි කරු ජයසූරිය පත් කරලා ඒක වැළැක්වූයේ. කරු ජයසූරිය හිටපු කථානායකවරයා එක පාරට අහසින් කඩා වැටුණා වාගේ ඉහළින් ආවේ. ඒක තමයි, ඉතිහාසය. වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා ඒ හැම වේදනාවක්ම දරාගෙන හිටියා. එතුමා ඒ වේදනාව පෙන්වූයේ නැහැ.

මම දන්නවා, අන්තිමට කථානායක හැටියට එතුමා තෝරා ගන්නකොටත් එතුමාව පාවිච්චි කළ බව. එදා හිටපු නායකයෝ දැනගත්තා, වි.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා කියන්නේ බෞද්ධ පදනම හා සිංහල පදනම හරහා මේ තනතුර දිනාගන්න පුළුවන් එකම අපේක්ෂකයා බව. එතුමා කථානායක කරන්න එදා පක්ෂය තීන්දු කළේ එතුමාට තිබුණු ආදරයකට නොවෙයි. ඒක දන්නෝ දන්නවා. ඒක තමයි ඇත්ත කථාව. පක්ෂය දැනගත්තා, විජමු තමයි අශ්වයා, විජමුට විතරයි දිනන්න පූළුවන් වන්නේ කියලා. එම නිසා තමයි එතුමා එදා කථානායක ධූරයට ඉදිරිපත් කළේ. එතුමාට පක්ෂයෙන් පල නොකියා පලා බෙදා හිමි තැන නුදුන්නත්, විපක්ෂයේ රැස්වීමක නැතිවම බැරි කථිකයෙක් බවට එතුමා එදා පත් වුණා. වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා ලංකාවේ හැම රැස්වීමකම කථා කළ දේශපාලනඥයෙක්. එතුමාගේ කථාව අහන්න පුියජනකයි. එතුමාගේ වාග් පුහාරය වාගේම චතුර කථිකත්වය අපට කවදාවත් අමතක කරන්න බැහැ. එතුමාගේ ඒ බලය පාලනය කරන්න එදා කරු ජයසුරිය මහත්මයා පිටින් ගෙනැල්ලා, "ආවොත් කරු - පායයි හිරු" කියලා අන්තිමට, "කළුවර කරු" වෙලා ගියේ. පාර්ලිමේන්තුවත් කාලා විනාශ කරලායි එතුමා ගියේ. ඒ, කථානායකවරයෙකු හැටියට සිටියදී ඉතිහාසයේ සිදු වූ දේවල්. මේවා මම කියන්න ඕනෑ.

මම හිතන විධියට මහිත්ද රාජපක්ෂ හිටපු ජනාධිපතිතුමාට එදා ලැබුණු ලොකුම හයිය වී.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා කථානායකවරයා වීමයි. හේතුව, එදා විපක්ෂය වී.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා කථානායක කෙරුවේ විශාල යටි අරමුණක් තබාගෙනයි. ඒක තමයි, දෝෂාභියෝගයක් ගෙනැල්ලා මහිත්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමාගේ දේශපාලන ගමන නතර කිරීම. හැබැයි, වී.ජ.මූ. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා තමන් තුළ තිබුණු බෞද්ධකම, ගැමිකම සහ සිංහලකම හරියට රැකගත් නායකයෙකු නිසා තමයි මහිත්ද රාජපක්ෂ හිටපු ජනාධිපතිතුමාට පුශ්තයක් ඇති නොවන්න එදා කටයුතු කළේ. මහිත්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමා යුද්ධයට අවශා නායකත්වය දෙනකොට, පාර්ලිමේන්තුව ඇතුළේ ඉඳගෙන මහිත්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමාගේ කකුලෙන් අදින්නේ නැතිව විපක්ෂයේ කථානායකවරයකු හැටියට එතුමා ඉතා උපකුමශීලීව එතුමාට අවශා හැම හයියක්ම ලබා දුන්නා. එවන් නායකයෙකු හැටියට ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා ඉතිහාසගත වනවා.

මේක තමයි, තිත්ත ඇත්ත. මේක තමයි, යථාර්ථය. ඒක නිසා තමයි එතුමා ආණ්ඩුකාරවරයා වුණේ. එතුමාගේ ඇහේ තිබුණු තහරවලත් ගලා ගියේ කොළ පාට ලේ. අන්තිමට එතුමාගේ වැඩිමල් පුතුයාත් මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමා ළහ තමයි නතර වුණේ. එතුමාගේ වැඩිමල් පුතුයාත් පාර්ලිමේන්තු මන්තීවරයෙකු වුණා. පසු කාලයක වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා සබරගමුව පළාතේ ආණ්ඩුකාරතුමා වුණා. ඒ කාලයේදීත් එතුමා විශාල සේවාවක් කළා.

වයඹ පළාත් සභා මැතිවරණයේදී මාත් එක්ක සම්බන්ධීකරණ කටයුතු කරන්න එතුමා තමයි යොදවා තිබුණේ. මට තවම මතකයි ඒ අවස්ථාව. එතුමා බොහොම හිතවත් දේශපාලනඥයෙක්; මනුස්සකමින් පිරුණු දේශපාලනඥයෙක්. එතුමාට කැත හිතක් තිබුණේ නැහැ. එතුමාගේ හිතේ කවදාවත් වෛරය තිබුණේ නැහැ; කෝධය තිබුණේ නැහැ. එතුමා සැරට ඉන්න ඕනෑ තැන සැරට හිටියා. හැබැයි, හැම වෙලාවේම අප දැක්කේ එතුමාගේ මනුස්සකමයි, නිහතමානිකමයි. එතුමාට තනතුරු ලැබුණු හැම වෙලාවේදීම -හැම දාම- එතුමා නිහතමානි වුණා. තනතුරු ලැබෙන්න, ලැබෙන්න එතුමා නිහතමානි වුණා.

ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා කවදාවත් තමන්ගේ ජනතාව අමතක කළේ නැහැ; එතුමාගේ මිතුයන් අමතක කළේ නැහැ. බදුල්ල දිස්තුික්කය වේවා, කොළඹ දිස්තුික්කය වේවා රටේ අස්සක් මුල්ලක් නෑර මහා සංඝ රත්නය සමහත් මිනිසුන් සමහත් එතුමාට සම්බන්ධකම් තිබුණා. එතුමා කවදාවත් එතුමාගේ දේශීයත්වය ගැන ලජ්ජා වුණේ නැහැ. ඒ වෙනුවෙන් එතුමා හැම දාම පෙනී සිටියා. ඒක තමයි ඇත්ත. එතුමා, නියම ගැමියෙක්. කොණ්ඩය පීරන විධිය, හිසේ තෙල් ගාලා එන විධිය, අදින විධිය, ඇවිදින විධිය ආදියෙන් බැලුවත් එතුමා සැබෑ දේශීයත්වය පෙන්නුම් කළ දේශපාලනඥයෙක්. දේශීයත්වය පෙන්වන්න කවදාවත් පසුබට වුණු, ලජ්ජා වුණු දේශපාලනඥයෙක් නොවෙයි, එතුමා. මා කලිනුත් කිව්වා වාගේ, එතුමා තමන්ට ලැබුණු හැම තනතුරකින්ම අන් අයට උදවු කළා; තමාට වගකීම් පැවරුණු ක්ෂේතු සංවර්ධනය කළා. එතුමා තම යුතුකම් ඉටු කරමින් බොහෝ දේ මේ රටට හිමි කර දී ගිය දේශපාලනඥයෙක්. අපට ඒක කවදාවත් අමතක කරන්න බැහැ.

එතුමා කථානායකවරයා හැටියට කටයුතු කරද්දීත් එහෙමයි. එතුමා ඉතාම ශේෂ්ඨ කථානායකවරයෙක් වුණා. හැම පැත්තම balance කරගත්තා. එදා හැම පැත්තටම සාධාරණය ඉටු වුණා. ඒක අපට කවදාවත් අමතක කරන්න බැහැ. දැන් අපට හම්බ වෙලා තිබෙන කථානායකතුමාත් එවැනි කථානායකවරයෙක්. එතුමාත් බොහොම නිහතමානි කථානායකවරයෙක්. නමුත්, සමහර කථානායකවරු එහෙම නොවෙයි. වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා කථානායකවරයාව සිටියදී එතුමා සමබර වුණා; විපක්ෂය ගැනත් බැලුවා; පුජාතන්තුවාදයටත් ගරු කළා. එතුමා කථානායක අසුනේ ගෞරවය රැක්කා. හැබැයි, ඉතිහාසයේ අප එහෙම දැකපු නැති අවස්ථා ගොඩක් තිබෙනවා. උඩින් දේශපාලනඥයන් ගෙනැල්ලා අනෙක් මිනිසුන්ට ගහන්න, තමන්ට අභියෝගයක් වෙයි කියා හඳුනාගත් අය විනාශ කරන්න ගත්තා වූ තීන්දු තීරණ ලංකා ඉතිහාසය තුළ අපි දැක්කා. හැබැයි, ගරු වී.ජ.මු. ලොකුඛණ්ඩාර මැතිතුමා, තමාට එල්ල වු විරුද්ධවාදිකම් සත පහකටවත් ගණන් ගත්තේ නැහැ. එතුමා ඒ හැම දෙයක් දෙසම ඉතාම නිහතමානිව, උපේක්ෂාසහගතව තමයි බැලුවේ.

එතුමාගේ අභාවය ගැන අපි බෙහෙවින්ම කනගාටු වෙනවා. දේශපාලනඥයන් හැටියට අපට එතුමාගෙන් ඉගෙන ගැනීමට ගොඩක් දේවල් තිබෙනවා. ඒ නිසා අද අපි ඒ දේවල් ගැන ගෞරවයෙන් මතක් කරනවා. පක්ෂ, විපක්ෂ අපි සියලුදෙනා සාකච්ඡා කරලා, පාර්ලිමේන්තුවේ වැඩ කටයුතු ඔක්කෝම පැත්තකට දමලා එතුමාගේ අභාවය වෙනුවෙන් ශෝකය පළ කිරීම සඳහා අද දවස යොදාගත්තා. එතුමා හිටපු කථානායකවරයෙක්. කොවීඩ පුශ්තය මේ රටේ තිබුණේ නැත්නම් එතුමාගේ දේහය මේ පාර්ලිමේන්තුවට ගෙනැල්ලා එතුමාට දක්වන්න පුළුවන් ඉහළම ගෞරවය දක්වන්න හැකියාව තිබුණා. එතුමාගේ අවසන් කටයුතු සාමානා විධියට කරන්න තිබුණා නම් එතුමාගේ නිවසට ගලන ජන ගහ මොන තරම් ද කියා අපට බලන්න තිබුණා. නමුත් අපිට ඒ කිසි දෙයක් කරගන්න බැරි වුණා.

නවක දේශපාලනඥයන්ට එතුමාගෙන් ඉගෙන ගන්න පාඩම් ගොඩක් තිබෙනවා. තනතුරු ලැබුණාම, මුල අමතක කරන්න හොඳ නැහැ; ඔළුව උදුම්මා ගන්න හොඳ නැහැ. මනුස්සකම තිබෙන්න ඕනෑ. නමුත්, සමහර දේශපාලනඥයන්ට බලය ලැබුණාම මිනිසුන් අමතක වෙනවා. ඒ අය ඔළුව උදුම්මා ගන්නවා; බලය අසීමිත ලෙස පාවිච්චි කරනවා; පළිගන්න යනවා. වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා කියන්නේ, ජීවිතයේ කවදාවත් පළිගත්තේ නැති දේශපාලනඥයෙක්. එතුමා ඒ දේවල් කළේ නැහැ. ඒ කෲරතර දේශපාලනය නොකළ දේශපාලනඥයෙකු හැටියට තමයි කවුරුත් වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා දකින්නේ. ඒ වාගේ දේශපාලනඥයන් ගොඩක් අඩුයි. මම දන්නා විධියට, පසුගිය අවුරුදු පහේ සිදු වුණු දේවල් කෙසේවත් අනුමත කරන දේශපාලනඥයෙක් නොවෙයි, ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමා. එතුමා හිතන්නේ නැතිව ඇති, එතුමා නියෝජනය කළ පක්ෂයෙන් ඒ වාගේ දේවල් මේ රටට වෙයි කියා. රටක් බේරපු, රටක් දිනවපු නායකයන්ගෙන් පළිගත් හැටි, ඒ දේවල් කළ යුගය කවදාවත් අපට අමතක කරන්න බැහැ.

මම අවසාන වශයෙන් මේ කාරණයත් මතක් කරනවා. අද කථා කළ සියලුදෙනා එතුමාගේ හොද ගැන කථා කළා. දේශපාලනඥයන් හැටියට අපිත් එතුමාගෙන් ගන්න පුළුවන් හැම හොද දෙයක්ම ආදර්ශයට ගන්න ඕනෑ. ජනතාව වෙනුවෙන් එතුමා කළ ඒ කැප කිරීම ආදර්ශයට ගෙන නවක දේශපාලනඥයන් ද ඒ ගමන යා යුතුයි කියා මම විශ්වාස කරනවා.

මම මීට වඩා දීර්සව කථා කරන්නේ නැහැ. මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීතුමනි, මට මේ අවස්ථාව ලබා දීම ගැන මම ඔබතුමාට ස්තුතිවන්ත වෙනවා. ඔබතුමාත් හිටපු ආණ්ඩුකාරවරයෙක්; දක්ෂයෙක්. අපට සතුටුයි ඔබතුමා ඉන්න තැන ගැන. ඔබතුමන්ලා වාගේ උගත්, balanced mind එකක් තිබෙන දේශපාලනඥයන් අපේ රටට අවශා කරන මොහොතක්, මේක. ගරු වී.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ අභාවය පිළිබඳව, එතුමාගේ ආදරණීය බ්රිදට, දරුවන්ට අපේ කනගාටුව නැවත වාරයක් පුකාශ කරමින්, එතුමාට නිවන් සුවය පුාර්ථනා කරමින් මම නිහඬ වෙනවා.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්නීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்) (The Hon. Presiding Member)

දෙස, බස, රැස යන සියල්ලට ආදරය කළ ශ්‍රේෂ්ඨ ලංකා පුතුයෙකු වූ හිටපු කථානායක සහ හිටපු පාර්ලිමේන්තු මන්තී අභාවපුාප්ත ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මහතාගේ අභාවය පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තුවේ දෙපාර්ශ්වයෙන්ම කරන ලද ශෝක යෝජනා අනුමත කරමින් මම ද ඒ සමහ එකතු වීමට කැමැත්තෙමි.

අද දින රැස්වීමට අදාළ නිල හැන්සාඩ් වාර්තාවේ පිටපතක් ශෝකයට පත් එම පවුලේ අය වෙත යවන ලෙස පාර්ලිමේන්තුවේ මහ ලේකම්වරයාට මම නියෝග කරමි.

කල්තැබීම ஒத்திவைப்பு ADJOURNMENT

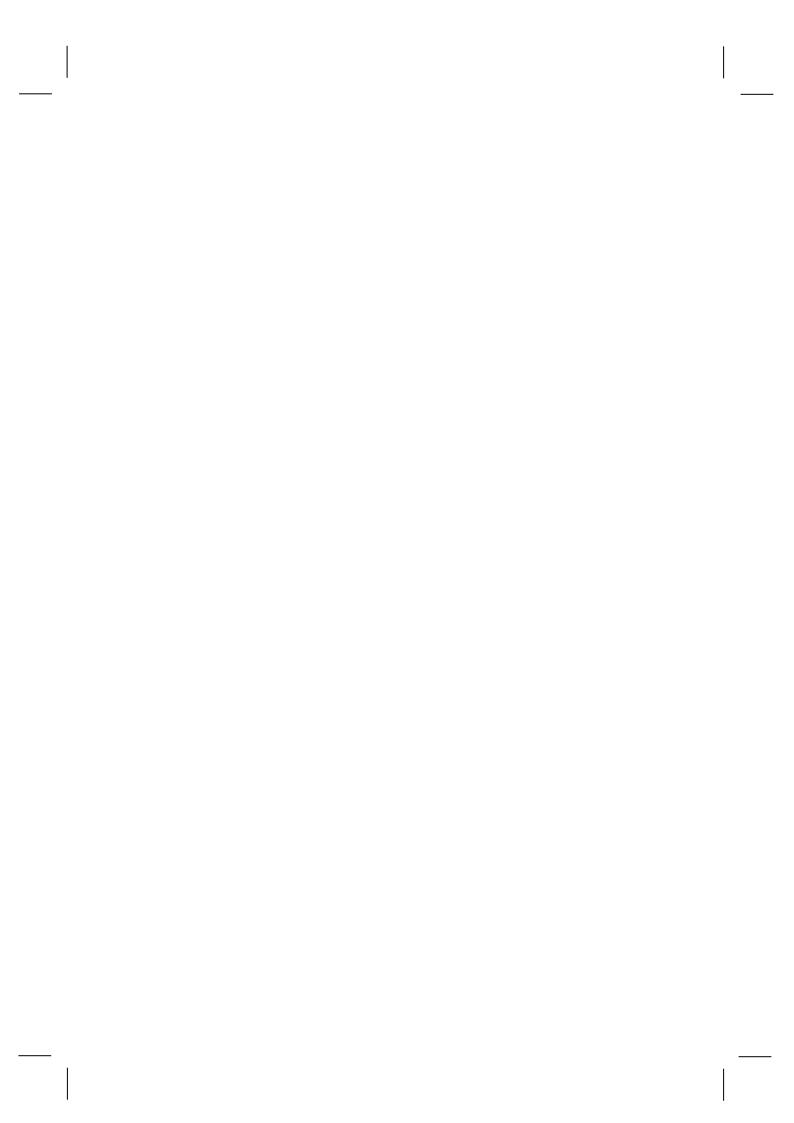
ගරු ජොන්ස්ටන් පුනාන්දු මහතා (மாண்புமிகு ஜோன்ஸ்டன் பர்னாந்து) (The Hon. Johnston Fernando) මූලාසනාරූඪ ගරු මන්තීුතුමනි, "පාර්ලිමේන්තුව දැන් කල් තැබිය යුතුය" යි මම යෝජනා කරනවා.

පුශ්තය වීමසන ලදින්, සභා සම්මත විය. வினா விடுக்கப்பட்டு ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டது. Question put, and agreed to.

පාර්ලිමේන්තුව ඊට අනුකූලව, අ.භා. 4.28ට, අද දින සභා සම්මතිය අනුව, 2021 මාර්තු 09වන අභහරුවාදා පූ.භා. 10.00 වන තෙක් කල් ගියේය.

அதன்படி, பி. ப. 4.28 மணிக்கு பாராளுமன்றம், அதனது இன்றைய தீர்மானத்துக்கிணங்க, 2021 மார்ச் 09, செவ்வாய்க்கிழமை மு.ப. 10.00 மணிவரை ஒத்திவைக்கப்பட்டது.

Parliament adjourned accordingly at 4.28 p.m. until 10.00 a.m. on Tuesday, 09th March, 2021 pursuant to the Resolution of Parliament of this Day.

eg.	,	cs.	
w	(•	ч	٠

මෙම වාර්තාවේ අවසාන මුදුණය සඳහා ස්වකීය කථාවල නිවැරදි කළ යුතු තැන් දක්වනු රිසි මන්තීන් මින් පිටපතක් ගෙන නිවැරදි කළ යුතු ආකාරය එහි පැහැදිලිව ලකුණු කොට, පිටපත ලැබී දෙසතියක් නොඉක්මවා හැන්සාඩ් සංස්කාරක වෙත ලැබෙන සේ එවිය යුතුය.

குறிப்பு

உறுப்பினர் தமது உரையின் இறுதிப் பதிப்பிற் செய்யவிரும்பும் பிழை திருத்தங்களை தமது பிரதியில் தெளிவாகக் குறித்து அதனைப் பிழை திருத்தப்படாத பிரதி கிடைத்த இரு வாரங்களுள் **ஹன்சாட்** பதிப்பாசிரியருக்கு அனுப்புதல் வேண்டும்.

NOTE

Corrections which Members suggest for the Final Print of their speeches should be clearly marked in their copy and sent to the Editor of HANSARD within two weeks of receipt of the uncorrected copy.

Contents of Proceedings :

Final set of manuscripts
Received from Parliament :

Printed copies dispatched :

හැන්සාඩ් වාර්තා

කොළඹ 5, පොල්හේන්ගොඩ, කිරුළපන පාර, අංක 163 දරන ස්ථානයෙහි පිහිටි රජයේ පුවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුවේ පිහිටි රජයේ පුකාශන කාර්යාංශයෙන් මිල දී ගත හැක.

> මෙම හැන්සාඩ් වාර්තාව www.parliament.lk වෙබ් අඩවියෙන් බාගත හැක.

ஹன்சாட் அறிக்கையின் பிரதிகளை இல. 163, கிருலப்பனை வீதி, பொல்ஹேன்கொட, கொழும்பு 5இல் அமைந்துள்ள அரசாங்க தகவல் திணைக்களத்தின் அரசாங்க வெளியீடுகள் அலுவலகத்தில் பணம் செலுத்திப் பெற்றுக்கொள்ளலாம்.

இந்த ஹன்சாட் அறிக்கையை www.parliament.lk எனும் இணையத்தளத்திலிருந்து பதிவிறக்கம் செய்ய முடியும்.

Hansard Reports can be purchased from the Government Publications Bureau at the Department of Government Information,
No. 163, Kirulapone Avenue, Polhengoda, Colombo 5.

This Hansard Report can be downloaded from www.parliament.lk